

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Riadiaci orgán pre Operačný program Ľudské zdroje

Operačný program
Ľudské zdroje
na programové obdobie 2014 - 2020

(verzia 43.0)

Obsah

1	STRATEGICKÁ ČASŤ OP	7
1.1	STRATÉGIA PRÍNOSU OPERAČNÉHO PROGRAMU PRE STRATÉGIU ÚNIE NA ZABEZPEČENIE INTELIGENTNÉHO, UDRŽATELNÉHO A INKLUZÍVNEHO RASTU A NA DOSIAHNUTIE HOSPODÁRSKEJ, SOCIÁLNEJ A ÚZEMNEJ SÚDRŽNOSTI	7
1.1.1	Opis stratégie programu pre prínos k realizácii stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	7
1.1.2	Zdôvodnenie výberu tematických cieľov a zodpovedajúcich investičných priorít so zreteľom na partnerskú dohodu na základe určenia regionálnych a podľa potreby vnútroštátnych potrieb vrátane potreby zamerať sa na riešenie výziev uvedených v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny prijatých v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a v príslušných odporúčaniach Rady prijatých v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, s prihliadnutím na hodnotenie ex ante	20
1.2	ODÔVODNENIE PRIDELENÝCH FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV	25
2	PRIORITNÉ OSI	36
2.1	PRIORITNÁ OS 1: VZDELÁVANIE	36
2.1.1	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie	37
2.1.2	Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.1	37
2.1.2.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	37
2.1.3	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	38
2.1.3.1	Opis typu a príklady aktivít	38
2.1.4	Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.2	41
2.1.4.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	41
2.1.5	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	42
2.1.5.1	Opis typu a príklady aktivít	42
2.1.6	Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.3	43
2.1.6.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	43
2.1.7	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	44
2.1.7.1	Opis typu a príklady aktivít	44
2.1.8	Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.4	46
2.1.8.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	46
2.1.9	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	47
2.1.9.1	Opis typu a príklady aktivít	47
2.2	PRIORITNÁ OS 2: INICIATÍVA NA PODPORU ZAMESTNANOSTI MLADÝCH ĽUDÍ	58
2.2.1	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie	58
2.2.2	Investičná priorita prioritnej osi Iniciatívy na podporu mladých 2.1	58
2.2.2.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	58
2.2.3	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	59
2.2.3.1	Opis typu a príklady aktivít	59
2.3	PRIORITNÁ OS 3: ZAMESTNANOSŤ	65
2.3.1	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie	66
2.3.2	Investičné priority prioritnej osi Zamestnanosť 3.1	66
2.3.2.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	66
2.3.3	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	68
2.3.3.1	Opis typu a príklady aktivít	68
2.3.4	Investičná priorita prioritnej osi Zamestnanosť 3.2	72
2.3.4.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	72
2.3.5	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	74
2.3.5.1	Opis typu a príklady aktivít	74
2.3.6	Investičná priorita prioritnej osi Zamestnanosť 3.3	76
2.3.6.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	76
2.3.7	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	77
2.3.7.1	Opis typu a príklady aktivít	77
2.4	PRIORITNÁ OS 4: SOCIÁLNE ZAČLENENIE	84
2.4.1	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie	85
2.4.2	Investičná priorita prioritnej osi Sociálne začlenenie 4.1	85
2.4.2.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	85
2.4.3	Investičná priorita prioritnej osi Sociálne začlenenie 4.2	87
2.4.3.1	Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky	87
2.4.4	Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority	89
2.4.4.1	Opis typu a príklady aktivít	89
2.5	PRIORITNÁ OS 5: INTEGRÁCIA MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT	100
2.5.1	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie	100

2.5.2	<i>Investičná priorita prioritnej osi Integrácia marginalizovaných rómskych komunít 5.1</i>	100
2.5.2.1	<i>Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky</i>	100
2.5.3	<i>Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority</i>	103
2.5.3.1	<i>Opis typu a príklady aktivít</i>	103
2.6	PRIORITNÁ OS 6: TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ V OBCIACH S PRÍTOMNOSŤOU MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT	111
2.6.1	<i>Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie</i>	111
2.6.2	<i>Investičná priorita prioritnej osi Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít 6.1</i>	111
2.6.2.1	<i>Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky</i>	111
2.6.3	<i>Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority</i>	114
2.6.3.1	<i>Opis typu a príklady aktivít</i>	114
2.6.4	<i>Investičná priorita prioritnej osi Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít 6.2</i>	116
2.6.4.1	<i>Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky</i>	116
2.6.5	<i>Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority</i>	117
2.6.5.1	<i>Opis typu a príklady aktivít</i>	117
2.7	SPOLOČNÉ KAPITOLY PRE PRIORITNÉ OSI	122
2.7.1	<i>Usmerňujúce zásady výberu operácií</i>	122
2.7.2	<i>Plánované použitie finančných nástrojov</i>	124
2.7.3	<i>Plánované využitie veľkých projektov</i>	125
2.7.4	<i>Sociálna inovácia, nadnárodná spolupráca a prínos pre tematické ciele 1 až 7</i>	125
2.7.5	<i>Výkonnostný rámec</i>	127
2.7.6	<i>Kategórie intervencie</i>	131
2.7.7	<i>Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane činností na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programov a prijímateľov</i>	134
2.8	OPIS PRIORITNÝCH OSÍ TÝKAJÚCICH SA TECHNICKEJ POMOCI	134
2.8.1	<i>Prioritná os Technická pomoc</i>	134
2.8.2	<i>Dôvody stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu (ak je to vhodné)</i>	135
2.8.3	<i>Fond a kategória regiónu</i>	135
2.8.4	<i>Konkrétne ciele a očakávané výsledky</i>	135
2.8.5	<i>Ukazovatele výsledkov</i>	136
2.8.6	<i>Aktivity, ktoré budú podporené a ich očakávaný príspevok k špecifickým cieľom (podľa prioritnej osi)</i>	137
2.8.6.1	<i>Opis aktivít, ktoré budú podporené a ich očakávaný príspevok k špecifickým cieľom</i>	137
2.8.6.2	<i>Ukazovatele výstupov, ktoré majú byť prínosom pre výsledky (podľa prioritnej osi)</i>	138
2.8.7	<i>Kategórie intervencie (podľa prioritnej osi)</i>	138
3	PLÁN FINANCOVANIA	140
3.1	<i>FINANČNÉ PROSTRIEDKY Z KAŽDÉHO FONDU A SUMY NA VÝKONNOSTNÚ REZERVU</i>	140
3.2	<i>CELKOVÉ PRIDELENÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY PODĽA FONDU A VNÚTROŠTÁTNE SPOLUFINANCOVANIE (V EUR)</i>	141
4	INTEGROVANÝ PRÍSTUP K ÚZEMNÉMU ROZVOJU	144
5	OSOBITNÉ POTREBY GEOGRAFICKÝCH OBLASTÍ NAJVIAC POSTIHNUTÝCH CHUDOBOU ALEBO POTREBY CIEĽOVÝCH SKUPÍN, KTORÝM NAJVIAC HROZÍ DISKRIMINÁCIA ALEBO SOCIÁLNE VYLÚČENIE	144
5.1	<i>GEOGRAFICKÉ OBLASTI NAJVIAC POSTIHNUTÉ CHUDOBOU/ CIEĽOVÉ SKUPINY, KTORÝM NAJVIAC HROZÍ DISKRIMINÁCIA ALEBO VYLÚČENIE</i>	145
5.2	<i>STRATÉGIA NA RIEŠENIE OSOBITNÝCH POTRIEB GEOGRAFICKÝCH OBLASTÍ NAJVIAC POSTIHNUTÝCH CHUDOBOU/ CIEĽOVÝCH SKUPÍN, KTORÝM NAJVIAC HROZÍ DISKRIMINÁCIA ALEBO SOCIÁLNE VYLÚČENIE A PODĽA POTREBY PRÍNOS K INTEGROVANÉMU PRÍSTUPU STANOVENÉMU V PARTNERSKEJ DOHODE</i>	145
6	OSOBITNÉ POTREBY ZEMEPISNÝCH OBLASTÍ ZÁVAŽNE A TRVALO ZNEVÝHODNENÝCH PRÍRODNÝMI ALEBO DEMOGRAFICKÝMI PODMIENKAMI	147
7	ORGÁNY A SUBJEKTY ZODPOVEDNÉ ZA RIADENIE, KONTROLU A AUDIT A ÚLOHA PRÍSLUŠNÝCH PARTNEROV	147
7.1	<i>PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY A SUBJEKTY</i>	147
7.2	<i>ZAPOJENIE PRÍSLUŠNÝCH PARTNEROV</i>	147
7.2.1	<i>Opatrenia prijaté s cieľom zapojiť príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úloha týchto partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení operačného programu</i>	147
7.2.2	<i>Globálne granty</i>	150

7.2.3	<i>Vyčlenenie sumy na budovanie kapacít.....</i>	151
8	KOORDINÁCIA MEDZI FONDMI, EPFRV, ENRF A INÝMI FINANČNÝMI NÁSTROJMI ÚNIE A NÁRODNÝMI FINANČNÝMI NÁSTROJMI, AKO AJ EIB	151
9	EX ANTE KONDICIONALITY	155
9.1	EX ANTE KONDICIONALITY	155
9.2	OPIS AKCIÍ NA SPLNENIE PODMIENOK EX-ANTE, ZODPOVEDNÉ SUBJEKTY A HARMONOGRAM.....	172
10	ZNÍŽENIE ADMINISTRATÍVNEJ ZÁŤAŽE PRIJÍMATEĽOV	183
11	HORIZONTÁLNE PRINCÍPY.....	184
11.1	UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ	184
11.2	ROVNOŠŤ PRÍLEŽITOSTÍ A NEDISKRIMINÁCIA	185
11.3	ROVNOŠŤ MEDZI MUŽMI A ŽENAMI.....	187
12	SAMOSTATNÉ PRVKY	188
12.1	VEĽKÉ PROJEKTY, KTORÝCH REALIZÁCIA SA PLÁNUJE POČAS PROGRAMOVÉHO OBDOBIA	188
12.2	VÝKONNOSTNÝ RÁMEC OPERAČNÉHO PROGRAMU	188
12.3	PRÍSLUŠNÍ PARTNERI ZAPOJENÍ DO PRÍPRAVY PROGRAMU	188
13	PRÍLOHY K OP	190

Operačný program
Ľudské zdroje
na programové obdobie 2014 - 2020

CCI	2014SK05M0OP001
Názov	Operačný program Ľudské zdroje
Verzia	~~43~~ .0
Prvý rok	2014
Posledný rok	2020
Oprávnenie od	01.01.2014
Oprávnenie do	31.12.2023
Číslo rozhodnutia EK	
Dátum rozhodnutia EK	
Číslo rozhodnutia ČŠ	
Dátum rozhodnutia ČŠ	
Dátum nadobudnutia účinnosti rozhodnutia ČŠ	
Regióny NUTS, na ktoré sa operačný program vzťahuje	SK - SLOVENSKO SK0 - SLOVENSKO SK01 - Bratislavský kraj SK010 - Bratislavský kraj SK02 - Západné Slovensko SK021 - Trnavský kraj SK022 - Trenčiansky kraj SK023 - Nitriansky kraj SK03 - Stredné Slovensko SK031 - Žilinský kraj SK032 - Banskobystrický kraj SK04 - Východné Slovensko SK041 - Prešovský kraj SK042 - Košický kraj

1 Strategická časť OP

1.1 Stratégia prínosu operačného programu pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a na dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

1.1.1 Opis stratégie programu pre prínos k realizácii stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

Stratégia Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadefinované nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018 (v roku 2012 472 bodov),
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie (v roku 2011 23,4%),
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020 (v roku 2013 6,3%),
- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 až 2013),
- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Základným pilierom pre hospodársky rast, zamestnanosť a rozvoj kvality života obyvateľstva je kvalitné vzdelávanie. Vzdelaná pracovná sila zvyšuje produktivitu práce a vie sa pružnejšie prispôbovať zvyšujúcim sa pracovným nárokom a zmenám v požadovaných zručnostiach. V súčasnosti však prepojenie vzdelávania s potrebami a požiadavkami trhu práce nie je dostatočné, prevláda orientácia vzdelávania do oblastí nekorešpondujúcich s potrebami hospodárskej praxe a znalostnej spoločnosti, čo sa odzrkadľuje aj v miere zamestnanosti.

Trh práce sa mení a čoraz vo väčšej miere vyžaduje zručnosti vyššieho stupňa, k čomu musí byť prispôbený aj vzdelávací systém. Vzdelávanie musí zároveň zohľadňovať potreby všetkých účastníkov vzdelávania vrátane znevýhodnených osôb s cieľom dosiahnutia inkluzívneho vzdelávacieho systému.

Stratégiou pre oblasť vzdelávania je prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce a zvýšenie zapojenia zamestnávateľov do tvorby a inovácie obsahu vzdelávania, ako aj podpora vzniku partnerstiev medzi poskytovateľmi vzdelania a zamestnávateľmi. V nadväznosti na uvedené bola identifikovaná potreba podpory vzdelávania na všetkých jeho úrovniach vrátane podpory pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí predstavujú jeden z kľúčových faktorov kvality vzdelávacieho procesu. Zvyšovať význam trhu práce v systémoch vzdelávania je nevyhnutné už v prostredí ZŠ a na nadväzujúcich stupňoch vzdelania najmä prostredníctvom zvýšenia kvality vzdelávania v oblasti polytechnickej výchovy a kompetencií v oblasti čitateľskej, matematickej¹, prírodovednej, technickej, jazykovej a IKT gramotnosti. Nosnou oblasťou vyžadujúcou zmenu je podpora odborného vzdelávania a prepojenie štúdia s praxou. Rovnako oblasť vysokoškolského vzdelávania si vyžaduje posilniť kvalitu a obsah najmä bakalárskeho štúdia, tak aby sa zabezpečili potreby praxe reflektujúcej aj ciele národnej Stratégie inteligentnej špecializácie RIS3 SK. Ciele a prioritné oblasti RIS3 SK sa premietnu do všetkých podporených oblastí vzdelávania. Ďalšou

¹ Výsledky PISA 2012

http://www.nucem.sk/documents//27/medzinarodne_merania/pisa/publikacie_a_diseminacia/4_ine/Priloha_PISA_2012.pdf

strategickou oblasťou je celoživotné vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých. Intervenciami do uvedených oblastí vzdelávania sa bude prispievať k plneniu špecifických odporúčaní Rady k národnému programu reforiem, a to „prijatť opatrenia s cieľom prilákať mladých ľudí k učiteľskej profesii a zlepšiť výsledky vzdelávania. V odbornom vzdelávaní a príprave posilniť poskytovanie praktickej výučby priamo v podnikoch. Vo vysokoškolskom vzdelávaní vytvoriť bakalárske programy viac orientované na pracovné miesta. Podporiť účinné odovzdávanie znalostí podporou spolupráce medzi vysokými školami, výskumnou komunitou a podnikateľským sektorom. Zintenzívniť úsilie o zlepšenie prístupu k vysoko kvalitnému a inkluzívnemu predškolskému a školskému vzdelávaniu marginalizovaných komúní vrátane Rómov.“

V Operačnom programe Vzdelávanie, implementovanom v programovom období 2007-2013, sa prepojenie vzdelávania s potrebami praxe, a to na úrovni stredných, vysokých škôl ako aj na úrovni celoživotného vzdelávania začalo výraznejšie podporovať až intervenciami v roku 2013. Nadviazanie na výsledky zo súčasného programového obdobia prispeje k zosúladieniu vzdelávania s požiadavkami trhu práce a prispeje k vyššej zamestnateľnosti účastníkov vzdelávania.

OP ĽZ sa v rámci vzdelávania zameriava na aktuálnu potrebu našej spoločnosti, ktorá má reflektovať na súčasné trendy v súlade so smerovaním k prepojeniu vzdelávania s potrebami trhu práce. Slovensko má jednu z najnižších úrovní investícií do vzdelávania v pomere k HDP v EÚ. Kvalitne vzdelaná spoločnosť a vzdelanie reflektujúce na potreby trhu práce sú jednými z hlavných predpokladov pre inovačný potenciál krajiny, najmä z hľadiska dlhodobej perspektívy udržateľného rozvoja SR. Osoby s nedostatočnými kompetenciami a nedostatočnou kvalifikáciou potrebnou pre uplatnenie sa na trhu práce sú najohrozenejšou skupinou a bariérou udržateľného rozvoja Slovenska. Kvalita vzdelávania má výrazný vplyv na udržateľnosť pracovných miest a zvyšovanie životnej úrovne.

V tejto súvislosti sa prostredníctvom *prioritnej osi Vzdelávanie* navrhujú opatrenia v súlade s naplňaním úloh prijatých v rámci Národného programu reforiem pre oblasť vzdelávania a stratégií tak na úrovni EÚ, ako aj národnej. Prierezovým prvkom prioritnej osi Vzdelávanie a jej implementácie je inkluzívny rozmer vzdelávania na všetkých úrovniach, ktoré prioritná os pokrýva. Cieľom je zvyšovať a zintenzívňovať inkluzívny rozmer, či už prispôbením obsahu, foriem a metód vzdelávania vrátane vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov tak, aby boli pokryté inkluzívne potreby cieľových skupín a vzdelávanie a odborná príprava reflektovali na požiadavky a potreby trhu práce a boli viac výsledkovo orientované. Deťom, žiakom, študentom a osobám so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami je potrebné venovať zvýšenú pozornosť tak, aby sa zvýšili možnosti ich uplatnenia v hlavnom vzdelávacom prúde s cieľom lepšej uplatniteľnosti na trhu práce. V tejto spojitosti je potrebné deťom venovať rovnako pozornosť v rámci predškolskej výchovy a predprimárneho vzdelávania. V SR je účasť na predškolskej výchove nižšia ako je priemer krajín EÚ. Súčasná hrubá zaškolenosť detí v materských školách je na úrovni 87 %. Kapacita škôlok nezodpovedá rastúcemu záujmu o prijatie detí do materskej školy. Zavedenie reformy regionálneho školstva do praxe v rokoch 2008-2009 bolo vo väčšej miere reflektované a realizované na ZŠ a SŠ. V programovom období 2007-2013 nebolo možné podporiť reformu predprimárneho vzdelávania resp. len v obmedzenej miere primárne vo vzťahu k pedagogickým zamestnancom. Predprimárne vzdelávanie predstavuje predpoklad k úspešnému prechodu na nadväzujúci stupeň vzdelávania a výrazným spôsobom ovplyvňuje zníženie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky.

Špecificky sa vzdelávanie zameriava na zlepšenie kvality základného a stredoškolského vzdelávania pre všetkých žiakov. Cieľom je pripraviť žiakov čo najlepšie na pôsobenie na trhu práce, a to aj z hľadiska ponuky a dopytu na trhu práce, resp. na prechod na nasledujúci stupeň vzdelávania. Odborné vzdelávanie a príprava sú jediným segmentom vzdelávania, ktorý pripravuje svojich absolventov priamo pre prax, preto je nevyhnutné sa naň zamerať s osobitným dôrazom.

Kvalita odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) je kritizovaná hlavne zo strany zamestnávateľov. Podľa nich nedostatočne reaguje na aktuálne potreby trhu práce a nedokáže pripraviť kvalifikovanú pracovnú silu v takej miere, aby bola schopná bezprostredne po ukončení štúdia vstúpiť do pracovného procesu. Negatívnym trendom je aj podiel účasti žiakov SŠ na praktickom vzdelávaní priamo u zamestnávateľa - 3,8% (rok 2012). Prvé zmeny v systéme OVP sa začali realizovať až v roku 2009, čo predstavuje len čiastkovú fázu zavedenia zmien (zo strany škôl ako aj zamestnávateľov). Problémom je aj atraktivita odborného vzdelávania z dôvodu uprednostňovania všeobecného vzdelávania žiakmi ZŠ. To je ovplyvnené aj nedostatočným

materiálnym vybavením a didaktickými prostriedkami, ktoré sú pre žiaka nevyhnutné na získanie kompetencií potrebných pre trh práce. Žiaci v medzinárodných meraniach dosahujú výsledky nižšie, ako je priemer EÚ, SR dlhodobo eviduje relatívnu nízku úspešnosť 15-ročných žiakov v medzinárodných meraniach PISA (2003 – 2012). Podľa výsledkov meraní klesá úroveň matematickej, prírodovednej a čitateľskej gramotnosti. Uplatnenie absolventov na trhu práce je do určitej miery limitované aj rozsahom jazykovej vybavenosti žiakov, na čo poukazujú aj samotní zamestnávateľia². Obsah vzdelávania uprednostňuje encyklopedické vedomosti a nie je dostatočne zameraný na schopnosť žiakov spracovávať informácie a využiť získané vedomosti v praxi. Problémom sa javí nedostatočné využívanie získaných vedomostí v bežnom a praktickom živote, rozsah ekonomického a podnikateľského myslenia aj vo väzbe na finančnú gramotnosť nereflektuje na aktuálne požiadavky.

Nedostatočná pripravenosť škôl vo forme nedostatku asistentov učiteľa, odborných zamestnancov pôsobiacich priamo v školách ako aj nízkeho počtu debarierizovaných škôl či nedostatočnej priestorovej kapacity škôl (najmä v lokalitách s vysokým osídlením MRK) umožňuje len čiastočnú integráciu žiakov so ŠVVP do hlavného vzdelávacieho prúdu. Táto problematika rezonuje najmä pri integrácii žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím. Cieľom opatrení bude zlepšenie prístupu ku kvalitnému inkluzívnemu vzdelaniu na všetkých stupňoch škôl vrátane zohľadnenia potrieb žiakov napríklad aj posilnením spolupráce školy a rodičov. V uvedenej oblasti nadviažu aktivity prioritnej osi Vzdelávanie na opatrenia realizované v programovom období 2007-2013, ktoré predstavujú účinný nástroj podpory vzdelávacích potrieb žiakov so ŠVVP, špecificky žiakov zo SZP vrátane marginalizovaných komunit ako sú Rómovia. Realizácia inkluzívneho modelu vzdelávania napr. prostredníctvom celodenného výchovného systému, účasti pedagogických asistentov a odborných zamestnancov vo vyučovacom procese predstavuje inkluzívny prvok, ktorý bude naďalej podporovaný prostredníctvom tejto prioritnej osi. Tieto aktivity zároveň pozitívne vplyvajú na znižovanie miery zaradovania žiakov zo SZP vrátane MRK do špeciálnych škôl a špeciálnych tried základných škôl.

Cieľom podpory poskytnutej v rámci operačného programu bude, aby deti a žiaci vzdelávaní v špeciálnych školách mohli rozvíjať a zvýšiť si kľúčové kompetencie s cieľom čo najefektívnejšej prípravy na nadväzujúci stupeň vzdelávania a pôsobenia na trhu práce v súlade ich vzdelávacími možnosťami. EŠIF nebudú využívané na udržanie a zaradovanie sociálne znevýhodnených rómskych žiakov do špeciálnych škôl/tried pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Posilňovanie kvality VŠ vzdelávania a na podporu výsledkovo -orientovaného vzdelávania je ďalším z nosných opatrení prioritnej osi Vzdelávanie. Počet VŠ študentov klesá (pokles o 5 009 študentov oproti predchádzajúcemu akademickému roku) a rastie podiel nezamestnaných absolventov VŠ k celkovému počtu nezamestnaných. Systém VŠ vzdelávania je nedostatočne výsledkovo – orientovaný a prepojený na potreby trhu práce. Problémom je nedostatočné uznanie bakalárskeho štúdia ako ukončenej prípravy na vstup do praxe a jeho kvalita vrátane nižšieho uplatnenia absolventov. Pretrváva vysoký záujem o štúdium humanitných a spoločensko – vedných odborov (58,6%) a nižší podiel absolventov STEM a IT na Slovensku. Zároveň je potrebné zlepšiť systém podpory a vzdelávania študentov, doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov, aby mali záujem o pôsobenie vo vede a výskume na Slovensku.

Ďalšou nosnou oblasťou prioritnej osi Vzdelávanie je podpora systému celoživotného vzdelávania ako nástroja rozvoja ľudského kapitálu lepšej uplatniteľnosti na trhu práce. V súčasnosti je participácia ekonomicky aktívneho obyvateľstva vo veku 25 – 64 rokov v systéme celoživotného vzdelávania na nízkej úrovni (3,9%), čo je spôsobené aj problematickou dostupnosťou vzdelávania či už z časového a finančného hľadiska, dostupnosti do miesta vzdelávania, či formy poskytovaného vzdelávania. Nesúlad medzi nadobudnutými vedomosťami a potrebami trhu práce a zároveň neustály dopyt po nových pracovných zručnostiach a spôsobilostiach na trhu práce vyžaduje zvýšenie participácie obyvateľstva na celoživotnom vzdelávaní. Zároveň je potrebné vytvoriť systém

---

² http://media.radavladavyvp.sk/2014_marec_desiate_rokovanie/BOd_6.pdf; http://www.deloitte.com/assets/Dcom-SlovakRepublic/Local%20Assets/Documents/np14/sk_Vysledky_z_prieskumu_4_BSK.pdf

predvídaní potrieb pracovného trhu a profesijného poradenstva, vrátane monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb.

Rovnako chýba validácia výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa ako jedného z nástrojov získavania kompetencií. Ľudia, ktorí sa najviac potrebujú ďalej vzdelávať, nemajú záujem sa ďalej vzdelávať – ľudia s nízkou kvalifikáciou. Za účelom zvýšenia efektívnosti celoživotného vzdelávania je potrebné zavedenie systému predvídaní potrieb pracovného trhu a profesijného poradenstva založeného na spolupráci medzi relevantnými partnermi. Zvlášť potrebné je venovať pozornosť celoživotnému vzdelávaniu mládeže, ľudí nad 50 rokov a osôb s osobitými vzdelávacími potrebami, ktoré sú najviac ohrozené na trhu práce. Doterajšie skúsenosti z oblasti práce s mládežou ukazujú, že intervencie v tejto oblasti majú priaznivý vplyv na túto cieľovú skupinu a preto je potrebné v tom pokračovať (formou atraktívnu pre mladých ľudí, aktivovať ich na lokálnej úrovni).

Ako identifikoval výskum kompetencií dospelých PIAAC 2013³, Slovensko zaostáva v oblasti digitálnych zručností. Vzhľadom na tieto nedostatky a zároveň v súlade s aktuálnymi potrebami bude na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému podporované vzdelávanie v oblasti IKT a jazykových kompetencií.

Kvalita pedagógov (odborná znalosť v prednášanej problematike a schopnosť odovzdávania vedomostí študentom, ako aj schopnosť prijímať spätnú väzbu) má vplyv na kvalitu vzdelávania. Preto sa OP ĽZ sústreďuje aj na zvýšenie kvality pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch vzdelávania a lepšej pripravenosti na výkon povolania pedagóga. Prítomnosť kvalitných učiteľov v školstve je podmienená efektívnou prípravou pred nástupom na miesto učiteľa a možnosťou na ďalšie zdokonaľovanie sa počas výkonu povolania, ako aj atraktívnosťou povolania učiteľa. Pre potreby zvýšenia kvality najmä odborného vzdelávania a prípravy je potrebné na jednej strane zvýšiť záujem mladých ľudí o výkon učiteľského povolania, na druhej strane je potrebné zaviesť riadené získavanie profesijných kompetencií prostredníctvom vzdelávania učiteľov už pôsobiacich v systéme vzdelávania, zohľadňujúce ich individuálne potreby, ako aj potreby škôl a praxe. V terciárnom vzdelávaní je pre zabezpečenie kvality a obnovu ľudských zdrojov potrebná podpora a motivácia doktorandov, orientácia na výsledky a excelentnosť VŠ vzdelávania, získanie špičkových učiteľov a expertov do inštitúcií vyššieho vzdelávania a výskumu.

So zvyšujúcou sa vzdelanosťou a získaním zručností úzko súvisí možnosť získania adekvátneho pracovného miesta. Vzhľadom na skúsenosti z realizácie projektov v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, implementovanom v programovom období 2007 – 2013, možno konštatovať, že nadchádzajúce programové obdobie so sebou prináša potrebu vhodnejšieho nastavenia opatrení riešiacich diverzifikovanú nezamestnanosť v jednotlivých regiónoch SR. Väčší dôraz je potrebné orientovať na znevýhodnené skupiny (resp. kombinácie viacnásobných znevýhodnení) na trhu práce (dlhodobo nezamestnaní, nízko kvalifikovaní, starší a zdravotne postihnutí). Cieľom podpory by mala byť tak dopytová ako aj ponuková stránka trhu práce. Je potrebné rozvíjať tvorbu pracovných miest, mobilitu, adaptabilitu pracovníkov a podnikov, podpory udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a posilniť úlohu poľnohospodárstva i nepoľnohospodárskych činností v zamestnanosti vo vidieckych oblastiach.

V súlade so špecifickými odporúčaniami Rady pre Slovensko a opatreniami Národného programu reforiem SR si osobitnú pozornosť vyžaduje riešenie nezamestnanosti mladých, ktorých vysoká miera nezamestnanosti poukazuje na problémy pracovnej sily v tejto vekovej skupine uplatniť sa na trhu práce. Je nevyhnutné podporovať najmä tých, ktorí nie sú v zamestnaní, ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a to pomocou podpory programov a projektov ponúkajúcich im zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, odbornú prípravu alebo stáž, resp. prax.

Podiel mladých ľudí na Slovensku vo veku 15-24 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani odbornej prípravy (tzv. „NEET“) je na Slovensku vyšší oproti priemeru EÚ 27, čo je spôsobené najmä vysokým podielom nezamestnaných mladých ľudí v tejto skupine. Slovensko má oproti priemeru EÚ 27 vyšší podiel mladých ľudí, ktorí by radi pracovali, pričom ide o

---

³ Národná správa PIAAC 2013 - http://www.nuczv.sk/files/Narodna_sprava_PIAAC_SK_2013.pdf

mladých ľudí, ktorí si prácu hľadajú, ale aj tých, ktorí si prácu aktívne nehľadajú. Vysoká miera nezamestnanosti mladých ľudí vyžaduje individualizovaný prístup vrátane odbornej prípravy a aktivačných opatrení pre mladých ľudí, ktorí nepracujú ani sa nevzdelávajú, vyššej účasti nekvalifikovaných mladých ľudí na odbornom vzdelávaní a príprave v spoločnostiach a zavedenie systémov „ochrany mladých“.

Cieľom **prioritnej osi Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí** je zvýšiť účasť mladých ľudí na pracovnom trhu. Kľúčovými aktivitami sa zabezpečí, aby všetci mladí ľudia NEET vo veku do 29 rokov dostali kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy alebo stáže do štyroch mesiacov po zaradení do evidencie UoZ po strate zamestnania alebo po ukončení formálneho vzdelania. Zacielenie prioritnej osi v nadväznosti na Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí úzko súvisí s úsilím SR investovať do ľudského kapitálu mladých ľudí, čo z dlhodobého hľadiska znamená získať výhody, zabezpečiť predpoklady konkurencieschopnosti SR a prispieť k udržateľnému a inkluzívnemu hospodárskemu rastu. Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí na trhu práce v SR je kľúčová aj z pohľadu podpory mobility pracovníkov v rámci EÚ. Cieľom je vykonať programové alternatívy na zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti mladých ľudí tak, aby sa znížila nezamestnanosť mladých ľudí, ktorá môže mať trvalé následky ako napríklad vyššie riziko budúcej nezamestnanosti, nižšiu úroveň budúcich zárobkov, stratu ľudského kapitálu, prenos chudoby z generácie na generáciu alebo nižšiu motiváciu založiť si rodinu, čo všetko prispieva k negatívnym demografickým trendom. Zámerom je urýchlene zabezpečiť implementáciu systému záruk pre mladých ľudí, pokračovať v investáciách do mladých ľudí prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu, prednostne uskutočňovať iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí a podporiť kroky na uľahčenie prechodu zo školy do zamestnania.

Prioritou je nadviazať na progresívne a fungujúce prvky podpory účasti mladých ľudí na trhu práce (napr. podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ, projekt podpory zamestnávania mladých ľudí do 29 rokov) a realizovať opatrenia na podporu účasti mladých ľudí na trhu práce prepojené na bezodkladnú podporu vytvárania pracovných miest, najmä v malých a stredných podnikoch, a na stimulovanie prijímania mladých ľudí do zamestnania⁴. Ponuka kvalitnej praxe bude nadväzovať aj na doteraz uplatňované AOTP, ktorým je príspevok na vykonávanie absolventskej praxe. V roku 2013 ukončilo absolventskú prax celkovo 10 205 UoZ, z nich sa na trhu práce umiestnilo 3 586 UoZ, čo je 35,14 % z celkového počtu UoZ, ktorí v roku 2013 ukončili absolventskú prax. Najviac z nich sa umiestnilo na trhu práce do 3 mesiacov po jej ukončení – 1 945 UoZ, od 3 do 6 mesiacov po jej ukončení – 958 UoZ a po 6 mesiacoch – 674 UoZ. Percentuálna úspešnosť umiestnenia UoZ na trhu práce bola v sledovanom roku vyššia oproti roku 2012 o 3,99 %, čo naznačuje, že sa absolventská prax stala efektívnejšou.

Dôraz na zlepšenie účasti mladých ľudí na trhu práce vyplýva aj z pripravovanej národnej stratégie zamestnanosti, vrátane analýzy mechanizmov podporujúcich rozvoj zamestnanosti, stratégií a opatrení prijatých na úrovni vlády SR (napr. Opatrenia v hospodárskej politike na podporu hospodárskeho rastu, Správa o aktuálnej situácii na trhu práce v SR a o opatreniach na jej zlepšenie, Národný program reforiem SR 2014, Národný plán implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR)⁵. Na základe výziev a potrieb regiónov SR je nevyhnutné venovať vysokú pozornosť podpore trvalo udržateľnej integrácie mladých ľudí na trhu práce, t.j. tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, ako aj vykonávaním prijatého systému záruk pre mladých ľudí. Cieľom je zlepšiť podmienky v SR, ktoré budú priaznivo ovplyvňovať situáciu na trhu práce a s využitím zdrojov z ESF prispievať k dosiahnutiu rovnováhy medzi ponukovou a dopytovou stránkou trhu práce. Podpora zamestnanosti mladých ľudí preto bude smerovať do dopytovej aj ponukovej stránky trhu

---

⁴ Oznámenie EK z 19. júna 2013 (Spoločne pre mladých ľudí Európy - Výzva na prijatie opatrení proti nezamestnanosti mládeže)

⁵ Napr. <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=22344>
<http://www.nrsr.sk/web/Dynamic/Download.aspx?DocID=382240>

práce. Vhodnými nástrojmi bude iniciovaná najmä tvorba a udržateľnosť pracovných miest pre mladých ľudí prispievajúca ku kvalitnej ponuke zamestnania, podpora zvyšovania odborných zručností mladých ľudí a ich adaptácia na potreby trhu práce, ako aj podpora zlepšenia prístupu k zamestnanosti mladých ľudí. **V rámci programov podpory zamestnanosti mladých ľudí je potrebné vytvoriť účinné nástroje na podporu zvýšenia zamestnanosti, zamestnateľnosti a zníženia nezamestnanosti mladých ľudí do 29 rokov, ktorí v roku 2013 tvorili najpočetnejšiu skupinu medzi UoZ.**

Špecifickou skupinou mladých ľudí vo veku 15-29 sú neaktívni mladí ľudia mimo pracovného trhu, neevidovaní ako uchádzači o zamestnanie. Pre túto cieľovú skupinu opatrenia na podporu mladých do 29 rokov veku, realizované v rámci prioritnej osi 2, synergicky môžu dopĺňať aktivity sociálneho začleňovania v prioritnej osi 4, ktorých primárnym cieľom je ich aktivizácia prostredníctvom rôznych opatrení sociálnej inklúzie (napr. vyhľadávanie, poradenstvo, sprevádzanie, rôzne programy získavania sociálnych zručností). V rámci prioritnej osi 2 a prioritnej osi 4 sa bude aktívne pracovať s mladými neevidovanými nezamestnanými, pričom hlavným cieľom bude ich aktivizácia zameraná na získanie práce - evidovaním sa na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a získanie kvalifikácie - motivovaním začať študovať (školy druhej šance a pod.). Hlavným nástrojom na aktivizáciu neaktívnych mladých ľudí do 29 rokov bude sociálna práca v prirodzenom a otvorenom prostredí a komunitné centrá. Mladí ľudia, ktorí nie sú UoZ, nie sú v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy, budú adresovaní v rámci prioritnej osi 4 a prioritnej osi 2 pri ich aktívnom sociálnom začleňovaní a tiež v rámci prioritnej osi 5 pri integrácii MRK. Pomoc a podpora, ktorá im bude poskytnutá, vytvoria predpoklady pre poskytnutie jednej z ponúk v rámci záruky pre mladých NEET. Prvým krokom na poskytnutie záruky je registrácia na úrade PSVR. Podporné aktivity pre NEET vykonávané pred touto registráciou budú poskytované prostredníctvom PO2, čím umožnia mladým, doteraz neaktívnym, zlepšenie ich osobnostných a pracovných predpokladov pre vstup na trh práce

Prioritná os Zamestnanosť prispieva k napĺňaniu jedného z tematických cieľov stratégie Európa 2020, a to dosiahnuť 75% podiel zamestnaného obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov.

Slovenská republika si v nadväznosti na cieľ stratégie Európa 2020 v oblasti podpory zamestnanosti a mobility pracovnej sily zadefinovala konkrétny cieľ a to: „Dosiahnuť 72% mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov do roku 2020“. Hlavné opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a mobility pracovnej sily sú rozpracované v rámci Národného programu reforiem SR 2013 a Národného programu reforiem SR 2014. Prioritná os je v súlade s napĺňaním úloh prijatých v rámci národného programu reforiem pre oblasť zamestnanosti.

Rozvoj ľudského kapitálu je hlavným predmetom záujmu pre Slovensko. Európske štrukturálne a investičné fondy by mali prispieť k rastu a tvorbe pracovných príležitostí. Silnejšie verejné služby zamestnanosti budú kľúčovým nástrojom pre dosiahnutie týchto cieľov.

Miera dlhodobej nezamestnanosti patrí medzi najvyššie v EÚ. Týka sa najmä nekvalifikovaných pracovníkov, dopyt po ktorých bude pravdepodobne klesať. Miera zamestnanosti starších osôb (50-64 rokov) je rovnako pod priemerom EÚ a možnosť ich zamestnania je nepriaznivo ovplyvnená nedostatočným prístupom k celoživotnému vzdelávaniu. Zabezpečenie dostupných podmienok vhodných pre starších ľudí s cieľom udržať ich dlhšie v aktívnej činnosti vychádza z navrhovaných opatrení Národného projektu Stratégia aktívneho starnutia na zvýšenie miery zamestnanosti a zníženie miery nezamestnanosti starších osôb. Cieľom investičnej priority je vytvorenie podmienok na lepší prístup k zamestnávaniu vybraných skupín, ktoré patria medzi najviac ohrozené skupiny na trhu práce a zabezpečenie podpory dochádzky za prácou, presťahovania sa za prácou, ako aj podpory dopravy do zamestnania s cieľom pozitívne ovplyvniť ponukovú stránku trhu práce.

Zamestnanosť žien výrazne zaostáva za zamestnanosťou mužov; najväčší rodový rozdiel sa dlhodobo prejavuje u skupín vo veku 25 až 34 rokov. V roku 2013 zaostávala miera zamestnanosti žien vo veku 25-29 rokov o 17,6 a vo veku 30-34 rokov až o 27,8 percentuálnych bodov. Porovnanie rokov 2013 a 2004 naznačuje prehĺbenie zaostávania, nie stieranie rozdielu. Rodové nožnice v miere zamestnanosti roztvára v tejto etape starostlivosť žien o deti, pričom k zlému výsledku negatívne prispieva aj nedostatok služieb starostlivosti v tejto oblasti. Záujem o služby starostlivosti je trvalo vyšší ako ponuka a situácia v dostupnosti sa výraznejšie nezlepšuje. Od naplnenia Barcelonského cieľa zameraného na deti do 3 rokov (podiel detí navštevujúcich predškolské zariadenie 33%) má Slovensko

veľmi ďaleko a v porovnaní krajín zaujíma posledné priečky. Menované problémy sa odrážajú aj na existencii rodového mzdového rozdielu, ktorý je v SR nad úrovňou priemeru EÚ.

Z pohľadu prispôsobivosti podnikov a ich zamestnancov na zmenené podmienky na trhu práce je mimoriadne dôležitý vývoj štruktúry zamestnanosti v podnikoch podľa ich veľkosti ako aj vzdelanostnej štruktúry zamestnanosti v SR. Cieľom investičnej priority je vytvoriť podmienky na modernizáciu trhu práce s cieľom zvýšiť úroveň zamestnanosti a zabezpečiť udržateľnosť sociálnych modelov a pracovných miest, zlepšiť postavenie zamestnancov prostredníctvom získavania nových zručností, ktoré súčasným a budúcim zamestnancom umožnia prispôbiť sa novým podmienkam a potenciálnym kariérom posunom, znížia nezamestnanosť a zvýšia produktivitu práce.

V rámci podpory zamestnanosti a mobility pracovnej sily je nevyhnutné odstraňovanie prekážok na pracovnom trhu, ktoré bránia plnému využitiu pracovnej sily, a to najmä pre znevýhodnené skupiny: dlhodobo nezamestnaných, mladých ľudí, starších ľudí, ľudí so zdravotným postihnutím, žien, osôb ohrozených sociálnym vylúčením a osôb s viacnásobným znevýhodnením na trhu práce.

Rodové nerovnosti v pracovnom procese, ale i v iných oblastiach na Slovensku spôsobuje niekoľko navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov. Patria k nim napr. tradičné rozdelenie rodových rolí, nízka znalosť svojich práv a agendy rodovej rovnosti, nedostatok vyrovnávacích opatrení, ale v neposlednom rade aj nedostatok sociálnych služieb, ktoré by umožňovali lepšie zosúladienie rodinného a pracovného života. Cieľom je odstrániť vysoký rozdiel v miere ekonomickej aktivity a zamestnanosti medzi mužmi a ženami odstrániť vysokú vertikálnu a horizontálnu segregáciu na trhu práce a vo vzdelávaní odstrániť vysoký rodový mzdový rozdiel (dlhodobo nad 20%) zabezpečiť dostatok služieb pre zosúladienie rodinného a pracovného života. Kľúčovým nástrojom budú silnejšie verejné služby zamestnanosti a podpora rovnosti medzi mužmi a ženami prostredníctvom nástrojov na zosúladienie pracovného a rodinného života. V rámci svojich aktivít bude OP ĽZ podporovať rovnosť medzi mužmi a ženami uplatňovaním hľadiska rodovej rovnosti ako aj podporovať rovnaké príležitosti pre všetkých podľa zásady uplatňovania nediskriminácie vrátane prístupu osôb so zdravotným postihnutím, a to najmä s cieľom zvýšiť trvalo udržateľnú účasť žien a osôb ohrozených diskrimináciou na trhu práce a znižovania rozdielov.

Za účelom dosiahnutia jedného z cieľov stratégie Európa 2020 a Národného programu reforiem SR týkajúceho sa zníženia počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením je potrebné ďalej komplexnejšie riešiť oblasť sociálneho začleňovania. V tejto súvislosti sa OP ĽZ zameriava na špecifické opatrenia v rámci **prioritnej osi Sociálne začleňovanie**.

Na Slovensku sa v dôsledku hospodárskej krízy neustále prehĺbuje problém chudoby, nezamestnanosti, sociálneho vylúčenia či celkového zníženia životnej úrovne občanov. Charakteristické sú pretrvávajúce výrazné regionálne rozdiely v miere nezamestnanosti, ako aj chudoby, v niektorých regiónoch môžeme hovoriť o tzv. ostrovoch hlbokkej chudoby.

V súčasnosti sa na Slovensku za najviac ohrozených rizikom chudoby a sociálnym vylúčením považujú, nezamestnaní, mladí ľudia (0-17), neúplné rodiny, ako aj viacdtné rodiny, osoby so zdravotným postihnutím a taktiež zamestnaní s nízkou vzdelanostnou úrovňou. Taktiež medzi najzraniteľnejšie skupiny patria ľudia bez prístrešia, drogový a inak závislí, ohrozené, resp. týrané deti, obeť obchodovania, chronicky chorí pacienti a pod. Súčasná situácia, ktorá je ovplyvnená vo výraznej miere dlhodobou nezamestnanosťou, si vyžaduje zefektívnenie (modernizáciu) súčasných nástrojov ako aj zavedenie nových nástrojov v oblasti finančnej podpory jednotlivcov a členov rodín zameranej na zlepšenie ich prístupu na trh práce, k bývaniu, vzdelaniu, starostlivosti o dieťa, využívaniu služieb a pod.

Prístupy k zníženiu rizika chudoby majú multidimenzionálny charakter. Vo všeobecnosti sú činnosti zamerané na znižovanie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia realizované širokým spektrom opatrení, a to od poskytovania priamych finančných transferov pre zvýšenie príjmu, zníženie výdavkov až po priame opatrenia aktívneho začleňovania, ktoré podporujú prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu a aktívnej participácii na spoločenskom živote.

Sprievodným znakom chudoby a sociálneho vylúčenia je úroveň zdravotného stavu obyvateľstva. Zlý zdravotný stav (chronické ochorenie, zdravotné postihnutie) je jednou z príčin sociálneho vylúčenia a chudoby (najmä z dôvodu následnej straty príjmu a nezamestnanosti). Na druhej strane sociálne vylúčenie a chudoba je zároveň príčinou zhoršovania zdravotného stavu obyvateľstva žijúceho v riziku sociálneho vylúčenia a chudoby (zníženie zodpovednosti za vlastné zdravie, zníženie dostupnosti ku

kvalitnej zdravotnej starostlivosti). Dôležitým faktorom predchádzania vzniku sociálneho vylúčenia a chudoby je dostupná (finančne a fyzicky) kvalitná zdravotná starostlivosť. Kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti je v súčasnosti ovplyvnená nízkou efektívnosťou slovenského zdravotníctva. Bez systémových riešení v tejto oblasti bude narastať tlak na zvyšovanie finančných prostriedkov do zdravotníctva (na ktoré štát nebude mať zdroje z dôvodu nepriaznivého demografického vývoja a potreby fiškálnej konsolidácie), čím sa zdravotná starostlivosť stane nevyhnutne menej dostupnou (napríklad zhoršením finančnej dostupnosti v dôsledku zvyšovania súkromných výdavkov – doplatkov v zdravotníctve). To bude viesť k zhoršovaniu zdravotného stavu obyvateľstva, prehĺbaniu regionálnych rozdielov a k sociálnemu vylúčeniu najrizikovejších skupín obyvateľstva ohrozených chudobou. Preto je súčasťou prioritnej osi špecifický cieľ zameraný na zlepšovanie efektívnosti a dostupnosti kvalitnej a udržateľnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom tvorby a inovácie jednotných klinických postupov a postupov pre výkon prevencie. Navrhované opatrenie je synergicky prepojené s investičnými opatreniami v oblasti zdravotníctva v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu.

Opatrenia zamerané na prechod od inštitucionálnej starostlivosti ku komunitnej s využitím európskych štrukturálnych a investičných fondov na podporu rozvoja komunitných služieb a na zvyšovanie povedomia o situácii ľudí so zdravotným postihnutím žijúcich v špecializovaných zariadeniach, najmä detí a starých ľudí, nadväzujú na formulované ciele a nástroje EÚ v danej oblasti. V súlade s odporúčaním Európskej komisie finančné zdroje európskych štrukturálnych a investičných fondov sa majú využívať predovšetkým na vytváranie nových služieb založených na komunitnom princípe. Služby vytvorené a poskytované danou komunitou majú prioritne slúžiť pre jej členov, čím sa zachovávajú ich prirodzené sociálne vzťahy.

Smerovanie od inštitucionálnych ku komunitným službám je rozpracované v rámci Národných priorít rozvoja sociálnych služieb. Potreba zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím osobitnú starostlivosť je zakotvená a zdôraznená v rôznych významných medzinárodných dokumentoch, osobitne v najdôležitejšom dokumente na zabezpečovanie ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím⁶ a jeho Opčnom protokole⁷. V nadväznosti na predmetný dohovor bol vypracovaný Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020, ktorý pokrýva široké spektrum jednotlivých oblastí a taktiež zabezpečuje prepojenie a kompatibilitu všetkých opatrení a úloh v danej oblasti.

Zabezpečenie predchádzaniu krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzanie prehĺbaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov výrazne prispieva k dosiahnutiu sociálnej súdržnosti a nadväzuje na národné potreby Slovenskej republiky.

OP ĽZ je zameraný na pomoc osobám, ktoré žijú v riziku chudoby, sú ohrozené sociálnym vylúčením alebo sú sociálne vylúčené, a to buď formou priamej podpory týchto osôb, ako aj zvyšovaním dostupnosti a kvality služieb, celkovej sociálnej infraštruktúry a ďalších nástrojov pomoci prostredníctvom preventívnych opatrení, vzdelávania, odbornej prípravy, výskumu, zdravotnej starostlivosti a pod.

Posilnenie existujúcich opatrení, ako aj zavedenie nových opatrení si vyžaduje časovú následnosť a zabezpečenie finančného krytia. Z uvedeného dôvodu budú európske štrukturálne a investičné fondy jedným z najdôležitejších nástrojov pri riešení hlavných rozvojových výziev Slovenska.

Prihliadnuc na vykonávanie Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia v programovom období 2007 – 2013, sociálna súdržnosť a sociálny zmier zohráva neoddeliteľnú súčasť dosahovania

---

⁶ Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z. – Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím)

⁷ Opčný protokol k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 318/2010 Z. z. – Opčný protokol k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím)

ekonomickej prosperity a rastu krajiny. Sociálne začlenenie je preto potrebné zacieliť na zvyšovanie sociálno-ekonomického postavenia zraniteľných skupín obyvateľstva pomocou zvyšovania ich aktivity a integrácie ale aj poskytovaním osobitnej pomoci zvyšovaním dostupnosti a kvality služieb, celkovej sociálnej infraštruktúry a ďalších nástrojov pomoci prostredníctvom preventívnych opatrení, vzdelávania, odbornej prípravy a výskumu.

V nadväznosti na programové obdobie 2007 – 2013 a v súlade s národnou Stratégiou SR pre integráciu Rómov do roku 2020 a jej akčnými plánmi a odporúčaniami Rady, ako aj závermi Rady Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020, je nevyhnutné pokračovať v riešení sociálneho a spoločenského začleňovania MRK ako skupiny obyvateľstva najviac postihnutého chudobou.

Realizované nezávislé externé hodnotenia implementácie HP MRK v programovom období 2007 – 2013 (http://www.minv.sk/?hodnotenie_MRK), v ktorej rozhodujúcu úlohu tvoril komplexný prístup inklúzie marginalizovaných rómskych komunít, uskutočnili hĺbkovú analýzu stavu. Výsledky poukázali na skutočnosť, že model koordinácie implementácie komplexného prístupu v programovom období 2007 – 2013 sa vzhľadom na obmedzené kompetencie koordinátora HP MRK, ktorú plnil Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity neosvedčil, avšak v komplexnom riešení problematiky je potrebné pokračovať aj v programovom období 2014 – 2020.

V súlade s princípom „osobitného, ale nie výlučného zamerania“⁸ sú cieľovou skupinou podporovaných aktivít osoby z MRK žijúce v obciach uvedených v Atlase rómskych komunít 2013, pričom však nebudú vylučovať iné osoby, ktoré sa ocitli v podobnej sociálno-ekonomickej situácii. Osoby z prostredia MRK reprezentujú populáciu, ktorá je väčšinou zasiahnutá kombináciou viacerých foriem vylúčenia. Najvýraznejším prejavom vylúčenia - marginalizácie Rómov je chudoba, ktorá sa u majoritnej populácie v marginalizovaných územiach nevyskytuje v takej miere. Bez systematického prístupu, ktorý bude integrovať politiky a nástroje v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravia, bývania, finančného začlenenia a nediskriminácie nemožno stav rómskych komunít v reálnom čase zlepšiť a znížiť tak rastúce náklady plynúce z ich vylúčenia. **Prioritná os Integrácia marginalizovaných rómskych komunít** reflektuje ciele Stratégie Európa 2020 v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, chudoby a sociálneho vylúčenia. Špecifické ciele sledujú zámer podpory desegregácie a rozšírenia možností prístupu v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravotnej starostlivosti a bývania. Základným predpokladom riešenia problémov je uplatňovanie komplexného princípu t.j. dlhodobé intervencie vo forme Take away balíka vo všetkých oblastiach súbežne na vybranom území stanovenom na základe odsúhlasenej metodológie zjednodušeného indexu segregácie, resp. podrozvinutosti⁹. Plánované intervencie budú prispôbené charakteru potrieb a špecifikám jednotlivých lokalít uvedených v Atlase rómskych komunít (2013). Zhromažďovanie dát o sociálno-ekonomických podmienkach života MRK a dopadoch politik na túto časť populácie má veľký význam pre cielenie jednotlivých opatrení v súlade s napĺňaním Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020, ktorej integrálnou súčasťou sú akčné plány pre oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravia, bývania, finančného začlenenia, nediskriminácie a verejnej mienky.

V súlade s legislatívou EU bude prostredníctvom **prioritnej osi Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít** zabezpečovaný prístup obyvateľov z prostredia separovaných a segregovaných rómskych komunít k bývaniu, k pitnej vode, adekvátnym inžinierskym sieťam a k systému nakladania so zmesovým komunálnym odpadom v súlade s hygienickými normami. Bude tiež podporovaná dostupnosť materských škôl v obciach s prítomnosťou MRK. Uvedené aktivity sú v súlade s princípmi Programu rozvoja bývania, Dlhodobou koncepciou bývania

---

⁸ Spoločné základné princípy začleňovania Rómov prijaté na prvom stretnutí Európskej platformy pre začleňovanie Rómov v Prahe 24. apríla 2009:

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%2010394%202009%20INIT>

⁹ Informácie v rámci Atlasu rómskych komunít 2013, premenené na číselné hodnoty umožňujú vytvoriť zjednodušený index, ktorý usporadúva obce v poradí od najvyššej miery zaostalosti a segregácie až po najnižšiu mieru zaostalosti a segregácie. Index vychádza z predpokladu, že miera podrozvinutosti je pomerne presne reflektovaná v rezidenčnej štruktúre. Menovite, čím väčšia priemerná veľkosť domácnosti v osídlení, tým horšia socio-ekonomická situácia rodín.

pre marginalizované skupiny obyvateľstva a modelom jej financovania, Koncepciou integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže a i. S cieľom zlepšiť prístup k pracovným príležitostiam a vytvoriť optimálne podmienky pre podporu komunitného rozvoja a komunitných služieb budú investície nasmerované aj do oblasti sociálnej infraštruktúry a budovania subjektov sociálnej ekonomiky s relevantnou konzultačno-poradenskou asistenciou.

V rámci realizácie opatrení súvisiacich s budovaním infraštruktúry a vodných zdrojov v obciach s prítomnosťou MRK budú zohľadňované nasledujúce postupy:

- V prípade budovania nových vodných zdrojov pre zásobovanie MRK rešpektovať požiadavky vodného zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Projekty navrhovať na základe predchádzajúceho hydrogeologického posúdenia.
- V prípade hydrogeologického prieskumu pre zabezpečenie vodných zdrojov v MRK postupovať v zmysle požiadaviek zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v znení neskorších predpisov.
- Pri navrhovaní projektov rešpektovať podmienky ochrany vôd definovaných v stanovených chránených vodohospodárskych oblastiach, ochranných pásmach vodárenských zdrojov a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojoch minerálnych vôd.
- V prípade realizácie stavieb realizovať opatrenia na odstránenie rizík vyplývajúcich z nestability horninového prostredia.
- Pri záberoch pôdy postupovať v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o IPKZ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.
- Pre stavby potenciálne ovplyvňujúce územia Natura 2000 zabezpečiť proces hodnotenia podľa čl. 6(3) a 6(4) smernice o biotopoch.
- Zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Znižovať nároky na zdroje surovín recykláciou a efektívnym využívaním materiálov.

V súlade s cieľom SR pre energetickú efektívnosť do roku 2020, ktorý požaduje dosiahnutie 23% úspor na úrovni konečnej energetickej spotreby a 20% na úrovni primárnej energetickej spotreby budú investície zamerané aj na zlepšenie energetickej účinnosti budov. Tento prístup reflektuje aj na odporúčania Rady 2013 k NPR SK, v zmysle ktorých je potrebné zlepšiť energetickú účinnosť najmä v budovách a v priemysle

Pre dosiahnutie princípu komplexnosti, zabezpečenia previazanosti a synergického efektu medzi oboma prioritnými osami budú investície v oblasti bývania, sociálnej a školskej infraštruktúry v rámci prioritnej osi Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK adresované najmä do 150 obcí identifikovaných v indexe segregácie, resp. podrozvinutosti na základe odsúhlasenej metodológie. Dôraznejšiu účinnosť opatrení v obidvoch prioritných osiach zabezpečí v procese ich implementácie zásadné kritérium uplatňovania princípu desegregácie a degetoizácie.

Tieto strategické princípy sa snažia predchádzať segregácii geografickej, spojenej s bývaním na určitom teritóriu, ako aj segregácii sociálnej, ktorá znamená odčlenenie v určitom sociálnom priestore, najmä v oblasti vzdelávania a prístupu na trh práce. Dôsledkom segregácie je aj nerovnosť príležitostí a nerovný prístup k základným službám. Desegregácia tak znamená odstránenie štrukturálnej a inštitucionálnej diskriminácie. V lokálnych podmienkach môže prísť k situácii, kedy je problematické, alebo nemožné vyhnúť sa segregácii. Priestorová segregácia v takom prípade môže byť akceptovaná (napr. ako dočasné riešenie) za predpokladu, že ostatné procesy sú smerované k sociálnemu začleneniu.

ÚSVRK so spolupracujúcimi partnermi navrhne metodický výklad pre efektívne uplatňovanie vyššie uvedených princípov desegregácie, degetoizácie ako aj destigmatizácie v praxi, ako súčasť riadiacej dokumentácie vrátane príručiek pre žiadateľov, prijímateľov a odborných hodnotiteľov.

Hospodársko-sociálny rozvoj jednotlivých regiónov SR v uvedených aspektoch bude adiciálne ovplyvňovať vykonávanie OP ĽZ prostredníctvom synergicky nastavených intervencií z Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“). Stratégia OP ĽZ vychádza nielen z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky, ale súčasne nadväzuje na Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020, cieľom ktorého bolo vytvorenie rámca pre dialóg medzi Európskou komisiou a SR. Tento dokument obsahuje kľúčové národno-špecifické výzvy a predstavuje predbežné názory Komisie na hlavné priority financovania na Slovensku pre verejné výdavky podporujúce rast. OP ĽZ prispieva v Partnerskej dohode k naplneniu cieľov uvedených v časti „Rast ľudského kapitálu a lepšia účasť na pracovnom trhu“, ktoré sú v súlade aj so stratégiou Európa 2020. Strategickým prínosom OP ĽZ je pozitívny sociálny vplyv zabezpečovaný poskytovaním služieb alebo tovarov zraniteľným, marginalizovaným, znevýhodneným alebo vylúčeným osobám tak, aby výsledkom bolo zvýšenie ich zamestnanosti a dosiahnutie ich sociálneho začlenenia. Dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu je prepojené na vytváranie priaznivého prostredia na podporu sociálneho podnikania v rámci sociálnej ekonomiky¹⁰ a sociálnych inovácií.

Pre oblasť vzdelávania, zamestnanosti a sociálnej inklúzie bol v rámci **OP ĽZ** zadefinovaný nasledovný **globálny cieľ**:

„Podporiť rozvoj ľudských zdrojov, celoživotného učenia a ich plnohodnotného začlenenia sa na trh práce na zlepšenie ich sociálnej situácie“

Dosahovanie globálneho cieľa OP ĽZ v súlade so Stratégiou Európa 2020, s cieľmi Národného programu reforiem a v nadväznosti na Partnerskú dohodu sa bude realizovať pomocou mäkkých a tvrdých (investičných) opatrení v nasledovných skôr uvedených **prioritných osiach** operačného programu:

1. **Vzdelávanie**
2. **Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí**
3. **Zamestnanosť**
4. **Sociálne začlenenie**
5. **Integrácia marginalizovaných rómskych komunít**
6. **Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít**

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 346/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch sociálneho podnikania, Ú. v. EÚ, L 115, 25.4.2013, s. 18, 20:

Je potrebné predchádzať narúšaniu hospodárskej súťaže. Sociálny podnik by mal byť vymedzený ako subjekt v sociálnom hospodárstve, ktorého hlavným cieľom nie je tvorba zisku pre jeho majiteľov, ale skôr dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu. Sociálne podniky zahŕňajú širokú škálu podnikov, ktoré majú rôzne právne formy a poskytujú sociálne služby alebo tovar zraniteľným, marginalizovaným, znevýhodneným alebo vylúčeným osobám. Takéto služby zahŕňajú prístup k bývaniu, zdravotnej starostlivosti, pomoci pre staršie osoby alebo osoby so zdravotným postihnutím, starostlivosťou o deti, zamestnaniu a odbornej príprave, ako aj riadeniu závislosti. Sociálne podniky zahŕňajú aj podniky, ktorých metóda produkcie tovaru alebo služieb reprezentuje ich sociálny cieľ, ale ich činnosti nemusia byť obmedzené na poskytovanie sociálnych tovarov alebo služieb. Tieto činnosti zahŕňajú sociálnu a profesijnú integráciu prostredníctvom prístupu k zamestnaniu pre osoby znevýhodnené najmä z dôvodu nedostatočnej kvalifikácie alebo sociálnych či profesijných problémov vedúcich k vylúčeniu a marginalizácii. Tieto činnosti sa môžu týkať aj ochrany životného prostredia s vplyvom na spoločnosť, ako sú opatrenia proti znečisteniu, recyklácia a získavanie energie z obnoviteľných zdrojov.

PD SR 2014-2020, znenie so zapracovanými pripomienkami schválením uznesením vlády SR č. 65 z 12.2.2014, s. 84:

Podľa OECD: sociálny podnik je akákoľvek súkromná aktivita, ktorá je realizovaná v záujme verejnosti, je organizovaná v zmysle podnikateľskej stratégie, ktorej hlavným účelom nie je maximalizácia zisku, ale dosiahnutie istých ekonomických a sociálnych cieľov, a ktorá má schopnosť priniesť inovatívne riešenie v otázkach sociálneho vylúčeného a nezamestnanosti.

7. Technická pomoc

Mäkké opatrenia sa budú vykonávať prostredníctvom ESF v rámci prioritných osí zameraných na vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne začlenenie a integráciu marginalizovaných rómskych komunít. Investičné opatrenia prostredníctvom EFRR bude realizovať prioritná os zameraná na technickú vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít. Samostatná prioritná os Technická pomoc je určená na vykonávanie operačného programu v rámci riadiaceho a sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom a predstavuje podporu z uvedených finančných zdrojov EÚ pre realizáciu ostatných vyššie uvedených prioritných osí.

V rámci OP ĽZ je otvorený priestor na podporu uplatňovania sociálnych aspektov vo verejnom obstarávaní bez ohľadu na zdroj financovania.

Prioritné osi operačného programu v ďalších kapitolách definujú čiastkové potreby, výzvy a opatrenia, ktoré sa plánujú naplňať prostredníctvom tematických cieľov, investičných priorit a špecifických cieľov. Realizácia opatrení bude posudzovaná v súlade s nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady tiež z pohľadu poskytovania štátnej pomoci. Prínosy opatrení realizovaných v rámci jednotlivých investičných priorit budú cielené a merateľné prostredníctvom ukazovateľov definovaných v príslušných kapitolách operačného programu.

Za účelom úspešného vykonávania OP ĽZ budú riadiacemu orgánu implementáciu operačného programu zabezpečovať v úlohe sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo vnútra SR a implementačná agentúra zriadená pod Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity (ďalej len „ÚSVRK“) v súlade s plnením úloh zameraných na riešenie záležitostí rómskych komunít a realizovanie systémových opatrení na zlepšenie postavenia a ich integráciu do spoločnosti, osobitne v oblasti tvorby, realizácie a koordinácie efektívnejších politík a realizácie systémových opatrení, zameraných na prevenciu sociálneho vylúčenia rómskych komunít a podporu ich začleňovania do spoločnosti je priamo zapojený do procesu implementácie OP ĽZ v rozsahu realizácie programov: terénnej sociálnej práce, komunitných centier, program podpory vzdelávania detí v ranom detstve a program asistencie pri vysporiadavaní pozemkov v obciach s prítomnosťou MRK ako súčasť Take away balíka. Zároveň bude garantovať prepojenosť všetkých intervencií Take away balíka a kvalitu ich výkonu v teréne. Ako národný kontaktný bod zodpovedný za plnenie vnútroštátneho strategického rámca pre integráciu Rómov do roku 2020 bude realizovať prierezové opatrenie zamerané na systém monitorovania, hodnotenia a komplexného zberu dát o MRK. Tieto programy a prierezové opatrenie budú do formy národných projektov pripravované v úzkej spolupráci (konzultácii) s vecne príslušnými rezortmi, aby sa zabezpečilo najúčinnnejšie prepojenie (integrácia) s národnými politikami, a to aj prostredníctvom ich zastúpenia v štruktúrach riadiacich výborov národných projektov. Strategické postavenie ÚSVRK v štruktúre MV SR umožní poskytovať metodologickú podporu pre ďalšie programy / opatrenia zamerané na integráciu Rómov, ktoré budú realizované v gescii iných RO a SORO v rámci programového obdobia 2014-2020. Oblasť zdravia a súvisiacej osvetu bude zabezpečovať MZ SR, resp. ním zriadené štátne príspevkové organizácie. Inštitucionálne zázemie MVS SR (s mandátom SORO OP ĽZ delegovaným vládou SR) v kombinácii s mandátom a poslaním ÚSVRK garantuje podmienky pre efektívnu implementáciu relevantných priorit programovej stratégie OP ĽZ.

Všetky investičné priority spoločne so špecifickými cieľmi vychádzajú z nosných strategických dokumentov EÚ a SR. Prepojenie investičných priorit OP ĽZ na špecifické odporúčania Rady pre SR pre rok 2014 charakterizuje príloha č. 1.

Strategický plán operačného programu Ľudské zdroje na roky 2018 – 2020 bol predmetom diskusie so všetkými relevantnými aktérmi a následne schválený Monitorovacím výborom pre operačný program Ľudské zdroje dňa 23. mája 2018. Stratégia programu bola bližšie preskúmaná, potvrdená a upravená tak, aby odrážala sociálne a ekonomické zmeny na Slovensku od doby schválenia programu a tiež špecifické odporúčania pre Slovensko vydané Európskou komisiou. *Prioritná os 1 – Vzdelávanie* bude podporovať opatrenia v nasledovných oblastiach: vzdelávanie pre potreby trhu práce, zlepšovanie študijných výsledkov a inklúzia, výsledkovo orientované vysokoškolské vzdelávanie, zvýšenie profesijných kompetencií pedagogického a odborného personálu a zvýšenie atraktivity učiteľského povolania a celoživotné vzdelávanie, vrátane neformálneho vzdelávania. Vzhľadom na pozitívny vývoj na slovenskom pracovnom trhu, *prioritná os 2 – Iniciatíva*

na podporu zamestnanosti mladých ľudí sa sústreďí najmä na neaktívnych, nízko kvalifikovaných a dlhodobo nezamestnaných mladých ľudí. Podobne v *prioritnej osi 3 – Zamestnanosť* budú podporované opatrenia zamerané na neaktívnych, nízko kvalifikovaných a dlhodobo nezamestnaných, ako aj opatrenia v oblasti adaptability zamestnancov na meniace sa podmienky pracovného trhu a v oblasti sociálnej ekonomiky. Hoci opatrenia podporované v rámci *prioritnej osi 4 – Sociálna inklúzia* sú naďalej relevantné, je potrebné reagovať na aktuálne potreby potenciálnych prijímateľov a podporovať rozvoj kvality sociálnych služieb. Bude sa pokračovať v úspešne implementovaných opatreniach v rámci *prioritnej osi 5 – Integrácia marginalizovaných rómskych komunit* vo forme národných projektov, musia sa však doplniť o výzvy na dopytovo orientované projekty určené pre obce, aj mimovládny sektor. Rovnako bude pokračovať implementácia úspešných opatrení vo forme výziev na dopytovo orientované projekty v *prioritnej osi 6 – Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit*. Navyše, pripraví sa a zverejní sa nové výzvy s cieľom podporiť opatrenia zabezpečujúce lepšie podmienky pre život, nové pozemné komunikácie a podporu sociálnych podnikov.

1.1.2 Zdôvodnenie výberu tematických cieľov a zodpovedajúcich investičných priorít so zreteľom na partnerskú dohodu na základe určenia regionálnych a podľa potreby vnútroštátnych potrieb vrátane potreby zamerať sa na riešenie výziev uvedených v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny prijatých v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a v príslušných odporúčaniach Rady prijatých v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, s prihliadnutím na hodnotenie ex ante.

Tabuľka č. 1: Odôvodnenie výberu tematických cieľov a investičných priorít

Vybraný tematický cieľ	Vybrané investičné priority	Zdôvodnenie výberu
(ESF) Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy.	Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode a programom SR 2014-2020 Národný program reforiem SR Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 nedostatočné uplatňovanie inkluzívneho modelu vzdelávania vo vzťahu ku žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potreba dodržiavania a zabezpečenia rovnakého prístupu ku vzdelaniu pre všetkých žiakov nízka čitateľská, prírodovedná, matematická a finančná gramotnosť, jazykové kompetencie a IKT zručnosti, kreatívne myslenie nedostatočné cielené ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl nízky počet asistentov učiteľa a odborných zamestnancov v školách nedostatočné materiálno-technické vybavenie škôl
	Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídania zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania	Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode a programom SR 2014-2020 Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem SR 2013 Poznatkami k prosperite-Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3 SK) nízke prepojenie vzdelávania s trhom práce, potreba zabezpečiť rozvoj duálneho a odborného vzdelávania, nízka podpora praktickej prípravy a spolupráce so zamestnávateľmi nízky záujem o odborné vzdelávanie a prípravu nedostatočné cielené ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov v odbornom vzdelávaní a príprave nedostatočné materiálno-technické vybavenie škôl
	Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom	Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode a programom SR 2014-2020 Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem SR 2013

	zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín	<p>Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím 2014–2020</p> <p>Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3 SK)</p> <p>Výročná správa o stave vysokého školstva 2012</p> <p>nesúlad poskytovaného vzdelávania s potrebami trhu práce, rast podielu nezamestnaných absolventov VŠ</p> <p>nízky podiel absolventov STEM</p> <p>nedostatočná orientácia na výkon praxe počas prípravy na učiteľské povolanie</p> <p>požiadavka kvality a rozvoja ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja</p> <p>absencia systému hodnotenia kvality</p>
	Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií	<p>Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode a programom SR 2014-2020</p> <p>Odporúčanie Rady týkajúce sa validácie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia (2012/C 398/01)</p> <p>Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem SR 2012,2013</p> <p>Stratégia SR pre mládež 2014–2020 a „Koncepcia rozvoja práce s mládežou“</p> <p>Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím 2014–2020</p> <p>nesúlad poskytovaného vzdelávania s potrebami trhu práce a požiadavkami zamestnávateľov</p> <p>neexistujúci systém vzájomného uznávania výsledkov formálneho, neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa</p>
(ESF) Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunit, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí	<p>Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode a programom SR 2014-2020</p> <p>Stratégia Európa 2020, KOM(2010) 2020</p> <p>Iniciatíva „Príležitosti pre mladých“ KOM(2011) 933 final</p> <p>Rozhodnutie Rady z 21.10.2010 o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov, Ú.v. EÚ L 308, 24.11.2010, s.46</p> <p>Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest KOM (2012) 173 final</p> <p>Dostať mladých do zamestnania, KOM(2012) 727 final</p> <p>Vytváranie rámca kvality pre stáže, KOM(2012) 728 final</p> <p>Odporúčanie Rady o zavedení záruky pre mladých ľudí, Ú.v. EÚ C 120, 26.4.2012, s.74</p> <p>Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem SR 2012,2013,2014</p> <p>Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí KOM(2013) 144 final</p>

		<p>Spoločne pre mladých ľudí Európy–Výzva na prijatie opatrení proti nezamestnanosti mládeže KOM (2013) 447 final</p> <p>Národný program reforiem SR 2013,2014</p> <p>nezamestnanosť mladých ľudí v SR je jedna z najvyšších v EÚ</p> <p>nesúlad zručností mladých ľudí s kvalifikačnými potrebami trhu práce</p>
	<p>Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily</p>	<p>Oznámenie EK, EP, Rade, EHSV a VR: K soc. investíciám do rastu a súdržnosti–vrátane realizácie ESF 2014–2020</p> <p>Oznámenie EK, EP, Rade, EHSV a VR: Iniciatíva na podporu zelených pracovných miest KOM(2014)446 final</p> <p>Odporúčanie Rady, ktoré sa týka NPR SR 2012,2013,2014</p> <p>Spoločný záväzok pre zamestnanosť KOM(2009)257 final</p> <p>Pozičný dokument EK k vypracovaniu PD a programov na SR 2014-2020</p> <p>Odporúčanie Rady o zavedení záruky pre mladých ľudí, Ú.v. EÚ C120, 26.4.2013</p> <p>Stratégia EU pre mládež: Investovanie a posilnenie postavenia mládeže 2009–2018</p> <p>NPR SR 2012,2013,2014</p> <p>Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta: Európsky príspevok k plnej zamestnanosti KOM2010(682)final</p> <p>Iniciatíva na podporu ZPM: Využitie potenciálu hospodárstva vytvárať pracovné miesta KOM(2014)446final</p> <p>Správa o aktuálnej situácii na TP v SR a o opatreniach na jej zlepšenie (ÚV SR č.241/2013)</p> <p>Návrh opatrení v hosp. politike na podporu hosp. rastu (ÚV SR č.227/2013)</p> <p>vysoká nezamestnanosť a nízka mobilita</p> <p>nízka ponuka pracovných miest</p>
	<p>Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenému postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu</p>	<p>Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2012,2013,2014</p> <p>FRA/UNDP:Situácia Rómov v 11 členských štátoch EÚ</p> <p>Barcelonské ciele: Rozvoj zariadení starostlivosti pre malé deti v Európe s ohľadom na trvalo udržateľný a inkluzívny rast, máj 2013</p> <p>Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020</p> <p>Národný program reforiem SR 2012, 2013,2014</p> <p>Dôvodová správa k zákonu č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa</p> <p>Východiská a výzvy pre vypracovanie štátnej rodinnej politiky</p> <p>Doplňkový dotazník SPC k Strategickej sociálnej správe 2013</p> <p>nedostatok služieb pre zosúladenie rodinného, vrátane zariadení pre</p>

		<p>deti do 3 rokov a pracovného života</p> <p>vysoký rozdiel v miere ekonomickej aktivity a zamestnanosti medzi mužmi a ženami</p> <p>vysoká vertikálna a horizontálna segregácia na trhu práce, vo vzdelávaní</p> <p>vysoký rodový mzdový rozdiel</p>
	<p>Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami</p>	<p>Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem SR 2012,2013,2014</p> <p>Národný program reforiem SR 2012,2013,2014</p> <p>Správa o aktuálnej situácii na trhu práce v Slovenskej republike a o opatreniach na jej zlepšenie (uznesenie vlády SR č. 241 z 22.5.2013)</p>
<p>(ESF)</p> <p>Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii</p>	<p>Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti</p>	<p>Special Eurobarometer 393: Discrimination in the EU in 2012</p> <p>NPR SR</p> <p>Spoločné európske usmernenia pre prechod z inštitucionálnej na KS</p> <p>Investovať do detí: východisko z bludného kruhu znevýhodnenia</p> <p>Stratégia DI systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR</p> <p>Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách a v rodinách</p> <p>Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 200-2013</p> <p>Národná stratégia na ochranu detí pred násilím</p> <p>NP rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020</p> <p>Koncepcia štátnej politiky zdravia SR</p> <p>Koncepcia štátnej bytovej politiky do r.2015</p> <p>Stratégia SR pre mládež 2014-2020</p> <p>Stratégia ČŽV</p> <p>Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR</p> <p>Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi</p> <p>Integračná politika SR</p> <p>Koncepcia migračnej politiky SR</p> <p>Akčný plán pre deti 2013-2017</p> <p>nedostatok motivačných, inovačných a aktivizujúcich opatrení, programov a nástrojov v aktívnom začleňovaní a predchádzania</p>

		diskriminácie
	Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunit, ako sú Rómovia	<p>Pracovný dokument Útvarov Komisie {SWD(2012) 133 }</p> <p>Oznámenie Komisie EP, Rade, EHaSV a VR- Nediskriminácia a rovnaké príležitosti: Obnovený záväzok. Nástroj spoločenstva a politiky v oblasti začleňovania Rómov. KOM(2011)0420</p> <p>Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1301/2013 o ERDF a osobitných ustanovenia týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, ktorým sa zrušilo nariadenie (ES) č. 1080/2006</p> <p>Oznámenie Komisie EP, Rade, EHaSV a VR– Rámec EÚ pre národné stratégie integrácie Rómov do roku 2020 KOM(2011)173</p> <p>FRA/UNDP: Situácia Rómov v 11 členských štátoch EÚ– predbežné výsledky prieskumu (2012)</p> <p>Odporúčanie Rady o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch 2013/C 378/01</p> <p>Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020 a jej akčné plány</p> <p>Národný akčný plán k Dekáde začleňovania rómskej populácie 2005-2015</p> <p>nevyhovujúce postavenie marginalizovaných komunit vo všetkých oblastiach života</p> <p>nefunkčný komplexný prístup</p> <p>nízka miera integrácie politík</p>
	Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	<p>Odporúčanie Rady, ktoré sa týka NPR SR 2013</p> <p>Investovanie do zdravotníctva – pracovný dokument Komisie (sprievodný dokument komunikácie „Smerom k sociálnym investíciám pre rast a kohéziu – vrátane implementácie ESF 2014–2020)</p> <p>Partnerská dohoda SR 2014-2020</p> <p>NPR SR 2013, 2014</p> <p>Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím 2014–2020</p> <p>Realizačná stratégia pre vytvorenie a implementovanie štandardných klinických postupov a štandardných postupov pre výkon prevencie</p> <p>vysoká miera inštitucionalizácie sociálnych služieb</p> <p>slabo rozvinuté služby a opatrenia vykonávané na komunitnej úrovni</p> <p>zvýšené riziko nedostatočných kapacít sociálnych služieb a opatrení vzhľadom na demografický vývoj populácie</p> <p>nízka efektívnosť slovenského zdravotníctva a potreba reformných štrukturálnych zmien v zdravotníctve</p>
(EFRR)	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunit v mestských a vidieckych oblastiach	<p>Pracovný dokument útvarov EK SWD (2012) 133 final</p> <p>Oznámenie EK EP, Rade, EHSV a VR-Nediskriminácia a rovnaké príležitosti: Nástroj spoločenstva a politiky v oblasti začleňovania Rómov KOM(2011)0420</p> <p>Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1301/2013 o EFRR a osobitných</p>

<p>diskriminácii</p>		<p>ustanovenia týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, ktorým sa zrušilo nariadenie (ES) č. 1080/2006</p> <p>Stratégia SR pre integráciu Rómov (IR) do roku 2020 a jej akčné plány</p> <p>ARK 2013</p> <p>Odporúčanie Rady EÚ o účinných opatreniach na IR v ČŠ z 9.12.2013 (2013/C378/01)</p> <p>Oznámenie EK, EP, Rade, EHSV a VR – Rámec EÚ pre národné stratégie IR do roku 2020 KOM(2011)173 final</p> <p>Štandardy KC zameraných na prácu s marginalizovanými komunitami pre potreby výziev ROP na výstavbu a rekonštrukciu KC spolufinancovaných z EFRR (ÚV SR č. 804/2011)</p> <p>KIV rómskych detí a mládeže</p> <p>Program rozvoja bývania</p> <p>DKB pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania</p> <p>KŠBP do roku 2015</p> <p>nevyhovujúce postavenie marginalizovaných komunit vo všetkých oblastiach života</p>
	<p>Poskytovanie podpory sociálnych podnikov</p>	<p>Oznámenie EK - Európska platforma proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu: európsky rámec pre sociálnu a územnú súdržnosť KOM(2010) 758</p> <p>Pracovný dokument Útvarov EK SWD (2012) 133 final</p> <p>Stratégia vlády SR pre integráciu Rómov do roku 2020 a jej akčné plány</p> <p>Národný akčný plán k Dekáde začleňovania rómskej populácie 2005-2015</p> <p>nedostatočná podpora znevýhodnených nezamestnaných, vrátane marginalizovaných skupín, na trhu práce prostredníctvom rôznych nástrojov sociálnej ekonomiky</p>

1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov

Celková alokácia pre OP ĽZ predstavuje čiastku **2 217 348 081EUR** za zdroje EÚ.

V súlade s globálnym cieľom OP ĽZ a národnými cieľmi Stratégie EÚ 2020 sa stanovilo nasledovné rozdelenie alokácie medzi jednotlivé prioritné osi: **PO1-20,69%, PO2-9,32%, PO3-35,90%, PO4-13,29%, PO5-6,27%, PO6-10,99% a PO7-3,54%**.

Podľa odporúčaní Rady k NPR SR na rok 2014 je prechod zo školy do zamestnania komplikovaný a systém vzdelávania nereaguje pohotovo na potreby trhu práce, teda je potrebné prijať opatrenia s cieľom zlepšenia kvality a relevantnosti vzdelávania. Alokácia *PO 1 Vzdelávanie* je smerovaná do 4 IP, pričom:

- Prvá prispeje k zvýšeniu kvality a inkluzívnosti vzdelávacieho systému pri zabezpečí rovnakého prístupu ku vzdelaniu. Výsledkom kvalitného vzdelávania má byť uplatniteľnosť žiakov v nadväzujúcom stupni vzdelávania resp. na trhu práce. Neoddeliteľnou súčasťou tohto procesu bude zvyšovanie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov. Alokácia predstavuje 9,99 % z alokácie OP ĽZ;

- Druhá prispeje k rozvoju kvalitného odborného vzdelávania zosúladeného s potrebami a požiadavkami trhu práce vrátane posilnenia praktickej prípravy u zamestnávateľa. Na dosiahnutie cieľov je potrebné zamerať sa aj na zvýšenie profesijných kompetencií pedagógov pôsobiacich v odbornom vzdelávaní a príprave (4,40 % z alokácie);
- Tretia s podporou vo výške 3,81 % z alokácie OP ĽZ prispeje k zvýšeniu kvality VŠ vzdelávania a jeho previazania s praxou, s dôrazom na podporu výsledkovo–orientovaného vzdelávania a profesijne orientovaných študijných programov v spolupráci so zamestnávateľmi;
- Štvrtá bude prispievať k rozvoju celoživotného vzdelávania a zvýšeniu účasti dospelých na celoživotnom vzdelávaní vrátane podpory uznávania výsledkov vzdelávania. Alokácia predstavuje 2,48% z alokácie OP ĽZ.

PO 2 Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí prispeje k znižovaniu nezamestnanosti mladých ľudí v SR, ktorá je jedna z najvyšších v EÚ. Opatrenia smerujú do jednej IP zameranej na podporu zvýšenia zamestnanosti a zamestnateľnosti mladých ľudí s využitím inovatívnych nástrojov ako stáže, praxe a tréningy. Alokácia PO 2 je po navýšení vo výške 9,32% z celkovej alokácie OP ĽZ a navyše je pri tejto prioritnej osi pridaná osobitná alokácia na IZM vo výške 84 539 823 €.

Miera zamestnanosti osôb vo veku 20-64 vykazuje od r. 2008 postupný pokles. Na dosiahnutie národného cieľa EÚ 2020 je preto najvyššia alokácia stanovená pre *PO 3 Zamestnanosť*, ktorej podpora je smerovaná do nasledovných 3 IP, pričom:

- Prvá podporí zvyšovanie zamestnateľnosti a zamestnanosti znevýhodnených skupín UoZ na trhu práce (najmä dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnutých osôb), mobilitu a adaptabilitu pracovnej sily a udržanie pracovných miest. Alokácia IP je vo výške 31,32% z alokácie OP ĽZ;
- Druhá počítá s alokáciou na úrovni 3,00% z alokácie OP ĽZ. Podpora bude smerovaná do oblasti služieb starostlivosti o deti do 3 rokov veku s cieľom zvýšiť mieru zamestnanosti žien a odstrániť rodovú segregáciu na trhu práce a v príprave na pracovný trh. Keďže zosúladovanie rodinného a pracovného života je priamo závislé vývoja dopytu po práci, je vo VRR potreba podpory tejto oblasti vyššia ako v MRR, a preto sa využije možnosť 3% transferu prostriedkov;
- Tretia prispeje k zlepšeniu schopnosti verejných služieb zamestnanosti poskytovať UoZ individualizované služby zamestnanosti a k posilneniu spolupráce so súkromnými službami zamestnanosti. Podporí sociálny dialóg medzi sociálnymi partnermi posilnením ich odborných a analytických kapacít, vrátane rozvoja sociálneho partnerstva. Alokácia predstavuje 1,58% z alokácie OP ĽZ.

S nízkou výkonnosťou trhu práce sa spája zvýšené riziko ohrozenia chudobou a sociálnym vylúčením. Napriek tomu, že podiel populácie SR ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením je pod priemerom EÚ, závažná materiálna deprivácia zostáva výrazne nad priemerom EÚ a to predovšetkým vo vidieckych oblastiach. Alokácia *PO 4 Sociálne začlenenie* bola stanovená na úrovni 13,29% alokácie OP ĽZ. Cez túto alokáciu budú podporované opatrenia v 2 IP, pričom:

- Prvá v najväčšej miere bude prispievať k začleneniu ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením naspäť do spoločnosti. Okrem toho sa bude dôraz klásť aj na zamedzenie vzniku a odstránenie všetkých foriem diskriminácie. Alokácia IP predstavuje 6,86 % z celkovej alokácie OP ĽZ;
- Druhá bude zameraná na dosahovanie cieľov Stratégie DI systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR, ktorá jasne deklaruje východiská, ciele, opatrenia a pozíciu SR. Súčasťou bude aj podpora zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti prostredníctvom tvorby štandardov klinických postupov a medicínskej prevencie. Alokácia IP predstavuje 6,43 % z celkovej alokácie OP ĽZ.

V uvedených prioritných osiach bude uplatnený aj transfer z MRR (SR bez BSK) do VRR (BSK) v maximálnej miere 3%. Aj keď má BSK HDP vyjadrený v parite kúpnej sily na jedného obyvateľa až 186% z priemeru EÚ (2011), v skutočnosti vysoké HDP priamo súvisí s tým, že jeho súčasťou je hlavné mesto Bratislava ako sídlo mnohých firiem s vysokou produkciou, ktoré podnikajú v rámci celej SR. Na rozdiel od ostatných rozvinutých regiónov v EÚ sa k BSK viažu aj ďalšie charakteristiky,

ktoré ovplyvňujú výšku HDP/capita. Okrem ekonomickej produkcie na HDP významne pôsobia aj nasledujúce faktory, ktoré ho nadhodnocujú:

- nízky počet obyvateľov oproti ostatným regiónom SR,
- vysoký počet dochádzajúceho obyvateľstva,
- vysoký počet bývajúceho obyvateľstva bez prihlásenia na pobyt v Bratislave.

Podpora v rámci BSK bude realizovaná z dôvodu sociálnych špecifik, ktoré sú typické pre VRR.

Najviac vylúčenou skupinou obyvateľstva sú MRK. Pre ich integráciu do spoločnosti sa príjmu komplexné opatrenia previazaním zdrojov ESF a EFRR. Pre integráciu MRK sú vyčlenené prostriedky v rámci PO 5 a 6, ktoré predstavujú z celkového objemu OP ĽZ 17,26% (z toho ESF 6,27% a EFRR 10,99%). Politiky a opatrenia vymedzené v Stratégii SR pre integráciu Rómov do roku 2020 budú podporované integrovaným prístupom cez

- IP prioritnej osi 5 financovaných z ESF s osobitným dôrazom na posilnenie predprimárneho vzdelávania, zlepšenie zamestnateľnosti ľudí z MRK ako aj podporu prístupu k zdravotnej starostlivosti, zlepšenia hygieny štandardov bývania s alokáciou 6,27% z celkovej alokácie OP ĽZ;
- IP prioritnej osi 6 financovaných z EFRR s osobitným dôrazom na zvýšenie kvality životných podmienok ľudí z MRK v oblasti bývania, prístupu k sociálnej a predškolskej infraštruktúre s alokáciou 10,29% z celkovej alokácie OP ĽZ.

Dosahovanie cieľov v oblasti zamestnanosti Stratégie SR pre integráciu Rómov do r. 2020 bude dosahované aj cez vyčlenenú predpokladanú alokáciu vo výške 0,70% z celkovej alokácie OP ĽZ na integráciu Rómov cez nástroje sociálnej ekonomiky.

U niektorých špecifických cieľov OP ĽZ zahrňujúcich obe kategórie regiónov sa bude uplatňovať princíp pro rata. V prípade, že objem prostriedkov určený pre VRR bude pre takéto projekty vyčerpaný, bude ekvivalent VRR krytý zdrojom ŠR.

Tabuľka č. 2: Prehľad investičnej stratégie operačného programu

Prioritná os	Fond (EFRR, KF, ESF, IZM)	Podpora EÚ (EUR)	Podiel celkovej podpory EÚ pre OP (podľa fondu a prioritnej osi)	Tematický cieľ	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičným prioritám	Spoločné a programovo špecifické ukazovatele výsledku, pre ktoré bol stanovený cieľ
1. Vzdelávanie	ESF	458 746 509	20,69 %	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy.	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov	<p>Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti</p> <p>Počet účastníkov zapojených do aktivít na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu</p> <p>Počet podporených škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania</p> <p>Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zaradených v bežných triedach, v školách ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu</p> <p>Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zo SZP zaradených v bežných triedach, v školách ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu</p> <p>Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania, ktorým sa zlepšili študijné výsledky 6 mesiacov po absolvovaní programu</p> <p>Počet pedagogických a odborných</p>

							zamestnancov, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili profesijné kompetencie
				Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytváranie a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcu potreby trhu práce	<p>Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania vrátane aktivít zameraných na zavádzanie prvkov systému duálneho vzdelávania</p> <p>Počet novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania</p> <p>Podiel absolventov programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania</p>
				Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín	1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce	<p>Počet zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov</p> <p>Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu</p> <p>Podiel absolventov zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní programu</p> <p>Počet absolventov podporených</p>

							<p><i>profesijne orientovaných bakalárskych programov</i></p> <p><i>Počet študentov VŠ študujúcich v pedagogických učiteľských študijných programoch, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili kompetencie potrebné pre výkon učiteľského povolania</i></p> <p><i>Počet podporených škôl, ktoré prostredníctvom aktivít zvýšili kvalitu pedagogických učiteľských študijných programov</i></p>
				Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií	1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie	<p><i>Počet účastníkov CŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu</i></p> <p><i>Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít CŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu</i></p> <p><i>Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi CŽV fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu</i></p>
2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	IZM/ESF	206 715 082	9,32 %	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunit, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí	2.1.1 Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí, ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu	<p>Nezamestnaní účastníci, ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí</p> <p>Nezamestnaní účastníci, ktorým bolo v čase odchodu ponúknuté zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovská príprava alebo stáž</p> <p>Nezamestnaní účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy, alebo získavajú kvalifikáciu alebo sú zamestnaní vrátane samostatne</p>

							<p>zárobkovo činných</p> <p>Dlhodobo nezamestnaní účastníci, ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí</p> <p>Dlhodobo nezamestnaní účastníci, ktorým bolo v čase odchodu ponúknuté zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovská príprava alebo stáž</p> <p>Dlhodobo nezamestnaní účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy, alebo získavajú kvalifikáciu alebo sú zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných</p> <p>Neaktívni účastníci, ktorí nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí</p> <p>Neaktívni účastníci, ktorí nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a ktorým bolo v čase odchodu ponúknuté zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovská príprava alebo stáž</p> <p>Neaktívni účastníci, ktorí nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, ktorí sú v čase odchodu zapojení do procesu vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie alebo sú zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>Účastníci, ktorí šesť mesiacov po odchode absolvujú ďalšie vzdelávanie, program odbornej prípravy vedúci k získaniu kvalifikácie, učňovskú prípravu alebo stáž</p> <p>Účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní</p> <p>Účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode samostatne zárobkovo činní</p>
3. Zamestnanosť	ESF	795 924 737	35,90 %	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby	<p>Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní</p> <p><i>Nezamestnané osoby, ktoré úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu</i></p>
				Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	3.1.2 Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach.	<p><i>Účastníci, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu</i></p> <p><i>Účastníci, ktorí využili príspevok na založenie/udržanie pracovného miesta vrátane samostatnej zárobkovej činnosti a sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní</i></p> <p><i>Účastníci, ktorí si udržali pracovné miesto šesť mesiacov po odchode</i></p>
				Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu	3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien	<p><i>Počet podporených zariadení, ktoré po ukončení projektu poskytujú služby v oblasti starostlivosti o deti</i></p> <p><i>Počet rodičov, ktorým bol poskytnutý príspevok na starostlivosť o dieťa a sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní</i></p> <p><i>Počet zamestnávateľov/inštitúcií,</i></p>

							ktorí realizujú opatrenia na zosúladenie pracovného a rodinného života šesť mesiacov po ukončení projektu
				Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariéernemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu	3.2.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie	Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktorí realizujú opatrenia rodovej rovnosti šesť mesiacov po odchode Počet účastníkov, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie zamerané na rodovú rovnosť
				Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	3.3 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami	3.3.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti	Počet zamestnancov inštitúcií trhu práce, ktorí absolvovali vzdelávanie zamerané na zvýšenie ich zručností poskytovať individualizované služby klientom
4. Sociálne začlenenie	ESF	294 699 291	13,29 %	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti	4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce	Neaktívni mladí do 29 rokov, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce, vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia Počet zavedených nových, inovatívnych, systémových opatrení, politik 12 mesiacov po ich prijatí
				Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti	4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie	Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktoré po ukončení projektu poskytujú vzdelávanie/poradenstvo alebo realizujú opatrenia v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie
				Podpora sociálneho	4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a	4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť	Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení

				začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu		<i>na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu</i>
				Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	4.2.2 Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti	<i>Počet vytvorených štandardných klinických postupov zverejnených vo Vestníku MZ SR</i> <i>Počet vytvorených štandardných postupov pre výkon prevencie zverejnených vo Vestníku MZ SR</i>
5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	ESF	139 000 000	6,27 %	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	5.1.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie	<i>Počet detí z MRK, ktoré absolvovali minimálne jeden rok v podporených materských školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania</i> <i>Účastníci z MRK, ktorí získali vyššie sekundárne (ISCED 3) alebo postsekundárne (ISCED 4) vzdelanie</i>
				Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	5.1.2 Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov	<i>Počet evidovaných nezamestnaných osôb z prostredia MRK</i>
				Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetly a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania	<i>Počet osôb z MRK, ktoré využívajú služby v oblasti poskytovania zdravotno-výchovnej osvetly, prevencie a poradenstva</i> <i>Počet osôb z MRK, ktorým sa môžu zlepšiť štandardy hygieny bývania v dôsledku programu vysporiadania pozemkov</i>
6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	EFRR	243 662 462	10,99 %	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach	6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania	<i>Počet rómskych obydľí s dobrými podmienkami bývania</i> <i>Podiel obydľí MRK s dobrými podmienkami bývania</i> <i>Podiel osídlení s prítomnosťou MRK s prístupom k pitnej vode</i>

			Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunit v mestských a vidieckych oblastiach	6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve	<i>Počet detí z MRK vo vekovej kategórii 3 – 6 rokov, ktoré absolvovali jeden ročník predškolského vzdelávania.</i> <i>Podiel detí z MRK navštevujúcich predškolské zariadenia</i>
			Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunit v mestských a vidieckych oblastiach	6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre	<i>Počet príslušníkov MRK, ktorí 6 mesiacov po ukončení projektu využili služby komunitných centier</i>
			Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov	6.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK	<i>Miera nezamestnanosti rómskej populácie v rómskych osídleniach vo veku 15 – 64 rokov</i>

V zmysle Nariadenia č. 1304/2013 o ESF je nevyhnutné vykazovať všetky spoločné ukazovatele výstupov a výsledkov, ako sú stanovené v prílohe I (za časť ESF) a prílohe II (za časť IZM) k tomuto nariadeniu. Všetky spoločné ukazovatele výstupov a výsledkov sa uvádzajú v súvislosti so všetkými investičnými prioritami. Ak je to relevantné, tieto údaje je potrebné roztriediť podľa rodu.

2 Prioritné osi

Predmetná kapitola poskytuje detailný popis jednotlivých prioritných osí OP ĽZ. Prioritné osi definujú špecifikáciu problémov v danej oblasti a spôsob riešenia v nadväznosti na poskytnuté intervencie z ESF a EFRR. Multifondovým prístupom sa zaručí synergický a komplementárny efekt realizovaných opatrení zameraných na vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne začlenenie a sociálnu inklúziu marginalizovaných rómskych komunít. Jednotlivé intervencie z fondov EÚ sa budú implementovať prostredníctvom investičných priorit premietnutých do špecifických cieľov s konkrétnymi príkladmi aktivít.

2.1 PRIORITNÁ OS 1: Vzdelávanie

ID prioritnej osi	1.
Názov prioritnej osi	Vzdelávanie
Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov	NIE
Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	NIE
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	NIE
Pre ESF: Celá prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo oboje	NIE

Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu, na viac ako jeden tematický cieľ alebo fond:

Ciele stanovené pre jednotlivé oblasti vzdelávania sú kľúčové z pohľadu vzdelávacieho systému SR ako celku. Zámerom navrhovaných aktivít je zosúladiť vzdelávanie s potrebami trhu práce, čo je nutné uskutočňovať bez ohľadu na územné vymedzenie. Pripravenosť absolventov reflektovať na požiadavky trhu práce je kľúčová aj z pohľadu voľného pohybu osôb (napr. nedostatok odborníkov na trhu práce v danej profesii či príchod investorov do regiónov SR a s tým zvýšené nároky na kvalifikáciu pracovnej sily). Nedostatočná previazanosť výstupov vzdelávania s požiadavkami praxe je akcentovaná zo strany zamestnávateľov na celom území SR¹¹.

Kľúčové kompetencie ako napr. čitateľské, matematické, IKT, cudzie jazyky, ekonomické zručnosti potrebné na uplatnenie na trhu práce získavajú žiaci už na ZŠ. Výsledky žiakov v PISA testovaní sú priemerné s klesajúcou tendenciou, a to bez ohľadu na územný kontext¹².

Prepájanie vzdelávania s potrebami trhu práce sa najvýraznejšie týka odborného a vysokého školstva. Odborné vzdelávanie je kľúčové z hľadiska potrieb zamestnávateľov a preto je potrebné v tejto oblasti vykonať systémové zmeny komplexne na celom území SR. Dôraz na zlepšenie v oblasti odborného vzdelávania vyplýva aj zo stratégií prijatých na úrovni jednotlivých krajov (napr. Program

¹¹ Výsledky 1. prieskumu v oblasti zamestnanosti

http://www.deloitte.com/assets/Dcom-SlovakRepublic/Local%20Assets/Documents/np14/sk_Vysledky_z_prieskumu_1.pdf

¹² Výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka ZŠ 2012/2013

http://www.nucem.sk/documents/26/testovanie_9_2013/vysledky/Vysledky_T9-2013_F.pdf

hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2014-2020, regionálne stratégie rozvoja odborného vzdelávania a prípravy). Koordinovaný systém účasti zamestnávateľskej sféry v odbornom vzdelávaní musí byť zabezpečený plošne so zohľadnením regionálnych špecifik a potrieb.

Prostredníctvom vysokých škôl v BSK získavajú VŠ vzdelanie ľudia z celého územia SR, teda tieto VŠ pokrývajú vzdelávacie potreby pre celú SR. V BA je z regionálneho aspektu zastúpených najviac VŠ. Podľa údajov z centrálného registra študentov k 31.10.2012 predstavoval podiel študentov dennej formy štúdia na verejných a štátnych VŠ pochádzajúcich z územia mimo BA až 76,1%. Takmer 80% študentov dvoch najväčších univerzít – Univerzity Komenského a Slovenskej technickej univerzity - majú trvalé bydlisko mimo BSK. Z uvedeného vyplýva, že študenti nadobudnuté znalosti a kompetencie po ukončení štúdia prenášajú do menej rozvinutých regiónov.

Aj napriek štatisticky vykazovanému vysokému HDP na obyvateľa čelí BSK negatívnym dôsledkom dlhoročného podfinancovania vzdelávania, výskumu a vývoja. Ako uvádza stratégia „Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky“: počet voľných pracovných miest pre absolventov bol v sezóne 2011/2012 priemerne 2 453, najviac v Bratislavskom (492), Trenčianskom (473) a Trnavskom kraji (337).

V BSK je v súčasnosti alokovaných viac ako 50% personálnych aj technických kapacít výskumu. Pričom vedecké tímy z týchto inštitúcií spolupracujú s hospodárskou praxou, ktorej značná časť sa nachádza aj mimo územia regiónu a majú veľký význam pre celé hospodárstvo.

2.1.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	ESF
Kategória regiónu	Menej rozvinutý Viac rozvinutý
Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)	Celkový príspevok
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny (ak je to vhodné)	N/A

2.1.2 Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.1

Investičná priorita 1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy

2.1.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 1.1.1 **Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov**

Kvalita vzdelávania priamo ovplyvňuje úspešné pôsobenie na ďalšom stupni vzdelávania a na trhu práce. Žiaci v SR dosiahli v testovaní PISA 2012 štatisticky významne horšie výsledky ako priemer krajín OECD. Z hľadiska postojov ku vzdelávaniu deklarujú žiaci nižšiu vytrvalosť a otvorenosť riešiť

problémy a úlohy a nižšiu vieru vo svoje schopnosti. To sa môže odrážať aj vo výsledkoch v matematike.¹³

SR sa odporúča prijať opatrenia na zvýšenie kvality a inkluzívnosti vyučovania s cieľom zlepšiť učebné výsledky. To sa dosiahne zvyšovaním a rozvojom kompetencií potrebných v praxi.

Vzdelávací systém sa dá hodnotiť aj z hľadiska šance detí zo sociálne slabšieho prostredia dosiahnuť kvalitné vzdelanie. Sociálne zázemie žiakov totiž ovplyvňuje ich úspech vo vzdelávaní. V rámci miery predčasného ukončovania školskej dochádzky dosahuje SR nadpriemerné výsledky¹⁴. Dôležité je však vnímať túto otázku v kontexte zloženia žiakov s ohľadom na ich ŠVVP a podiel žiakov predčasne ukončujúcich školskú dochádzku. SR je v rámci špecifických odporúčaní k NPR odporúčané prijať systémové opatrenia na zlepšenie prístupu k vysoko kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu pre marginalizované komunity vrátane Rómov. Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie musí však byť poskytované všetkým žiakom bez rozdielu vrátane žiakov so ŠVVP.

Dostupnosť je ďalšou zo základných charakteristík školského systému. Je určená tak kapacitou systému, ako aj prekážkami brániacimi prístupu znevýhodnených skupín žiakov do systému. V rámci SR sú práve tieto prekážky hlavným problémom, ktorý je potrebné riešiť¹⁵. Žiaci zo SZP často ukončujú povinnú školskú dochádzku v nižšom ako deviatom ročníku, čím je výrazne limitovaná ich úspešnosť v pracovnom živote. Nášmu vzdelávaciemu systému je vyčítané, že až príliš veľa detí a žiakov zo SZP (spravidla rómskych, keďže tvoria rozhodujúci podiel z detí a žiakov zo SZP) je vzdelávaných v špeciálnych školách alebo triedach.¹⁶ Je teda potrebné posilniť preventívne mechanizmy vo všetkých aspektoch vzdelávania a monitorovať postupy uplatňovania rovnakého prístupu ku vzdelaniu a výchove. Inovácia obsahu vzdelávania a jeho orientácia na výsledky sa týka aj skvalitnenia predprimárneho vzdelávania pre plynulý prechod dieťaťa na ďalší stupeň vzdelania, čo zvýši úspešné ukončovanie školskej dochádzky.

Zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu je podmienené zvýšením kvality rozsahu a úrovne kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov.

Dôležitú úlohu má monitorovanie a hodnotenie výchovy a vzdelávania poskytujúce spätnú väzbu a priestor na zlepšenie.

Výsledky

- *zvýšenie čitateľských, matematických, prírodovedných, jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia detí a žiakov*
- *zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách*
- *zlepšenie študijných výsledkov žiakov ohrozených školským neúspechom*
- *vytvárať vhodné podmienky pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovnakého prístupu ku vzdelaniu*
- *zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami*

2.1.3 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.1.3.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy

¹³ <http://www.minedu.sk/data/att/6077.pdf>, PISA 2012: výsledky Slovenska v kocke

¹⁴ v roku 2013 6,3% pričom cieľ EU 2020 je 10%

¹⁵ <http://www.minedu.sk/data/att/5250.pdf>, Správa o stave školstva na Slovensku a o systémových krokoch na podporu jeho ďalšieho rozvoja

¹⁶ <http://www.minedu.sk/data/att/5250.pdf>, Správa o stave školstva na Slovensku a o systémových krokoch na podporu jeho ďalšieho rozvoja

Intervencie v rámci špecifického cieľa 1.1.1 prispievajú k pripravenosti detí na prechod na nadväzujúci stupeň vzdelávania, pripravenosti žiaka v základnom a strednom školstve na jeho budúce pôsobenie na pracovnom trhu, resp. na prechod na nasledujúci stupeň vzdelávania, a to podporou rovnakého prístupu ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelaniu. Špecifická pozornosť bude venovaná zvyšovaniu profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • deti, predovšetkým tie, ktoré navštevujú materské školy a žiaci základných a stredných škôl, vrátane detí/žiakov so ŠVVP • študenti VŠ • rodičia • lídri komunitnej práce • pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy • tútori a lektori • profesionálni a dobrovoľní pracovníci s mládežou • zamestnanci štátnej správy a samosprávy • verejnosť/miestna komunita
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II - Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • priamo riadené organizácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR • regionálna a miestna samospráva • materské, základné školy, stredné a vysoké školy • vzdelávacie inštitúcie • rozpočtové a príspevkové organizácie štátu a VÚC • ústredné orgány štátnej správy • profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • podnik z verejného sektora • podnikateľské subjekty • záujmové združenia právnických osôb • relevantné štátne a neštátne účelové fondy

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 1.1.1:

Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

- aktivity prispievajúce k vyrovnávaniu znevýhodnenia žiakov a zabezpečeniu rovnosti príležitostí vo výchovno-vzdelávacom procese
- zabezpečenie učebných pomôcok, textov a metodických materiálov pre potreby kvalitného inkluzívneho vzdelávania
- tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania, napr. realizácia celodenného výchovného systému, pôsobenie pedagogických asistentov a odborných zamestnancov,

- aktivity rozvíjajúce spoluprácu s rodičmi a komunitou
- aktivity podporujúce interkultúrne prostredie s cieľom predchádzania diskriminácie, odstraňovania segregácie¹⁷, sociálneho vylúčenia na školách a v triedach (napr. prostredníctvom vytvárania a realizácie lokálnych akčných plánov pre inkluzívne vzdelávanie)
- podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód
- kariérne a výchovné poradenstvo
- skvalitňovanie diagnostikovania a rediagnostikovania detí a žiakov s cieľom predchádzať neodôvodnenému odkladaniu začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, školskej neúspešnosti detí a ich zaradovaniu do špeciálnych tried a škôl
- aktivity zamerané na vytváranie vhodných podmienok pre spoločné vzdelávanie majority a detí/žiakov so ŠVVP s ohľadom na deti/žiakov pochádzajúcich z MRK
- podpora spolupráce v oblasti výmeny skúseností vo výchovno-vzdelávacom procese (napr. best practice, zdieľanie informácií a sieťovanie medzi školami, relevantnými inštitúciami a pod.)
- tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie čitateľských, prírodovedných, matematických, environmentálnych, jazykových, IKT zručností vrátane finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia a pod.
- hodnotenie systému vzdelávania a úrovne zvyšovania gramotnosti žiakov vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- podpora rozvoja a overovanie kľúčových kompetencií a gramotnosti detí/žiakov
- podpora modelov hodnotenia a sebahodnotenia škôl a školských zariadení
- identifikácia a zhodnotenie úrovne kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov
- podpora aktivít mobility (synergia s programom Erasmus)
- aktivity zamerané na mentoring a tútoring za účelom prevencie predčasného ukončovania školskej dochádzky a prechodu na nasledujúci stupeň vzdelávania u detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- aktivity zamerané na zlepšenie školskej úspešnosti žiakov vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- aktivity zamerané na neformálne vzdelávanie, informálne učenie sa a záujmové vzdelávanie, napr. learning by doing
- aktivity zamerané na zapojenie odborníkov z iných sektorov do procesu vzdelávania
- tvorba, realizácia a kontrola štandardov kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s ohľadom aj na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania
- tvorba, resp. inovácia a realizácia programov vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s dôrazom na inkluzívny aspekt
- podpora vzdelávacích aktivít v zaostávajúcich regiónoch a regiónoch ekonomicky závislých na priemyselných odvetviach v útlme, napr. regióny s ťažbou uhlia
- podpora rozvoja kľúčových kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov vrátane oblasti jazykových a IKT zručností
- uskutočňovanie stáží a praktickej prípravy pedagógov v nadväznosti na prepojenie teoretickej a praktickej výučby s ohľadom na inkluzívny rozmer vzdelávania

---

¹⁷ Podľa údajov FRA 58% žiakov z MRK navštevuje školy a triedy s väčšinovým zastúpením MRK

2.1.4 Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.2

Investičná priorita 1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania

2.1.4.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce

K zvýšeniu relevantnosti OVP na SŠ pre potreby trhu práce prispel zákon o OVP z roku 2009. Stanovil práva a povinnosti účastníkov a vytvoril priestor pre zapojenie sa zamestnávateľov, ich zväzov a súkromného investičného kapitálu do systému OVP. Vytvoril podmienky pre vznik systému koordinácie OVP prostredníctvom zriadenia Rady vlády SR pre OVP, krajských rád a systému sektorových rád pre OVP. V roku 2011 bolo zriadené Národné referenčné miesto pre zabezpečovanie kvality v OVP v rámci EQAVET, ktorý je nástrojom overovania a hodnotenia kvality OVP prostredníctvom evalvácie, monitoringu a štatistického zberu údajov o OVP a s jeho prepojením na trh práce.

OVP má veľký význam pre hospodársky rast SR a zamestnanosť. S ohľadom na rastúci nedostatok odborníkov najmä v podnikovej výrobe a zároveň vysokú mieru nezamestnanosti mladých je jednou z hlavných výziev vo vzdelávaní. Je to kľúčový segment vzdelávania, ktorý pripravuje zamestnancov priamo pre trh práce. V rámci OVP je nutné zamerať sa na zosúladenie obsahu a výstupov vzdelávania s potrebami a požiadavkami praxe a rozvoj OVP napr.: podporou praktického vyučovania vrátane zavádzania výkonu praktického vyučovania u zamestnávateľa a podporou prvkov systému duálneho vzdelávania. Praktické vyučovanie priamo u zamestnávateľa zvýši kvalitu praktickej prípravy žiakov, keďže umožní poznať reálne prostredie výkonu práce a rozvíjať pracovné návyky pre úspešné zaradenie sa na trh práce.

Demografický vývoj, trend uprednostňovať všeobecné vzdelávanie a nedostatok informácií o OVP u žiakov ZŠ a ich zákonných zástupcov spôsobili klesajúci záujem o OVP a pokles počtu žiakov nastupujúcich na SOŠ. Je preto nevyhnutné zvýšiť záujem o OVP už u žiakov ZŠ, a to ich profesijnou orientáciou a smerovaním v prírodovedných predmetoch a technike vrátane poradenstva pri výbere vzdelávacej cesty a pri príprave na povolanie.

Dôležitá úloha z hľadiska atraktivity a dlhodobej udržateľnosti systému OVP spočíva v jeho flexibilita a adaptabilnosti pre čo najrýchlejšiu reakciu na zmeny v potrebách kvalifikácií vrátane trendov dopytu po kvalifikáciách s cieľom upraviť profil absolventa v súlade s potrebami praxe a zabezpečiť mu čo najlepšie uplatnenie. V tomto zmysle je potrebné vyhodnocovať študijné a učebné odbory s nedostatočným počtom absolventov pre potreby praxe ako aj tých, ktoré sú nad rozsah týchto potrieb. V rámci obsahu a metód vzdelávania je potrebné programy spracovávať v spolupráci so zamestnávateľmi.

Osobitná pozornosť musí byť venovaná aj uchádzačom a žiakom so ŠVVP, ktorí sú v dôsledku znevýhodnenia v kombinácii so súvisiacimi sociálnymi faktormi znevýhodnení v prístupe k odbornému vzdelaniu resp. k jeho dokončeniu, čo sa prejavuje nízkou mierou ich účasti na SŠ vzdelávaní a OVP (vrátane príslušníkov marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia¹⁸).

Neoddeliteľnou súčasťou zvyšovania kvality OVP je aj zvyšovanie kvality profesijných kompetencií

¹⁸ Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 <http://www.minv.sk/?romske-komunity-uvod&subor=160449>

pedagógov.

Výsledky

- zavedenie prvkov systému duálneho vzdelávania do systému OVP
- zvýšenie atraktivity a podpora odborného vzdelávania a prípravy
- zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v procese OVP v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami
- zvýšenie matematických, prírodovedných, technických, jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia žiakov ZŠ a SŠ
- zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách

2.1.5 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.1.5.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania

Intervencie v rámci špecifického cieľa 1.2.1 prispievajú k pripravenosti žiaka v odbornom vzdelávaní a príprave na pôsobenie na trhu práce s dôrazom na uplatňovanie reálneho výkonu praxe u zamestnávateľa. Za týmto účelom sa bude podporovať aj profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov pôsobiacich v odbornom vzdelávaní a príprave.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • žiaci základných a stredných škôl vrátane žiakov so ŠVVP vrátane marginalizovaných komunít ako sú napr. Rómovia • rodičia • lídri komunitnej práce • pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy • tútori a lektori • profesionálni a dobrovoľní pracovníci s mládežou • zamestnanci štátnej správy a samosprávy • verejnosť/miestna komunita
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II - Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • priamo riadené organizácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR • regionálna a miestna samospráva • základné školy a stredné školy • vzdelávacie inštitúcie • rozpočtové a príspevkové organizácie štátu a VÚC • ústredné orgány štátnej správy • profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • podnik z verejného sektora • podnikateľské subjekty

- záujmové združenia právnických osôb

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 1.2.1:

Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce

- zavádzanie a uplatňovanie účasti žiakov na praktickom vyučovaní priamo na pracoviskách zamestnávateľa a podpora zavádzania a uplatňovania prvkov systému duálneho vzdelávania
- poradenstvo a propagácia odborného vzdelávania a prípravy žiakov ZŠ (aj v spolupráci s rodičmi) s prihliadnutím na potreby trhu práce a požiadavky zamestnávateľov
- odborné a kariérne poradenstvo
- podpora partnerstiev škôl so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania
- prognózovanie a monitorovanie potrieb trhu práce v spolupráci s MPSVR SR vo väzbe na zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy
- tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie kompetencií potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (napr. jazykové, IKT zručnosti a finančná gramotnosť vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia)
- vytvorenie sústavy indikátorov a deskriptorov zabezpečenia kvality počiatočného odborného vzdelávania v súlade s odporúčaním EQAVET
- monitoring, evaluácia, tvorba a zabezpečenie kvality výstupov vzdelávania napr. formou účasti zamestnávateľa na ukončení štúdia.
- podpora aktivít mobility v oblasti odborného vzdelávania (synergia s programom Erasmus+)
- podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód
- podpora rozvoja a overovania kľúčových kompetencií a gramotností žiakov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy
- projekty zamerané na vytváranie cvičných firiem vrátane rozšírenia predmetu cvičná firma
- poradenstvo pre žiakov so ŠVVP vrátane žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia ako aj marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia
- prípravné kurzy pre žiakov so ŠVVP vrátane marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia
- tvorba, realizácia a kontrola štandardov kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s ohľadom aj na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania
- tvorba, resp. inovácia a realizácia programov vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s dôrazom na inkluzívny aspekt a potreby trhu práce
- podpora odborného vzdelávania a prípravy v rámci zaostávajúcich regiónov a regiónoch ekonomicky závislých na priemyselných odvetviach v útlme, napr. regióny s ťažbou uhlia
- podpora rozvoja kľúčových kompetencií, predovšetkým v oblasti jazykových a IKT zručností
- uskutočňovanie stáží a praktickej prípravy pedagógov v nadväznosti na prepojenie teoretickej a praktickej výučby a potreby trhu práce

2.1.6 Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.3

Investičná priorita 1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín

2.1.6.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 1.3.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce

Význam a efektívnosť VŠ vzdelávania pre trh práce je z pohľadu potrieb praxe a hospodárskeho rozvoja SR nedostatočná. Výrazný kvantitatívny rozmach¹⁹ VŠ neprepojený na potreby zamestnávateľov tvorí vážnu bariéru udržateľného a inteligentného rastu vrátane negatívneho vplyvu na výskumný potenciál SR. Je zrejмый nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami na trhu práce. Najvyšší podiel študentov vrátane doktorandov študuje spoločenské vedy, náuky a služby²⁰ aj napriek tomu, že trh práce je presýtený danými profesiami a vyžaduje absolventov profesijne, prírodovedne a technicky zameraných odborov vrátane IKT.

V praxi sa nedostatočne uplatňuje štúdium kratších, s praxou prepojených foriem štúdia ako vhodnej prípravy pre pôsobenie na trhu práce (profesijne orientované bakalárske programy). Nedostatočná spolupráca medzi akademickou obcou, zamestnávateľmi a sférou výskumu znižuje význam VŠ vzdelávania pre potreby trhu práce a orientáciu na výsledky.

Osobitná pozornosť bude venovaná aj uchádzačom a študentom so špecifickými potrebami, ktorí sú v dôsledku znevýhodnenia v kombinácii so súvisiacimi sociálnymi faktormi znevýhodnení v prístupe k VŠ vzdelaniu resp. k jeho dokončeniu, čo sa prejavuje nízkou mierou ich účasti na VŠ vzdelávaní (vrátane príslušníkov marginalizovaných komunít ako sú napr. Rómovia. Pre prekonanie znevýhodnenia je nevyhnutné zlepšiť ich prístup k VŠ vzdelávaniu. Je potrebné investovať aj do skvalitnenia vzdelávania v učiteľských a odborných smeroch pôsobiacich vo vzdelávacej sfére tak, aby boli absolventi plne pripravení na výkon povolania so zreteľom na posilnenie výkonu praxe a potreby žiakov so ŠVVP, teda inkluzívny rozmer vzdelávania.

SR zaostáva za európskym priemerom aj čo sa týka doktorandov - v školskom roku 2011/2012 tvoril podiel doktorandov 6 % na celkovom počte študentov v porovnaní so 40 % podielom doktorandov na top európskych univerzitách. Doktorandi sú jedným z hlavných faktorov pôsobenia v oblasti vedy a výskumu, teda podpora bude zameraná aj na rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja.

Výsledky

- zvýšenie počtu a kvality bakalárskych profesijne orientovaných študijných programov odrážajúcich požiadavky trhu práce
- zvýšenie spolupráce centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru, zameraných na riešenie konkrétnych úloh a zadaní z praxe vo forme špecializovaných výučbových zariadení verejných VŠ a špecializovaných výskumných a vývojových pracovísk a špecializovaných umeleckých pracovísk
- zvýšenie záujmu o štúdium STEM a IT
- zlepšenie podpory ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume
- zlepšenie prístupu študentov so špecifickými potrebami k VŠ vzdelávaniu
- zvýšenie kvality vzdelávania budúcich pedagogických a odborných zamestnancov vrátane posilnenia praktickej výučby učiteľských študijných programov

2.1.7 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.1.7.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín

¹⁹ V súčasnosti na Slovensku študuje takmer 250 tis. študentov, ročne štúdium končí vyše 70 tis. absolventov. V krajine pôsobí celkom 37 vysokých škôl univerzitného typu, čo predstavuje najvyšší počet univerzít v Európe v prepočte na 100 tis. obyvateľov, na druhej strane najmenej študentov na jednu univerzitu.

²⁰ Z pohľadu štatistickej klasifikácie odborov vzdelania najviac **58,08 % zo všetkých študentov študovalo spoločenské vedy, náuky a služby**. Rovnako aj v prípade doktorandského štúdia je najviac doktorandov v spoločenských vedách a náukách (40,46 % doktorandov). V rámci súkromných vysokých škôl v spoločenských vedách, náukách a službách bolo 80,19 % študentov. Správa o stave vysokého školstva za rok 2012

Intervencie v rámci špecifického cieľa prispejú k zvýšeniu kvality VŠ vzdelávania v súlade s praxou, a to prostredníctvom podpory výsledkovo – orientovaného vzdelávania. Táto spočíva predovšetkým v podpore zavádzania profesijne orientovaných študijných programov a štúdia STEM a IT. Podporovaný bude aj rozvoj ľudských zdrojov vo výskume.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • študenti vysokých škôl (študenti prvého, druhého a tretieho stupňa vrátane študentov so špecifickými potrebami a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia a marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia) • uchádzači o štúdium na VŠ vrátane uchádzačov so špecifickými potrebami, uchádzačov zo sociálne znevýhodneného prostredia a marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia • žiaci stredných škôl • pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy • vysokoškolskí učitelia • manažment vysokých škôl • zamestnanci v oblasti výskumu a vývoja (vrátane podnikovej sféry a SAV) • postdoktoranti
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II - Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • priamo riadené organizácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR • stredné školy • vysoké školy • vzdelávacie inštitúcie • rozpočtové a príspevkové organizácie štátu a VÚC • ústredné orgány štátnej správy • Slovenská akadémia vied (vrátane jednotlivých ústavov SAV) • profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory • podnik z verejného sektora • podnikateľské subjekty • záujmové združenia právnických osôb • relevantné štátne a neštátne účelové fondy

Príklady aktivít

<p><u>Špecifický cieľ 1.3.1:</u> Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podpora manažérskych/podnikateľských, inovačných a riešiteľských schopností v rámci vyššieho vzdelávania ➤ aktivity na zmenu opisov študijných odborov podľa požiadaviek zamestnávateľov ➤ aktivity odbornej praxe, resp. stáže študentov a výskumných pracovníkov v zamestnávateľskom sektore ➤ aktivity na prípravu expertov pre vysokoškolské centrá prepájajúce vysoké školy a podniky v regiónoch vo forme špecializovaných výučbových zariadení verejných vysokých škôl a špecializovaných výskumných a vývojových pracovísk a špecializovaných umeleckých pracovísk ➤ tvorba a inovácia študijných programov s dôrazom na potreby trhu práce, vrátane prakticky zameraných bakalárskych študijných programov a programov ďalšieho vzdelávania v spolupráci so súkromným sektorom a organizáciami zastupujúcimi podnikateľský sektor, malé a stredné
--

- podnikanie
- podpora zlepšovania vnútorných systémov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania zohľadňujúcich prepájanie s praxou
  - podpora projektov vysokých škôl na identifikáciu a odstraňovanie bariér v prístupe k štúdiu osôb so špecifickými potrebami napr. dostupnosť a prístup k informáciám a materiálom v prístupnom formáte
  - sieťovanie a vzdelávanie zamestnancov VŠ pre študentov so špecifickými potrebami
  - poradenstvo pre študentov so špecifickými potrebami vrátane študentov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia ako aj marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia
  - prípravné kurzy pre študentov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia a ŠVVP vrátane marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia
  - podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ľudského kapitálu vo vede a výskume, s cieľom vytvárania predpokladov na úspešnú implementáciu RIS3
  - monitoring, evaluácia, tvorba a zavádzanie štandardov zabezpečovania kvality (najmä vo vzťahu k vnútorným systémom zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania)
  - podpora aktivít mobility medzi organizáciami výskumu a vývoja a podnikateľským sektorom
  - poradenstvo a propagácia štúdiá žiakov a študentov o štúdium STEM (prírodné vedy, technológia, životné prostredie, inžinierstvo a matematika) a štúdiá IT (napr. kariérne poradenstvo, semináre, letné školy)
  - podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód
  - podpora zavádzania finančného vzdelávania do obsahu vzdelávania budúcich pedagógov
  - podpora vytvárania cvičných škôl v rámci prípravy na povolanie učiteľa, prepojenia teoretického a praktického vzdelávania s dôrazom na prax študentov vrátane mentoringu a sieťovania informácií
  - podpora rozvoja kľúčových kompetencií, predovšetkým v oblasti jazykových a IKT zručností
  - popularizácia štúdiá STEM, IT a odborných predmetov v učiteľských odboroch (propagácia, poradenstvo)
  - tvorba, realizácia programov vzdelávania budúcich pedagogických a odborných zamestnancov s dôrazom na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania
  - zapájanie odborníkov z iných sektorov do procesu vzdelávania

2.1.8 Investičná priorita prioritnej osi Vzdelávanie 1.4

Investičná priorita 1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

2.1.8.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 1.4.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

Celoživotné vzdelávanie je nevyhnutným nástrojom pre jednoduchý prístup občanov k pružnému rozširovaniu a prehľbovaniu kvalifikácií, pre zvýšenie ich uplatnenia na trhu práce, rozvoj osobnosti a zvýšenie kvality ich života. Prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa si môže každý jednotlivec doplniť, rozšíriť a prehĺbiť získané vzdelanie alebo si zvýšiť kompetencie pre realizáciu svojich potrieb a záujmov. Kvalitné a v praxi využiteľné celoživotné vzdelávanie vrátane verifikovaných výstupov tohto vzdelávania je nevyhnutné v podmienkach rýchlo sa meniaceho trhu práce.

Účasť dospelých v SR na celoživotnom vzdelávaní patrí medzi najnižšie v EÚ - na celoživotnom vzdelávaní v SR participuje necelých 5 % ekonomicky aktívnych obyvateľov vo veku 25-64 rokov.

Účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní v SR bola v roku 2011 na úrovni 3,9 %, pričom v priemere za EÚ bola na úrovni 8,9 %. Z výsledkov prieskumov PIAAC mapujúceho úroveň zručností dospelých v oblasti čítania, matematiky a riešenia problémov v technicky vyspelom prostredí vyplýva, že úroveň kompetencií dospelých na Slovensku nie je dostatočná pre konkurencieschopnosť krajiny.

Zamestnávateľia konštatujú nedostatok zručností potrebných pre trh práce. Celoživotné vzdelávanie nie je dostatočne prepojené na potreby zamestnávateľov vrátane ich spolupráce na poskytovaní vzdelávania, tvorbe jeho obsahu a účasti na poradenstve pre dospelých.

Celoživotné vzdelávanie (predovšetkým neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa) v mnohých prípadoch nevedie k získaniu relevantného výstupu (titul, kvalifikácia), ktorý by bol akceptovaný zo strany zamestnávateľov, čím sa stráca efekt vzdelávania, keďže reálne neumožňuje zvýšenie možností na trhu práce.

Takisto je potrebné aktualizovať popisy výsledkov vzdelávania (kvalifikácia, dosiahnuté vzdelanie) v rámci Národného kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií a prepojenie národných systémov vzdelávania naprieč krajinami EÚ v rámci Európskeho kvalifikačného rámca.

S dôrazom na inkluzívny aspekt vzdelávania je potrebné cielene zabezpečiť možnosti pre vzdelávanie a odbornú prípravu osôb so zdravotným, sociálnym, alebo iným znevýhodnením za účelom začlenenia zraniteľných skupín obyvateľstva na trh práce a do spoločnosti.

Výsledky

- zvýšenie účasti dospelých na CŽV s osobitným dôrazom na ľudí, ktorí si potrebujú zvýšiť a obnoviť kvalifikáciu, ľudí s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou pre ich udržateľnosť na trhu práce v súlade s požiadavkami trhu práce
- vytvorenie systému kompatibility a priechodnosti medzi sektormi formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (validácia výsledkov)
- prepojenie systému vzdelávania s trhom práce prostredníctvom novovytvorených programov neformálneho vzdelávania
- priebežné revidovanie a aktualizácia Národného kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií v súlade s Európskym kvalifikačným rámcom reflektujúc Národný kvalifikačný rámec voči Európskemu kvalifikačnému rámcu

2.1.9 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.1.9.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Realizáciou aktivít sa prispeje k dosiahnutiu cieľa investičnej priority, ktorým je zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a participácii na ňom, so zreteľom na požiadavky praxe.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • zamestnanci • samostatne zárobkovo činné osoby • osoby zúčastnené na aktivitách v rámci celoživotného vzdelávania • mladí ľudia vo veku do 25 rokov • starší ľudia v produktívnom veku • lektori • tútori • lídri pre oblasť práce s deťmi a mládežou • lídri komunitnej práce • profesionálni aj dobrovoľní pracovníci s mládežou
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogickí a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy • vysokoškolskí učelia • žiaci a študenti
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • priamo riadené organizácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR • regionálna a miestna samospráva • základné školy • stredné školy • vysoké školy • vzdelávacie inštitúcie • rozpočtové a príspevkové organizácie štátu a VÚC • ústredné orgány štátnej správy • Slovenská akadémia vied (vrátane jednotlivých ústavov SAV) • profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • podnik z verejného sektora • podnikateľské subjekty poskytovatelia zdravotnej starostlivosti • iné subjekty verejnej správy

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 1.4.1:

Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie

- tvorba a realizácia vzdelávacích programov na rozvoj kompetencií dospelých v súlade s požiadavkami trhu práce (zvyšovanie, získanie, doplnenie), vrátane IKT, zvyšovania finančnej gramotnosti a pod.
- podpora partnerstiev so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania
- prognózovanie a monitorovanie potrieb trhu práce v spolupráci s MPSVR SR, regiónmi a sociálnymi partnermi
- podpora vzdelávacích programov na doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania (tzv. programy druhej šance), stimulovanie pokračovania v štúdiu na nadväzujúcom stupni vzdelávania
- priebežné revidovanie a aktualizácia Národného kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií v súlade s Európskym kvalifikačným rámcom
- monitoring, evaluácia, tvorba a zavádzanie štandardov kvality CŽV
- podpora inkluzívnych vzdelávacích aktivít pre osoby s osobitými vzdelávacími potrebami a iné znevýhodnené skupiny
- podpora mladých ľudí so špecifickými problémami pri ich zamestnaní, generovanie príkladov spolupráce zamestnávateľov a poskytovateľov vzdelávania
- podpora celoživotného vzdelávania zameraná na potreby ľudských zdrojov v rámci zaostávajúcich regiónov a regiónov ekonomicky závislých na priemyselných odvetviach v útlme, napr. regióny s ťažbou uhlia
- identifikácia a zhodnotenie úrovne kompetencií dospelých využívaných v pracovnom živote
- prepojenie databáz údajov z oblasti CŽV, sociálnych štatistík a trhu práce

Tabuľka č. 3A: Spoločné ukazovatele výsledkov, ku ktorým bola stanovená cieľová hodnota a ukazovatele výsledkov špecifické pre program, zodpovedajúce konkrétnemu cieľu pre ESF prioritnú os Vzdelávanie (podľa investičnej priority a kategórie regiónu)

Investičná priorita: 1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy.														
ID	Ukazovateľ	Kategória regiónu	Merná jednotka ukazovateľa	Spoločný ukazovateľ výstupu použitý ako základ na stanovenie cieľa	Základná hodnota			Merná jednotka základnej a cieľovej hodnoty	Základný rok	Cieľová hodnota (2023)			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S			M	Ž	S		
1.1.1 R0069	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			33 038	Počet	2014			37 949	ITMS2014+	Raz za rok
1.1.1 R0069	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			1 028	Počet	2014			1 231	ITMS2014+	Raz za rok
1.1.1 R0070	Počet účastníkov zapojených do aktivít na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			33 038	Počet	2014			18 975	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0070	Počet účastníkov zapojených do aktivít na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			1 028	Počet	2014			615	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0071	Počet podporených škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			200	Počet	2014			475	ITMS2014+	Raz za rok
1.1.1 R0071	Počet podporených škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014			16	ITMS2014+	Raz za rok
1.1.1 R0072	Dodatočný počet žiakov so ŠVIP zaradených v bežných triedach, v školách ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu	Menej rozvinutý región	Počet	N/A				Počet	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa

1.1.1 R0072	<i>Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zaradených v bežných triedach, v školách ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A				Počet	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0073	<i>Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zo SZP zaradených v bežných triedach, v školách, ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A				Počet	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0073	<i>Dodatočný počet žiakov so ŠVVP zo SZP zaradených v bežných triedach, v školách, ktoré implementujú inkluzívny model vzdelávania 24 mesiacov po skončení projektu</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A				Počet	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0074	<i>Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania, ktorým sa zlepšili študijné výsledky 6 mesiacov po absolvovaní programu</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			16 094	Počet	2014		11 000		ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0074	<i>Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania, ktorým sa zlepšili študijné výsledky 6 mesiacov po absolvovaní programu</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014		344		ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.1.1 R0075	<i>Počet pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili profesijné kompetencie</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			37 405	Počet	2014		16 827		ITMS2014+	Raz za rok
1.1.1 R0075	<i>Počet pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili profesijné kompetencie</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			3 773	Počet	2014		298		ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvidania zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania.														
1.2.1 R0076	<i>Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania vrátane aktivít zameraných na zavádzanie prvkov systému duálneho vzdelávania</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			8 148	Počet	2014		34 329		ITMS2014+	Raz za rok

1.2.1 R0076	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity zamerané na podporu praktického vyučovania vrátane aktivít zameraných na zavádzanie prvkov systému duálneho vzdelávania	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			84	Počet	2014			1 385	ITMS2014+	Raz za rok
1.2.1 R0077	Počet novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			402	Počet	2014			191	ITMS2014+	Raz za rok
1.2.1 R0077	Počet novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			60	Počet	2014			29	ITMS2014+	Raz za rok
1.2.1 R0078	Podiel absolventov programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania	Menej rozvinuté regióny	%	N/A				%	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.2.1 R0078	Podiel absolventov programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní novovytvorených alebo inovovaných učebných alebo študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy, vrátane odborov obsahujúcich prvky systému duálneho vzdelávania	Viac rozvinuté regióny	%	N/A				%	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
Investičná priorita: 1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín.														
1.3.1 R0079	Počet zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014			38	ITMS2014+	Raz za rok
1.3.1 R0079	Počet zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014			4	ITMS2014+	Raz za rok
1.3.1 R0080	Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			28	Počet	2014			28	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.3.1 R0080	Počet vytvorených partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			28	Počet	2014			3	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa

1.3.1 R0081	Počet absolventov podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A				Počet	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.3.1 R0081	Počet absolventov podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A				Počet	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.3.1 R0082	Podiel absolventov zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní programu	Menej rozvinuté regióny	%	N/A				%	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.3.1 R0082	Podiel absolventov zavedených profesijne orientovaných bakalárskych programov, ktorí sa zamestnali 6 mesiacov po absolvovaní programu	Viac rozvinuté regióny	%	N/A				%	2014				ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
1.3.1 R0083	Počet študentov VŠ študujúcich v pedagogických učiteľských študijných programoch, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili kompetencie potrebné pre výkon učiteľského povolania	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014			892	ITMS2014+	Raz za rok
1.3.1 R0083	Počet študentov VŠ študujúcich v pedagogických učiteľských študijných programoch, ktorí si prostredníctvom aktivít zvýšili kompetencie potrebné pre výkon učiteľského povolania	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014			52	ITMS2014+	Raz za rok
1.3.1 R0084	Počet podporených fakúlt, ktoré prostredníctvom aktivít zvýšili kvalitu pedagogických učiteľských študijných programov	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			7	Počet	2014			38	ITMS2014+	Raz za rok
1.3.1 R0084	Počet podporených fakúlt, ktoré prostredníctvom aktivít zvýšili kvalitu pedagogických učiteľských študijných programov	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			2	Počet	2014			2	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovania vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií.														
1.4.1 R0085	Počet účastníkov ČŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			22 853	Počet	2014			12 936	ITMS2014+	Raz za rok
1.4.1 R0086	Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít ČŽV, ktorí v čase odchodu získali alebo si zvýšili kvalifikáciu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			1 430	Počet	2014			3 234	ITMS2014+	Raz za rok

1.4.1 R0087	Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi CŽV fungujúcich 18 mesiacov po ukončení projektu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2014			7	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
----------------	--	-------------------------	-------	-----	--	--	---	-------	------	--	--	---	------------------------------	-----------------------------

Tabuľka č. 4A: Spoločné ukazovatele výstupov a ukazovatele výstupov špecifické pre program, pre ESF prioritnú os Vzdelávanie (podľa investičnej priority, rozdelené podľa kategórie regiónu v prípade ESF a v prípade potreby pre EFRR)

Investičná priorita: 1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy.									
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu (ak je to vhodné)	Cieľová hodnota (2023) ²¹			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S		
1.1 O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			39 946	ITMS2014+	Raz za rok
1.1 O0072	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			1 296	ITMS2014+	Raz za rok
1.1 O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			500	ITMS2014+	Raz za rok
1.1 O0073	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			17	ITMS2014+	Raz za rok
1.1 O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			22 000	ITMS2014+	Raz za rok
1.1 O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			687	ITMS2014+	Raz za rok
1.1 O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			24 038	ITMS2014+	Raz za rok

²¹ V prípade ESF tento zoznam obsahuje spoločné ukazovatele výstupov, pre ktoré bola určená cieľová hodnota.

	<i>aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií</i>								
1.1 O0075	<i>Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			426	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania.									
1.2 O0076	<i>Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na podporu praktického vyučovania vrátane aktivít zameraných na podporu zavádzania prvkov systému duálneho vzdelávania</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			36 135	ITMS2014+	Raz za rok
1.2 O0076	<i>Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na podporu praktického vyučovania vrátane aktivít zameraných na podporu zavádzania prvkov systému duálneho vzdelávania</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			1 458	ITMS2014+	Raz za rok
1.2 O0108	<i>Počet podporených učebných alebo študijných odborov k novovytvoreniu alebo ich inovácii za účelom podpory odborného vzdelávania a prípravy vrátane zavedenia prvkov systému duálneho vzdelávania</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			201	ITMS2014+	Raz za rok
1.2 O0108	<i>Počet podporených učebných alebo študijných odborov k novovytvoreniu alebo ich inovácii za účelom podpory odborného vzdelávania a prípravy vrátane zavedenia prvkov systému duálneho vzdelávania</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			30	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín.									
1.3 O0077	<i>Počet študentov VŠ</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			7 717	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0077	<i>Počet študentov VŠ</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			910	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0078	<i>Počet študentov VŠ študujúcich v pedagogických učiteľských študijných programoch</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			1 115	ITMS2014+	Raz za rok
1.3	<i>Počet študentov VŠ študujúcich v</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			65	ITMS2014+	Raz za rok

O0078	<i>pedagogických učiteľských študijných programoch</i>								
1.3 O0079	<i>Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných na zvýšenie kvality pedagogických učiteľských študijných programov</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			40	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0079	<i>Počet fakúlt zapojených do aktivít zameraných na zvýšenie kvality pedagogických učiteľských študijných programov</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			3	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0080	<i>Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			40	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0080	<i>Počet podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			4	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0081	<i>Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			40	ITMS2014+	Raz za rok
1.3 O0081	<i>Počet partnerstiev prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			4	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávanie, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpory flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií.									
1.4 O0082	<i>Počet účastníkov zapojených do aktivít CŽV</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			16 170	ITMS2014+	Raz za rok
1.4 O0083	<i>Počet účastníkov s nízkym vzdelaním/nízkou kvalifikáciou zapojených do aktivít CŽV</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			4 043	ITMS2014+	Raz za rok
1.4 O0084	<i>Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi CŽV</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			14	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 5A: Výkonnostný rámec prioritnej osi 1. Vzdelávanie

Prioritná os	Druh ukazovateľa (ukazovateľ kľúčového implementačného kroku, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu, alebo, ak je to vhodné, ukazovateľ výsledkov)	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018			Zámer (2023)			Zdroj údajov	Vysvetlenie relevantnosti ukazovateľa, ak je to vhodné
							M	Ž	S	M	Ž	S		
1. Vzdelávanie	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Menej rozvinuté regióny			74 459 593			526 296 574	ITMS2014+	
	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Viac rozvinuté regióny			3 862 572			22 788 844	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	O0074	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			19 000			22 000	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	O0075	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			3 606			24 038	ITMS2014+	

ukazovateľ výstupu	O007 5	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny				77			426	ITMS2014+	
ukazovateľ výstupu	O007 2	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny				5 992			39 946	ITMS2014+	
ukazovateľ výstupu	O007 2	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny				253			1 296	ITMS2014+	
ukazovateľ výstupu	O007 3	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny				200			500	ITMS2014+	
ukazovateľ výstupu	O008 2	Počet účastníkov zapojených do aktivít CZV	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny				2 426			16 170	ITMS2014+	

2.2 PRIORITNÁ OS 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

<i>ID prioritnej osi</i>	2.
<i>Názov prioritnej osi</i>	Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

<i>Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov</i>	NIE
<i>Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ</i>	NIE
<i>Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD</i>	NIE
<i>Pre ESF: Celá prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo oboje</i>	NIE

2.2.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

<i>Fond</i>	ESF, IZM
<i>Kategória regiónu</i>	Menej rozvinutý
<i>Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)</i>	Celkový príspevok
<i>Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny (ak je to vhodné)</i>	N/A

2.2.2 Investičná priorita prioritnej osi Iniciatívy na podporu mladých 2.1

Investičná priorita 2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

2.2.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 2.1.1 **Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí, ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu práce**

Všeobecne je stav nezamestnanosti medzi mladými ľuďmi ovplyvnený nesúladosťou zručností a potrebami trhu práce. Úroveň miery nezamestnanosti osôb vo veku 15-24 r. dosahuje v SR dlhodobé nadpriemerné hodnoty. V roku 2011 (33,4%) bola podľa údajov ŠÚ SR v porovnaní s celkovou mierou nezamestnanosti v SR vyššia o 19,8 p. b., v roku 2013 (33,6%) o 19,4 p. b. Viac ako polovica nezamestnaných mladých ľudí vo veku 15-24 r. bola nezamestnaná dlhšie ako 1 rok. Po zohľadnení počtu mladých vo vzdelávaní, miera neaktivity mladých do 25 r. (NEET) v roku 2013 predstavovala v SR 13,7%, čo však stále, aj keď s menej výrazným rozdielom bola hodnota nad priemerom EÚ27 a

krajín V4 (12,9% a 12,6%). Miera neaktivity mladých do 29 r. dosiahla v roku 2013 úroveň 19% (15,8% priemer EÚ27, 16,7% priemer krajín V4). Z hľadiska vzdelania sa na nezamestnanosti podieľajú hlavne mladí s úplným stredným odborným vzdelaním, s odborným vzdelaním bez maturity a so základným vzdelaním. Tieto v rokoch 2011-2013 tvorili približne 78-81% z celkového počtu nezamestnaných mladých vo veku 15-24 r..

SR už vykonala niektoré opatrenia zamerané na plynulý prechod mladých zo vzdelávania na trh práce, napr. novelou zákona o službách zamestnanosti sa od 1.1.2013 vytvoril legislatívny rámec na tok informácií o trhu práce medzi školstvom a zamestnávateľmi v regionálnom i národnom rozmere, čo prinesie zlepšenie informovanosti o vývoji na trhu práce. Novelou sa od 1.5.2013 spresnila aj cieľová skupina na výkon absolventskej praxe. V roku 2013 bolo na ňu zaradených takmer 10 tis. mladých UoZ. Nadväzne na iniciatívu predsedu EK na podporu zníženia nezamestnanosti mladých MPSVR SR prostredníctvom Ústredia PSVR zameralo podporu vytvárania pracovných miest na mladých do 29 r.. Realizáciou tejto podpory sa v období rokov 2012 až 2015 predpokladá vytvorenie takmer 14 tis. pracovných miest, pričom k 31.8.2014 bolo podporené vytvorenie cca 12 500 pracovných miest pre mladých nezamestnaných do 29 r. v 6 104 podnikateľských subjektoch. V súlade s NPR SR pripravilo MPSVR SR Národný plán implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR, ktorý prerokovala vláda SR 5.2.2014. Implementácia záruky bola prijatá aj Radou solidarity a rozvoja SR, ktorá 29.1. 2014 prijala Spoločné vyhlásenie na jej podporu. Týmto procesmi bol vytvorený strategický rámec na podporu zamestnávania mladých NEET v SR. SR posunula vek z 25 na 29 r. s podmienkou, že v skupine 25-29 r. sa záruka bude vzťahovať najmä na dlhodobo nezamestnaných (nad 12 mesiacov) alebo aspoň nad 6 mesiacov v evidencii UoZ. V tomto zmysle bol národný plán aktualizovaný a v apríli 2014 zaslaný EK.

Napriek prijatým opatreniam najpočetnejšiu skupinu medzi UoZ tvorili v roku 2013 osoby vo veku 15-24 r. (77,6 tis. osôb), ich podiel predstavoval 18,70%. Druhou najpočetnejšou skupinou (54,2 tis. osôb) s podielom 13,07% boli UoZ vo veku 25-29 r.. Podpora preto musí smerovať pre mladých, ktorí patria k NEET do 29 r. a musí byť zameraná na kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže v lehote 4 mesiacov po strate zamestnania alebo ukončení formálneho vzdelania.

Výsledky

- *zníženie miery neaktivity mladých do 29 r. (NEET)*
- *zvýšenie zamestnanosti mladých*
- *zvyšovanie zamestnateľnosti mladých, osobitne mladých s nízkou kvalifikáciou a dlhodobo nezamestnaných*
- *zavedenie nových alebo inovatívnych foriem podpory mladých s cieľom ich vzdelávania, hľadania zamestnania, stáže*

2.2.3 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.2.3.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komún, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

Aktivitami podľa špecifického cieľa 2.1.1 sa bude reagovať na vysokú mieru evidovanej nezamestnanosti mladých ľudí, a tých mladých ľudí, ktorí majú menej ako 29 rokov veku, nie sú zamestnaní ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy – NEET.

Mladí ľudia budú vo veľkej miere podporovaní naprieč celým OP. Cílené aktivity v prospech 82 255 mladých ľudí sú plánované v rámci PO 2 Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí.

Aktivity navrhované v rámci IP 2.1 prispievajú k implementácii Záruky pre mladých ľudí na Slovensku.

Identifikácia hlavných cieľových

- nízko kvalifikovaný uchádzač o zamestnanie do 29 rokov
- dlhodobo nezamestnaný uchádzač o zamestnanie do 29 rokov, vrátane Rómov

skupín	<ul style="list-style-type: none"> • NEET do 29 rokov uchádzač o zamestnanie min. 3 mesiace • NEET do 25 rokov uchádzač o zamestnanie min. 1 mesiac • NEET do 29 rokov • uchádzač o zamestnanie mladší ako 26 rokov veku, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemal pravidelne platené zamestnanie
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové a príspevkové organizácie • obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto • združenia miest a obcí • VÚC a úrad samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je VÚC • občianske združenie • miestne akčné skupiny • nadácie • záujmové združenia právnických osôb • neinvestičné fondy • cirkevné organizácie • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • obchodné spoločnosti, družstvá a iní zamestnávateľia • iní poskytovatelia služieb zamestnanosti • zamestnávateľia - podnikateľské subjekty

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 2.1.1:

Zavedením záruky pre mladých nezamestnaných ľudí, ktorí patria k NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu práce

- vykonávanie opatrení podporujúcich mladých NEET za účelom získania udržateľného zamestnania alebo udržateľnej SZČ
- programy zvyšujúce šancu pre mladých ľudí NEET na kvalitnú ponuku zamestnania
- podpora prvého pravidelne plateného zamestnania mladého nezamestnaného NEET
- podpora praxe ako súčasť pracovného pomeru v prvom zamestnaní mladého nezamestnaného NEET pri využití prvkov ako sú školenie, zapracovanie, mentoring a pod. vykonávanie opatrení podporujúcich druhú šancu mladých NEET na vzdelanie, príp. ponuku vzdelávania a prípravy pre trh práce súvisiacu s ich integráciou na trh práce
- programy umožňujúce mladým NEET UoZ prispôbiť kvalifikácie potrebám trhu práce
- pomoc a podpora mladým NEET pri začatí podnikania prostredníctvom inovatívnych start-up-ov a pomoc pri samozamestnávaní, príp. vytváranie partnerstiev so subjektmi pôsobiacimi v start-up odvetviach vo forme gestorstva
- programy umožňujúce mladým NEET dokončenie vzdelania na základnej škole alebo strednej škole

- programy a projekty umožňujúce mladým NEET odbornú prípravu alebo stáže, praxe, tréningy zručností a pod.
- programy umožňujúce budovanie profilu pracovných skúseností za účelom zlepšenia možnosti získať stabilné zamestnanie pre mladého nezamestnaného NEET
- programy určené na vyhľadávanie nových alebo inovatívnych foriem podpory mladých ľudí NEET s cieľom ich vzdelávania, hľadania zamestnania, stáže, praxe a pod.
- špecifické programy na podporu absolventov škôl so zdravotným postihnutím pri hľadaní prvého zamestnania
- zavedenie programu osobitnej podpory zamestnávania mladých ľudí po ukončení náhradnej starostlivosti alebo po výkone trestu odňatia slobody a pre mladých ľudí so zdravotným postihnutím so zvyškovým pracovným potenciálom a pod.
- podpora zručností pre mladých NEET v environmentálnom sektore (zelené profesie)

Tabuľka č. 3B: Ukazovatele výsledkov IZM a ukazovatele výsledkov špecifické pre program, zodpovedajúce špecifickému cieľu pre ESF **prioritnú os Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí** (podľa priority osi alebo časti priority osi)

Investičná priorita: 2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunit, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí.													
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka ukazovateľa	Spoločný ukazovateľ výstupu použitý ako základ na stanovenie cieľa	Základná hodnota			Merná jednotka základnej a cieľovej hodnoty	Základný rok	Cieľová hodnota (2023)			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
				M	Ž	S			M	Ž	S		
2.1.1 CR01	Nezamestnaní účastníci, ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných			24 563	Počet	2014			57 578	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR02	Nezamestnaní účastníci, ktorým bolo v čase odchodu ponúknuté zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovská príprava alebo stáž	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných			26 300	Počet	2014			20 564	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR03	Nezamestnaní účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy, alebo získavajú kvalifikáciu alebo sú zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných			8 059	Počet	2014			41 127	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR04	Dlhodobo nezamestnaní účastníci, ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Počet	Dlhodobo nezamestnané osoby			12 280	Počet	2014			8 128	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR05	Dlhodobo nezamestnaní účastníci, ktorým bolo v čase odchodu ponúknuté zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovská príprava alebo stáž	Počet	Dlhodobo nezamestnané osoby			13 150	Počet	2014			2 979	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR06	Dlhodobo nezamestnaní účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy, alebo získavajú kvalifikáciu alebo sú zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných	Počet	Dlhodobo nezamestnané osoby			4 029	Počet	2014			4 214	ITMS2014+	Raz za rok

2.1.1 CR07	Neaktívni účastníci, ktorí nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Počet	N/A		0	Počet	2014			1 645	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR08	Neaktívni účastníci, ktorí nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a ktorým bolo v čase odchodu ponúknuté zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovská príprava alebo stáž	Počet	N/A		0	Počet	2014			494	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR09	Neaktívni účastníci, ktorí nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, ktorí sú v čase odchodu zapojení do procesu vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie alebo sú zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných	Počet	N/A		0	Počet	2014			658	ITMS2014+	Raz za rok
2.1.1 CR10	Účastníci, ktorí šesť mesiacov po odchode absolvujú ďalšie vzdelávanie, program odbornej prípravy vedúci k získaniu kvalifikácie, učňovskú prípravu alebo stáž	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných		806	Počet	2014			4 113	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
2.1.1 CR11	Účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných		7 253	Počet	2014			20 564	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
2.1.1 CR12	Účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode samostatne zárobkovo činní	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných		384	Počet	2014			2 468	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa

Tabuľka č. 4B: Spoločné ukazovatele výstupov a ukazovatele výstupov špecifické pre program, pre prioritnú os Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí (podľa investičnej priority, rozdelené podľa kategórie regiónu v prípade ESF a v prípade potreby pre EFRR)

Investičná priorita: 2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí.									
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu (ak je to vhodné)	Cieľová hodnota (2023) ²²			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S		
2.1 O0085	Osoby vo veku do 29 rokov	Počet	IZM	Menej rozvinuté regióny			82 255	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 5B: Výkonnostný rámec prioritnej osi 2 Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

Prioritná os	Druh ukazovateľa (ukazovateľ kľúčového implementačného kroku, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu, alebo, ak je to vhodné, ukazovateľ výsledkov)	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018			Zámer (2023)			Zdroj údajov	Vysvetlenie relevantnosti ukazovateľa, ak je to vhodné
							M	Ž	S	M	Ž	S		
2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	IZM	Menej rozvinuté regióny			144 350 518			228 275 422	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	O0085	Osoby vo veku do 29 rokov	Počet	IZM	Menej rozvinuté regióny			52 014			82 255	ITMS2014+	

²² V prípade ESF tento zoznam obsahuje spoločné ukazovatele výstupov, pre ktoré bola určená cieľová hodnota.

2.3 PRIORITNÁ OS 3: Zamestnanosť

ID prioritnej osi	3.
Názov prioritnej osi	Zamestnanosť

Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov	NIE
Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	NIE
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	NIE
Pre ESF: Celá prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo oboje	NIE

Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu, na viac ako jeden tematický cieľ alebo fond:

Na základe výziev a potrieb regiónov SR je nevyhnutné venovať vysokú pozornosť podpore udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily, prostredníctvom ktorej sa budú riešiť opatrenia zamerané na zníženie vysokej miery nezamestnanosti v SR. Cieľom je zlepšiť podmienky v SR, ktoré budú priaznivo ovplyvňovať trh práce s využitím adícionalných zdrojov z ESF. Podpora bude smerovať do dopytovej aj ponukovej stránky trhu práce. Vhodnými nástrojmi sa bude iniciovať tvorba a udržateľnosť pracovných miest, zvyšovanie odborných zručností a adaptácia na potreby trhu práce, ako aj zlepšenie prístupu k zamestnanosti. V rámci programov podpory zamestnanosti je potrebné vytvoriť účinné nástroje na podporu zvýšenia zamestnanosti, zamestnateľnosti a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby. Dôraz sa bude klásť o. i. aj na podporu mobility za prácou, aby sa znížili rozdiely medzi regiónmi a to prostredníctvom uplatňovania nástrojov vedúcich k adaptovaniu sa regiónov na nové ekonomické a sociálne podmienky. V zmysle špecifických odporúčaní Rady pre SR vyplývajúcich z Národného programu reforiem SR 2014 je potrebné prijať opatrenia s cieľom zlepšiť schopnosť poskytovania verejných služieb zamestnanosti uchádzačom o zamestnanie formou individualizovaných služieb.

Súbežne s uvedenými navrhovanými opatreniami sa budú uplatňovať aj kroky vedúce k odstraňovaniu prekážok na pracovnom trhu. Je nevyhnutné zabezpečiť podporu rovnakých príležitostí pre všetkých podľa zásad uplatňovania nediskriminácie v akejkoľvek oblasti.

Vzhľadom na potrebu zvýšenia kvality poskytovaných služieb zamestnanosti bude potrebné modernizovať služby zamestnanosti, posilňovať personálne kapacity a v neposlednej miere pokračovať v spolupráci so sociálnymi partnermi a podporovať mechanizmy v presadzovaní rodovej rovnosti. Dôraz bude kladený na znevýhodnené skupiny žien na trhu práce, ako sú matky s malými deťmi a staršie ženy, ako aj na vytváranie cielených opatrení na zosúladenie rodinného a pracovného života.

V rámci 3% transferu na BSK je nevyhnuté riešiť opatrenia v oblasti zosúladenia rodinného a pracovného života, nakoľko v BSK, kde je miera zamestnanosti vysoká, je aj veľký záujem a potreba o túto podporu. To sa týka aj opatrení na podporu starostlivosti o dieťa do 3 rokov, konkrétne príspevku na starostlivosť o dieťa, kde v rámci BSK predstavuje počet poskytnutých príspevkov rodičom 31,1% oproti ostatným 7 krajom SR. Z uvedeného vyplýva, že v BSK je oveľa vyššia potreba zosúladenia pracovného a rodinného života. V nadväznosti na odporúčania Rady pre rok 2014 týkajúce sa zlepšenia poskytovania zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do veku 3 rokov je potrebné naďalej podporovať vyššie uvedené opatrenie, ako aj novo navrhované opatrenie na

zabezpečenie zariadení služieb starostlivosti o dieťa do 3 rokov veku, ktoré na seba nadväzujú. Ide o komplexný prístup vo vzťahu k zamestnanosti žien starajúcich sa o dieťa do 3 rokov veku, ako aj zabezpečenia starostlivosti o dieťa v danom veku, prostredníctvom finančnej podpory v previazaní na cenovo dostupné zariadenia, čo sa týka aj BSK. Situácia v BSK, pokiaľ ide o pokles počtu pracujúcich žien, a v dôsledku toho potreby nastavenia preventívnych opatrení, má identickú východiskovú pozíciu ako ostatné regióny.

2.2.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	ESF
Kategória regiónu	Menej rozvinutý Viac rozvinutý
Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)	Celkový príspevok
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny (ak je to vhodné)	N/A

2.3.2 Investičné priority priority osi Zamestnanosť 3.1

Investičná priorita 3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

2.3.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 3.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby

V SR je podiel zamestnaného obyvateľstva vo veku 20-64 r. pod priemerom EÚ 27 a stagnuje okolo 65%. Cieľ pre SR vyplývajúci zo stratégie Európa 2020 v oblasti miery zamestnanosti osôb vo veku 20-64 r. vo výške 72% nie je možné dosiahnuť bez cielených a preventívnych OPTP s podporou ESF. Miera dlhodobej nezamestnanosti (>9%) patrí medzi najvyššie v EÚ27. V roku 2013 bolo podľa údajov výberového zisťovania pracovných síl bez práce dlhšie ako 1 rok viac ako 66% nezamestnaných a ich absolútny počet sa medziročne zvýšil dvojnásobne v porovnaní s celkovým počtom nezamestnaných. Podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte UoZ v roku 2013 predstavoval podľa údajov Ústredia PSVR v priemere 51,47%, čo v porovnaní s rokom 2012 (48,80%) bol nárast o 2,67 p. b. Dlhodobá nezamestnanosť postihuje najmä osoby, ktorých kvalifikácia a zručnosti už nezodpovedajú potrebám trhu práce, pričom u niektorých skupín obyvateľstva môže byť spojená s diskrimináciou na trhu práce (49% Rómov má skúsenosti s diskrimináciou pri hľadaní práce za posledných 5 rokov). Podľa prieskumu agentúry FRA a Rozvojovým programom OSN, Svetovou bankou a Európskou komisiou menej ako 30% členov domácností Rómov v SR vo veku 20-64 r., malo platené zamestnanie a necelých 35% sa považovalo za nezamestnaných. Problém je s dlhodobou nezamestnanosťou (> ako 2 roky). Riešenie dlhodobej nezamestnanosti je hlavným cieľom Akčného plánu na posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce SR, ktorý bol prijatý v novembri 2016 a je zameraný najmä na ponuku individuálneho posúdenia, poradenstva, dohody o pracovnej integrácii najneskôr v čase, keď obdobie nezamestnanosti dosiahne 18 mesiacov, riešenie dlhov, finančné stimuly k integrácii na trh práce a pod. Z hľadiska vzdelania najvyššiu mieru nezamestnanosti majú osoby so základným vzdelaním, ktorá je trojnásobne vyššia ako priemerná

miera celkovej nezamestnanosti. Podiel nezamestnaných so základným a neukončeným základným vzdelaním v pomere k celkovému počtu nezamestnaných v roku 2013 predstavoval 17,4%. Miera nezamestnanosti starších (vek 55-64 r.) zaznamenala v roku 2013 úroveň 11,5%, čo bolo pod úrovňou celkovej miery nezamestnanosti (14,2%).

Najväčším problémom čelia nízko kvalifikovaní, starší ľudia a osoby so zdravotným postihnutím. V roku 2013 miera zamestnanosti starších dosiahla 55,1%, oproti predchádzajúcemu roku sa takmer nezmenila. Miera zamestnanosti žien vo veku 20-64 r. (57,8% v r. 2013) bola o 14,4 p.b. nižšia v porovnaní s mierou zamestnanosti mužov. V roku 2013 bolo podľa údajov výberového zisťovania pracovných síl so zdravotným postihnutím 41,3 tis. pracujúcich (1,8% z celkového počtu pracujúcich v SR). Podiel pracujúcich so zdravotným postihnutím na celkovej zamestnanosti vzrástol oproti roku 2012 o 0,3 p.b.

Podpora bude usilovať o maximalizáciu synergie činností s celoživotným vzdelávaním tak, aby získali vedomosti a zručnosti dopytované na trhu práce vrátane IKT zručností a zvýšila sa ich zamestnanosť a zamestnateľnosť rozvojom kľúčových kompetencií, skvalitňovaním odborného poradenstva. Podpora bude smerovaná aj na zlepšenie prístupu znevýhodnených UoZ k zamestnaniu aj prostredníctvom ich zamestnávania v rámci sociálnej ekonomiky. S cieľom podporiť štrukturálne stabilnú zamestnanosť budú (vzhľadom na ich vyššiu odolnosť voči ekonomickému cyklu) podporované subjekty sociálnej ekonomiky, a to v súlade so zákonom o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch. Diskriminácia na dopytovej stránke trhu práce (na strane zamestnávateľa) bude riešená prostredníctvom ŠC 4.2.1.

Zavádzanie aktivít na podporu zamestnanosti spadajúcich pod AOTP, bude založené na vyhodnotení účinnosti prebiehajúcich projektov.

Výsledky

- *zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a osôb so zdrav. postihnutím*
- *zníženie nezamestnanosti, hlavne dlhodošej a nezamestnanosti nízko kvalifikovaných osôb, vrátane Rómov*
- *zavedenie nových nástrojov pre integráciu ZUoZ, prioritne dlhodobo nezamestnaných do udržateľného zamestnania*
- *zvýšený počet spoločností/subjektov v oblasti sociálnej ekonomiky*

Špecifický cieľ 3.1.2 *Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach*

Trh práce SR je poznamenaný nízkou medziregionálnou mobilitou pracovnej sily, pričom vo väčšine krajov je niekoľko stoviek voľných pracovných miest. V roku 2013 bolo v SR približne 15 tisíc voľných pracovných miest, z toho najviac v BSK (8,2 tisíc) a v Banskobystrickom kraji (1,3 tisíc), najmenej v Trenčianskom kraji (< ako 800). Dlhodobo prevládajúcim typom mobility za prácou v podmienkach SR je dochádzka do zamestnania z obce do obce spravidla v tom istom okrese. Rozsah dochádzky do zamestnania nad rámec okresu alebo kraja dlhodobo osciluje na nízkych hodnotách.

Zvýšenie medziregionálnej mobility za prácou patrí k významným faktorom, ktorý môže napomôcť k zníženiu regionálnych rozdielov v životnej úrovni obyvateľstva v danom regióne a sekundárne ovplyvňovať rast zamestnanosti. Na podporu mobility pracovnej sily sa využívajú príspevok na dochádzku za prácou, príspevok na presťahovanie za prácou a príspevok na dopravu do zamestnania poskytované v súlade so zákonom o službách zamestnanosti. Príspevok na dochádzku za prácou bol v r. 2013 tretím najvyužívanejším AOTP na podporu zamestnanosti (12 776 poberateľov a celková čerp. suma 4 076 189 Eur). Podpora SZČ je zabezpečovaná prostredníctvom príspevku. V roku 2013 bolo podporených 4 897 pracovných miest v celkovej výške 16 269 868 Eur). Od mája 2013 sú upravené podmienky pre poskytovanie tohto príspevku s cieľom zvýšiť jeho efektívnosť predĺžením povinnosti prevádzkovať SZČ nepretržite najmenej 3 roky, poskytovaním príspevku v 2 etapách a predĺžením obdobia jeho opätovného poskytovania.

Podľa údajov MPRV SR miera zamestnanosti (15-64 r.) v roku 2012 predstavovala vo vidieckych oblastiach 55% (za SR spolu 59,7%). Miera nezamestnanosti vo vidieckych regiónoch (17,8%) prevyšovala celoslovenský priemer (14,0%). Hlavnými faktormi regionálnej polarizácie okrem iných faktorov je slabé začlenenie znevýhodnených skupín na trhu práce a nízka mobilita vidieckeho obyvateľstva všeobecne vrátane mobility pre získanie zamestnania. Preto podpora vo vidieckych oblastiach bude smerovaná na znevýhodnené skupiny pri hľadaní zamestnania, príprave na podnikanie alebo založení živnosti.

Aktivity na podporu zamestnanosti, spadajúce pod programy AOTP, budú založené na vyhodnotení doteraz prebiehajúcich projektov.

Zacielené bude na predvídanie zmien, zlepšenie adaptability na zmenené podmienky, prispôsobenie pracovníkov týmto zmenám, a súvisiacou podporou udržania a tvorby pracovných miest najmä v oblastiach ponúkajúcich nové zdroje rastu, čo si bude vyžadovať, zvyšovanie zručností, profesijnej mobility vzhľadom na požadované kvalifikácie pre žiadané alebo avizované prispôsobenie a pod.

Mimoriadne dôležité sú z dlhodobého hľadiska opatrenia zamerané na adaptovanie sa na trh práce, aby sa zabránilo nezamestnanosti spôsobenej útlmom súčasných odvetví resp. sektorov priemyslu.

Výsledky

- *zvýšenie zamestnanosti zlepšenou mobilitou za prácou, zmiernením bariér mobility pracovnej sily a lepším využívaním potenciálu mobility pracovnej sily*
- *zabezpečená udržateľnosť SZČ a zlepšená efektívnosť vynaložených finančných zdrojov pre tých, ktorí budú prevádzkovať udržateľné živnosti*
- *udržanie pracovných miest, tvorba nových prac. miest, resp. udržanie prac. miest pre osoby, ktorým hrozí prepúšťanie z pracovného pomeru*
- *zvýšené zručností pre adaptabilitu pracovníkov a prispôsobenie pracovníkov, podnikov a podnikateľov zmenám*
- *zlepšenie adaptability zamestnancov a podnikov lepšou identifikáciou sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom NSP²³*

2.3.3 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.3.3.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

Realizáciou aktivít v rámci špecifického cieľa 3.1.1 bude možné zabezpečiť dosiahnutie cieľa investičnej priority, ktorým je zvýšiť zamestnanosť a zamestnateľnosť cieľových znevýhodnených skupín a znížiť nezamestnanosť najmä dlhodobo nezamestnaných a nízko kvalifikovaných osôb. Podpora bude zameraná najmä na rozvíjanie cieľových aktívnych a preventívnych opatrení pracovného trhu s cieľom zvýšiť mieru zamestnanosti dlhodobo nezamestnaných osôb, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a zdravotne postihnutých. Podpora bude tiež zameraná na podporu udržateľnosti samostatne zárobkovej a podnikateľskej činnosti, zvlášť v širšom priestore sociálnej ekonomiky a na zvýšenie mobility pracovnej sily. Postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín na trhu práce v SR upravuje zákon o službách zamestnanosti.

V tomto kontexte, tento špecifický cieľ bude podporovať najmä opatrenia vyplývajúce z Akčného plánu na posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce SR.

²³ Národná sústava povolání (NSP) bude databázou podľa európskych štandardov s opismi nárokov trhu práce na pracovné miesta

Špecifický cieľ 3.1.1:

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • uchádzač o zamestnanie • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie (napr. občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov, občan starší ako 50 rokov veku, občan s nízkou kvalifikáciou - dosiahol vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie, občan, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemal pravidelne platené zamestnanie, občan, ktorý žije ako osamelá dospelá osoba s jednou osobou odkázanou na jeho starostlivosť alebo s viacerými osobami odkázanými na jeho starostlivosť alebo starajúca sa aspoň o jedno dieťa pred skončením povinnej školskej dochádzky, občan so zdravotným postihnutím) • zamestnanec • samostatne zárobkovo činná osoba • zamestnávateľ • spotrebiteľ sociálneho podniku²⁴ • poskytovatelia služieb zamestnanosti, atď.
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové a príspevkové organizácie • obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto • združenia miest a obcí • VÚC a úrad samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je VÚC • občianske združenie • miestne akčné skupiny • nadácie • záujmové združenia právnických osôb • neinvestičné fondy • cirkevné organizácie neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • obchodné spoločnosti, družstvá a iní zamestnávateľia • iní poskytovatelia služieb zamestnanosti • zamestnávateľia - podnikateľské subjekty

²⁴ spotrebiteľ sociálneho podniku podľa § 2 ods. 7 písm. a bod 2 zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

Špecifický cieľ 3.1.2:

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • uchádzač o zamestnanie • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie • zamestnanec • samostatne zárobkovo činná osoba • zamestnávateľ • spotrebiteľ sociálneho podniku²⁵ • neaktívne osoby • zamestnanci/osoby meniace zamestnanie, najmä pracujúci v priemysle/sektore v útlmeposkytovatelia služieb zamestnanosti, atď.
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové a príspevkové organizácie • obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto • združenia miest a obcí • VÚC a úrad samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je VÚC • občianske združenie • miestne akčné skupiny • nadácie • záujmové združenia právnických osôb • neinvestičné fondy • cirkevné organizácie • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • obchodné spoločnosti, družstvá a iní zamestnávateľia • iní poskytovatelia služieb zamestnanosti • zamestnávateľia - podnikateľské subjekty

*Príklady aktivít*Špecifický cieľ 3.1.1:**Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby**

- podpora aktívnej politiky trhu práce a zamestnanosti, vrátane vzdelávania a prípravy pre trh práce, podpora riešenia dlhodobo nezamestnaných, starších a nízko kvalifikovaných
- programy na podporu zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím vrátane podporovaného zamestnávania
- programy zamerané na rozvoj zručností v oblasti IKT, napr. prostredníctvom osobitných aktivít na

²⁵ vid'. pozn. 24

- zvýšenie počtu odborníkov v oblasti IKT
- programy podpory a pomoci účastníkom trhu práce zacielené na zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených UoZ
- podpora zamestnanosti a zamestnateľnosti UoZ zameraná na zlepšenie ich postavenia na trhu práce
- podporné programy, ktoré sú cielené na zlepšenie prístupu UoZ na trh práce
- poskytovanie personalizovaných služieb zamestnanosti s osobitným dôrazom na najviac ohrozené znevýhodnené skupiny UoZ
- poskytovanie aktívnych a preventívnych opatrení prístupných pre všetkých uchádzačov o zamestnanie
- podpora získania pracovných návykov, vedomostí, pracovných a sociálnych zručností, pomoc pri hľadaní pracovného uplatnenia a poskytovanie pracovného a sociálneho poradenstva
- podpora inovatívnych riešení, pilotných projektov na odskúšanie nových aktívnych a preventívnych opatrení trhu práce
- pilotné programy alebo projekty na podporu rozvoja regionálnej alebo miestnej zamestnanosti
- podpora programov a workshopov zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti v oblasti získavania zručností pre nízko kvalifikovaných ľudí napr. v tradičných remeselných činnostiach, tradičných technológiách a postupoch, ak to vyžadujú potreby regionálneho trhu práce
- overovanie vybraných prvkov zameraných na zlepšenie prístupu znevýhodnených UoZ k zamestnaniu a odbornej príprave v rámci sociálnej ekonomiky
- podpora subjektov, ktoré zamestnávajú cieľové skupiny v dôsledku úspešných verejných obstarávaní s využitím sociálneho aspektu
- podpora subjektov sociálnej ekonomiky s cieľom posilniť štrukturálne stabilnú zamestnanosť
- podpora samostatnej zárobkovej činnosti, zakladania nových podnikov v oblasti sociálnej ekonomiky a podpora vytvárania pracovných miest aj v existujúcich podnikoch

Špecifický cieľ 3.1.2:

Zlepšiť prístup na trh práce uplatnením účinných nástrojov na podporu zamestnanosti, vrátane podpory mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov, samostatnej zárobkovej činnosti a aktivít vo vidieckych oblastiach

- podpora zamestnanosti a samozamestnania podpora zamestnanosti v environmentálnom sektore (zelené profesie) a programy zamestnanosti v súlade s prechodom na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy programy zamestnanosti v súlade s prechodom na zelené hospodárstvo, nízkouhlíkové hospodárstvo, zmenu klímy a výkonnosť ekonomiku (employment programmes in compliance with the transition to a green, low carbon, climate resilient and resource-efficient economy)
- podpora poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach
- zlepšenie prístupu k zamestnaniu a predchádzanie nezamestnanosti prostredníctvom podpory podnikania, vytvárania a podpory podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky a podnikov vo väzbe na potreby trhu práce a regionálnych trhov práce
- školenia a tréningy pre podporu tvorby nových pracovných miest formou samozamestnania a zamestnávania zo strany MSP
- podpora miestnych a regionálnych iniciatív a ich prístupu k tvorbe udržateľných pracovných miest a samozamestnávaniu
- overovanie nových opatrení na trhu práce formou pilotných projektov
- podpora vzdelávacích aktivít zameraných na profesijnú mobilitu
- aktivity zamerané na zlepšovanie mobility pre získanie zamestnania
- podpora zavádzania systémových zmien a inovatívnych riešení na zabezpečenie potrebnej mobility pre získanie zamestnania
- aktivity zamerané na zlepšovanie adaptability zamestnancov
- podpora zavádzania systémových zmien a inovatívnych riešení na zabezpečenie adaptability zamestnancov
- opatrenia zamerané na adaptabilitu zamestnancov/osoby meniace zamestnanie, najmä pracujúcich v priemysle/sektore v útlme, vrátane uhoľných a transformujúcich sa regiónov
- aktivity zamerané na predvídanie zmien, adaptabilita na zmenené podmienky, prispôsobenie pracovníkov, podnikov a podnikateľov týmto zmenám
- programy súvisiace so zvyšovaním zručností zamestnancov pre žiadané alebo avizované

prispôsobenie na zmenené podmienky

- aktivity zamerané na zvyšovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

2.3.4 Investičná priorita prioritnej osi Zamestnanosť 3.2

Investičná priorita 3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariéernemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

2.3.4.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 3.2.1 **Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien**

Dlhoročný výpadok žien z pracovného procesu, finančná nedostupnosť zariadení poskytujúcich starostlivosť o deti, nedostatok pracovnej skúsenosti žien v dôsledku materskej a rodičovskej dovolenky spôsobujú zvýšenú nezamestnanosť žien, ako aj rodové rozdiely v ekonomickej aktivite žien a zárobkoch. Prítomnosť detí mladších ako 6 r. v rodine významne znižuje mieru zamestnanosti žien, kým zamestnanosť mužov skôr zvyšuje. Miera zamestnanosti žien 25–49 r. s dieťaťom mladším ako 6 r. je nižšia ako 40%, u mužov tej istej vekovej kategórie a v tej istej fáze rodičovstva však viac ako 83%.

Od r. 2006 sa zvyšuje dopyt po službách starostlivosti o deti najmä do 3 r., pričom dlhodobý nedostatok týchto služieb sťažuje rodičom vstup na trh práce, čo následne znásobuje nedostatok voľných miest v predškolských zariadeniach. Počet nevybavených žiadostí o prijatie dieťaťa do materskej školy dosiahol k 9/2012 v štátnych škôlkach 7,5 tisíc,²⁶ pričom situácia je kritická v BSK (46% zo všetkých žiadostí). Nedostatok zariadení služieb starostlivosti o deti u verejných aj súkromných poskytovateľov predovšetkým vo veku do 3 r. vytvára reálnu bariéru možného uplatnenia sa na trhu práce. Zlepšenie dostupnosti kvalitných služieb starostlivosti o dieťa by bolo prínosné nielen z hľadiska zvýšenia zamestnanosti žien, ale aj z hľadiska celkového psychického a mentálneho vývoja detí, rozvoja ich sociálnych zručností vrátane pripravenosti vstúpiť do vzdelávacieho procesu. Osobitne je potrebné zdôrazniť nedostatok povedomia o význame kvalitnej predškolskej výchovy pre deti zo znevýhodneného sociálneho prostredia, najmä MRK, pričom táto musí podporovať integráciu detí do štandardného vzdelávacieho procesu.

Za účelom zosúladenia pracovného a rodinného života ako aj zlepšenia prístupu k službám starostlivosti o dieťa do 3 r., resp. do 6 rokov v prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, sa v praxi uplatňuje poskytovanie priamej finančnej podpory pre rodiny s deťmi v podobe príspevku na starostlivosť o dieťa. Uplatňovanie tohto nástroja v období r. 2014-2020 prispeje k zvyšovaniu zamestnanosti a k zlepšeniu príjmovej situácie rodín, čo sa pozitívne odrazí aj v znížení rizika chudoby. S cieľom zvýšenia dostupnosti kvalitných, udržateľných a cenovo dostupných služieb starostlivosti o dieťa je nevyhnutné vybudovať nové zariadenia služieb starostlivosti o deti do 3 r.. Aktivita bude synergicky podporená z IROP (podpora nových komunitných služieb).

Z hľadiska flexibilných foriem práce a zosúladenia rodinného a pracovného života existujú v SR ešte značné nedostatky. Pružný pracovný čas patrí medzi najviac zavedené opatrenia; v r. 2011 ho malo z viac ako 5 tis. sledovaných podnikov zavedený takmer 30%²⁷. SR dlhodobo patrí v Európe medzi krajiny s najnižším podielom žien a mužov zamestnaných na kratší pracovný čas (v r. 2013 dosahoval podľa údajov ŠÚ SR podiel 6,5% žien a 3,8% mužov. Využívanie konta pracovného času, kratší

²⁶ Iba štátne MŠ, zdroj ÚIPS

²⁷ Informačný systém o pracovných podmienkach a nákladoch na podnikovú sociálnu politiku 2011

pracovný čas či zdieľané pracovného miesta sú v praxi využívané veľmi málo,²⁸ čo predstavuje bariéry pre zamestnanosť rodičov s malými deťmi, najmä žien.

Výsledky:

- *zvýšenie zamestnanosti rodičov najmä žien s deťmi vo veku do 3 r./6 r.*
- *zvýšenie počtu zariadení služieb starostlivosti o deti najmä vo veku do 3 r.*
- *zvýšená ponuka flexibilných alebo inovatívnych foriem práce*

Špecifický cieľ 3.2.2 *Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie*

Základným východiskovým dokumentom pre implementáciu cielených opatrení je aktuálna stratégia rodovej rovnosti a príslušný akčný plán, ktorá identifikuje strategické priority a ciele v danej oblasti. V oblasti pracovného procesu sú ženy v SR konfrontované s horizontálnou i vertikálnou segregáciou. Index rodovej segregácie v zamestnaní dosiahol v roku 2010 hodnotu 31,1 (EÚ-27 26,4). V oblastiach ako zdravotníctvo, sociálnych vecí a rodiny a školstvo tvoria ženy až 80% pracovnej sily, v sektore verejnej správy 70%. Rodová štruktúra zamestnancov v oboch sektoroch vykazuje značné rozdiely, keď v nepodnikateľskom sektore predstavuje podiel žien 68%, kým v podnikateľskom iba 42%. Rodové rozdiely sú najmarkantnejšie v podnikateľskej sfére, kde na jednu podnikateľku pripadajú traja muži – podnikatelia.

Napriek veľmi dobrej vzdelanostnej úrovni žien (na Slovensku dokonca vyššej ako u mužov) ženy nedosahujú porovnateľné zárobky s mužmi, nakoľko vzdelanie v „typicky ženských oblastiach“ je oceňované nižšie. Rodový mzdový rozdiel na Slovensku sa už dlhodobo pohybuje nad priemerom EÚ-27. V roku 2012 v neupravenej forme dosiahol 21,5%.

K udržovaniu rodového mzdového rozdielu prispieva niekoľko faktorov, medzi inými je to už spomínaná horizontálna segregácia na pracovnom trhu. Ďalším dôvodom je vertikálna segregácia – tzv. sklený strop, determinujúci množstvo žien dosahujúcich najvyššie a najlepšie odmeňované pozície i v inak prefeminizovaných oblastiach. Nemenej dôležitým faktorom je nadmerné zaťaženie žien neplatenou prácou (najmä v domácnosti a starostlivosti o deti a závislých členov rodiny), ako aj v zamestnávateľskej praxi na Slovensku stále ešte rozšírené nerovné zaobchádzanie odvíjajúce sa od rodičovstva, hlavne materstva.

Rodový mzdový rozdiel je najvyšší u vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čo poukazuje na fakt, že investícia do vzdelania – ľudského kapitálu sa lepšie vypláca a zhodnocuje u mužov ako u žien. Nevyvážené zaťaženie žien rodičovskými povinnosťami a iné štrukturálne bariéry znehodnocujú investovanie do vzdelania, talentov žien a využívanie ich ľudského kapitálu. Stereotypné predstavy a predsudky o „práci vhodnej pre ženy“ sa však odrážajú aj pri výbere študijných odborov. V roku 2011 študovalo na vysokých školách celkovo 14,6% mužov a 18,4% žien z vekovej kategórie 15-64 rokov. Hoci podiel žien absolventiek vysokoškolského štúdia na Slovensku preyšuje už niekoľko rokov podiel mužov, títo prevažujú v lukratívnejších technických a matematických odboroch Matematické, vedecké a technologické odbory (ISCED 5-6) absolvovalo v roku 2011 približne 37% mužov zo všetkých absolventov vysokoškolského štúdia a tento podiel je pomerne stabilný. U žien to bolo 11,6% z absolventiek ISCED 5-6 všetkých odborov a podiel za ostatných desať rokov varuje medzi 16 – 11%.²⁹

Výsledky

- *zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a ekonomickej aktivity medzi ženami a mužmi zvýšením zamestnanosti a ekonomickej aktivity žien*
- *zníženie rodového mzdového rozdielu*

²⁸ Porubánová, S. 2012: 11. ročník súťaže Zamestnávateľ ústretový k rodine, rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, IVPR/MPSVR SR

²⁹ Eurostat, <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/setupModifyTableLayout.do>

- zníženie horizontálnej segregácie zvýšením zastúpenia žien a mužov v „netradičných“ povolaniach a v príprave na ne
- zvýšenie zastúpenia žien v ekonomických rozhodovacích pozíciách a medzi podnikateľmi (zníženie vertikálnej segregácie na trhu práce)
- zníženie rodových rozdielov v rozdelení neplatennej práce najmä v oblasti starostlivosti v rámci rodiny

2.3.5 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.3.5.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenému postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

V rámci tejto investičnej priority budú realizované aktivity v rámci celého územia „menej rozvinutých regiónov“. Hlavnou cieľovou skupinou v rámci investičnej priority sú ženy, ktoré nie sú ekonomicky aktívne alebo im ich rodičovské povinnosti bránia v uplatnení. V niektorých opatreniach budú sekundárnou cieľovou skupinou zamestnávateľia alebo školy, v niektorých všeobecne verejnosť. Zameranie poskytovanej podpory vychádza z Národnej stratégie rodovej rovnosti, ako aj odporúčaní EÚ. Aktivity sa budú realizovať najmä formou nenávratných finančných prostriedkov podporou dopytovo orientovaných alebo národných projektov.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí vo verejnom aj v neverejnom sektore • tvorcovia politik na národnej, regionálnej a miestnej úrovni • ženy po materskej dovolenke a ženy, resp. rodičia po rodičovskej dovolenke • uchádzači o zamestnanie s rodičovskými povinnosťami • záujemcovia o zamestnanie s rodičovskými povinnosťami • ženy z etnických minorít • fyzické osoby zo znevýhodneného prostredia • podnikateľské subjekty ohrozené diskrimináciou • uchádzači o zamestnanie s dôrazom na osoby s problémami pri zosúladovaní pracovného a rodinného života • záujemcovia o zamestnanie s dôrazom na osoby s problémami pri zosúladovaní pracovného a rodinného života • zamestnávateľia, SZČO • poskytovatelia služieb zamestnanosti • zamestnanci a SZČO s rodičovskými povinnosťami • Národný inšpektorát práce • výskumné a vzdelávacie inštitúcie • organizácie a inštitúcie venujúce sa rodovej rovnosti • sociálni partneri, odborové organizácie a pod. • študenti denného štúdia s rodičovskými povinnosťami • subjekty poskytujúce služby starostlivosti o deti do troch rokov veku
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko

Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové a príspevkové organizácie • obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto • združenia miest a obcí • VÚC a úrad samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je VÚC • základné školy • stredné školy • verejné a štátne vysoké školy • špeciálne školy • štátne vzdelávacie inštitúcie • školské zariadenia a inštitúcie verejného sektora pôsobiace v systéme poradenstva • inštitúcie verejnej správy, verejné organizácie, univerzity a vysoké školy, všetky školy, výskumné pracoviská, vzdelávacie inštitúcie • občianske združenie • miestne akčné skupiny • nadácie • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • záujmové združenie právnických osôb • neinvestičné fondy • cirkevné organizácie • obchodné spoločnosti, družstvá a iní zamestnávateľia • iní poskytovatelia služieb zamestnanosti • zamestnávateľia – podnikateľské subjekty • subjekty poskytujúce služby starostlivosti o deti do troch rokov veku, resp. do 6 rokov v prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu
--------------------------	--

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 3.2.1:

Zlepšením podmienok pre zosúladienie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien

- podpora zosúladovania rodinného a pracovného života poskytovaním príspevku na starostlivosť o dieťa do veku 3 rokov, resp. do 6 rokov v prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu
- podpora zariadení a služieb pre deti za účelom zosúladovania rodinného a pracovného života (jasle, škôlky, opatrovatelky a pod.) a podpora podnikania v oblasti služieb starostlivosti o deti s dôrazom na inovatívne prístupy, vrátane podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky
- vytváranie efektívnych nástrojov pre začleňovanie matiek/rodičov s malými deťmi na trh práce najmä po návrate z rodičovskej dovolenky cez tvorbu flexibilných foriem pracovných miest, integračných sociálnych podnikov a inovatívnych mechanizmov pre zvyšovanie flexibility práce (vytváranie, udržiavanie a rozvíjanie zručností, posilňovanie kontinuity a kontaktu s pracoviskom, mentoring, vzdelávanie a prípravu pre trh práce osôb s rodičovskými povinnosťami atď.)
- podpora súkromných a verejných inštitúcií pri vytváraní a podpore služieb starostlivosti o deti
- zavádzanie auditov zameraných na zosúladienie rodinného a pracovného života (audit rodina a práca) a oceňovanie príkladov dobrých zamestnaneckých politík, podpora sieťovania a výmeny skúseností medzi zamestnávateľmi, odbormi a odbornou verejnosťou

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podpora a poradenstvo pri tvorbe a implementácii programov a plánov zameraných na zosúladienie rodinného a pracovného života v podnikoch a inštitúciách
<p>Špecifický cieľ 3.2.2: Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podpora opatrení a nástrojov vedúcich k znižovaniu horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie na trhu práce a rodového mzdového rozdielu (plány / stratégie rodovej rovnosti na úrovni podnikov, rodové audity a pod.) ➤ podpora uplatňovania rodového hľadiska v relevantných politikách a opatreniach a zlepšenie monitorovania, zberu údajov a hodnotenia politik vrátane posilnenia expertného zázemia rodového výskumu a rodových analýz ➤ inštitucionálne posilnenie rodovej rovnosti na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, podpora sieťovania a organizácií a inštitúcií, ktoré rovnosť zavádzajú alebo presadzujú ➤ podpora organizácií a zamestnávateľov, presadzujúcich inovatívne metódy a prístupy pre spravodlivejšie rozdelenie neplatenej práce medzi mužmi a ženami a aktívneho otcovstva ➤ podpora opatrení na zvyšovanie povedomia v oblasti rodovej rovnosti – osvetová a vzdelávacia činnosť a informačné kampane zamerané na presadzovanie rodovej rovnosti ➤ podpora opatrení pre rodovú desegregáciu vo vzdelávaní, výbere povolania a v príprave naň, najmä aktívne podporovať prístup žien k vzdelávaniu a príprave na povolanie v tzv. typicky mužských odboroch a naopak a tým zvyšovanie zastúpenia žien v technických a iných netradičných odboroch vs. Zastúpenia mužov vo feminizovaných sektoroch ➤ opatrenia zamerané na zvýšenie povedomia o rodovej rovnosti v rámci vyučovacieho procesu a zavádzanie systému rodovo citlivého vzdelávania vrátane prípravy pedagogických pracovníkov/čok a podpora vytvárania a implementácia študijných odborov, programov vzdelávania a tréningov rodovej rovnosti a budovanie inštitucionálneho zázemia ➤ podpora informovanosti a organizovanie informačno-osvetových kampaní o otázkach rodovej rovnosti vo vzdelávaní a príprave na povolanie vrátane vzdelávacích aktivít, ktoré prispievajú k odstráneniu stereotypného prístupu a predsudkov voči ženám a znevýhodneným skupinám

2.3.6 Investičná priorita prioritnej osi Zamestnanosť 3.3

Investičná priorita 3.3 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

2.3.6.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 3.3.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

Od roku 2011 po rok 2013 došlo k níženiu počtu zamestnancov úradov PSVR, pričom miera nezamestnanosti v roku 2013 dosiahla úroveň 14,1% (13,2% v roku 2011). Táto skutočnosť mala negatívny vplyv na zaťaženosť zamestnancov na úradoch PSVR (mesačne vybavených > ako 500 klientov na 1 zamestnanca). Napriek tomu, že služby zamestnanosti sú v podmienkach SR poskytované aj prostredníctvom agentúr dočasného zamestnávania (1048 subjektov k 7.4.2014), sprostredkovateľmi zamestnania za úhradu (1355 subjektov), sociálnymi podnikmi (50 subjektov k 31.12.2013) a agentúrami podporovaného zamestnávania (58 subjektov), ich hlavným nedostatkom je nízka kapacita pre personalizované poradenstvo, priamy kontakt a aktiváciu UoZ.

Prostredníctvom tohto špecifického cieľa budú vykonávané cielenejšie opatrenia zamerané na posilnenie personálnych kapacít, zvýšenie kvality poskytovaných služieb zamestnanosti, najmä prostredníctvom inovácie a zlepšenia zručností a výkonu pracovníkov priameho styku s cieľovou skupinou a poradcov, aby sa zabezpečilo poskytovanie individualizovanejších služieb pre UoZ (vrátane mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných) a ľudí z marginalizovaných komúní a aby sa zlepšila ich spolupráca s miestnymi zamestnávateľmi, vzdelávacími inštitúciami a mimovládnyimi organizáciami a ostatnými príslušnými zúčastnenými stranami.

Na zvýšenie kvality verejných služieb zamestnanosti sa bude využívať aj sieť EURES, ktorá predstavuje sieť spolupracujúcich subjektov, ktorých cieľom je uľahčiť voľný pohyb pracovných síl v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru, pričom podpora bude smerovaná na zvýšenie kvality EURES poradcov, ich priameho kontaktu s klientmi a kvalitné zabezpečovanie aktivít a služieb siete EURES.

Kvalitnejšie a adresnejšie verejné služby zamestnanosti budú podporené aj aktívnou účasťou sociálnych partnerov. Na základe skúseností z programového obdobia 2007 – 2013, vybudovaná základná platforma pre procesné riadenie spolupráce v oblasti sociálneho dialógu, vytvoril sa priestor na neformálne základy predvídania a vydiskutovania dopadov pripravovaných legislatívnych riešení. Vzhľadom na tieto skúsenosti a s cieľom zlepšiť riešenie aktuálnych sociálnych problémov, vrátane efektívneho riešenia problémov zamestnanosti, sa predpokladá ďalší rozvoj a aktívna spolupráca so sociálnymi partnermi, ktorí sú aktérmi národného sociálneho dialógu a trojstranných konzultácií.

Výsledky

- zlepšenie kvality poskytovania verejných a súkromných služieb zamestnanosti
- včasné a preventívne individualizované služby prepojené na potreby trhu práce
- zavedenie systému hodnotenia kvality verejných služieb zamestnanosti
- rozvoj a posilnenie kapacít verejných služieb zamestnanosti v nadväznosti na meniace sa potreby trhu práce v jednotlivých regiónoch
- zvýšenie vedomostí a zručností zamestnancov verejných služieb zamestnanosti na účely poskytovania modernizovaných služieb zamestnanosti a zabezpečovania spolupráce so súkromnými službami zamestnanosti
- rozsiahlejšie a účinnejšie poskytovanie služieb súvisiacich s podporou voľného pohybu pracovných síl v rámci EÚ/EHP prostredníctvom EURES
- zlepšenie podmienok a predpokladov na odstránenie regionálnych disparít zapojením všetkých relevantných partnerov v danom regióne do riešenia problémov trhu práce
- včasná a účinná spolupráca so sociálnymi partnermi pri realizácii politík v oblasti zamestnanosti
- zvýšenie poradcov poskytujúcich personalizované služby pre mladých UoZ

2.3.7 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.3.7.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 3.3. Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

Aktivita podľa špecifického cieľa 3.3.1 sa bude reagovať na neustále meniacu sa situáciu na trhu práce s cieľom zmodernizovať a skvalitniť poskytovanie služieb zamestnanosti. Potrebné sú cielenejšie opatrenia zamerané na zlepšenie schopnosti verejných služieb zamestnanosti poskytovať včasné a individualizované služby zamestnanosti, ktoré sú vykonávané na princípe kvality ľudských zdrojov, prepojenia na trh práce, lepšej spolupráce so súkromnými službami zamestnanosti a sociálnom dialógu cielenom na rozvoj zamestnanosti.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • inštitúcie verejných a súkromných služieb zamestnanosti a ich zamestnanci • sociálni partneri • zamestnanci • zamestnávateľia • uchádzači o zamestnanie • žiaci a študenti • rodičia
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové a príspevkové organizácie • organizácie partnerov • inštitúcie súkromných služieb zamestnanosti

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 3.3.1:

Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

- podpora modernizácie inštitúcií služieb zamestnanosti vo väzbe na meniace sa potreby trhu práce
- podpora budovania personálnych kapacít služieb zamestnanosti na hodnotenie účinnosti, efektívnosti aktívnych opatrení trhu práce a prognózovania vývoja na trhu práce
- zvýšenie personálnych kapacít verejných služieb zamestnanosti
- rozvoj personalizovaných služieb, vrátane personalizovaných služieb pre mladých UoZ
- vzdelávanie zamestnancov služieb zamestnanosti zamerané na skvalitňovanie a rozširovanie poskytovania vzdelávacích a poradenských aktivít pre všetkých účastníkov na trhu práce
- vzdelávanie zamestnancov verejných služieb zamestnanosti zamerané na skvalitňovanie poskytovaných služieb
- vzdelávanie v oblasti koncepcnej a strategickej práce a manažérskych zručností zamestnancov služieb zamestnanosti
- digitálna integrácia na zabezpečenie sledovania účinnosti služieb zamestnanosti a prognózovania potrieb trhu práce a profesijného poradenstva, prepojenia on-line systémov medzi spolupracujúcimi inštitúciami, na zabezpečenie analytických nástrojov, na zabezpečenie systematického monitorovania výdavkov, na podporu prístupu k elektronickým službám
- zvýšenie kvality a dostupnosti verejných služieb zamestnanosti poskytovaných on-line
- podpora spolupráce verejných služieb zamestnanosti s neštátnymi subjektmi prispievajúcimi k začleňovaniu UoZ a znevýhodnených skupín UoZ na trh práce
- podpora spolupráce a partnerstva subjektov na regionálnej úrovni so zameraním na zlepšovanie situácie na trhu práce
- podpora sociálneho dialógu pri riešení rozvoja zamestnanosti, najmä dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnutých osôb
- podpora projektov zameraných na posilnenie odborných a analytických kapacít sociálnych partnerov, budovanie infraštruktúry a komunikačnej platformy sociálneho dialógu a rozvoja sociálneho partnerstva na národnej a medzinárodnej úrovni
- podpora rozvoja siete EURES pre zvýšenie dostupnosti a kvality služieb v oblasti mobility pracovnej sily v rámci EÚ/EHP
- zvyšovanie profesionalizácie služieb zamestnanosti prostredníctvom budovania technickej

infraštruktúry a prostredníctvom výmeny skúseností a poznatkov expertov pôsobiacich v službách zamestnanosti v krajinách EÚ

- programy umožňujúce zvýšenie počtu odborných poradcov na úradoch PSVR za účelom poskytovania cielených, individualizovaných opatrení pre mladých ľudí
- programy a projekty zamerané na poradenstvo a pomoc mladým ľuďom pri ich prechode zo školy do zamestnania (poradenstvo pri voľbe povolania, individuálne poradenstvo, tréningy zručností, pomoc alebo asistancia pri začleňovaní na trh práce do zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti)

Tabuľka č. 3C: Spoločné ukazovatele výsledkov, ku ktorým bola stanovená cieľová hodnota a ukazovatele výsledkov špecifické pre program, zodpovedajúce konkrétnemu cieľu pre ESF **prioritnú os Zamestnanosť** (podľa investičnej priority a kategórie regiónu)

Investičná priorita: 3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily.														
ID	Ukazovateľ	Kategória regiónu	Merná jednotka ukazovateľa	Spoločný ukazovateľ výstupu použitý ako základ na stanovenie cieľa	Základná hodnota			Merná jednotka základnej a cieľovej hodnoty	Základný rok	Cieľová hodnota (2023)			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S			M	Ž	S		
3.1.1 CR04	Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	Menej rozvinuté regióny	Počet	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných			69 205	Počet	2013	32 025	29 562	61 587	ITMS2014+	Raz za rok
3.1.1 R0088	Nezamestnané osoby, ktoré úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			7 340	Počet	2013			8 622	ITMS2014+	Raz za rok
3.1.1 R0196	Počet podporených mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a podnikov sociálneho hospodárstva), ktoré fungujú rok po ukončení projektu	Menej rozvinuté regióny	Počet	Počet podporených mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a podnikov sociálneho hospodárstva)			0	Počet	2017			39	ITMS2014+	Raz za rok
3.1.2 R0089	Účastníci, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			39 177	Počet	2013			43 750	ITMS2014+	Raz za rok
3.1.2 R0090	Účastníci, ktorí využili príspevok na založenie/udržanie pracovného miesta vrátane samostatnej zárobkovej činnosti a sú v čase odchodu zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			47 467	Počet	2013			30 000	ITMS2014+	Raz za rok
3.1.2 R0091	Účastníci, ktorí si udržali pracovné miesto šesť mesiacov po odchode	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			13 151	Počet	2013			21 600	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
Investičná priorita: 3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenmu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu.														
3.2.1 R0092	Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktorí realizujú opatrenia na zosúladenie pracovného a rodinného života šesť mesiacov po ukončení projektu	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			100	Počet	2013			50	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa

3.2.1 R0093	Počet podporených zariadení, ktoré po ukončení projektu poskytujú služby v oblasti starostlivosti o deti	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2013			82	ITMS2014+	Raz za rok
3.2.1 R0093	Počet podporených zariadení, ktoré po ukončení projektu poskytujú služby v oblasti starostlivosti o deti	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2013			8	ITMS2014+	Raz za rok
3.2.1 R0094	Počet rodičov, ktorým bol poskytnutý príspevok na starostlivosť o dieťa a sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			10 615	Počet	2013			10 553	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
3.2.1 R0094	Počet rodičov, ktorým bol poskytnutý príspevok na starostlivosť o dieťa a sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			4 152	Počet	2013			5 198	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
3.2.2 R0095	Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktorí realizujú opatrenia rodovej rovnosti šesť mesiacov po odchode	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			100	Počet	2013			70	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
3.2.2 R0096	Počet účastníkov, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie zamerané na rodovú rovnosť	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			2 000	Počet	2013			2 700	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 3.3 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami.														
3.3.1 R0097	Počet zamestnancov inštitúcií trhu práce, ktorí absolvovali vzdelávanie zamerané na zvýšenie ich zručností poskytovať individualizované služby klientom	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			2 693	Počet	2013			4 852	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 4C: Spoločné ukazovatele výstupov a ukazovatele výstupov špecifické pre program, pre prioritnú os Zamestnanosť (podľa investičnej priority, rozdelené podľa kategórie regiónu v prípade ESF a v prípade potreby pre EFRR)

Investičná priorita: 3.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily.										
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu (ak je to vhodné)	Cieľová hodnota (2023) ³⁰			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ	
					M	Ž	S			
3.1	Nezamestnané osoby vrátane	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny	128	118	246 350	ITMS2014+	Raz za rok	

³⁰ V prípade ESF tento zoznam obsahuje spoločné ukazovatele výstupov, pre ktoré bola určená cieľová hodnota.

CO01	dlhodobo nezamestnaných				102	248			
3.1 CO02	Dlhodobo nezamestnané osoby	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny	89 671	82 774	172 445	ITMS2014+	Raz za rok
3.1 O0086	<i>Osoby vo veku nad 50 rokov</i>	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			61 587	ITMS2014+	Raz za rok
3.1 CO09	Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny	38 431	35 474	73 905	ITMS2014+	Raz za rok
3.1 CO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny	50 257	46 391	96 648	ITMS2014+	Raz za rok
3.1 CO23	Poččet podporených mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a podnikov sociálneho hospodárstva)	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			239	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu.									
3.2 O0087	<i>Poččet podporených zariadení</i>	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			82	ITMS2014+	Raz za rok
3.2 O0087	<i>Poččet podporených zariadení</i>	Poččet	ESF	Viac rozvinuté regióny			8	ITMS2014+	Raz za rok
3.2 O0088	<i>Poččet podporených zamestnávateľov/inštitúcií</i>	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			140	ITMS2014+	Raz za rok
3.2 O0089	<i>Poččet účastníkov zapojených do vzdelávania zameraného na rodovú rovnosť</i>	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			3 000	ITMS2014+	Raz za rok
3.2 O0090	<i>Rodič starajúci sa o dieťa/deti do 3 rokov</i>	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			14 070	ITMS2014+	Raz za rok
3.2 O0090	<i>Rodič starajúci sa o dieťa/deti do 3 rokov</i>	Poččet	ESF	Viac rozvinuté regióny			6 930	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 3.3 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami.									
3.3 O0091	<i>Poččet zapojených zamestnancov inštitúcií trhu práce</i>	Poččet	ESF	Menej rozvinuté regióny			5 709	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 5C: Výkonnostný rámec prioritnej osi 3 Zamestnanosť

Prioritná os	Druh ukazovateľa (ukazovateľ kľúčového implementačného kroku, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu, alebo, ak je to vhodné, ukazovateľ výsledkov)	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018			Zámer (2023)			Zdroj údajov	Vysvetlenie relevantnosti ukazovateľa, ak je to vhodné
							M	Ž	S	M	Ž	S		
3.Zamestnanosť	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Menej rozvinuté regióny			229 242 570			916 970 279	ITMS2014 +	
	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Viac rozvinuté regióny			8 250 000			33 000 000	ITMS2014 +	
	ukazovateľ výstupu	CO01	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny	32 025	29 562	61 587	128 102	118 248	246 350	ITMS2014 +	
	ukazovateľ výstupu	O0090	Rodič starajúci sa o dieťa/deti do 3 rokov	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			1 732			6 930	ITMS2014 +	

2.4 PRIORITNÁ OS 4: Sociálne začlenenie

ID prioritnej osi	4.
Názov prioritnej osi	Sociálne začlenenie

Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov	NIE
Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	NIE
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	NIE
Pre ESF: Celá prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo oboje	NIE

Odôvodnenie stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu, na viac ako jeden tematický cieľ alebo fond:

Na území SR je potrebné adiciálne prostredníctvom ESF zabezpečiť podporu sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii s cieľom riešiť jedny z hlavných rozvojových výziev SR v tejto oblasti. Podpora bude realizovaná na základe občianskeho princípu. Hlavnými nástrojmi bude zefektívnenie, modernizácia súčasných nástrojov, ako aj zavedenie nových nástrojov v oblasti podpory jednotlivcov a členov rodín zameranej na zlepšenie ich prístupu na trh práce, k bývaniu, vzdelaniu, starostlivosti o dieťa, využívaniu služieb a atď. Tieto nástroje budú realizované formou priamej podpory osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením, ako aj zvyšovaním dostupnosti a kvality služieb, podpory sociálnych podnikov poskytujúcich spoločensky prospešné služby, celkovej sociálnej infraštruktúry a ďalších foriem pomoci prostredníctvom preventívnych opatrení, vzdelávania, odbornej prípravy, výskumu a pod.

Ďalšie plánované opatrenia je potrebné sústrediť na potrebu systémovej podpory prebiehajúceho procesu transformácie a DI systému náhradnej starostlivosti a štrukturálnych zmien v systéme sociálnych služieb v SR za účelom zlepšenia kvality života občanov odkázaných na pomoc a vytvorenia flexibilného a efektívneho systému sociálnych služieb na komunitnej úrovni. Tieto kroky nadväzujú na záväzok SR vyplývajúci z ratifikácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Dohovoru OSN o právach dieťaťa, ako aj zo Stratégie DI systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR, ktorá deklaruje východiská, ciele, opatrenia a pozíciu SR.

V rámci 3% transferu na BSK sa počíta s podporou opatrení podporujúcich aktívne začleňovanie, DI, prevenciu a elimináciu násilia. Investície v BSK priamo ovplyvňujú zamestnateľnosť/zamestnanosť osôb na trhu práce. V oblasti aktívneho začleňovania má BSK svoje sociálne špecifiká, ako napr. vyššiu koncentráciu ľudí bez prístrešia, ktorých je len v meste Bratislava podľa odhadov MNO cca 4 000 ľudí³¹. BSK taktiež umožňuje viac pracovných príležitostí, opodstatnené sú tu nástroje, ktoré podporujú cestovanie za prácou.

V tejto súvislosti je zafinancované aj opatrenie zamerané na zlepšenie prístupu k bývaniu, predovšetkým pre ľudí, ktorí v záujme zlepšenia svojej príjmovej a sociálnej situácie si musia hľadať prácu mimo svojho bydliska. Taktiež v tomto prípade je potreba podporovať aj BSK vzhľadom na

³¹ Zdroj: VAGUS o.z. <http://www.vagus.sk/index.php/o-nas>

vyššiu ponuku pracovných miest. V BSK sú vysoké výdavky, napr. na nájomné bývanie (v r. 2012 výdavky domácnosti na nájomné bývanie v BSK boli o 85,2% vyššie ako priemer SR).

V rámci BSK sa bude podporovať proces DI sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, nakoľko sa SR hlási ku Spoločným európskym usmerneniam pre prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť. Proces DI je potrebné realizovať a podporovať na celom území SR ako aj zabezpečiť synergiu s IROP. Taktiež napr. prognózy vekovej štruktúry obyvateľstva a nárast podielu poproduktívneho obyvateľstva na 21,8% v roku 2025, vývoj sociálno-patologických javov v BSK – kriminalita, drogová závislosť a pod.) významne indikujú potrebu zvýšenej podpory v BSK.

Okrem uvedených oblastí je nutné riešiť prevenciu a elimináciu diskriminácie horizontálne, nakoľko túto problematiku miera rozvoja regiónu ovplyvňuje minimálne. Napriek tomu, že je BSK najrozvinutejší, tento faktor nemá vplyv na prevenciu a elimináciu diskriminácie.

2.4.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	ESF
Kategória regiónu	Menej rozvinutý Viac rozvinutý
Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)	Celkový príspevok
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny (ak je to vhodné)	N/A

2.4.2 Investičná priorita prioritnej osi Sociálne začlenenie 4.1

Investičná priorita 4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

2.4.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce

V r. 2012 bolo v SR v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (ďalej len „RCHSV“) 1 08 965³² obyvateľov (20,5% na celk. počet obyvateľov). Najviac ohrozené RCHSV sú neúplné rodiny s deťmi, viacpočetné rodiny s viac ako 3 deťmi a jednotlivci. Z hľadiska vekového rozdelenia sú najrizikovejšou skupinou deti do 17 r.. Mieru RCHSV ovplyvňuje miera nezamestnanosti, resp. dlhodobej nezamestnanosti, čo spôsobuje pascu chudoby a vedie k jej pretrvávaniu. Vplyv na RCHSV má aj záťaž výdavkov na bývanie (v niektorých príp. vedie až k strate bývania). V r. 2012 bolo preukázané, že v príp. ľudí v riziku chudoby išlo o 36,3% populácie s výdavkami na bývanie vo výške > ako 40% disponibil. príjmu domácností.

Zlepšenie možnosti prístupu na trh práce a prístupu k službám ľudí ohrozených RCHSV je možné zavedením nástrojov priamej podpory, ako aj zvyšovaním dostupnosti a kvality služieb. Súčasná

³² Ľudia, žijúci v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia, t.j. s nízkym príjmom a/alebo, kt. si nemôžu dovoliť niektorú z nevyhnutných potrieb pre svoj život a/alebo žijú v rodinách, kde nikto nepracuje alebo pracuje iba príležitostne (veľmi nízka pracovná intenzita).

situácia si vyžaduje zlepšenie sociálnej infraštruktúry a ďalších nástrojov pomoci prostredníctvom preventívnych opatrení a podporou komplexného a holistického prístupu v riešení situácie ľudí s viacnásobným znevýhodnením.

Na dosiahnutie cieľa sa aktivity budú zameriavať na vytváranie možností lepšieho uplatnenia sa ľudí ohrozených RCHSV na trhu práce. Táto situácia si vyžaduje najmä zvýšenie aktívnej účasti ľudí na riešení svojej sociálnej situácie. Aktivity budú zamerané na zefektívnenie súčasných a zavedenie nových nástrojov s aktívnou účasťou cieľových skupín, profesionalizáciu výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rozvoj a dostupnosť vybraných sociálnych služieb, vytváranie nových, inovatívnych nástrojov umožňujúcich integráciu osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti, systematickú podporu TSP, ako aj na zabezpečenie dostupnosti a udržateľnosti bývania pre osoby ohrozené RCHSV za účelom zvýšenia zamestnateľnosti a pracovnej mobility. Projekty TSP a KCr v rámci tohto špecifického cieľa budú implementované s výnimkou identifikovaných 150 obcí v rámci IP 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia.

Prístup k bývaniu ľudí, ktorí sa snažia zlepšiť svoju príjmovú a sociálnu situáciu hľadaním práce mimo svojho bydliska, salepší zavedením finančnej podpory zameranej na získanie a udržanie bývania. Dôležité je posilniť nástroje zabezpečenia dočasného ubytovania pre ľudí bez domova.

SK vynakladá úsilie na ochranu detí pred násilím, napriek tomu existujú oblasti, ktorým nebola venovaná primeraná pozornosť (výskum, zber dát, koordinácia systémov, efektívnejšia ochrana a pomoc). Je potrebné dosiahnuť kvalitatívnu zmenu prepojením systémov (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne veci, spravodlivosť a i.) do efektív. a funkčného mechanizmu pre komplexné a systematické riešenia.

Dynamika vývoja potrieb klientov je nezadržateľná, stúpajú nároky na výkon, odbornosť SP. V odbore SP stagnuje profesionalita výkonu SP v praxi.

Výsledky

- *zvýšiť aktivitu osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením za účelom ich lepšieho uplatnenia na trhu práce*
- *lepšie uplatnenie na trhu práce znevýhodnených nezamestnaných zlepšením prístupu k bývaniu*
- *zlepšiť prístup ku kvalitným službám na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb*

Špecifický cieľ 4.1.2 *Prevenia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*

Diskriminačný prístup k niektorým skupinám obyvateľstva je jednou z príčin sociálneho vylúčenia. Hoci je antidiskriminácia a rodová rovnosť definovaná ako horizontálny princíp, popri jej prierezovom uplatňovaní je rovnako potrebné umožniť špecifickú a cieleňú podporu pre skupiny obyvateľstva ohrozené všetkými formami diskriminácie najmä z dôvodov a v oblastiach, ktoré nie sú pokryté v iných špecifických cieľoch. Jedným zo sprievodných znakov diskriminácie je aj úroveň zdravotného stavu obyvateľstva. Zlý zdravotný stav (chronické ochorenie, zdravotné postihnutie) je jednou z príčin sociálneho vylúčenia, diskriminácie a chudoby (najmä z dôvodu následnej straty príjmu a nezamestnanosti). V SR bolo v roku 2012 cca 450 000 osôb s ťažkým zdravotným postihnutím z toho cca 260 000 žien a 190 000 mužov. Ostatný prieskum Európskej únie zameraný na otázky diskriminácie je k dispozícii z júna 2012. Z prieskumu vyplynulo, že najviac rozšírenou formou diskriminácie na Slovensku je diskriminácia na základe etnického pôvodu (56%). Diskriminácia na trhu práce bola uvedená ako závažná prekážka zamestnanosti Rómov kedy etnická príslušnosť je identifikovaná ako druhý najčastejší z dôvodov diskriminácie na trhu práce. Prieskum z roku 2012 ďalej uvádza diskrimináciu vyplývajúcu z postihnutia a sexuálnej orientácie (v oboch prípadoch po 46%) V EÚ je najčastejším dôvodom diskriminácie vek vyšší ako 55 rokov (66%). Až 42% Slovákov sa domnieva, že úsilie bojovať proti všetkým formám diskriminácie nie je účinné a 68% Slovákov vyslovilo názor, že so zreteľom na hospodársku krízu bude politika zameraná na propagáciu rovnosti a diverzity považovaná za menej dôležitú a získa menšiu finančnú podporu.

Každodenná prax ukazuje na nedostatočné inštitucionálne zabezpečenie špecializovaných služieb, resp. inštitúcií, ktoré sú schopné cielene poskytovať poradenstvo a pomoc osobám a skupinám

ohrozeným akoukoľvek z foriem diskriminácie alebo vystavených diskriminácii. Viac ako polovica Slovákov (51%) nepozná svoje práva pre prípad, že by sa stali obeťami niektorej z foriem diskriminácie alebo obťažovania. Desatina obyvateľov Slovenska by nevedela, na koho sa obrátiť. Z tohto dôvodu považujeme za nevyhnutný nástroj sociálnej inklúzie posilnenie antidiskriminačných mechanizmov na Slovensku.

Výsledky

- zlepšenie mechanizmov prevencie, eliminácie všetkých foriem diskriminácie a uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení
- zlepšenie mechanizmov na predchádzanie viacnásobnej diskriminácie Rómov
- zvýšenie informovanosti o predchádzaní všetkých foriem diskriminácie a spôsobom ochrany pred ňou
- zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a ich prínose k spoločnosti
- zvýšenie počtu inštitúcií, uplatňujúcich manažment rozmanitosti a vzdelávanie k nemu

2.4.3 Investičná priorita prioritnej osi Sociálne začlenenie 4.2

Investičná priorita 4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

2.4.3.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 4.2.1 *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť*

Slovensko sa prihlásilo k prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v Stratégii deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike.

Inštitúcie boli v minulosti považované za najlepší spôsob starostlivosti o deti a dospelých s rôznymi potrebami. Slovenské aj medzinárodné skúsenosti dokazujú, že inštitucionálna starostlivosť neumožňuje takú kvalitu života ako kvalitné služby v komunite; navyše, inštitucionálna starostlivosť často znamená celoživotné sociálne vylúčenie a segregáciu. Okrem samotnej realizácie prechodu je potrebné posilniť systematické hodnotenie pokroku a efektívnosti prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

V roku 2012 boli poskytované služby 47 400 klientom (0,88%) z celkového počtu obyvateľstva. Z toho sa sociálne služby poskytovali v prirodzenom prostredí pre 5 103 klientov. Z celkového počtu miest až 36 705 miest (77,4%) pripadá na miesta v dlhodobej starostlivosti. Na Slovensku žije 33 919 prijímateľov v 311 zariadeniach sociálnych služieb s celoročným pobytom s kapacitou vyššou ako 41 miest (83% z celkového počtu prijímateľov v zariadeniach s celoročným pobytom). V roku 2012 sa zabezpečoval výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na 46 úradoch PSVaR pre 120 501 rodín (178 240 detí). Na jedného zamestnanca pripadalo v priemere 317 prípadov (cca 6,3 hodiny na jeden prípad). V oblasti sociálnej kurately pre deti boli vykonávané opatrenia pre 25 930 detí. Na jedného kurátora pre deti pripadalo priemerne 230 detí. Na jedného kurátora pre plnoleté osoby pripadalo v priemere 152 klientov. V roku 2012 žilo 14 458 detí mimo vlastnej rodiny. Z toho bolo 6 217 detí umiestnených vo formálnej starostlivosti príbuzných/blízkyh, 2 151 pestúnskej starostlivosti a v osobnej starostlivosti poručníka 590 detí - v náhradných rodinách 61,96% detí, V zariadeniach – detských domovoch 4 701 detí a mladých dospelých, v reedukačných centrách 617 detí, domovoch sociálnych služieb 182 detí (38,04%). V roku 2012 bolo na Slovensku 87 *detských domovov* (23 detských domovov - domov detí, 64 detských domovov – centier detí). Celkovo bolo v roku 2012 v profesionálnych rodinách detských domovov umiestnených 1 333 detí (28,36% detí v DeD) a v 146 samostatných skupinách na komunitnej úrovni 1 231 detí (26,19% detí z DeD).

Výsledky

- zvýšiť percentuálny pomer sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou na úrovni komunity k celoročným a týždenným pobytovým sociálnym službám
- zvýšiť počet nových zariadení sociálnych služieb s pobytovou formou na komunitnej úrovni, ktoré spĺňajú všeobecné kvalitatívne a kvantitatívne podmienky komunitných služieb a sú v súlade s národnými a medzinárodnými dokumentmi v oblasti deinštitucionalizácie. Kapacita objektov podporených pobytových sociálnych služieb musí byť najviac 6 obyvateľov v jednej bytovej jednotke a maximálne 2 bytové jednotky v jednom objekte zariadenia
- zvýšiť percentuálny pomer detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni (vo formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych, pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách DeD a v samostatných skupinách v rodinných domoch/bytoch DeD) k deťom umiestneným v skupinách zariadení (detské domovy zriadené ako centrá detí, domovy sociálnych služieb, reedukačných zariadeniach)

Špecifický cieľ 4.2.2 Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti

Podľa údajov OECD Slovensko v súčasnosti dosahuje najhoršie výsledky v ukazovateli efektívnosti zdravotnej starostlivosti, pričom ešte v roku 2003 sa Slovensko pohybovalo na úrovni priemeru OECD. Medzi všetkými sledovanými krajinami Slovensko za posledné obdobie zaznamenalo najväčší prepád.

Z hľadiska jednotlivých úrovní poskytovateľov zdravotnej starostlivosti je pre dosiahnutie lepšej dostupnosti ku kvalitnej a efektívnej zdravotnej starostlivosti kľúčová sieť primárnej všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorá by mala plniť úlohu „gate keepera“ pre celý systém zdravotníctva. Podľa skúseností z iných krajín EÚ dokáže funkčná sieť primárnej všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti riešiť až 80% všetkých prípadov bez potreby ďalších úrovní poskytovania zdravotnej starostlivosti, pričom v súčasnosti je to v SR menej ako 30%. Výsledkom je veľké množstvo nepotrebných návštev u lekárov (ročný priemer na Slovensku je 11,3 oproti priemeru OECD na úrovni 6,4).

Jedny z hlavných príčin nízkej efektívnosti slovenského zdravotníctva sú nedostatky v medicínskej prevencii a chýbajúce, resp. nedostatočné jednotné štandardy pre diagnostiku a liečbu ochorení. Dostupná kvalitná a účinná prevencia je základným predpokladom zlepšovania nákladovej efektívnosti zdravotníctva. Preventívnu prehliadku u všeobecného lekára pre dospelých absolvuje aktuálne iba 32% z celkového počtu kapítovaných pacientov. Chýbajúce jednotné postupy pre výkon preventívnych prehliadok znižujú účinnosť medicínskej prevencie. Nízkou dostupnosť ku kvalite a efektívnosti v poskytovaní zdravotnej starostlivosti rovnako ovplyvňuje aj fakt neexistencie alebo nedostatočného spracovania jednotných klinických postupov, ktoré by reflektovali najnovšie poznatky v medicíne a zabezpečovali účinné prepojenie postupov klinickej liečby na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti s dôrazom na posilnenie kompetencií v primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti.

Proporcionálna časť nákladov tohto špecifického cieľa za kategóriu viac rozvinutých regiónov (BSK) bude plne financovaná z národných zdrojov bez spolufinancovania z ESF.

Výsledky

- zavedenie jednotných klinických postupov pre diagnostiku a liečbu najzávažnejších a najčastejších sa vyskytujúcich ochorení na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti
- zníženie podielu pacientov odporučených z úrovne primárnej zdravotnej starostlivosti na vyšetrenie do vyšších úrovní zdravotnej starostlivosti
- zavedenie jednotných postupov pre výkon prevencie na úrovni primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti zameraných na účinnú prevenciu spoločensky najzávažnejších druhov ochorení
- zvýšenie podielu pacientov, ktorí absolvovali preventívnu prehliadku u lekára pre dospelých

2.4.4 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.4.4.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

V rámci investičnej priority 4.1 bude podporované utváranie podmienok pre aktivizáciu, udržanie alebo zvyšovanie aktivity ľudí ohrozených chudobou, sociálnym vylúčením najmä prostredníctvom podpory systémových a inovačných zmien, realizácie adresných a personalizovaných nástrojov, rozvoja a profesionalizácie sociálnej práce v praxi, predchádzaním a elimináciou všetkých foriem diskriminácie, zapájaním a podporovaním reprezentatívnych organizácií.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • deti • mladí ľudia, osobitne mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy – NEET • rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodné rodiny • nízkopríjmové domácnosti • osoby so zdravotným postihnutím • marginalizované skupiny, vrátane Rómov • jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením • zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore • výskumné a vzdelávacie inštitúcie • deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie • deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately • žiadatelia o azyl, azylanti, fyzické osoby s doplnkovou ochranou • verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb • subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately • subjekty vykonávajúce činnosti vo verejnom záujme a/alebo sociálne služby všeobecného záujmu
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové, príspevkové a preddavkové organizácie • obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto • združenia miest a obcí

	<ul style="list-style-type: none"> • VÚC a úrad samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je VÚC • poskytovatelia sociálnych služieb • subjekty vykonávajúce opatrenia v oblasti ochrany detí a o sociálnej kurately • občianske združenia • miestne akčné skupiny • nadácie • záujmové združenie právnických osôbneinvestičné fondy • cirkevné organizácie • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • obchodné spoločnosti, družstvá a iní zamestnávateľia • zamestnávateľia – podnikateľské subjekty • subjekty sociálnej ekonomiky • medzinárodné organizácie • vysoké školy a ich pracoviská • profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory
--	--

IP 4.2. Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

V rámci investičnej priority 4.2 bude podporované najmä vytváranie a rozširovanie vysoko kvalitných služieb/opatrení poskytovaných v rámci komunity, resp. na úrovni komunity, vrátane služieb/opatrení, ktorých cieľom je predchádzať inštitucionalizácii. Aktivitami bude podporovaný aj postupný prechod na komunitnú starostlivosť postupným uzatváraním veľkokapacitných objektov s dlhodobým pobytom, v ktorých žijú deti, osoby so zdravotným postihnutím, starší ľudia, vrátane podpory prípravy zamestnancov a klientov, vzdelávania, prípravy širšieho prostredia, výskumu v oblasti deinštitucionalizácie. Vzhľadom na potrebu efektívnejšieho dosiahnutia čo najväčšieho príspevku projektov k naplneniu špecifického cieľa 4.2.1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť budú pripravené v spolupráci s partnermi princípy a kritériá výberu projektov. Implementácia bude zabezpečená formou globálnych grantov, národných projektov a dopytovo-orientovaných projektov. Synergia s IROP bude zabezpečená medzirezortnou pracovnou skupinou.

V rámci špecifického cieľa 4.2.2 budú podporované dva druhy aktivít – tvorba a zavedenie nových a inovovaných štandardných postupov pre výkon prevencie a štandardných klinických postupov.

Prostredníctvom tvorby a inovácie štandardných klinických postupov a štandardných postupov pre výkon prevencie je možné systematicky a trvalo udržateľným spôsobom zlepšiť dostupnosť ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti už v primárnom kontakte, čím sa nepochybné zvýši efektivita slovenského zdravotníctva.

Vytvorením a zavedením jednotných štandardných postupov pre výkon prevencie na úrovni primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti³³ sa umožní skvalitniť výkon prevencie (dostupnosť k rovnako kvalitnej medicínskej prevencii na celom území Slovenska) a zvýšiť počet vykonávaných preventívnych prehliadok.

Štandardné postupy pre výkon prevencie budú primárne zamerané na účinnú prevenciu spoločensky najzávažnejších druhov ochorení, ktorými sú kardiovaskulárne ochorenia, onkologické ochorenia, endokrinné a metabolické poruchy a neurodegeneratívne ochorenia. Pre každý druh ochorenia budú

³³ Pojem primárna ambulantná zdravotná starostlivosť zahŕňa prax všeobecného lekára pre deti a dospelých, všeobecného lekára pre dospelých a gynekológa

vytvorené samostatné postupy, ktoré budú zapracované do štandardných postupov pre výkon prevencie na príslušných úrovniach zdravotnej starostlivosti. Aktivitou sa posilní výkon a účinnosť medicínskej prevencie.

Zvýšenie počtu a skvalitnenie výkonov preventívnych prehliadok zlepši diagnostiku najzávažnejších druhov ochorení v ich skorých štádiách, čím je možné tieto ochorenia liečiť rýchlejšie, účinnejšie a lacnejšie.

Vytvorením a zavedením štandardných klinických postupov pre diagnostiku a liečbu sa zvýši kvalita a účinnosť liečby a zabezpečí sa dostupnosť k rovnako kvalitnej zdravotnej starostlivosti na celom území Slovenska. Štandardné klinické postupy budú primárne zamerané na diagnostiku a liečbu najzávažnejších a najčastejších sa vyskytujúcich ochorení na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti (ambulanta aj ústavná zdravotná starostlivosť). Štandardné klinické postupy budú vytvorené alebo inovované prierezovo pre všetky relevantné úrovne zdravotnej starostlivosti, pričom špecifický dôraz v tejto oblasti bude kladený na posilnenie kompetencií a výkonov na úrovni primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Štandardizáciou klinických postupov sa prispeje k zlepšeniu regionálnej dostupnosti k bezpečnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti³⁴.

Štandardné postupy budú vypracované Ministerstvom zdravotníctva SR v spolupráci s relevantnými odborníkmi z medicínskej praxe vo forme odborných usmernení alebo obdobným spôsobom a budú verejne dostupné prostredníctvom Vestníka Ministerstva zdravotníctva SR. Štandardizované postupy budú následne implementované v medicínskej praxi zdravotníckymi pracovníkmi na relevantných úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti.

V relevantných prípadoch budú aktivity doplnené o vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov za účelom zabezpečenia správnej aplikácie štandardizovaných postupov v medicínskej praxi.

Aktivity budú realizované formou národných projektov koordinovaných Ministerstvom zdravotníctva SR.

<p>Identifikácia hlavných cieľových skupín</p>	<ul style="list-style-type: none"> • deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby • deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately • verejná a neverejná poskytovatelia sociálnych služieb • subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately • zdravotnícki pracovníci • poskytovatelia zdravotnej starostlivosti • zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore • cirkvi a náboženské spoločnosti registrované v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR • právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR
<p>Cieľové územie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko

³⁴ Detailnejšie informácie k štandardným postupom sú uvedené v Realizačnej stratégii pre vytvorenie a implementovanie štandardných klinických postupov a štandardných postupov pre výkon prevencie, Ministerstvo zdravotníctva SR 2014; <http://www.health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve>

Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny • úrady práce, sociálnych vecí a rodiny • ústredné orgány štátnej správy • regionálna a miestna štátna správa • štátne rozpočtové a príspevkové organizácie • obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto • združenia miest a obcí • VÚC a úrad samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je VÚC • poskytovatelia sociálnych služieb • subjekty vykonávajúce opatrenia v oblasti ochrany detí a o sociálnej kurately • občianske združenia • miestne akčné skupiny • nadácie • záujmové združenie právnických osôb • neinvestičné fondy • cirkevné organizácie • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • obchodné spoločnosti, družstvá a iní zamestnávateľia • zamestnávateľia – podnikateľské subjekty • subjekty sociálnej ekonomiky • medzinárodné organizácie
--------------------------	--

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 4.1.1:

Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce

- podpora zefektívnenia súčasných a zavedenia nových nástrojov za účelom zvýšenia aktivity ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením
- podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu, samosprávu a mimovládne organizácie prostredníctvom vytvorenia systému celoživotného vzdelávania
- podpora profesionalizácie sociálnej práce a iných odborných činností v prirodzenom prostredí, otvorenom prostredí, náhradnom prostredí a na komunitnej úrovni, napr. terénna sociálna práca a komunitné centrá
- podpora výkonu práce v otvorenom prostredí (streetwork) pre vybrané cieľové skupiny, napr. ľudia bez prístrešia, osoby drogovu závislé, atď.
- posilniť kapacity subjektov pôsobiacich v oblasti sociálneho začlenenia za účelom poskytovania cieľných, individuálnych opatrení
- podpora zavádzania systémových zmien a inovatívnych riešení (napr. v oblasti poskytovania starostlivosti o maloletých bez sprievodu a obeť obchodovania s ľuďmi za účelom zefektívnenia ich integrácie do spoločnosti a na trh práce)
- podpora vedy, výskumu a inovácií v oblasti sociálneho začlenenia s dôrazom na aktívne začlenenie
- podpora efektivity systému ochrany práv a právom chránených záujmov ohrozených skupín osôb, vrátane jeho inštitucionálneho zabezpečenia (napr. podpora koordinácie systémov zameraných na ochranu práv a právom chránených záujmov dieťaťa /sociálnoprávna ochrana detí, výchova a vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, ochrana a bezpečnosť, starostlivosť súdu o maloletých)
- podpora komplexného a holistického prístupu k riešeniu situácie ľudí viacnásobne znevýhodnených za účelom ich uplatnenia na trhu práce a sociálneho začlenenia do spoločnosti

- podpora účasti znevýhodnených skupín a ich reprezentatívnych organizácií na príprave, monitorovaní, hodnotení a implementácii relevantných politík
- podpora rozvoja vybraných druhov sociálnych služieb za účelom zabezpečenia primeraného prístrešia
- podpora zameraná na získanie a udržateľnosť bývania zavedením finančnej podpory pre ľudí, ktorí si v dôsledku zlepšenia svojej príjmovej a sociálnej situácie musia hľadať prácu mimo svojho bydliska
- podpora programov finančnej gramotnosti, riadenia dlhu a sporenia ako nástroja pre uľahčenie vstupu na otvorený TP, s cieľom zvýšiť informovanosť v oblasti finančných služieb, mikropôžičkových a sporiacich programov vrátane podporných činností
- podpora integrácie ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením na trh práce prostredníctvom subjektov vznikajúcich v rámci sociálnych inovácií
- podpora zavedenia sociálnych aspektov vo verejnom obstarávaní
- podpora udržateľnosti a dostupnosti pomoci pri odkázanosti na pomoc inej osoby pri sebaobslužbe, vrátane podpory výskumu nových nástrojov pomoci a systémových riešení, a to v nadväznosti na starnutie populácie a z neho vyplývajúce dôsledky
- pomoc a podpora mladým NEET pri ich aktívnom sociálnom začleňovaní

Špecifický cieľ 4.1.2:

Prevenčia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie

- podpora a propagácia uplatňovania inkluzívnych politík pre príslušníčky a príslušníkov MRK (napr. verejné ocenenie a uznanie obciam a mestám za zavádzanie a rozvíjanie politík, ktoré prispievajú k odstraňovaniu predsudkov a stereotypov a prispievajú k sociálnemu začleneniu; podpora a propagácia pozitívnych príkladov v organizáciách verejnej správy pre ostatných zamestnávateľov zamestnávaním znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie)
- podpora senzibilizačných a vzdelávacích aktivít zameraných na znižovanie a predchádzanie diskriminácie pre zamestnávateľov, s dôrazom na MSP
- vzdelávanie pracovníkov prvého kontaktu (zamestnancov úradov, zariadení sociálnych služieb a pod.) v oblasti predchádzania a boja so všetkými formami diskriminácie (obchodné združenia, podniky, najmä MSP)
- podpora aktivít zameraných na elimináciu negatívnych stereotypov majority a jej senzibilizácia vo vzťahu k Rómom, šírenie myšlienok tolerance, akceptácie odlišností a zlepšovanie postojov mladých ľudí voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva
- aktivity zamerané k zvýšeniu informovanosti o predchádzaní všetkých foriem diskriminácie a spôsobom ochrany pred ňou
- podpora vzdelávania a rozširovania vedomostí zamestnancov verejnej správy o všetkých skupinách obyvateľov, ktorí sú, resp. môžu byť ohrození niektorou z foriem diskriminácie, podpora profesionálneho správania zamestnancov VS prostredníctvom školení a vzdelávania
- podpora rozvoja politiky rovnosti na celoštátnej úrovni a podpora výmeny dobrej praxe, podporovanie diverzity so zameraním na podnikanie
- podpora rozvoja služieb, opatrení pre obeť násillia, najmä pre ženy
- informačná kampaň zameraná na zvyšovanie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím (konferencie, odborné prednášky, brožúry)
- podpora inštitucionálneho rozvoja špecializovaných poradenských služieb slúžiacich na boj proti všetkým formám diskriminácie, vrátane právneho poradenstva v oblasti diskriminácie na trhu práce
- podpora zamestnávateľov a inštitúcií pri predchádzaní diskriminácie, zavádzaní manažmentu rozmanitosti a vzdelávania k nim vrátane uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení
- podpora spolupráce sociálnych partnerov s odbornou verejnosťou pri koncipovaní, tvorbe a implementácii antidiskriminačných politík
- podpora výskumu a vývoja univerzálneho navrhovania tovarov a služieb, zariadení a vybavenia v zmysle čl. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- podpora výskumu, vývoja a dostupnosti využívania nových technológií, pomôcok na mobilitu a zariadení vhodných pre osoby so zdravotným postihnutím
- podpora zavádzania a zvyšovania dostupnosti služieb a opatrení pre osoby so zdravotným znevýhodnením, ako sú rôzne typy intervenčných metód, vrátane včasnej intervencie, vedúce k rovnosti príležitostí osôb so ZP, ako aj ich rodičov

Špecifický cieľ 4.2.1:**Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť**

- deinštitucionalizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb (prechod klientov z existujúcich zariadení sociálnych služieb do komunitných služieb prostredníctvom realizácie podporných aktivít napr. práca s klientom a jeho rodinou, práca a vzdelávanie zamestnancov zariadení pri prechode z inštitucionálnej starostlivosti na komunitné služby)
- deinštitucionalizácia existujúcich zariadení náhradnej starostlivosti (aktivity na zníženie negatívnych vplyvov inštitúcie na vývin dieťaťa v náhradnej starostlivosti napr. špecifické programy na sanáciu rodín, na predchádzanie a riešenie konfliktných situácií v rodine, na podporu kompletnosti opatrení vykonávaných v zariadení, na podporu interdisciplinárnej spolupráce na riešeníach a pod.)
- podpora deinštitucionalizácie v oblasti špecializovanej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti (napr. podpora rozvoja integrovaných ambulantných a terénnych služieb a starostlivosti v oblasti špecializovanej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni; vzdelávanie a príprava zdravotných pracovníkov a profesionálov na prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v oblasti špecializovanej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti a iné)
- podpora deinštitucionalizácie špeciálnych výchovných zariadení zariadení (napr. prechodom na komunitnú úroveň a starostlivosť rodinného typu, realizácia podporných aktivít, vzdelávania a rozvoja kľúčových kompetencií zapojených subjektov)
- podpora rozvoja vybraných sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom predchádzania umiestňovania klientov do zariadení (napr. služby včasnej intervencie, podpora samostatného bývania, podporované bývanie, podpora sociálnej práce s rodinami v ich prirodzenom prostredí, podpora opatrovateľskej služby a iné)
- podpora rozvoja a vzdelávania zamestnancov, ktorí poskytujú služby alebo zabezpečujú starostlivosť o klientov a kľúčových aktérov v procese deinštitucionalizácie
- podpora zriaďovateľov pri vytváraní personálnych zdrojov pre manažovanie procesov deinštitucionalizácie a rozvoja komunitnej starostlivosti
- podpora programov a aktivít zameraných na klientov v procese deinštitucionalizácie a komunitných službách (napr. podpora individuálnych plánov v sociálnych službách, individuálnych plánov rozvoja osobnosti dieťaťa, špecifickej prípravy klientov)
- podpora hodnotiacich a monitorovacích systémov na sledovanie dosahovania pokroku
- podpora inovatívnych prístupov v rámci interdisciplinárnej spolupráce v oblasti inklúzie osôb so zdravotným postihnutím
- podpora výkonu odborných činností (sociálnej práce, psychológie, pedagogiky a iné) v prirodzenom prostredí klientov a systémových zmien
- podpora osvedy a informačných kampaní s cieľom poskytnúť širšej verejnosti informácie o deinštitucionalizácii a príkladoch dobrej praxe

Špecifický cieľ 4.2.2:**Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti**

- tvorba a zavedenie nových a inovovaných štandardných postupov pre výkon prevencie
- tvorba a zavedenie nových a inovovaných štandardných klinických postupov s primárnym zameraním na najčastejšie a najzávažnejšie druhy ochorení
- vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov za účelom zabezpečenia správnej aplikácie štandardizovaných postupov v medicínskej praxi

Tabuľka č. 3D: Spoločné ukazovatele výsledkov, ku ktorým bola stanovená cieľová hodnota a ukazovatele výsledkov špecifické pre program, zodpovedajúce konkrétnemu cieľu pre ESF prioritnú os Sociálne začlenenie (podľa investičnej priority a kategórie regiónu)

Investičná priorita: 4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti.														
ID	Ukazovateľ	Kategória regiónu	Merná jednotka ukazovateľa	Spoločný ukazovateľ výstupu použitý ako základ na stanovenie cieľa	Základná hodnota			Merná jednotka základnej a cieľovej hodnoty	Základný rok	Cieľová hodnota (2023)			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S			M	Ž	S		
4.1.1 R0098	<i>Neaktívni mladí do 29 rokov, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce, vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2013			1 030	ITMS2014+	Raz za rok
4.1.1 R0098	<i>Neaktívni mladí do 29 rokov, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce, vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			0	Počet	2013			156	ITMS2014+	Raz za rok
4.1.1 R0099	<i>Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			73 675	Počet	2013			135 000	ITMS2014+	Raz za rok
4.1.1 R0099	<i>Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			73 675	Počet	2013			18 150	ITMS2014+	Raz za rok
4.1.1 R0100	<i>Počet zavedených nových, inovatívnych, systémových opatrení, politik 12 mesiacov po ich prijatí</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			2	Počet	2013			5	ITMS2014+ hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
4.1.1 R0100	<i>Počet zavedených nových, inovatívnych, systémových opatrení, politik 12 mesiacov po ich prijatí</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			2	Počet	2013			5	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
4.1.2 R0101	<i>Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktoré po ukončení projektu poskytujú vzdelávanie/poradenstvo alebo realizujú opatrenia v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			6	Počet	2013			49	ITMS2014+	Raz za rok

4.1.2 R0101	<i>Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktoré po ukončení projektu poskytujú vzdelávanie/poradenstvo alebo realizujú opatrenia v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			4	Počet	2013				7	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu.															
4.2.1 R0102	<i>Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	N/A			8 246	Počet	2013				5 157	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
4.2.1 R0102	<i>Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu</i>	Viac rozvinuté regióny	Počet	N/A			1 048	Počet	2013				264	ITMS2014+, hodnotiace správy	VVS 2019 a záverečná správa
4.2.2 R0103	<i>Počet vytvorených štandardných klinických postupov zverejnených vo Vestníku MZ SR</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej regionálnej a miestnej úrovni			75	%	2014				95	ITMS2014+, Vestník MZ SR	Raz za rok
4.2.2 R0104	<i>Počet vytvorených štandardných postupov pre výkon prevencie zverejnených vo Vestníku MZ SR</i>	Menej rozvinuté regióny	Počet	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej regionálnej a miestnej úrovni			100	%	2014				100	ITMS2014+, Vestník MZ SR	Raz za rok

Tabuľka č. 4D: Spoločné ukazovatele výstupov a ukazovatele výstupov špecifické pre program pre prioritnú os **Sociálne začlenenie** (podľa investičnej priority, rozdelené podľa kategórie regiónu v prípade ESF a v prípade potreby pre EFRR)

Investičná priorita: 4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti.									
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu (ak je to vhodné)	Cieľová hodnota (2023) ³⁵			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S		
4.1 CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			50	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			15	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0092	<i>Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			7	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0092	<i>Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			7	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0093	<i>Počet vykonávateľov služieb a opatrení na účely sociálneho začleňovania</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			2 700	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0093	<i>Počet vykonávateľov služieb a opatrení na účely sociálneho začleňovania</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			360	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0094	<i>Neaktívni mladí do 29 rokov</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			8 800	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0094	<i>Neaktívni mladí do 29 rokov</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			990	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0095	<i>Počet aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím</i>	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			60	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0095	<i>Počet aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím</i>	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			25	ITMS2014+	Raz za rok

³⁵ V prípade ESF tento zoznam obsahuje spoločné ukazovatele výstupov, pre ktoré bola určená cieľová hodnota.

4.1 O0096	Počet podporených zamestnávateľov / inštitúcií	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			70	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0096	Počet podporených zamestnávateľov / inštitúcií	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			10	ITMS2014+	Raz za rok
4.1 O0097	Počet účastníkov ohrozených diskrimináciou zapojených do vzdelávania alebo využívajúcich poradenstvo v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			24 000	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu.									
4.2 CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			150	ITMS2014+	Raz za rok
4.2 CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			35	ITMS2014+	Raz za rok
4.2 O0098	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			5 320	ITMS2014+	Raz za rok
4.2 O0098	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			430	ITMS2014+	Raz za rok
4.2 O0099	Počet vytvorených štandardných klinických postupov	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			100	ITMS2014+	Raz za rok
4.2 O0100	Počet vytvorených štandardných postupov pre výkon prevencie	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			4	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 5D: Výkonnostný rámec prioritnej osi 4 Sociálne začlenenie

Prioritná os	Druh ukazovateľa (ukazovateľ kľúčového implementačného kroku, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu, alebo, ak je to vhodné, ukazovateľ výsledkov)	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018			Zámer (2023)			Zdroj údajov	Vysvetlenie relevantnosti ukazovateľa, ak je to vhodné
							M	Ž	S	M	Ž	S		
4.Sociálne začlenenie	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadosti o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Menej rozvinuté regióny			63 064 744			315 323 722	ITMS2014+	
	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadosti o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Viac rozvinuté regióny			10 669 651			53 348 256	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			60			200	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Viac rozvinuté regióny			15			50	ITMS2014+	

2.5 PRIORITNÁ OS 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

<i>ID prioritnej osi</i>	5.
<i>Názov prioritnej osi</i>	Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

<i>Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov</i>	NIE
<i>Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ</i>	NIE
<i>Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD</i>	NIE
<i>Pre ESF: Celá prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo oboje</i>	NIE

2.5.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

<i>Fond</i>	ESF
<i>Kategória regiónu</i>	Menej rozvinutý
<i>Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)</i>	Celkový príspevok
<i>Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny (ak je to vhodné)</i>	N/A

2.5.2 Investičná priorita prioritnej osi Integrácia marginalizovaných rómskych komunít 5.1**Investičná priorita 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia****2.5.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky**

Špecifický cieľ 5.1.1 *Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komunít, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie*

Podľa Atlasu RK(2013) 16,73% obyvateľov nemá ukončenú ZŠ; 28,05% má ukončenú ZŠ, 4,98% ukončilo ŠŠ. SŠ dosiahlo 5,74% , 2,80% osôb navštevuje SŠ. Počet obyvateľov s ukončenou VŠ je 0,18%; VŠ navštevuje 0,36%. Podľa výskumu³⁶ vo vybraných komunitách s vysokým podielom

³⁶ Výskum SB, UNDP a EK 2011

Rómov navštevovalo MŠ 28% detí vo veku 3-6 rokov³⁷. S cieľom zlepšiť nepriaznivý stav, ktorý sa prejavuje v dosahovaní nízkej vzdelanostnej úrovne Rómov obzvlášť z prostredia MRK, SR v súlade s odporúčaniami Rady k NPR SR 2014 prijalo opatrenia nevyhnutné na vyrovnanie štrukturálnych nevýhod, ktorým čelia deti zo SZP, najmä z MRK s nízkou šancou vymaniť sa zo zlej socioekonomickej situácie a získať vzdelanie. Opatrenia na začlenenie týchto detí sú popísané v Akčnom pláne Stratégie SR pre integráciu Rómov. MŠVVaV SR do r. 2015 zavedie bezplatné predprimárne vzdelanie pre deti zo SZP od 3 r. Opatrenia sa týkajú špeciál. vzdelávania pedagógov pre MRK, prevencie proti mylnému zaradeniu detí zo SZP do ŠŠ, vyššieho počtu asistentov učiteľa a z toho vyplývajúcu vyššiu dotáciu na žiaka, voľnočasovej starostlivosti, doplnenia základného vzdelania pre žiakov, ktorí neukončili ZŠ a vzdelávania Rómov v materinskom jazyku³⁸.

Prekážky v zlepšení zaškolenosti rómskych detí (postoj rodičov, nedôvera k predškolským zariadeniam, neznalosť dôležitosti predškolskej výchovy, jazyková bariéra, nedostatočné finančné zabezpečenie) umocňujú nezáujem rodičov a spôsobujú problémy pri získavaní informácií.³⁹ Investície do predprimárneho vzdelávania sú prostriedkom predstavujúcim základ pre ďalšie vzdelávanie, prevenciou predčasného ukončovania školskej dochádzky, zvyšujú spravodlivosť výsledkov a úroveň zručností.⁴⁰

Komplexnosť problému vzdelávania dotvára segregácia rómskych detí vo vzdelávacom systéme - vysoký podiel ich zastúpenia v ŠZŠ a v špeciál. triedach na bežných ZŠ. Cieľom aktivít je desegregácia a inkluzívne vzdelávanie. Kvalitné vzdelávanie a výchova v ranom detstve odstraňujú rozdiely v dosahovaných výsledkoch, podporujú kognitívny, jazykový, sociálny a emocionálny rozvoj.⁴¹ Zlepšenie informovanosti o prínosoch predškolského vzdelávania, intenzívna spolupráca pedagogických pracovníkov a rómskych asistentov učiteľov s rodičmi, podpora aktivít na zlepšenie spolupráce rodičov so vzdelávacími zariadeniami, je účinným nástrojom pre zvýšenie miery zaškolenosti rómskych detí a pre zvýšenie celkovej vzdelanostnej úrovne príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania. Nevyhnutnou potrebou je zabezpečenie pravidelného zberu dát na meranie pokroku realizácie inkluzívnych politík v oblasti vzdelávania a ich dosahu na obyvateľov MRK.

Výsledky

- nižší počet detí z MRK zaradených do špeciálnych škôlvyšší počet detí z MRK navštevujúcich predškolské zariadenia
- zvýšená inkluzívnosť vzdelávacieho systému
- zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky detí a mládeže z MRK
- zvýšený podiel rómskych študentov s dosiahnutým vzdelaním na úrovni ISCED 3A, ISCED 3B, ISCED 3C, ISCED 4

Špecifický cieľ 5.1.2 Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komúní, predovšetkým Rómov

Jedným zo základných predpokladov spoločenskej integrácie Rómov je miera zamestnanosti. Presné štatistiky o nezamestnanosti Rómov neexistujú. V okresoch s vysokým počtom RK je miera nezamestnanosti najvyššia.

³⁷ SB: Smerom k rovnakému štartu: Uzavretie priepasti vo vzdelávaní rómskych detí v ranom detstve vo východnej Európe. SB 2012

³⁸ NPRSR2014

³⁹ Dobrý štart: Štrukturálne fondy EÚ a vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve v prípade MRKREF2012.

⁴⁰ EK 2006: Účinnosť a spravodlivosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy.

⁴¹ Závery Rady o vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve: zabezpečenie optimálneho začiatku pre všetky naše deti vo svete budúcnosti; Úradný vestník EÚ; (2011/C 175/03)

Dlhodobó nezamestnaní občania v evidencii UoZ tvoria najpočetnejšiu skupinu znevýhodnených. Patria sem ťažko umiestniteľné osoby s nízkou vzdelanosťou úrovňou, bez kvalifikácie, čo negatívne ovplyvňuje postoj k výkonu zamestnania.

Z výskumov a analýz zameraných na nezamestnanosť rómskej populácie vyplýva, že diskriminácia Rómov na trhu práce nie je jediný problém. Nízka úroveň vzdelania a pracovných zručností je nedostatkom v oblasti konkurencieschopnosti na trhu práce. Postoje zamestnávateľov k zamestnávaniu Rómov sú negatívne.

Výsledky prieskumu FRA/UNDP (2012) preukázali, že priemerne menej ako jeden z troch Rómov má zamestnanie, každý tretí rómsky respondent uviedol, že je nezamestnaný⁴², 20% nemá ZP, 90% je v riziku chudoby.⁴³

Metodikou štatistického zisťovania pracovných síl sa vo výskume UNDP (2010)⁴⁴ ukázalo, že v rámci rómskej populácie vo veku 15-64 rokov sú najpočetnejšie zastúpení nezamestnaní – z rómskych mužov ich je 72% a z rómskych žien 75% populácie. Podľa rovnakého výskumu s použitím rovnakej metodiky je zamestnaných 20% rómskych mužov a 11% rómskych žien.

Tieto podiely sú štatisticky rovnaké aj v analýzach SB podľa rovnakej metodiky - nezamestnaných je 71% rómskych mužov a 75% rómskych žien. Miera zamestnanosti rómskych mužov vychádza na úrovni 20% a rómskych žien na úrovni 12%⁴⁵. Výskum sociálneho vylúčenia Rómov⁴⁶ ukazujú, že v r. 2006-2010 asi 2/3 Rómov rezignovali na hľadanie pracovného miesta.

Dôležitým faktorom vplyvu⁴⁷, je zhoršovanie štruktúry podľa ekonomickej aktivity s úrovňou priestorového vylúčenia.

Nepravidelný príjem a nízka miera finančných úspor vedie k ekonomickej neistote a neschopnosti čeliť neočakávaným výdavkom bez externej finančnej podpory čo má za následok rozširovanie úžery.

Pri nízkopríjmových domácnostiach je potrebné zaviesť finančné plánovanie na nevyhnutné zabezpečenie základných životných nákladov zo značne obmedzených zdrojov a riadeniu prípadného finančného dlhu s cieľom zamedziť prehlbovanie chudoby.

Prístup k bezpečnému spôsobu sporenia, k vyžívaniu mikropôžičkových programov umožní obyvateľom MRK lepšie reagovať na prípadné výpadky v príjme a dáva možnosť investovať do SZČ u začínajúcich rómskych živnostníkov s inak limitovaným prístupom k získaniu štandardného bankového úveru.

Z empirických dát vyplýva, že zoznam možných faktorov vplyvu na (ne)zamestnanosť rómskej populácie je rôznorodý podľa konkrétnej situácie a východiskových predpokladov. Nevyhnutnou potrebou je zabezpečenie pravidelného zberu dát na meranie pokroku realizácie inkluzívnych politík v oblasti zamestnanosti a ich dosahu na obyvateľov MRK

Výsledky

- *zvýšenie dostupnosti služieb zamestnanosti v prostredí MRK*
- *zvýšená miera informovanosti obyvateľov MRK zameraná na oblasť finančného poradenstva (zvýšenie finančnej gramotnosti obyvateľov MRK)*
- *zvýšenie zamestnatel'nosti obyvateľov MRK*

Špecifický cieľ 5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetly a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania

Viacere správy o stave rómskej populácie v SR konštatujú, že v posledných rokoch, (po r. 1989) sa

⁴² FRA, UNDP: Situácia Rómov v 11 členských štátoch – Prehľad výsledkov prieskumu. 2012. ISBN 978-92-9192-932-0.

⁴³ FRA, UNDP: Základné práva; Výzvy a ciele v r.2012. Výročná správa 2012. ISBN: 978-92-9239-165-2.

⁴⁴ Správa o životných podmienkach rómskych domácností v SR, UNDP 2010

⁴⁵ Na základe regionálneho prieskumu MR, 2011 UNDP/SB

⁴⁶ Marcinčin, A, Marcinčinová, L.: Straty z vylúčenia Rómov, OSF 2009.

⁴⁷ Dáta získané z výberových zisťovaní UNDP

zhoršuje zdravotný stav rómskej populácie. Hlavnými determinantmi sú nedostatočná úroveň zdravotného a sociálneho povedomia; nízky štandard osobnej a komunálnej hygieny, bývania a ekologická rizikovosť prostredia.⁴⁸ K nevyhovujúcemu zdravotnému stavu v RK prispieva nedostatočná výživa a zhoršená reálna dostupnosť k zdravotnej starostlivosti z dôvodu nedostatku finančných zdrojov. Príčiny treba hľadať nielen v zlej sociálnej situácii, ale aj v nízkej vzdelanostnej úrovni a slabom zdravotnom povedomí.⁴⁹

Na základe demografických ukazovateľov môžeme konštatovať, že podľa veku má rómska populácia progresívny charakter. Štúdie zaoberajúce sa natalitou poukazujú tiež na vyššiu perinatálnu a doječenskú úmrtnosť.⁵⁰

Zlé životné podmienky v segregovaných rómskych osadách a v lokalitách s vysokým osídlením MRK, aj nízke zdravotné povedomie a nedostatok hygieny majú vplyv na výskyt infekčných ochorení ako hepatitída, bacilárna dyzentéria, infekcií dýchacích ciest a chorôb ako svrab a pedikulóza.

V RK absentujú vedomosti o ochrane zdravia, reprodukčnom zdraví, sexuálnom správaní, opatere detí, osobnej hygieny. S cieľom zlepšiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti, prispieť k zvýšeniu informovanosti a zdravotného povedomia najmä obyvateľov MRK boli realizované viaceré pilotné projekty, ktoré sa stali východiskom pre nastavenie Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2007–2015. Nízky počet komunitných pracovníkov v oblasti zdravia, absencia štandardizovaných výkonov ich činností a diskontinuita programu patria medzi hlavné problémy v dôsledku, ktorých nebol z hľadiska plnenia cieľov programu zaznamenaný viditeľný progres.

Kvalitu zdravia obyvateľov ovplyvňujú aj podmienky bývania. Predpokladom pre legitimitu technických a hygienických štandardov obydľí sú vysporiadané vlastnícke vzťahy. Dáta z Atlasu RK(2013) a výskumov potvrdzujú, že obydlia v RK bývajú často postavené na pozemkoch s neusporiadaným právnym titulom, bez stavebných povolení a ich následnej legalizácie, čo má za následok absenciu, resp. obmedzený prístup k základnej a technickej infraštruktúre. Kvalitné bývanie je previazané s možnosťou zamestnať sa, žiť v hygienicky nezávadnom prostredí a poskytuje priestor na osobný a vzdelanostný rast detí aj dospelých. Sociálno-ekonomické znevýhodnenie obyvateľov MRK, nedostatok odborných kapacít miestnych samospráv pre riešenie vysporiadavania a legalizácie pozemkov vyžadujú vonkajšiu intervenciu. Nevyhnutnou potrebou je zabezpečenie pravidelného zberu dát na meranie pokroku realizácie inkluzívnych politík v oblasti zdravia a bývania a ich dosahu na obyvateľov MRK.

Výsledky

- *zvýšenie dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti pre osoby z MRK*
- *zvýšená miera informovanosti obyvateľov z MRK v oblasti zdravotnej starostlivosti a prevencie prostredníctvom osvetových programov, informačných aktivít, kampaní*
- *vysporiadaním pozemkov vytvoriť predpoklady k zlepšeniu hygieny bývania MRK*

2.5.3 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.5.3.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunit, ako sú Rómovia

Realizáciou uvedených aktivít bude možné zabezpečiť dosiahnutie cieľa investičnej priority v rámci prioritnej osi 5., ktorým je sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunit, ako sú Rómovia.

⁴⁸ M.Popper, P.Szeghy, Š. Šarkozy, Rómska populácia a zdravie: Analýza situácie na Slovensku, (PDCS: Bratislava, 2009)

⁴⁹ Detto

⁵⁰ B. Šprocha, "Úmrtnosť a zdravotný stav rómskej populácie na Slovensku, 1.časť", Slovenská štatistika a demografia, (2012) Vol.22, No.2 pp.86-101, D. Mihailov, Zdravotná situácia rómskych komunit: Analýza dát z UNDP/SB/EK výskumu (UNDP: Bratislava, 2012) 10

Škálu investícií zahŕňajú aj prierezové opatrenia. Cieľom jedného z prierezových opatrení je zabezpečiť spoľahlivý systém monitorovania a hodnotenia, ktorý umožní pravidelné a dôsledné poskytovanie údajov o vplyve opatrení v oblasti integrácie Rómov.

Komplexný zber dát o MRK počas programového obdobia 2014-2020 prostredníctvom širokoškálových kvantitatívnych výskumov (napr. Atlas, výberové zisťovania v marginalizovaných rómskych domácnostiach, atď.) ako aj kvalitatívnych zisťovaní a pilotných výskumných projektov bude zabezpečený formou 7-ročného národného projektu. Súčasťou zámeru bude analýza dát a vyhodnocovanie, ktoré umožní vyhodnotiť efektívnosť jednotlivých nástrojov politik a ich dopad na obyvateľov MRK.

Špecifické zásady výberu operácií

Pri hodnotení projektov predmetnej investičnej priority bude posudzovaná

- previazanosť aktivít na úrovni jednotlivých špecifických cieľov, tak aby bol dodržaný princíp komplexnosti,
- súlad so zámermi „Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020“ a základnými strategickými princípmi t.j. destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie,
- schopnosť projektov zabezpečiť aktívnu participáciu Rómov a zapojenie relevantných partnerov.

„Take-away balík“

Viaceré hodnotenia a štúdie (UNDP 2012, USVRK 2012, SGI 2013) identifikovali, že v programovom období 2007-2013 došlo ku zlyhaniu v súvislosti so zabezpečením komplexnosti programov a s mierou absorpčnej kapacity finančných prostriedkov v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komúní trpiacich najvyššou mierou segregácie. Medzi identifikovanými dôvodmi zlyhania bola vysoká administratívna náročnosť programov financovaných z prostriedkov EU v kombinácii s absenciou miestnych kapacít, krátke trvanie realizovaných programov, vysoká súťaž v získavaní finančných prostriedkov alebo neschopnosť obcí programy spolufinancovať. Skúsenosť získaná prostredníctvom transformácie programu Terénnej sociálnej práce z dopytovo-orientovaných projektov do národného projektu dokázala, že väčšinu identifikovaných problémov je možné prekonať prostredníctvom zmeny v realizácii projektov a programov.

Preto vybrané programy financované prostredníctvom prioritnej osi 5 (ESF) budú v záujme zabezpečenia jednotne koordinovaného postupu prednostne realizované národnými projektmi. Ide o program terénnej sociálnej práce, komunitných centier, program podpory vzdelávania detí v ranom detstve a program asistencie pri vysporiadovaní pozemkov v obciach s prítomnosťou MRK. Realizátorom národných projektov bude MV SR/ÚSVRK, ktorý okrem samotnej realizácie projektov v teréne bude garantovať prepojenosť jednotlivých intervencií a kvalitu ich výkonu v teréne.

Ďalšia oblasť, ako súčasť Take away balíka obsahovo zameraný na program zdravotnej výchovy a prevencie v obciach s prítomnosťou MRK bude tiež prednostne realizovaná národným projektom prostredníctvom Ministerstva zdravotníctva SR. Všetky programy zahrnuté v Take away balíku musia napĺňať schválenú metodológiu pásma indexu segregácie. Výkon uvedených programov v obciach s najvyššou mierou segregáčného indexu⁵¹ (150 obcí) bude realizovaný automaticky, na základe nárokovateľnosti, nie súťaže.

Intervencie realizované národnými projektmi je možné realizovať aj prostredníctvom dopytovo – orientovaných projektov. Ostatné intervencie v rámci prioritnej osi 5 ako napr. mentoring, tútoring, poskytovanie štipendií, miestne občianske hliadky, asistenti bývania a pod. budú realizované cez dopytovo-orientované projekty na oprávnených územiach, t.j. obce z Atlasu RK 2013 v rámci celej SR, okrem Bratislavského samosprávneho kraja. Financovanie programov bude zabezpečené na celé programové obdobie, čím bude zabezpečená ich kontinuálna realizácia v teréne a následne aj kvalita ich výkonu. Vďaka dlhodobej realizácii, vznikne i príležitosť na uplatňovanie dočasných

---

⁵¹ Informácie v rámci Atlasu rómskych komúní 2013, premenené na číselné hodnoty umožňujú vytvoriť zjednodušený index, ktorý usporadúva obce v poradí od najvyššej miery zaostalosti a segregácie až po najnižšiu mieru zaostalosti a segregácie. Index vychádza z predpokladu, že miera podrozvinutosti je pomerne presne reflektovaná v rezidenčnej štruktúre. Menovite, čím väčšia priemerná veľkosť domácnosti v osídlení, tým horšia socio-ekonomická situácia rodín.

vyrovnávajúcich opatrení pre ľudí z prostredia MRK zapojených do realizácie programov. Pri výkone uvedených opatrení budú uplatňované zjednodušené formy vykazovania výdavkov, najmä štandardná stupnica jednotkových výdavkov alebo paušálne sumy. Vďaka realizácii uvedených programov vo forme veľkých národných projektov bude dosiahnutá nižšia chybovosť projektov, plynulé čerpanie finančných prostriedkov, zásadne zníženie administratívnej a finančnej záťaže na strane samotných poskytovateľov programov v teréne (teda samospráv alebo miestne pôsobiace mimovládnych alebo neziskových organizácií). Cieľom inovácie je obciam poskytnúť “pred-pripravené produkty”, ktorých realizácia v teréne nevyžaduje žiadne dodatočné investície zo strany obce, ich realizácia bude teda rozšírená i do obcí, ktoré nie sú pripravené na realizáciu individuálnych dopytovo-orientovaných projektov.

Implementácia projektov bude zabezpečovaná v úzkej spolupráci s:

- pedagogickí zamestnanci/zamestnankyne vrátane pedagogických asistentov/asistentiek
- odborní zamestnanci/zamestnankyne (napr. špeciálni pedagógovia/špeciálne pedagogičky a pod.)
- tútori/tútorky
- mentori/mentorky
- lektori/lektorky
- zamestnanci/zamestnankyne štátnej správy a samosprávy pracujúcich s MRK
- pracovníci/pracovníčky s mládežou
- mládežnícki pracovníci/pracovníčky
- pracovníci/pracovníčky komunitných centier
- pracovníci/pracovníčky terénnej sociálnej práce
- poskytovatelia sociálnych služieb a služieb zamestnanosti (verejných aj neverejných)
- pracovníci/pracovníčky zdravotnej výchovy, zdravotnej prevencie a osvetvy

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • deti z MRK • žiaci základných a stredných škôl pochádzajúcich z prostredia MRK • rodičia detí z prostredia MRK • príslušníci a obyvatelia z MRK
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • obce s prítomnosťou MRK v Atlase RK 2013 • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • štátne materské, základné a stredné školy • štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie • materské, základné a stredné školy so samostatnou právnou subjektivitou • organizácie VÚC, obcí (vrátane materských, základných, stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, resp. VÚC) • cirkevné, náboženské a iné právnické osoby, ktoré v súlade s právnym poriadkom SR odvodzujú svoju právnú subjektivitu od cirkví, alebo náboženských organizácií • Ministerstvo vnútra SR – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity Ministerstvo zdravotníctva SR a priamo riadené štátne príspevkové organizácie MZ SR • inštitúcie verejného a súkromného sektora pôsobiace v systéme poradenstva, služieb zamestnanosti, sociálnych služieb

	<ul style="list-style-type: none"> • subjekty sociálnej ekonomiky • podnikateľské subjekty • vzdelávacie inštitúcie
--	--

Priklady aktivít

Špecifický cieľ 5.1.1:

Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov marginalizovaných komún, predovšetkým Rómov, na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie

- podpora programov orientovaných na zlepšenie spolupráce medzi vzdelávacími zariadeniami a rodičmi rómskych detí (napr. prostredníctvom programov zameraných na aktiváciu rodičov z prostredia MRK a pod.)
- systematická podpora účasti detí z prostredia MRK na predprimárnom vzdelávaní (napr. prostredníctvom činnosti asistentov učiteľov, prostredníctvom cieľených programov komunitných centier a terénnej sociálnej práce, prostredníctvom programov zameraných na zlepšenie spolupráce predškolských zariadení a rodičov rómskych detí, vzdelávaním pedagogických zamestnancov, podporou dochádzky detí zabezpečením dostupnosti dopravy napr. prevádzkovaním školského autobusu, poskytnutím didaktických balíčkov pre predškolské zariadenia a ďalších nepriamych finančných nákladov spojených s účasťou na predškolskej príprave pre deti z nízkoprijimových rodín a pod.)
- systematická podpora výchovno-vzdelávacích aktivít a voľno-časových aktivít pre deti z MRK s hlavným dôrazom na prepájanie majority s minoritou (napr. prostredníctvom podpory individuálnej integrácie a činnosti asistentov učiteľov, prostredníctvom podpory multikultúrnej výchovy a programov komunitných centier a pod.)
- systematické poskytovanie tútorskej a/alebo mentorskej podpory pre žiakov ZŠ a SŠ z MRK s dôrazom na úspešné ukončenie ZŠ a plynulý prechod na SŠ
- účinná finančná pomoc pre žiakov SŠ a študentov VŠ z prostredia MRK (napr. vo forme štipendií pre žiakov SŠ a študentov VŠ)
- aktivity zamerané na predchádzanie a elimináciu segregácie na školách a v triedach (napr. prostredníctvom podporných a poradenských služieb na školách, vytváraním pozície sociálnych pracovníkov alebo podporou vytvárania a realizácie lokálnych akčných plánov pre inkluzívne vzdelávanie atď.),
- podpora monitorovacieho systému vyhodnocujúceho efektívnosť nástrojov politik a ich dosah na MRK

Špecifický cieľ 5.1.2:

Zvýšiť finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komún, predovšetkým Rómov

- podpora systematického poskytovania sociálnych a asistenčných služieb v obciach s prítomnosťou MRK zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti ľudí žijúcich v prostredí MRK (napr. TSP, komunitní pracovníci/pracovníčky v oblasti sociálnych služieb, miestne občianske hliadky, asistenti/asistentky bývania a iné asistenčné služby)
- podpora existencie a fungovania komunitných centier v obciach s prítomnosťou MRK
- podpora programov finančnej gramotnosti, riadenia dlhu a sporenia ako nástroja pre uľahčenie vstupu na otvorený TP, s cieľom zvýšiť informovanosť v oblasti finančných služieb, mikropôžičkových a sporiacich programov vrátane podporných činností, a podpory rozvoja mikrofinančných programov
- podpora individuálneho prístupu v poskytovaní služieb zamestnanosti s hlavným dôrazom na potreby klienta a trhu práce a podpora nástrojov medzitrhu práce pre ľudí z MRK (realizovaných napr. prostredníctvom agentúr podporovaného zamestnávania alebo iných organizácii aktívnych v oblasti zamestnanosti)
- podpora kariérneho poradenstva pre ľudí z MRK poskytovaného individuálnou proklientsky orientovanou formou
- práca so zamestnávateľmi a dočasné vyrovnávacie opatrenia ako je zamestnávanie Rómov v štátnej a verejnej službe na miestnej a národnej úrovni
- podpora monitorovacieho systému vyhodnocujúceho efektívnosť nástrojov politik a ich dosah na MRK

Špecifický cieľ 5.1.3:**Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetu a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania**

- podpora systematického poskytovania služieb a asistencie prostredníctvom programu komunitných pracovníkov v oblasti zdravotnej výchovy v obciach s prítomnosťou separovaných a segregovaných MRK
- podpora programov zdravotno-výchovnej osvetu obyvateľov segregovaných a separovaných rómskych osídlení a lokalít zameraných na oblasti ako napr.: osobná hygiena a starostlivosť o vlastné zdravie výchova k rodičovstvu ochrana sexuálneho a reprodukčného zdravia, starostlivosť o dieťa, prevencia infekčných ochorení manipulácia s potravinami, ochrana životného prostredia, prevencia úrazov a nehôd a pod.
- podpora programov zameraných na zabezpečenie minimálnych hygienických štandardov v obciach s prítomnosťou MRK
- podpora programov zameraných na dosiahnutie vyššieho hygienického štandardu marginalizovaných rómskych osídlení a systematické znižovanie počtu nelegálnych obydí charakteristických extrémne nízkou mierou hygienických štandardov aj prostredníctvom poskytovania technickej asistencie obciam s prítomnosťou MRK zameranej na vysporiadavanie pozemkov
- podpora monitorovacieho systému vyhodnocujúceho efektívnosť nástrojov politik a ich dosah na MRK

Tabuľka č. 3E: Spoločné ukazovatele výsledkov, ku ktorým bola stanovená cieľová hodnota a ukazovatele výsledkov špecifické pre program, zodpovedajúce konkrétnemu cieľu pre ESF **prioritnú os Integrácia marginalizovaných rómskych komunít** (podľa investičnej priority a kategórie regiónu)

Investičná priorita: 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia.														
ID	Ukazovateľ	Kategória regiónu	Merná jednotka ukazovateľa	Spoločný ukazovateľ výstupu použitý ako základ na stanovenie cieľa	Základná hodnota			Merná jednotka základnej a cieľovej hodnoty	Základný rok	Cieľová hodnota (2023)			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S			M	Ž	S		
5.1.1 R0105	Počet detí z MRK, ktoré absolvovali minimálne jeden rok v podporených materských školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania	Menej rozvinuté regióny	Osoby	N/A			2 356	Osoby	2013			4 410	ITMS2014+	Raz za rok
5.1.1 R0106	Účastníci z MRK, ktorí získali vyššie sekundárne (ISCED 3) alebo postsekundárne (ISCED 4) vzdelanie	Menej rozvinuté regióny	Osoby	N/A			4 450	Osoby	2013			5 053	ITMS2014+	Raz za rok
5.1.2 R0107	Počet evidovaných nezamestnaných osôb z prostredia MRK	Menej rozvinuté regióny	Osoby	N/A			119 389	Osoby	2013			116 643	štatistické zisťovanie ⁵²	Rok 2021 a 2023
5.1.3 R0108	Počet osôb z MRK, ktoré využívajú služby v oblasti poskytovania zdravotno-výchovnej osvetly, prevencie a poradenstva	Menej rozvinuté regióny	Osoby	N/A			39 580	Osoby	2013			75 261	ITMS2014+	Raz za rok
5.1.3 R0109	Počet osôb z MRK, ktorým sa môžu zlepšiť štandardy hygieny bývania v dôsledku programu vysporiadania pozemkov	Menej rozvinuté regióny	Osoby	N/A			37 123	Osoby	2013			53 348	ITMS2014+	Raz za rok

⁵² štatistické zisťovania realizované cez národný projekt Monitorovanie a hodnotenie politík s dosahom na MRK, ktorý sa realizuje cez PO5

Tabuľka č. 4E: Spoločné ukazovatele výstupov a ukazovatele výstupov špecifické pre program pre prioritnú os **Integrácia marginalizovaných rómskych komunít** (podľa investičnej priority, rozdelené podľa kategórie regiónu v prípade ESF a v prípade potreby pre EFRR)

Investičná priorita: 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia.									
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu (ak je to vhodné)	Cieľová hodnota (2023) ⁵³			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S		
5.1 O0101	Počet zamestnancov vo výchovno-vzdelávacom procese a v oblasti poskytovania sociálnych služieb	Osoby	ESF	Menej rozvinuté regióny			896	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 O0102	Počet osôb z MRK zamestnaných vo výchovno-vzdelávacom procese a v oblasti poskytovania sociálnych služieb	Osoby	ESF	Menej rozvinuté regióny			305	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 O0103	Počet materských škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania	Materská škola	ESF	Menej rozvinuté regióny			210	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 CO09	Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny	3 120	3 099	6 219	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 O0104	Počet zamestnancov v oblasti poskytovania zdravotno – výchovnej osvetu, prevencie a poradenstva	Osoby	ESF	Menej rozvinuté regióny			170	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 O0105	Počet osôb z MRK zamestnaných v oblasti poskytovania zdravotno – výchovnej osvetu, prevencie a poradenstva	Osoby	ESF	Menej rozvinuté regióny			90	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 O0106	Počet obcí, v ktorých došlo k vysporiadaniu pozemkov pod obydliami MRK	Obec	ESF	Menej rozvinuté regióny			80	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 CO22	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			6	ITMS2014+	Raz za rok

⁵³ V prípade ESF tento zoznam obsahuje spoločné ukazovatele výstupov, pre ktoré bola určená cieľová hodnota.

5.1 CO20	Počet projektov, ktoré úplne alebo čiastočne zrealizovali sociálni partneri alebo mimovládne organizácie	Počet	ESF	Menej rozvinuté regióny			22	ITMS2014+	Raz za rok
5.1 O0107	Počet podporených komunitných centier	Komunitné centrum	ESF	Menej rozvinuté regióny			120	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 5E: Výkonnostný rámec prioritnej osi 5 Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Prioritná os	Druh ukazovateľa (ukazovateľ kľúčového implementačného kroku, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu, alebo, ak je to vhodné, ukazovateľ výsledkov)	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018			Zámer (2023)			Zdroj údajov	Vysvetlenie relevantnosti ukazovateľa, ak je to vhodné
							M	Ž	S	M	Ž	S		
5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	ESF	Menej rozvinutý región			20 232 147			163 529 413	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	O0101	Počet zamestnancov vo výchovno-vzdelávacom procese a v oblasti poskytovania sociálnych služieb	Osoby	ESF	Menej rozvinutý región			179			896	ITMS2014+	
	ukazovateľ výstupu	O0104	Počet zamestnancov v oblasti poskytovania zdravotno – výchovnej osvetly, prevencie a poradenstva	Osoby	ESF	Menej rozvinutý región			34			170	ITMS2014+	

2.6 PRIORITNÁ OS 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

<i>ID prioritnej osi</i>	6.
<i>Názov prioritnej osi</i>	Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

<i>Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov</i>	NIE
<i>Prioritná os bude implementovaná výlučne prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ</i>	NIE
<i>Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD</i>	NIE
<i>Pre ESF: Celá prioritná os je zameraná na sociálnu inováciu alebo nadnárodnú spoluprácu alebo oboje</i>	NIE

2.6.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

<i>Fond</i>	EFRR
<i>Kategória regiónu</i>	Menej rozvinutý
<i>Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)</i>	Celkový príspevok
<i>Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny (ak je to vhodné)</i>	N/A

2.6.2 Investičná priorita prioritnej osi Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít 6.1

Investičná priorita 6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

2.6.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky**Uplatňovanie sociálneho aspektu**

Za účelom uplatňovania sociálneho aspektu je potrebné vytvárať efektívne partnerstvá medzi stavebnými firmami (dodávateľmi zákazky), obcami a organizáciami pracujúcimi v oblasti sociálneho rozvoja (väčšinou MNO), ktoré môžu zabezpečovať výber a každodennú spoluprácu s nezamestnanými/neaktívnymi osobami z prostredia MRK, s dôrazom na dlhodobu nezamestnaných, zapojenými do realizácie projektu. Je predpoklad, že prostredníctvom uplatňovania sociálneho aspektu vo VO vzniknú dlhodobé a efektívne medzisektorové partnerstvá, ktorých existencia môže mať zásadný vplyv na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v prostredí MRK.

Sociálny aspekt bude povinne vyžadovaný v rámci realizácie investičných projektov zameraných na výstavbu/rekonštrukciu budov/objektov a to buď v rámci realizácie stavebných prác a/alebo služieb (odrážka a)) alebo v rámci realizácie ostatných aktivít projektu (odrážka b)).

a) Sociálny aspekt vo verejnom obstarávaní

Verejné finančné prostriedky môžu okrem naplnenia cieľa, pre ktorý sú určené, prinášať aj ďalšie pozitívne externality. Medzi takého patrí napr. príspevok ku zvyšovaniu zamestnanosti a zamestnateľnosti nezamestnaných a neaktívnych osôb z prostredia MRK, s dôrazom na dlhodobu nezamestnaných, prostredníctvom finančných prostriedkov EFRR určených pre zabezpečenie infraštruktúrnych projektov. Pri projektoch financovaných prostredníctvom prioritnej osi 6, sa bude vyžadovať, aby sa pri verejných obstarávaníach stavebných prác a služieb uplatňoval sociálny aspekt, t.j. zapájať do stavebných prác nezamestnaných a/alebo neaktívne osoby z MRK, s dôrazom na dlhodobu nezamestnaných.

b) Sociálny aspekt v ostatných aktivitách projektu

Sociálny aspekt môže byť uplatnený aj pri ostatných činnostiach/aktivitách v projektoch ako napr. v podporných aktivitách apod.

Špecifický cieľ 6.1.1 *Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania*

Oblasť bývania je jednou z oblastí, kde sa najviac prehlbujú rozdiely medzi rómskou a väčšinovou populáciou. V rámci väčšinovej populácie sú skupiny znevýhodnené a označované ako zraniteľné v rôznych oblastiach, len rómske komunity v SR vytvárajú osady a v nich rôzne typy neštandardných obydlí, ktoré nespĺňajú technické a hygienické normy.

Podľa Atlasu rómskych komunít 2013 v 809 identifikovaných osídleniach v 582 obciach je 21 168 obydlí v zložení:

- 1 491 bytových domov s 9 943 bytmi, z ktorých je 4 726 BNS,
- 8 501 legálnych murovaných domov,
- 196 legálnych dreveníc,
- 986 murovaných domov v štádiu stavby,
- 3 645 murovaných domov nezapísaných do katastra,
- 388 dreveníc nezapísaných do katastra,
- 4 070 obydlí typu chatrč,
- 470 obydlí postavených z tzv. unimobuniiek,
- 59 maringotiek,
- 60 obydlí v nebytových priestoroch,
- 13 iných obydlí.

V obydlí v osídleniach môže verejný vodovod využívať približne 74% obydlí a skutočne ho využíva 57%. Vlastnú studňu využíva 23%. 22% využíva iné zdroje alebo je bez prístupu k pitnej vode. Prístup ku kanalizácii v osídleniach má 39% obydlí a 30% ju aj skutočne využíva. Žumpy využíva 25% obydlí.

Správa o životných podmienkach rómskych domácností, mapujúca situáciu za rok 2005 a s údajmi z roku 2010, poukázala na vyššiu mieru diverzifikácie zdrojov vody u rómskych domácností v porovnaní so všeobecnou populáciou z geograficky blízkeho prostredia.

Prístup k pitnej vode z pohľadu štandardov hygieny spoluvytvára podmienky pre plnohodnotnú participáciu na živote spoločnosti. Rozsah problematiky bývania zahŕňa okrem základnej infraštruktúry aj technický stav domov a bytových domov vo vlastníctve obcí. Obce často nemajú finančné prostriedky na ich údržbu a opravu. Situáciu čiastočne rieši Program rozvoja bývania, ktorý poskytuje dotácie na obstaranie nájomných bytov bežného a nižšieho štandardu, obstaranie technickej vybavenosti a tiež na odstránenie systémových porúch bytových domov.

Napriek unikátnosti programu v strednej a východnej Európe nemožno tvrdiť, že je univerzálnym riešením otázky bývania rómskych komunít a má svoje limity.

V podmienkach SR sa overujú aj iné formy bývania, ktoré sú perspektívou pre zlepšenie bývania obyvateľov MRK. Jednou z foriem je viacstupňové, resp. prestupné bývanie, ktoré vytvára optimálne podmienky pre uplatňovanie individuálnej integrácie. Ide o komplexný systém sociálnych služieb pre odkázané a ohrozené skupiny obyvateľov, ktorého nosnou kostrou je vertikálny systém sociálneho bývania. Tento systém pomáha a podporuje sociálny rast a začleňovanie sa do spoločnosti. Bezprostrednou súčasťou prestupného bývania je systematická sociálna práca – práca TSP

a komunitných pracovníkov, ktorí poskytujú poradenstvo a pomoc pri riešení problémov ohrozených skupín obyvateľstva a rôzne reintegračné programy. Ďalšou formou je svojpomocná výstavba obydľí, ktorej základným princípom je priama participácia obyvateľov MRK.

Výsledky

- *zlepšenie podmienok pre sociálnu integráciu ľudí z MRK prostredníctvom funkčného systému prístupného bývania*
- *zavedenie systému finančného mechanizmu pre podporu svojpomocnej výstavby (mikropôžičky)*
- *zlepšenie kvality bývania v prostredí MRK prostredníctvom:*
  - *zavedenia inžinierskych sietí*
  - *prístupu k pitnej vode*
  - *výstavby prístupových pozemných komunikácií*
  - *vybudovania systému nakladania s komunálnym odpadom*

Špecifický cieľ 6.1.2 **Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve**

V súčasnosti pretrváva stav, keď nie sú vytvorené optimálne podmienky pre plnohodnotnú účasť detí z MRK v predprimárnom stupni vzdelávania. Kapacitné možnosti siete MŠ sú obmedzené a vzdelávacie zariadenia sú poddimenzované. Priestorové možnosti MŠ nezodpovedajú demografickej krivke rovnako aj budovy MŠ sú v zlom technickom stave a ani vybavenosť týchto vzdelávacích zariadení nie je na požadovanej úrovni. Podľa Atlasu rómskych komunit 2013 bolo v aktuálnom čase identifikovaných 1 456 materských škôl, ktoré navštevovalo 24 627 detí, z toho 9 164 rómskych detí a z nich bolo 6 523 rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Podľa prieskumu sa len v roku 2011 narodilo 10 090 rómskych detí. Z uvedeného vyplýva nutnosť rozšírenia kapacity materských škôl v obciach s prítomnosťou MRK. Výstavba a rekonštrukcia predškolských zariadení je nevyhnutná pre rozvoj udržateľných a inkluzívnych vzdelávacích politík, ako aj súčasť rozvojových stratégií na celoštátnej úrovni.

Deti v ranom detstve zo znevýhodneného prostredia majú vysoký potenciál využiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v rámci ECEC. Štúdie ukázali, že kvalitné vzdelávanie a starostlivosť o deti v ranom detstve prináša množstvo sociálnych benefitov, čo zahŕňa lepší zdravotný stav, silnejšie občianske a sociálne povedomie. Zároveň má pozitívny vplyv na sociálne zručnosti a povahové črty.⁵⁴ Cieľom investícií a aktivít na zabezpečenie úspešnosti a udržateľnosti je dosiahnutie integrálnej súčasti politík v oblasti rozvoja ľudského kapitálu, infraštruktúry, zamestnanosti, a to najmä v prípade detí z nízkopříjmových rodín, z etnických menšín, ako sú Rómovia, kde sú obmedzené centralizované, štátom financované vzdelávacie programy.⁵⁵

Výsledky

- *vytvorené podmienky pre plnohodnotnú účasť detí z MRK v predprimárnom stupni vzdelávania prostredníctvom rozšírenia kapacitnej siete materských škôl (MŠ), a to výstavbou nových MŠ, nadstavbou/prístavbou k existujúcim MŠ, rekonštrukciou a modernizáciou MŠ, prestavbou existujúcich objektov na MŠ a prostredníctvom zabezpečenia ich vybavenia v obciach s prítomnosťou MRK*
- *zvýšený počet detí z MRK navštevujúcich MŠ*

⁵⁴ OECD (2010): Rada pre vývoj v ranom detstve (2010), Investície do vysoko kvalitného vzdelávania v ranom detstve a starostlivosti (VSRD), Vydavateľstvo OECD

⁵⁵ Zdroj: Dobrý start: štrukturálne fondy EU a vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve v prípade MRK 2014-2020

Špecifický cieľ 6.1.3 *Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*

Problémy spájajúce sa so životom obyvateľov MRK sa dotýkajú mnohých oblastí súčasne a majú podobu začarovaného kruhu navzájom sa ovplyvňujúcich a posilňujúcich faktorov. Ak majú byť snahy a aktivity o sociálne začleňovanie úspešné, musia mať podobu (trvajúcich) intervencií vo všetkých oblastiach súčasne. Potenciálnym nástrojom, ktorý dokáže na lokálnej úrovni účinne koordinovať rôznorodé intervenčné programy a poskytovať komplexné sociálne a komunitné služby podľa špecifických potrieb cieľových skupín, sú komunitné centrá. Vychádzajúc z doterajších skúsenosti práve sociálne intervencie realizované priamo v prirodzenom prostredí týchto komunít s dôrazom na zabezpečovanie dostupných komplexných služieb obyvateľom všetkých vekových kategórií v MRK sa ukazujú ako jeden z nástrojov na podporu sociálnej inklúzie a zvyšovanie zamestnateľnosti týchto skupín v dlhodobom meradle.

V rámci komunitných centier sa vykonávajú činnosti, ktoré pomáhajú obyvateľom vymedzenej komunity formulovať spoločné problémy v jednotlivých oblastiach života, nastavovať proces ich riešenia a dosahovať elimináciu týchto problémov. Jedná sa predovšetkým o schopnosť organizovať sa, formulovať strategické problémy a taktické kroky, vyhľadávať zdroje (finančné, materiálne, ľudské a iné) pre ich riešenia a vytvárať tlak na zodpovedné inštitúcie. Komunitné centrum slúži komunite a nie len jednotlivcom. Aktívne zapojenie komunity je jedným z kľúčových prístupov v komunitnom rozvoji. Cieľom komunitnej práce je aj eliminácia negatívnych javov v komunite a jej všestranný rozvoj, čo je trvalým cieľom komunitnej práce.

Poslaním komunitného centra je prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieť k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených, a to ako na individuálnej, tak aj na lokálnej úrovni. Pod sociálnym začleňovaním sa rozumie sprístupňovanie takých príležitostí a možností, ktoré sociálne vylúčeným jednotlivcom a rodinám napomôžu plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho a kultúrneho života v danej lokalite i v celej spoločnosti.

Komunitné centrá sa ale zriaďujú so zreteľom na širší potenciál ich využitia ako len sociálna práca a služby poskytované bezprostredne v prostredí MRK, zriaďujú sa za účelom vytvorenia priestorových a materiálnych podmienok pre komunitný rozvoj, výkon komunitnej rehabilitácie, komunitnej práce, a stimulácia a mobilizácia vnútorného rozvojového potenciálu príslušníkov MRK, poskytujú možnosti na podporu upevnenia a ozdravenia rodín, pomáhajú deťom v ich socializácii, sú miestom osvojovania si základných pracovných a spoločenských návykov, poskytujú v slobode pastoračnú a duchovnú službu pre rozvoj duchovných potrieb jednotlivcov ako aj komunity a poskytujú príležitosť pre vzájomnú interakciu a spoločné aktivity príslušníkov MRK a ostatného obyvateľstva obce.

Implementácia opatrenia zameraného na infraštruktúru sociálnej služieb, sociálnoprávnej ochrany a kurately v rámci Lokálnych stratégií komplexného prístupu (ďalej len LSxP) v programovom období 2007-2013 potvrdila záujem miestnych samospráv o investície do výstavby, modernizácie či rekonštrukcie komunitných centier, ktoré umožnia poskytovať rozsiahle spektrum sociálnych a komunitných služieb a podporia tak komunitný rozvoj.

Výsledky

- *zvýšená kvalita životných podmienok obyvateľov MRK*
- *zlepšenie poskytovania sociálnych služieb zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti MRK*

2.6.3 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.6.3.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Realizáciou uvedených aktivít bude možné zabezpečiť dosiahnutie cieľa investičnej priority, ktorým je zvýšenie kvality životných podmienok obyvateľov MRK zlepšenými podmienkami v oblasti bývania, prístupom k sociálnej a predškolskej infraštruktúre. Podpora bude zacielená najmä do 150 obcí identifikovaných v indexe segregácie na základe odsúhlasenej metodológie. Pri realizácii investičných projektov sa bude prihliadať na súlad s programami na zlepšenie kvality ovzdušia všade tam, kde je to relevantné.

Investície do rekonštrukcie budov, ktoré nie sú primárne zacielené k zvýšeniu energetickej účinnosti budov v súlade s princípmi energetickej účinnosti, ktoré sú uplatňované v rámci TC 4 a to:

- sleduje komplexné / rozsiahle renovácie nad rámec nákladovo optimálnych požiadaviek spadajúcich pod smernicu o energetickej hospodárnosti budov (EPBD) (31/2010/EÚ) tak, aby maximalizovali úsporu energie a dosiahnutie štandardov nízkoenergetických budov / s takmer nulovou potrebou energie (dôležité najmä pri komunitných centrách a predškolskej infraštruktúre);
- investícia musí byť založená na energetickom audite;
- overovanie úspor energie;
- cieľom výstavby nových budov by mala byť podpora výstavby budov s takmer nulovou potrebou energie v súlade s cieľmi „Národného plánu SR na zvyšovanie počtu budov s takmer nulovou potrebou energie“

Špecifické zásady výberu operácií

Pri hodnotení projektov predmetnej investičnej priority bude posudzovaná:

- previazanosť s neinvestičnými aktivitami v rámci PO 5, tak aby bol dodržaný princíp komplexnosti,
- súlad so zámermi „Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020“ a základnými strategickými princípmi, t.j. destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie,
- schopnosť projektov zvyšovať zamestnanosť a zamestnateľnosť Rómov,
- schopnosť uplatňovať prvky sociálnej inovácie.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	• obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít
Cieľové územie	• NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	• obce s prítomnosťou MRK v Atlase RK 2013 a materské školy v obciach s prítomnosťou MRK v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, resp. VÚC • orgán štátnej správy – okresný úrad v sídle kraja ako zriaďovateľ materskej školy • štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť alebo iná právnická alebo fyzická osoba ako zriaďovateľ materskej školy • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • inštitúcie verejného a súkromného sektora pôsobiace v systéme poradenstva, sociálnych služieb, hygienických služieb a v oblasti sociálneho hospodárstva

Príklady aktivít

Špecifický cieľ 6.1.1:

Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania

- podpora programov prestupného bývania v rámci sociálnej mobility a integrácie obyvateľov MRK (výstavba a rekonštrukcia obydli)
- podpora mikropôžičkových programov zameraných na podporu svojpomocnej výstavby obydli
- podpora prístupu k pitnej vode v prostredí separovaných a segregovaných MRK s dôrazom na nízkonákladové opatrenia ako napr. víťanie studní
- podpora výstavby inžinierskych sietí v prostredí MRK
- podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry (kanalizácia, asfaltové cesty, spevnené cesty)
- vybudovanie, resp. dobudovanie systému nakladania s komunálnym odpadom (napr. zakúpenie zberných nádob, kontajnerov, vybudovanie stojísk)
- realizácia sanačných prác nelegálnych skládok, vrátane eliminácie nepriaznivých vplyvov nelegálnej skládky

Špecifický cieľ 6.1.2:

Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

- podpory výstavby nových predškolských zariadení v obciach s prítomnosťou MRK
- podpora rekonštrukcie predškolských zariadení a prístavby/nadstavby k existujúcim predškolským zariadeniam v obciach s prítomnosťou MRK s dôrazom na rozšírenie kapacity
- prestavba existujúcich objektov na predškolské zariadenia

Špecifický cieľ 6.1.3:

Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre

- podpora výstavby nových KC
- podpora modernizácie a rekonštrukcie (vrátane nadstavby/prístavby) KC
- podpora prestavby existujúcich objektov pre účely zriadenia a fungovania KC

2.6.4 Investičná priorita prioritnej osi Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít 6.2

Investičná priorita 6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov

2.6.4.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 6.2.1 *Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK*

Súčasná situácia na trhu práce je charakterizovaná nedostatkom pracovných príležitostí pre MRK. Existujúce sociálne podniky majú slabú vybavenosť z hľadiska technických zariadení, technológií a licencií a obmedzenú priestorovú kapacitu. Zavádzanie/ rozvíjanie sociálnych inovácií je limitované ľudskými zdrojmi, čo znižuje ich konkurencieschopnosť a expanziu. Pre zlepšenie podmienok je nevyhnutné poskytovať podporné opatrenia -poradenstvo/mentoring a asistenciu.

Subjekty sociálnej ekonomiky⁵⁶ (SSE) sa javia ako vhodný nástroj podpory zamestnanosti v MRK. Hlavným účelom je prinášať netrhové spoločenské prínosy, napr. rast zamestnanosti uchádzačov zo znevýhodnených skupín, integrácia marginalizovaných jedincov a komunít do širšej spoločnosti atď. Malo by ísť o podniky udržateľné, ktoré nie sú dlhodobo závislé od verejnej podpory. Počiatočná investícia by mala priniesť viac než len jednorazové vylepšenie sociálnej situácie.

Vzhľadom na relatívne nízku úroveň ziskovosti tieto subjekty budú podnikať prevažne v oblastiach, kde zlyháva trh. Takáto podpora preto nebude narušovať hospodársku súťaž, ale naopak, napomôže rozvinúť trh v nedostatočne rozvinutých oblastiach. Skúsenosť vybraných obcí potvrdzuje, že existencia sociálneho podniku je často jediná možnosť uplatnenia ľudí so znevýhodnením na trhu práce. Poskytovanie podpory má vďaka rôznym dôvodom v prostredí SR negatívnu konotáciu, preto MV SR/ÚSVRK chce presadzovať riešenia, pri ktorých nevzniká podozrenie na ohrozenie hospodárskej súťaže - využívanie finančných nástrojov (pôžičky, granty, a ich kombinácie), prípadne forma kapitálových vkladov.

Zámerom MV SR/ÚSVRK je poskytovať podporu čo najviac efektívnym a adresným spôsobom, Sprostredkovateľom vyššie uvedených nástrojov podpory by bola organizácia neverejného charakteru vybraná cez verejne dostupnú výzvu.

Spôsob sprostredkovávania podpory a využívania jednotlivých finančných nástrojov bude doplnený na základe výsledkov pripravovaného ex ante hodnotenia finančných nástrojov.

Podporovať budeme predovšetkým investície do hmotných a nehmotných aktív SSE -nákup nových technológií, zariadení a licencií, pre podporu výrobného programu konkrétneho sociálneho podniku, nie je vylúčená ani rekonštrukcia priestorov sociálnych podnikov.

⁵⁶ SSE je podnik, ktorého hlavným cieľom nie je tvorba zisku pre jeho majiteľov, ale dosiahnutie pozitívneho sociálneho vplyvu. Jeho činnosť spočíva v podnikateľskom a inovatívnom poskytovaní tovaru a služieb pre trh. Svoj zisk používa predovšetkým na dosiahnutie sociálnych cieľov. Je riadený zodpovedne, transparentne, k čomu prispieva hlavne zapájanie zamestnancov, spotrebiteľov, zainteresovaných strán, ktorých sa jeho obchodná činnosť týka.

V PO 2014-2020 plánuje MV SR/ÚSVRK podporiť minimálne 100 SSE a vytvoriť 500 pracovných miest cielene pre osoby z MRK. V SR neexistuje žiadna štúdia o prítomnosti a absorpčnej kapacite sociálnej ekonomiky, hlavným referenčným bodom bol počet žiadostí predložených v rámci grantovej schémy ÚSVRK, kde v prioritne "tvorba pracovných miest" (podpora sociálneho podnikania) je ročne prijatých približne 30 žiadostí.

Výsledky

- nárast miery zamestnanosti osôb z MRK
- zvýšená miera inovácií v podnikateľskom prostredí v obciach s prítomnosťou MRK

2.6.5 Aktivity, ktoré budú podporené v rámci investičnej priority

2.6.5.1 Opis typu a príklady aktivít

IP 6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov

Realizáciou aktivít v rámci špecifického cieľa 6.2.1 bude možné zabezpečiť dosiahnutie cieľa investičnej priority, ktorým je podpora sociálnych podnikov za účelom zvýšenia miery zamestnanosti obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít.

Špecifické zásady výberu operácií

Pri hodnotení projektov predmetnej investičnej priority bude posudzovaná:

- súlad so zámerni „Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020“ a základnými strategickými princípmi, t.j. destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie,
- schopnosť projektov zvyšovať zamestnanosť a zamestnateľnosť Rómov,
- schopnosť uplatňovať prvky sociálnej inovácie.

Identifikácia hlavných cieľových skupín	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít
Cieľové územie	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Západné Slovensko • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Typy prijímateľov	<ul style="list-style-type: none"> • obce s prítomnosťou MRK v Atlase RK 2013 • neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom • inštitúcie verejného a súkromného sektora pôsobiace v systéme poradenstva, sociálnych služieb, finančných služieb, podnikateľské subjekty, subjekty sociálnej ekonomiky

Príklady aktivít

Špecifický cieľ č. 6.2.1 :

Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK

- podpora nákupu zariadení, technológií a licencií potrebných na realizáciu schváleného podnikateľského plánu sociálneho podniku s dôrazom na využívanie mikropôžičiek
- podpora mikrofinančných nástrojov
- podpora rekonštrukcie a výstavba priestorov subjektov sociálnej ekonomiky

Tabuľka č. 3F: Ukazovatele výsledkov špecifické pre program, podľa špecifického cieľa pre EFRR **prioritnej osi 6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít**

Investičná priorita: 6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach.								
Špecifický cieľ: 6.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania.								
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Katégoria regiónu (ak je to vhodné)	Základná hodnota	Základný rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
6.1.1 R0144	Počet rómskych obydľí s dobrými podmienkami bývania	Obydlie	Menej rozvinutý región	8 716	2013	12 216	štatické zisťovanie	Rok 2021 a 2023
6.1.1 R0197	Podiel obydľí MRK s dobrými podmienkami bývania	%	Menej rozvinutý región	23,77	2013	44,02	štatické zisťovanie	Rok 2021 a 2023
6.1.1 R0145	Podiel osídlení s prítomnosťou MRK s prístupom k pitnej vode	%	Menej rozvinutý región	74,60	2013	81,00	štatické zisťovanie	Rok 2021 a 2023
Špecifický cieľ: 6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.								
6.1.2 R0146	Počet detí z MRK vo vekovej kategórii 3 – 6 rokov, ktoré absolvovali jeden ročník predškolského vzdelávania	Osoby	Menej rozvinutý región	2 568	2013	11 391	štatické zisťovanie	Rok 2021 a 2023
6.1.2 R0198	Podiel detí z MRK navštevujúcich predškolské zariadenia	%	Menej rozvinutý región	7,08	2013	7,91	štatické zisťovanie	Rok 2021 a 2023
Špecifický cieľ: 6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre.								
6.1.3 R0147	Počet príslušníkov MRK, ktorí 6 mesiacov po ukončení projektu využili služby komunitných centier	Osoby	Menej rozvinutý región	5 971	2013	36 738	štatické zisťovanie	Rok 2021 a 2023
Investičná priorita: 6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov.								

Špecifický cieľ: 6.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK.								
6.2.1 R0148	Miera nezamestnanosti rómskej populácie v rómskych osídleniach vo veku 15 – 64 rokov	%	Menej rozvinutý región	87,30	2013	84,50	štatistické zisťovanie	Rok 2021 a 2023

Tabuľka č. 4F: Spoločné ukazovatele výstupov a ukazovatele výstupov špecifické pre program pre prioritnú os **Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komúní** (podľa investičnej priority, rozdelené podľa kategórie regiónu v prípade ESF a v prípade potreby pre EFRR)

Investičná priorita: 6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komúní v mestských a vidieckych oblastiach.									
ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu (ak je to vhodné)	Cieľová hodnota (2023) ⁵⁷			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
					M	Ž	S		
6.1 O0194	Počet osôb z MRK využívajúcich zlepšené formy bývania	Osoby	EFRR	Menej rozvinuté regióny			41 131	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 CO18	Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou vody	Osoby	EFRR	Menej rozvinuté regióny			26 778	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 CO35	Kapacita podporovaných zariadení starostlivosti o deti alebo vzdelávacej infraštruktúry	Osoby	EFRR	Menej rozvinuté regióny			18 900	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 O0195	Počet postavených predškolských zariadení v obciach s prítomnosťou MRK	Materská škola	EFRR	Menej rozvinuté regióny			120	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 O0197	Počet renovovaných predškolských zariadení v obciach s prítomnosťou MRK	Materská škola	EFRR	Menej rozvinuté regióny			180	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 O0196	Počet nových zariadení sociálnej infraštruktúry	Komunitné centrum	EFRR	Menej rozvinuté regióny			23	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 O0198	Počet renovovaných zariadení sociálnej infraštruktúry	Komunitné centrum	EFRR	Menej rozvinuté regióny			94	ITMS2014+	Raz za rok
6.1	Počet renovovaných domácností	domácností	EFRR	Menej rozvinuté			840	ITMS2014+	Raz za rok

⁵⁷ V prípade ESF tento zoznam obsahuje spoločné ukazovatele výstupov, pre ktoré bola určená cieľová hodnota.

O0199	<i>so zlepšenou klasifikáciou podľa spotreby energie</i>			regióny					
6.1 CO32	<i>Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách</i>	kWh/rok	EFRR	Menej rozvinuté regióny			685 000	ITMS2014+	Raz za rok
6.1 CO34	<i>Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov</i>	Tony CO ₂ eq	EFRR	Menej rozvinuté regióny			12 668	ITMS2014+	Raz za rok
Investičná priorita: 6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov.									
6.2 O0307	Nárast zamestnanosti osôb z MRK v podporovaných podnikoch	Ekvivalenty plných pracovných úväzkov	EFRR	Menej rozvinuté regióny			500	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 CO01	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora	podniky	EFRR	Menej rozvinuté regióny			100	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 O0202	<i>Počet postavených podnikov, ktorým sa poskytuje podpora</i>	podniky	EFRR	Menej rozvinuté regióny			5	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 O0203	<i>Počet zrekonštruovaných podnikov, ktorým sa poskytuje podpora</i>	podniky	EFRR	Menej rozvinuté regióny			5	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 O0204	<i>Zníženie ročnej spotreby primárnej energie v renovovaných podnikoch</i>	kWh/rok	EFRR	Menej rozvinuté regióny			16 750	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 CO02	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty	podniky	EFRR	Menej rozvinuté regióny			90	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 CO03	Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty	podniky	EFRR	Menej rozvinuté regióny			10	ITMS2014+	Raz za rok
6.2 CO05	Počet podporených nových podnikov	podniky	EFRR	Menej rozvinuté regióny			58	ITMS2014+	Raz za rok

Tabuľka č. 5F: Výkonnostný rámec prioritnej osi 6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komún

Prioritná os	Druh ukazovateľ a (ukazovateľ kľúčového implementačného kroku, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu, alebo, ak je to vhodné, ukazovateľ výsledkov)	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018			Zámer (2023)			Zdroj údajov	Vysvetlenie relevantnosti ukazovateľa, ak je to vhodné
							M	Ž	S	M	Ž	S		
6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komún	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	EFRR	Menej rozvinutý región			40 548 800			286 661 721	ITMS2014 +	
	ukazovateľ výstupu	O0194	Počet osôb MRK využívajúcich zlepšené formy bývania	Osoby	EFRR	Menej rozvinutý región			8 226			41 131	ITMS2014 +	
	ukazovateľ výstupu	CO18	Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou vody	Osoby	EFRR	Menej rozvinutý región			4 017			26 778	ITMS2014 +	

2.7 Spoločné kapitoly pre prioritné osi

2.7.1 Usmerňujúce zásady výberu operácií

V rámci výkonu OP ĽZ sa uplatnia nasledujúce zásady výberu projektov:

- proces predloženia projektov oprávnenou osobou spôsobom ustanoveným v zákone o pomoci z EŠIF, ktorý upravuje Systém riadenia EŠIF pre PO 2014-2020: (predloženie projektu na základe výzvy, splnenie základných vylučovacích kritérií pre OP ĽZ, odborné hodnotenie na základe hodnotiacich kritérií schválených MV, poskytnutie požadovaných informácií/dokumentov potrebných k vykonaniu odborného hodnotenia, resp. opätovného hodnotenia, aj z podnetu odborného hodnotiteľa, schválenie ŽoNFP vydaním rozhodnutia o schválení NFP)
- ciele posúdenie prínosu okruhu obsahovo podobných projektov podľa naplnenia základných kritérií:
  - prínos k cieľom OP ĽZ a špecifických cieľov zodpovedajúcich príslušnej IP
  - splnenie podmienok oprávnenosti (územia, cieľovej skupiny, aktivít, výdavkov, prijímateľa) zadaných vo výzve/vyzvaní so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účelnosť a účinnosť splnenia podmienok a predložených výdavkov vo vzťahu k celkovému dosiahnutiu definovaných cieľov v rámci výzvy
  - naplnenie výsledkových ukazovateľov zodpovedajúcich špecifickým cieľom OP ĽZ
  - zabezpečenie publicity
- garancia transparentného, kvalitného a efektívneho výberového procesu, umožnením aplikácie opravných prostriedkov
- súlad s pravidlami štátnej pomoci a pomoci *de minimis*
- zohľadnenie princípu „znečisťovateľ platí“ (EFRR)

Realizácia časti OP ĽZ sa bude zabezpečovať prostredníctvom NP v riadne odôvodnených prípadoch a za podmienok ustanovených národnými právnymi predpismi a predpismi EÚ, ak v dôsledku špecifického charakteru účelu projektu, tento môže byť lepšie dosiahnutý implementáciou vybranou inštitúciou a nie pomocou výzvy na predkladanie ŽoNFP. NP budú realizované na návrh RO/SORO prijímateľmi, ktorých kompetencie spojené s realizáciou projektov vyplývajú priamo z osobitných predpisov, alebo budú schválené MV alebo jeho podvýbormi, resp. osobitnou komisiou zriadenou pod RO/SORO, ktorý posúdi výhody a dôvody implementácie národných projektov vybranou inštitúciou, následne RO/SORO spolu s prijímateľmi navrhnu realizáciu NP. V prípade potreby posudzovania NP z vecne odlišných oblastí OP ĽZ, RO/SORO zriadi osobitné výbory za účelom schvaľovania projektových zámerov NP. RO/SORO neschváli prijímateľa, ktorého kompetencie vyplývajú priamo z osobitných predpisov. V tomto prípade musí RO/SORO schváliť dodatočné časti projektového zámeru NP.

Ak z objektívnych príčin nedôjde k zazmluvneniu projektov, ktoré splnili podmienky odborného hodnotenia v rámci výzvy, resp. ak pri realizácii projektov vzniknú úspory finančných prostriedkov, pristúpi sa k výberu projektov zo zásobníka projektov. Uplatnením zásobníka sa veľkou mierou pozitívne ovplyvní čerpanie prostriedkov OP ĽZ a znížia sa administratívne, finančné a časové nároky spojené s predkladaním a opätovným procesom výberu projektov.

V prípade projektov, ktoré prispievajú k udržateľnému rozvoju miest a aktivitám RIÚS v zmysle PD SR na roky 2014 – 2020, budú tieto projekty zvýhodnené.

Pri implementácii OP ĽZ sa uvažuje aj s **krížovým financovaním**, ktoré bude použité len v riadne odôvodnených prípadoch. V takom prípade RO OP ĽZ zabezpečí, že nebude nadmerne zvyšovať administratívne zaťaženie prijímateľov. Prijímateľa budú musieť preukázať, že náklady sú potrebné na uspokojivé vykonávanie operácie a priamo s ňou súvisia. RO OP ĽZ bude monitorovať využívanie prostriedkov krížového financovania, keďže je obmedzené na 10% z príspevku Únie na PO. Navyše bude RO OP ĽZ kontrolovať, či sú ostatné kritériá stanovené v článku 98 (2) spoločných ustanovení splnené, pretože iba časť operácie môže byť predmetom krížového financovania a náklady musia byť nevyhnutné na uspokojivé vykonávanie operácie a musia s ňou priamo súvisieť.

Overovanie súladu s predpismi a pravidlami Únie pre štátnu pomoc bude zabezpečené vykonávaním testu štátnej pomoci v čase výberu projektov, a to individuálne a osobitne na každú výzvu na predkladanie projektov a každý iný projekt v rámci jednotlivých investičných priorít. Štátna pomoc a minimálna pomoc sa bude poskytovať podľa schém štátnej pomoci/*de minimis*, ktoré budú v súlade s pravidlami pre štátnu pomoc v čase, kedy sa bude pomoc poskytovať.

V procese výberu projektov sa bude prihliadať podľa potreby a účelu výzvy/vyzvania na nasledujúce špecifikum:

Pri hodnotení projektu v rámci IP 1.1 sa bude posudzovať súlad obsahu projektu so zámerom podpory rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu, predovšetkým vo vzťahu k podpore školskej úspešnosti a rozvoju kompetencií všetkých detí a žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, s osobitným zreteľom na žiakov ohrozených neúspechom a rizikom predčasného skončenia školskej dochádzky.

Pri hodnotení projektu v rámci IP 1.2 sa bude posudzovať konzistentnosť výstupov vzdelávania vrátane profilu účastníkov vzdelávania s aktuálnymi, resp. predpovedanými potrebami trhu práce. Posudzovať sa tiež bude schopnosť projektov posilniť poskytovanie vzdelávania na pracovisku v rámci odborného vzdelávania a prípravy a potenciál podporiť účasť žiakov zo ŠVVP vrátane marginalizovaných komún na odbornom vzdelávaní a príprave.

Pri hodnotení projektu v rámci IP 1.3 bude posudzovaná previazanosť výstupov vzdelávania vrátane profilu účastníkov vzdelávania s aktuálnymi, resp. predpovedanými potrebami trhu práce. Zohľadňovaný bude aj súlad so zámermi stratégie „Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky“. Posudzovať sa tiež bude schopnosť projektov zvyšovať zamestnateľnosť a podnikavosť, podpora tzv. prierezových zručností vrátane podnikania v príslušných programoch vysokoškolského vzdelávania. Dôležitý tiež bude potenciál podporiť účasť znevýhodnených skupín vrátane marginalizovaných komún k prístupu k VŠ vzdelávaniu.

Pri hodnotení projektu v rámci IP 1.4 sa bude zohľadňovať skvalitnenie prístupu a poskytovania celoživotného vzdelávania využiteľného pre potreby trhu práce. Posudzovať sa tiež bude potenciál podporiť účasť skupín znevýhodnených k prístupu na ČŽV.

Pri hodnotení projektu v rámci IP 2.1 sa bude posudzovať schopnosť projektu zvýšiť zamestnanosť zamestnateľnosť a udržateľnú účasť mladých ľudí na trhu práce. Posudzovať sa tiež bude schopnosť projektu zabezpečiť jednu z ponúk služieb zamestnanosti v rámci záruky pre mladých NEET s osobitným zreteľom na mladých s nízkou kvalifikáciou a dlhodobo nezamestnaných. Dôležitý tiež bude potenciál projektu podporiť prvé zamestnanie mladých, budovať profil ich pracovných skúseností a dobudovať odborné zručnosti dopytované na trhu práce vrátane IKT zručností a podnikateľských zručností s osobitným zreteľom na zručnosti zvyšujúce šance mladých integrovať sa na trh práce.

Pri hodnotení projektu v investičnej priorite 3.1 sa bude posudzovať potenciál projektu na prispieť k podpore zvýšenia zamestnanosti, zamestnateľnosti a zníženia nezamestnanosti. Zohľadňovať sa budú aj cieľové skupiny, akými sú dlhodobo nezamestnaní, nízko kvalifikovaní, starší a zdravotne postihnuté osoby a opatrenia na zvýšenie mobility a aktivity vo vidieckych oblastiach. Posudzovať sa tiež bude schopnosť projektu prispieť k zlepšeniu postavenia týchto prioritných cieľových skupín na trhu práce aj pri využití inovovaných alebo nových nástrojov umožňujúcich ich integráciu na trh práce.

Pri hodnotení projektu v investičnej priorite 3.2 sa zohľadní zámer projektu prispieť k zosúladieniu pracovného a rodinného života najmä u žien resp. k zvýšeniu rovnosti medzi mužmi a ženami na pracovnom trhu a v príprave na povolanie. Ďalším aspektom posudzovania bude súlad zamerania projektu s relevantnými strategickými dokumentmi a/alebo právnymi predpismi.

Pri hodnotení projektu v rámci IP 3.3 sa bude zohľadňovať zameranie projektu na zvýšenie kvality a kapacity verejných služieb zamestnanosti v nadväznosti na skvalitnenie poskytovaných služieb pre klientov. Dôraz sa bude klásť aj na nadnárodnú pracovnú mobilitu a zvýšenie účasti partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti.

Pri hodnotení projektu v investičnej priorite 4.1 bude zohľadňované zameranie projektu k dosahovaniu zvýšenia aktivity osôb ohrozených chudobou, alebo sociálnym vylúčením za účelom ich lepšieho

uplatnenia v spoločnosti, vrátane na trhu práce. Ďalším aspektom posudzovania bude súlad zamerania projektu s relevantnými strategickými dokumentmi a/alebo právnymi predpismi

Pri hodnotení projektu v rámci IP 4.2 sa bude zohľadňovať prínos projektu k rozvoju služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo v náhradnom prostredí. Ďalším aspektom posudzovania bude súlad zamerania projektu s relevantnými strategickými dokumentmi a/alebo právnymi predpismi.

Pri hodnotení projektu v rámci špecifického cieľa 4.2.2 sa bude zohľadňovať prínos projektu k zavedeniu štandardných klinických postupov a postupov pre výkon prevencie.

Pri hodnotení projektov v rámci IP 5.1 bude posudzovaná previazanosť aktivít na úrovni jednotlivých špecifických cieľov, tak aby bol dodržaný princíp komplexnosti.

Zohľadňovaný bude súlad so zámermi „Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020“ a základnými strategickými princípmi t.j. destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie. Posudzovať sa bude schopnosť projektov zabezpečiť aktívnu participáciu Rómov a zapojenie relevantných partnerov.

Pri hodnotení projektov v rámci IP 6.1. bude posudzovaná previazanosť s neinvestičnými aktivitami v rámci PO 5, tak aby bol dodržaný princíp komplexnosti. Zohľadňovaný bude súlad so zámermi „Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020“ a základnými strategickými princípmi t.j. destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie. Posudzovať sa bude tiež schopnosť projektov zvyšovať zamestnanosť a zamestnateľnosť Rómov. Dôležitá bude tiež schopnosť uplatňovať prvky sociálnej inovácie.

Pri hodnotení projektov v rámci IP 6.2. bude zohľadňovaný súlad so zámermi „Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020“ a základnými strategickými princípmi t.j. destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie. Posudzovať sa bude tiež schopnosť projektov zvyšovať zamestnanosť a zamestnateľnosť Rómov. Dôležitá bude tiež schopnosť uplatňovať prvky sociálnej inovácie.

2.7.2 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje budú použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá vedie len k minimálnej, prípadne žiadnej deformácii trhu a nenaruša tak hospodársku súťaž. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Okrem možnosti opakovateľného použitia prostriedkov spolu s akýmkoľvek ziskami na ciele prioritnej osi patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie príslušných cieľov prostredníctvom pritiažnutia dodatočného kapitálu vďaka atraktívnemu nastaveniu daných nástrojov. Pritiažnutie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov.

Príslušné aktivity bude možné podporiť rôznymi finančnými produktmi (úvery, záruky, kapitálové vklady, mezzanine a pod). Finančné nástroje sa používajú prinajmenšom pri napĺňaní cieľov PO 3 a PO 6 a vo všeobecnosti v prípade podpory podnikateľských aktivít (vrátane podnikov v oblasti sociálnej ekonomiky). Finančné nástroje sú zvlášť vhodné pri napĺňaní nasledovných investičných priorit Nariadenia o ESF: podpora samostatnej zárobkovej činnosti, podnikania a zakladania podnikov vrátane inovatívnych mikropodnikov, malých a stredných podnikov; zlepšenie prístupu k cenovo

prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu⁵⁸; podpora sociálneho podnikania a odbornej integrácie v sociálnych podnikoch a podpory sociálneho a solidárneho hospodárstva na uľahčenie prístupu k zamestnaniu podpora sociálneho podnikania a odbornej integrácie v sociálnych podnikoch a podpory sociálneho a solidárneho hospodárstva na uľahčenie prístupu k zamestnaniu a podpore vybraných investičných priorít v zmysle nariadenia o ESF (vrátane podnikov v oblasti sociálnej ekonomiky). Predbežne sa uvažuje s využitím finančných nástrojov pri napĺňaní cieľov v rámci špecifických cieľov 1.1.1 a 1.3.1 v PO 1 Vzdelávanie, s cieľom možnosti poskytovania pôžičiek cieľovým skupinám študentom VŠ resp. aj pedagogickým zamestnancom/odborným zamestnancom. Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov vrátane možného znásobenia alokovaných prostriedkov a ich kombinácie s inými formami podpory budú vychádzať z výsledkov dodatočného ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného legislatívou pre programové obdobie 2014 – 2020. Finančné nástroje možno kombinovať s grantmi, úrokovými dotáciami a dotáciami záručných poplatkov. Ak sa podpora z OP ĽZ bude poskytovať prostredníctvom finančných nástrojov a kombinovať do jedinej operácie s inými formami podpory, ktoré sa priamo týkajú finančných nástrojov zameraných na rovnakých konečných prijímateľov, vrátane technickej podpory, úrokových dotácií a dotácií záručných poplatkov, ustanovenia uplatniteľné na finančné nástroje sa uplatňujú na všetky formy podpory v rámci takejto operácie, pričom pre každú formu podpory sa vedú osobitné záznamy. Ak sa kombinácia podpory vo forme finančných nástrojov a iných foriem podpory bude poskytovať prostredníctvom dvoch operácií, grantovú zložku podpory možno poskytnúť konečným prijímateľom prostredníctvom globálneho grantu, účasti v národnom projekte, dopytovo orientovanej výzvy pre finančných sprostredkovateľov, dopytovo orientovanej výzvy pre konečných prijímateľov, alebo iným primeraným spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami poskytovania podpory z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

2.7.3 Plánované využitie veľkých projektov

V rámci OP ĽZ sa neuvažuje s realizáciou veľkých projektov.

2.7.4 Sociálna inovácia, nadnárodná spolupráca a prínos pre tematické ciele 1 až 7

Sociálna inovácia

Sociálna inovácia predstavuje silný nástroj na riešenie sociálnych výziev vyplývajúcich zo starnutia populácie, chudoby, nezamestnanosti, nových pracovných modelov a životných štýlov a z očakávaní občanov, čo sa týka sociálnej spravodlivosti, vzdelávania a zdravotnej starostlivosti. Sociálna inovácia je preto možná v oblastiach, akými sú podpora vysokej úrovne zamestnanosti, zaručenie primeranej sociálnej ochrany, boj proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe a zlepšovanie pracovných podmienok. OP ĽZ svojím zameraním môže prispieť k sociálnej inovácii, pričom riadiaci orgán predpokladá prínos k sociálnej inovácii najmä v nasledujúcich prioritných osiach:

- **prioritná os Sociálne začlenenie:** formou podpory cez malé projekty globálneho grantu môžu prispieť k inovatívnym riešeniam, ktoré následne môžu byť aplikované ako plošný nástroj. Ďalším prvkom inovácie môže byť plánované využitie finančných nástrojov, ktoré prispeje nielen k efektívnejšiemu využitiu verejných zdrojov na jednej strane, ale na druhej strane aj zabezpečí zodpovednejší prístup zo strany cieľových skupín k poskytovanej podpore, čo napomôže k ich integrácii do spoločnosti. Globálne granty sa budú využívať aj pri implementácii špecifického cieľa Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť;

---

⁵⁸ K týmto službám patrí napríklad profesijné začlenenie, začlenenie osôb s dlhodobými zdravotnými problémami, bývanie pre znevýhodnené osoby alebo sociálne menej zvýhodnené skupiny, ap. (viď definíciu na str. 4 Oznámenia Komisie - Implementácia Lisabonského programu Spoločenstva - Verejnoprospešné sociálne služby v Európskej únii {SEK(2006) 516} /* KOM/2006/0177 v konečnom znení */)

- **prioritná os Integrácia marginalizovaných rómskych komunít:** ako inovatívny prvok možno považovať prepájanie intervencií, ktoré vytvorí synergický efekt. Za hlavný nástroj tejto snahy sa považuje tzv. „take-away balík“ (viď text k popisu aktivít prioritnej osi 5), ktorý bude realizovaný v rámci predmetnej prioritnej osi. Realizácia take-away balíka prinesie viacero administratívnych zjednodušení a uľahčí implementáciu programov na miestnej úrovni. Za inováciu rovnako možno považovať realizáciu vybraných intervencií vo forme veľkých národných programov trvajúcich 7 rokov, čím bude zabezpečená kontinuita a rast kvality v poskytovaní sociálnych služieb. Tieto národné programy budú vo veľkej miere využívať zjednodušené formy vykazovania výdavkov (viac opísané v časti 10 operačného programu), čím bude zabezpečená zjednodušená implementácia programov na miestnej úrovni;
- **prioritná os Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít,** kde sa sociálna inovácia uplatní vo forme:
  - presadzovania sociálneho aspektu vo verejnom obstarávaní (prostredníctvom uplatňovania doložky pre vykonanie zákazky; viď text k popisu aktivít **prioritnej osi Integrácia marginalizovaných rómskych komunít**)
  - vytvárania podmienok na prepájanie podnikateľského a neziskového sektora
  - podpory sociálneho podnikania subjektov sociálnej ekonomiky
  - poskytovania pôžičiek na podporu svojpomocného bývania a podporu sociálneho podnikania

Nadnárodná spolupráca

V rámci nadnárodnej spolupráce je dôležité zabezpečiť, aby činnosti zamerané na spoluprácu účinne prispievali k cieľom stratégie Európa 2020, a aby sa táto spolupráca zameriavala na podporu širších politických cieľov.

Riadiaci orgán pre OP LZ plánuje využiť možnosť transnacionálnej spolupráce pri výmene skúseností a tvorbe nových prístupov k riešeniu problémov sociálneho začlenenia a výmeny skúseností v oblasti deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (prioritná os Sociálne začlenenie).

Príspevok ESF k tematickým cieľom 1-7

Podporou z OP LZ sa zabezpečí prínos najmä pre tematické ciele: podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily, podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii, investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania. Okrem uvedených tematických cieľov bude mať podpora realizovaná zo zdrojov operačného programu prínos k zabezpečeniu inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu aj v nasledovných tematických cieľoch:

- **tematický cieľ 1 – Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií** prostredníctvom podpory v prioritnej osi **Vzdelávanie** sa zlepšením kvality vysokoškolského štúdia, následne zlepši inovačný a výskumný potenciál krajiny. Vysoké školy sú pôdou, na ktorej sa pripravujú doktorandi a vedeckí pracovníci a mnohé vysoké školy sa venujú výskumu čím zvyšujú svoj potenciál. Súčasťou rozvoja a kvality ľudských zdrojov vo výskume je využívanie mobility a spolupráce výskumných pracovníkov a doktorandov so zahraničnými výskumnými centrami, resp. vysokými školami. Na zlepšovanie inovačného potenciálu regiónu a krajiny je dôležitá tiež spolupráca vysokých škôl ako výskumných pracovísk s podnikovou sférou. Podporou výskumného potenciálu v oblasti sociálneho začlenenia a boja proti chudobe sa dosiahne príspevok k tomu o tematickému cieľu. Okrem uvedeného je možné považovať aj podporu, ktorou sa dosiahne sociálna inovácia popísaná vyššie, za príspevok napĺňaniu tohto cieľa
- **tematický cieľ 2 - Zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality.** K tomuto cieľu je predpoklad, že v najväčšej miere prispeje podpora z prioritnej osi **Vzdelávanie** a prioritnej osi **Zamestnanosť**, kde sa predpokladá podpora formou vzdelávania a prípravy na neustále sa meniace podmienky na trhu práce v súvislosti s rozvojom IKT. V rámci **Sociálneho začlenenia** bude podpora k tomuto tematickému cieľu zabezpečená v rámci podpory sociálnych služieb s použitím informačno-komunikačných technológií. Vo

vzťahu k tematickému cieľu 2 ide o nepriamu podporu, ktorá nebude predstavovať duplicitu k aktivitám súvisiacim s týmto tematickým cieľom v rámci OP Integrovaná infraštruktúra, prioritná os 7

- **tematický cieľ 3 – Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, sektora poľnohospodárstva (v prípade EPFRV) a sektora rybníctva a akvakultúry (v prípade ENRF) – podpora z OP,** ktorá bude smerovaná do podpory celoživotného vzdelávania a podpory vzdelávania prispôsobovania zručností existujúcej a budúcej pracovnej sily (podpora z prioritnej osi **Vzdelávanie** a prioritnej osi **Zamestnanosť**) zabezpečí prínos k naplneniu tohto tematického cieľa. Podniky potrebujú zamestnancov, ktorí majú kompetencie potrebné pre výkon tej, ktorej činnosti a úlohou celoživotného vzdelávania je tieto kompetencie zvyšovať a inovovať. Rovnako dôležitou súčasťou prípravy budúcej pracovnej sily pre podniky je spolupráca zamestnávateľov – podnikov so strednými a vysokými školami
- **tematický cieľ 6 – Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.** Tento cieľ bude podporený aktivitami, ktoré budú prispievať k znižovaniu nelegálnych obydlí a budú zvyšovať hygienické štandardy v prostredí MRK (os **Integrácia marginalizovaných rómskych komunít** a os **Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít**)

2.7.5 Výkonnostný rámec

Výkonnostná rezerva a jej pridelenie na základe preskúmania výkonnosti je ďalším nástrojom pre posilnenie efektivity politiky súdržnosti v programovom období 2014 – 2020. Výkonnostnú rezervu tvoria zdroje ESF a EFRR v OP ĽZ.

V rámci orientácie na dosahovanie výsledkov v programovom období 2014 – 2020 bude aplikovaný koncept tzv. „preskúmania výkonnosti“. Pri zvolených spoločných a špecifických ukazovateľoch sú v rámci OP ĽZ stanovené tzv. míľniky, t.j. čiastkové ciele, ktoré predstavujú strednodobé ciele priamo zamerané na dosahovanie špecifického cieľa priority a postupné dosahovanie cieľov stanovených na koniec programového obdobia.

Preskúmanie výkonnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 sa uskutoční v roku 2019 (na základe informácií a hodnotení predložených vo výročných správach o vykonávaní, ktorú predložia členské štáty v roku 2019).

Identifikácia fáz implementácie a finančných ukazovateľov, ukazovateľov výstupov a prípadne ukazovateľov výsledkov, ktoré budú predstavovať čiastkové ciele a ciele pre výkonnostný rámec v súlade s čl. 21 ods. 1 sú uvedené v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6: Výkonnostný rámec operačného programu

Prioritná os	Fond	Kategória regiónu	Ukazovateľ alebo kľúčový implementačný krok	Merná jednotka, ak je to vhodné	Čiastkový cieľ na rok 2018	Zámer (2023)		
						M	Ž	S
1.Vzdelávanie	ESF	Menej rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	74 459 593			526 296 574
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	3 862 572			22 788 844
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet žiakov so ŠVVP v podporených školách zapojených do aktivít zameraných na podporu inkluzívneho modelu vzdelávania	Počet	19 000			22 000
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	Počet	3 606			24 038
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Počet pedagogických a odborných zamestnancov zapojených do aktivít na zvýšenie profesijných kompetencií	Počet	77			426
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Počet	5 992			39 946
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Počet účastníkov zapojených do aktivít zameraných na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	Počet	253			1 296
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet škôl zapojených do aktivít zameraných na podporu	Počet	200			500

			inkluzívneho modelu vzdelávania					
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet účastníkov zapojených do aktivít ČŽV	Počet	2 426			16 170
2. Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	IzM	Menej rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	144 350 518			228 275 422
	IzM	Menej rozvinuté regióny	Osoby vo veku do 29 rokov	Počet	52 014			82 255
3. Zamestnanosť	ESF	Menej rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	229 242 570			916 970 279
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	8 250 000			33 000 000
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	Počet	61 587	128 102	118 248	246 350
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Rodič starajúci sa o dieťa/deti do 3 rokov	Počet	1 732			6 930
4. Sociálne začlenenie	ESF	Menej rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	63 064 744			315 323 722
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	10 669 651			53 348 256
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	Počet	60			200
	ESF	Viac rozvinuté regióny	Počet projektov zameraných na	Počet	15			50

		regióny	verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni					
5. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	ESF	Menej rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	20 232 147			163 529 413
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet zamestnancov vo výchovno-vzdelávacom procese a v oblasti poskytovania sociálnych služieb	Osoby	179			896
	ESF	Menej rozvinuté regióny	Počet zamestnancov v oblasti poskytovania zdravotno – výchovnej osvetu, prevencie a poradenstva	Osoby	34			170
6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	EFRR	Menej rozvinuté regióny	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platbu Európskej komisii	EUR	40 548 800			286 661 721
	EFRR	Menej rozvinuté regióny	Počet obyvateľov využívajúcich zlepšené formy bývania	Osoby	8 226			41 131
	EFRR	Menej rozvinuté regióny	Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou vody	Osoby	4 017			26 778

2.7.6 Kategórie intervencie

Kategórie intervencie zodpovedajúce investičným prioritám a typom aktivít vychádzajú z nomenklatúry prijatej EK a z indikatívneho členenia podpory EÚ (tabuľky č. 7-12).

Tabuľky č. 7 – 12: Kategórie intervencie⁵⁹

(podľa fondu a kategórie regiónu, ak sa prioritná os vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu alebo viac ako jeden fond)

Tabuľka č. 7: Rozmer 1 – Pole intervencie		
Fond	<i>ESF</i>	
Kategória regiónu	<i>menej rozvinutý región</i>	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	115	218 252 951
	116	79 208 440
	117	55 070 696
	118	94 820 000
Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	103	206 715 082
Zamestnanosť	102	694 424 737
	105	50 000 000
	108	35 000 000
Sociálne začleňovanie	109	135 013 260,50
	112	133 011 902,50
Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	110	139 000 000

Tabuľka č. 7: Rozmer 1 – Pole intervencie		
Fond	<i>EFRR</i>	
Kategória regiónu	<i>menej rozvinutý región</i>	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	017	8 160 295
	020	16 054 814
	052	50 054 814
	054	71 054 814
	073	15 054 814
	101	24 366 246
	032	11 054 814
	055	30 807 037
	022	17 054 814

Tabuľka č. 7: Rozmer 1 – Pole intervencie		
Fond	<i>ESF</i>	
Kategória regiónu	<i>rozvinutý región</i>	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	115	3 200 000
	116	5 344 422
	118	2 850 000

⁵⁹ Sumy zahŕňajú celkovú podporu Únie (hlavné pridelené rozpočtové prostriedky a rozpočtové prostriedky pridelené z výkonnostnej rezervy).

Zamestnanosť	105	16 500 000
Sociálne začleňovanie	109	17 201 040,50
	112	9 473 087,50

Tabuľka č. 8: Rozmer 2 – Forma financovania

Fond	ESF	
Kategória regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	01	433 400 829
	04	13 951 258
Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	01	206 715 082
Zamestnanosť	01	751 079 274
	04	28 345 463
Sociálne začleňovanie	01	257 705 021
	04	10 320 142
Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	01	137 140 685
	04	1 859 315

Tabuľka č. 8: Rozmer 2 – Forma financovania

Fond	EFRR	
Kategória regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	01	233 986 261
	04	9 676 201

Tabuľka č. 8: Rozmer 2 – Forma financovania

Fond	ESF	
Kategória regiónu	rozvinutý región	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	01	11 039 072
	04	355 350
Zamestnanosť	01	15 985 426
	04	514 574
Sociálne začleňovanie	01	25 842 261
	04	831 867

Tabuľka č. 9: Rozmer 3 – Druh územia

Fond	ESF	
Kategória regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	07	447 352 087
Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	07	206 715 082
Zamestnanosť	07	779 424 737
Sociálne začleňovanie	07	268 025 163
Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	07	139 000 000

Tabuľka č. 9: Rozmer 3 – Druh územia

Fond	ESF	
Kategória regiónu	rozvinutý región	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	07	11 394 422
Zamestnanosť	07	16 500 000
Sociálne začleňovanie	07	26 674 128

Tabuľka č. 9: Rozmer 3 – Druh územia		
Fond	EFRR	
Katégoria regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komúnit	01	8 000 000
	02	42 000 000
	03	193 662 462

Tabuľka č. 10: Rozmer 4 – Územné mechanizmy realizácie		
Fond	ESF	
Katégoria regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	07	447 352 087
Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	07	206 715 082
Zamestnanosť	07	779 424 737
Sociálne začleňovanie	07	268 025 163
Integrácia marginalizovaných rómskych komúnit	07	139 000 000

Tabuľka č. 10: Rozmer 4 – Územné mechanizmy realizácie		
Fond	EFRR	
Katégoria regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komúnit	07	243 662 462

Tabuľka č. 10: Rozmer 4 – Územné mechanizmy realizácie		
Fond	ESF	
Katégoria regiónu	rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	07	11 394 422
Zamestnanosť	07	16 500 000
Sociálne začlenenie	07	26 674 128

Tabuľka č. 11: Rozmer 5 – Tematický cieľ (EFRR a KF)		
Fond	EFRR	
Katégoria regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komúnit	09	243 662 462

Tabuľka č. 12: Rozmer 6 – Sekundárna téma ESF ⁶⁰ (iba pre ESF)		
Fond	ESF	
Katégoria regiónu	menej rozvinuté regióny	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)

⁶⁰ Ak je to vhodné, uvádzajú sa kvantifikované informácie o prínose ESF pre tematické ciele uvedené v bodoch 1 až 7 prvého odseku článku 9 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

Vzdelávanie	01	11 631 154
	04	10 736 450
	05	169 993 793
	06	127 495 345
	07	127 495 345
Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	08	206 715 082
Zamestnanosť	01	11 691 371
	07	512 325 932
	08	255 407 434
Sociálne začleňovanie	02	15 000 000
	04	10 000 000
	06	20 000 000
	07	20 000 000
	08	203 025 163
Integrácia marginalizovaných rómskych komunit	06	57 600 000
	02	57 600 000
	07	23 800 000

Tabuľka č. 12: Rozmer 6 – Sekundárna téma ESF (iba pre ESF)

Fond	ESF	
Kategória regiónu	rozvinutý región	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Vzdelávanie	01	296 255
	04	273 467
	05	4 329 880
	06	3 247 410
	07	3 247 410
Zamestnanosť	07	16 500 000
Sociálne začleňovanie	02	1 250 000
	04	750 000
	06	1 500 000
	07	1 500 000
	08	21 674 128

2.7.7 Súhrn plánovaného využitia technickej pomoci vrátane činností na posilnenie administratívnej kapacity orgánov zapojených do riadenia a kontroly programov a prijímateľov

V rámci OP ĽZ sa nepredpokladajú špecifické opatrenia spojené s ostatnými prioritnými osami.

2.8 Opis prioritných osí týkajúcich sa technickej pomoci

2.8.1 Prioritná os Technická pomoc

ID prioritnej osi	7.
Názov prioritnej osi	Technická pomoc

Prioritná os Technická pomoc je určená na podporu vykonávania OP ĽZ pre RO OP ĽZ ako aj sprostredkovateľské orgány pod RO (ďalej len „SORO“). Finančné prostriedky budú využité na vykonávanie úloh definovaných v rámci všeobecného nariadenia. Týmto sa zabezpečí efektívny výkon programového cyklu riadenia OP tak, aby bolo možné dosiahnuť ciele OP, prostredníctvom ktorých sa naplnia ciele stratégie Európa 2020, Národného programu reforiem SR, Špecifické odporúčania Rady pre SR a Partnerskej dohody.

Doterajšia implementácia politiky súdržnosti EÚ v podmienkach SR bola významným spôsobom ovplyvnená nedostatkami v oblasti administratívnych kapacít (ďalej len „AK“). AK, ich kvalita,

štruktúra, pôsobnosť i flexibilita, sú jedným z rozhodujúcich faktorov pre úspešné využívanie EŠIF. Skúsenosti z predchádzajúcich programových období poukazujú na potrebu efektívnejšieho nastavenia vzájomných väzieb a koordinácie činností medzi subjektmi administratívneho a finančného riadenia EŠIF, potrebu opatrení pre stabilizáciu a podporu AK, ako aj potrebu adekvátneho zamerania a využitia prostriedkov technickej pomoci s cieľom zvýšiť efektivitu AK a obmedziť administratívne prekážky pri výkone programovania, riadenia, implementácie, monitorovania, hodnotenia a kontroly EŠIF.

Strategický význam AK je základným predpokladom efektívnej a účinnej implementácie EŠIF. Stratégia posilnenia AK sa sústreďí na systematické zvyšovanie výkonnosti a efektívnosti AK zapojených do riadenia a kontroly EŠIF. V oblasti AK sa predpokladajú zmeny a nápravné a preventívne opatrenia vo viacerých oblastiach, ako napríklad v nastavení a riadení procesov a mechanizmov pre všetky fázy implementácie programov/projektov, v správnej kvantifikácii AK a optimalizácii pracovných pozícií a procesných rolí pri koordinácii EŠIF, zavedení motivačných nástrojov pre konsolidáciu AK ako dynamického a vzájomne prepojeného celku.

Pre efektívnu a účinnú implementáciu OP ĽZ bude potrebné posilnenie AK, vo vzťahu k zabezpečeniu výkonného a efektívneho riadenia a kontroly. Na základe výsledkov realizovanej Analýzy AK a efektívnosti subjektov zodpovedných za európske štrukturálne a investičné fondy a AK prijímateľov pomoci (2014), (ďalej len „Analýza AK“), je plánované na úrovni SR prijatie ucelenej stratégie posilnenia a riadenia AK. Opatrenia realizované v rámci tejto stratégie budú zamerané najmä na zvýšenie kvality AK. Pri stanovovaní počtu AK zapojených do implementácie OP ĽZ sa bude vychádzať zo záverov realizovanej Analýzy AK so zohľadnením:

- súčasného stavu AK;
- zvýšenej potreby AK pri súbehu dvoch programových období;
- novej štruktúry subjektov a identifikovaných potrieb AK na programové obdobie 2014 – 2020.

Implementáciu politiky súdržnosti EÚ v podmienkach SR taktiež ovplyvnili nedostatky na strane žiadateľov a prijímateľov, najmä nedostatočné kapacity a vysoká miera chýb týkajúcich sa verejného obstarávania.

2.8.2 Dôvody stanovenia prioritnej osi, ktorá sa vzťahuje na viac ako jednu kategóriu regiónu (ak je to vhodné)

Na dosiahnutie cieľov stanovených pre OP ĽZ v rámci prioritných osí 1, 3 a 4 budú realizované aktivity na celom území SR vrátane BSK. Prioritná os Technická pomoc je určená na podporu vykonávania OP pre obidve kategórie regiónov, preto sa výdavky týkajúce sa týchto aktivít budú realizovať kombináciou obidvoch kategórií regiónov. Výdavky boli pridelené na pomernom základe, pričom sa zohľadnili prostriedky v rámci každej kategórie regiónu.

2.8.3 Fond a kategória regiónu

Fond	ESF
Kategória regiónu	Menej rozvinutý Viac rozvinutý
Základ pre výpočet (verejný alebo celkový príspevok)	Celkový príspevok

2.8.4 Konkrétne ciele a očakávané výsledky

ID	Technická pomoc
Špecifický cieľ 7.1	Podpora efektívnej implementácie operačného programu
Výsledky, ktoré sa členský štát usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie	<ul style="list-style-type: none"> • zníženie miery fluktuácie administratívnych kapacít RO a SORO • zabezpečenie systému vzdelávania administratívnych kapacít RO a SORO prostredníctvom školení

	<p>a seminárov</p> <ul style="list-style-type: none"> • riadenie OP a implementácie projektov v zhode s princípmi legálnosti, správnosti a zdravého finančného riadenia • zabezpečenie materiálno-technického vybavenia • na základe metodík a usmernení CKO, CO a OA zabezpečiť nižšiu administratívnu záťaž prostredníctvom vhodne vypracovaných metodických dokumentov • zabezpečenie efektívneho výkonu komisií/výborov/pracovných skupín v súlade s princípom partnerstva • zabezpečenie hodnotení, analýz a štúdií OP
--	--

ID	Technická pomoc
Špecifický cieľ 7.2	Zabezpečenie publicity, informovania a podpory prijímateľov v procese implementácie
Výsledky, ktoré sa členský štát usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie	<ul style="list-style-type: none"> • zabezpečenie informovanosti o možnostiach podpory z OP • podpora administratívnych kapacít žiadateľov / prijímateľov prostredníctvom adekvátneho zabezpečenia informovania a publicity, vzdelávania a poskytovania odborného poradenstva zo strany RO a SORO alebo externej technickej pomoci v procese predkladania žiadostí o NFP a implementácie projektov

2.8.5 Ukazovatele výsledkov

Tabuľka č. 13: Ukazovatele výsledkov špecifické pre program

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Základná hodnota			Základný rok	Cieľová hodnota (2023)			Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
			M	Ž	S		M	Ž	S		
R0110	Počet vyučovacích hodín vzdelávania, ktoré absolvovali zamestnanci RO/SORO	počet				2014			101 520	RO a SORO	ročne
R0111	Počet hodnotení diskutovaných na monitorovacom výbore	počet				2014			16	RO a SORO	ročne
R0112	Počet školení/seminárov/odborných poradenstiev pre žiadateľov/prijímateľov/partnerov za účelom posilnenia ich kapacít	počet				2014				RO a SORO	ročne
R0045	Miera dodržiavania lehôt na úhradu platieb prijímateľom	%			65	2013			85	RO a SORO	Ročne
R0046	Miera fluktuácie administratívnych kapacít	%			16,1	2014			15	RO a SORO	ročne
R0044	Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP	%			10,7	2014			14	RO	V roku 2016, 2018, 2020
R0047	Miera riadne zrealizovaných projektov	%			75,48	2014			85	ITMS2 014+	ročne

2.8.6 Aktivity, ktoré budú podporené a ich očakávaný príspevok k špecifickým cieľom (podľa prioritynej osi)

2.8.6.1 Opis aktivít, ktoré budú podporené a ich očakávaný príspevok k špecifickým cieľom

Priorityná os	Technická pomoc
	<ul style="list-style-type: none"> - Personálna oblasť – zabezpečenie kvalifikovaného výkonu agendy súvisiacej s implementáciou OP ĽZ prostredníctvom primeraného mzdového zabezpečenia a interného a externého vzdelávania oprávnených zamestnancov: <ul style="list-style-type: none"> o mzdové zabezpečenie oprávnených zamestnancov – hrubá mzda vrátane odmien, poistného na sociálne poistenie, povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a poistného na verejné zdravotné poistenie a prípadných ďalších odvodov, ku ktorým je zamestnávateľ povinný na základe právnych predpisov o mzdové zabezpečenie administratívno-obslužného personálu – hrubá mzda vrátane odmien, poistného na sociálne poistenie, povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a poistného na verejné zdravotné poistenie a prípadných ďalších odvodov, ku ktorým je zamestnávateľ povinný na základe právnych predpisov o vzdelávanie oprávnených zamestnancov – semináre, školenia, kurzy, odborné stáže, pracovné cesty, pričom vzdelávanie týkajúce sa kontroly a auditu EŠIF je riešené cez OP TP - Technické vybavenie – zabezpečenie administratívneho a materiálno-technického vybavenia pre kvalitný výkon agendy súvisiacej s implementáciou OP ĽZ: <ul style="list-style-type: none"> o inštalácia, prevádzka a vzájomné prepojenie počítačových systémov riadenia, monitorovania, auditu, kontroly a hodnotenia OP ĽZ, zaobstaranie elektronického vybavenia vrátane výpočtovej techniky o zaobstaranie iného materiálno-technického vybavenia a výdavky na bežnú prevádzku, spotrebný materiál a všeobecné služby súvisiace s prevádzkou a administráciou projektov technickej pomoci - Príprava, implementácia, monitorovanie, hodnotenie, kontrola a audit: <ul style="list-style-type: none"> o zabezpečenie vypracovania metodických materiálov pre oblasť programovania, finančného a vecného riadenia, hodnotenia, monitorovania, kontroly a auditu o rokovanie monitorovacích výborov, pracovných skupín a komisií o posilnenie administratívnej kapacity o zabezpečenie odborného hodnotenia predložených žiadostí o NFP o zabezpečenie odborných prekladov materiálov o plánovanie, zavedenie a koordinácia účinných systémov kontroly a auditu, protikorupčných opatrení a opatrení proti podvodom o vykonávanie kontroly a auditu zabezpečenie jednotlivých hodnotení realizácie operačného programu, hodnotiace aktivity spojené s monitorovaním OP ĽZ počas programového obdobia, príprava podkladov pre EK o spracovanie ex-ante hodnotenia, odborných posudkov, metodík, štúdií, hodnotení vplyvu na životné prostredie, regionálnych analýz a iných hodnotení a analýz súvisiacich s prípravou a vykonávaním operačného programu pre programové obdobie 2021 – 2027 - Informovanie a komunikácia – zabezpečenie informovania verejnosti a žiadateľov/prijímateľov a zabezpečenie publicity OP ĽZ s cieľom zdôrazniť úlohu Spoločenstva a zabezpečiť transparentnosť pomoci z fondov pričom vzdelávanie týkajúce sa kontroly a auditu EŠIF je riešené cez OP TP: <ul style="list-style-type: none"> o šírenie informácií, propagácia operačného programu, vykonávanie komunikačných aktivít smerom k verejnosti, príprava a implementácia komunikačného plánu, podpora partnerstva verejného a súkromného sektora, školenia a semináre pre výmenu skúseností a šírenie príkladov osvedčenej praxe o budovanie kapacít žiadateľov/prijímateľov prostredníctvom školení, seminárov, sieťovania, posilňovania sociálneho dialógu, metodického a odborného poradenstva

2.8.6.2 Ukazovatele výstupov, ktoré majú byť prínosom pre výsledky (podľa prioritnej osi)

Tabuľka č. 14: Ukazovatele výstupov (podľa prioritnej osi) (v prípade EFRR, ESF a KF)

ID	Ukazovateľ ^[1]	Merná jednotka	Cieľová hodnota (2023) ^[2] (nepovinné)			Zdroj údajov
			M	Ž	S	
O0109	Počet zapojených žiadateľov/prijímateľov/partnerov do vzdelávacích aktivít	počet				RO a SORO
O0110	Počet zamestnancov RO/SORO zapojených do vzdelávacích aktivít	počet				RO a SORO
O0111	Priemerný počet dní školení za kalendárny rok na 1 zamestnanca	počet				RO a SORO
O0112	Počet kontrol na mieste	počet				RO a SORO
O0113	Priemerný počet refundovaných AK	počet				RO a SORO
O0049	Podiel administratívnych kapacít vybavených materiáľno-technickým vybavením z TP	%				RO a SORO
O0114	Počet zrealizovaných podujatí (Monitorovacie výbory, zasadnutia pracovných skupín, komisií a pod.)	počet				RO a SORO
O0115	Počet vypracovaných materiáľov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	počet				RO a SORO
O0047	Počet zrealizovaných informačných aktivít	počet				RO a SORO

2.8.7 Kategórie intervencie (podľa prioritnej osi)

Tabuľky č. 15 až 17: Kategórie intervencie

Tabuľka 15: Rozmer 1 – Pole intervencie		
Kategória regiónu: <i>menej rozvinuté regióny</i>		
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická pomoc	121	60 710 640
Technická pomoc	122	7 588 830
Technická pomoc	123	7 588 830

Tabuľka 15: Rozmer 1 – Pole intervencie		
Kategória regiónu: <i>rozvinutý región</i>		
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická pomoc	121	2 169 360
Technická pomoc	122	271 170
Technická pomoc	123	271 170

Tabuľka 16: Rozmer 2 – Forma financovania		
Kategória regiónu: <i>menej rozvinuté regióny</i>		

^[1] V prípade ESF tento zoznam obsahuje všetky spoločné ukazovatele výstupov, ku ktorým boli stanovené ciele a všetky ukazovatele výstupov špecifické pre program.

^[2] Cieľové hodnoty pre ukazovatele výstupov v rámci technickej pomoci sú nepovinné. Cieľové hodnoty sa môžu uvádzať ako súčet (muži + ženy) alebo môžu byť rozdelené podľa rodu. „M“ = muži, „Ž“ = ženy, „M a Ž“ = spolu.

Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická pomoc	01	75 888 300

Tabuľka 16: Rozmer 2 – Forma financovania

Katégoria regiónu: rozvinutý región

Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická pomoc	01	2 711 700

Tabuľka 17: Rozmer 3 – Druh územia

Katégoria regiónu: menej rozvinuté regióny

Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická pomoc	07	-

Tabuľka 17: Rozmer 3 – Druh územia

Katégoria regiónu: rozvinutý región

Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
Technická pomoc	07	-

3 Plán financovania

3.1 Finančné prostriedky z každého fondu a sumy na výkonnostnú rezervu

Nižšie uvedená tabuľka č. 18 poskytuje prehľad o finančných zdrojoch EFRR a ESF v súlade s písm. d) bod i) prvého pododseku článku 96 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

Tabuľka č. 18: Finančné prostriedky v členení EFRR a ESF v rokoch 2014 - 2020

	Fond	Kategória regiónu	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Spolu	
			Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva	Hlavné pridelené prostriedky	Výkonnostná rezerva
1	EFRR	V menej rozvinutých regiónoch	28 389 875	1 856 376	29 805 012	1 948 910	31 238 967	2 042 675	32 652 973	2 135 135	34 166 578	2 234 107	35 787 494	2 340 097	36 666 678	2 397 585	228 707 577	14 954 885
2	EFRR	V regiónoch v prechodnej fáze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	EFRR	Vo viac rozvinutých regiónoch	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	EFRR	Spolu	28 389 875	1 856 376	29 805 012	1 948 910	31 238 967	2 042 675	32 652 973	2 135 135	34 166 578	2 234 107	35 787 494	2 340 097	36 666 678	2 397 585	228 707 577	14 954 885
5	ESF	V menej rozvinutých regiónoch	217 682 002	9 710 688	227 801 435	10 926 005	235 200 137	15 012 775	245 846 277	15 692 315	257 242 298	16 419 721	269 446 279	17 198 699	276 065 700	17 621 215	1 729 284 128	102 581 418
6	ESF	V regiónoch v prechodnej fáze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	ESF	Vo viac rozvinutých regiónoch	6 773 706	432 364	7 076 552	451 695	7 383 568	471 292	7 687 109	490 666	8 010 792	511 327	8 356 152	533 371	8 555 556	546 100	53 843 435	3 436 815
8	ESF	Spolu	224 455 708	10 143 052	234 877 987	11 377 700	242 583 705	15 484 067	253 533 386	16 182 981	265 253 090	16 931 048	277 802 431	17 732 070	284 621 256	18 167 315	1 783 127 563	106 018 233
9	IZM	Neuplatňuje sa	40 547 898	Neuplatňuje sa	31 627 361	Neuplatňuje sa	Neuplatňuje sa	Neuplatňuje sa	5 151 901	Neuplatňuje sa	~~3 606 332-404-221~~	Neuplatňuje sa	2 404 221	Neuplatňuje sa	~~1 202 1102-404-221~~	Neuplatňuje sa	84 539 823	Neuplatňuje sa
10	KF	Neuplatňuje sa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	EFRR	Osobitné pridelené prostriedky pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené regióny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Spolu	-	293 393 481	11 999 428	296 310 360	13 326 610	273 822 672	17 526 742	291 338 260	18 318 116	~~303 026 000301-823 889~~	19 165 155	315 994 146	20 072 167	~~322 490 044323-692 155~~	20 564 900	2 096 374 963	120 973 118

3.2 Celkové pridelené finančné prostriedky podľa fondu a vnútroštátne spolufinancovanie (v EUR)

Plán financovania zo zdrojov EFRR a ESF poskytuje tab. č. 18A v súlade s písm. d) bod ii) prvého pododseku článku 96 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013. Tab. č. 18B poskytuje prehľad v rámci Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí.

Tabuľka č. 18A: Plán financovania

Priorita	Fond	Kategória regiónu	Základ pre výpočet podpory Únie	Podpora Únie	Národné finančné prostriedky	Orientačné rozdelenie národných finančných prostriedkov		Finančné prostriedky spolu	Miera spolufinancovania	Pre informáciu	Hlavné pridelené prostriedky (celkové finančné prostriedky mínus výkonnostná rezerva)		Výkonnostná rezerva		Podiel výkonnostnej rezervy ako podiel na celkovej podpore Únie
			(Celkové oprávnené náklady „CON“ alebo verejné oprávnené náklady)		Národné finančné prostriedky	Národné verejné financovanie	Národné súkromné financovanie (1)			Príspevky EIB	Podpora Únie	Národné finančné prostriedky	Podpora Únie	Národné finančné prostriedky	
			(a)		(b) = (c) + (d)	(c)	(d)			(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e) (2)	(g)	(h) = (a) - (j)	(i) = (b) - (k)	
Prioritná os 1	ESF	MR,VR	CON	458 746 509	90 338 909	89 260 107	1 078 802	549 085 418	83,55		429 941 004	84 664 587	28 805 505	5 674 322	6,28
	ESF	MR	CON	447 352 087	78 944 487	78 001 753	942 734	526 296 574	85,00		419 264 221	73 987 804	28 087 866	4 956 683	6,28
	ESF	VR	CON	11 394 422	11 394 422	11 258 354	136 068	22 788 844	50,00		10 676 783	10 676 783	717 639	717 639	6,30
Prioritná os 2	ESF/IZM	MR, VR	CON	206 715 082	21 560 340	21 560 340	0	228 275 422	90,56		206 715 082	21 560 340	0	0	0,00
	ESF	MR	CON	122 175 259	21 560 340	21 560 340	0	143 735 599	85,00		122 175 259	21 560 340	0	0	0,00
	IZM	MR	CON	84 539 823	0	0	0	84 539 823	100,00		84 539 823	0	0	0	0,00
Prioritná os 3	ESF	MR, VR	CON	795 924 737	154 045 542	153 942 098	103 444	949 970 279	83,78		745 947 850	144 370 282	49 976 887	9 675 260	6,28
	ESF	MR	CON	779 424 737	137 545 542	137 442 098	103 444	916 970 279	85,00		730 487 047	128 909 479	48 937 690	8 636 063	6,28
	ESF	VR	CON	16 500 000	16 500 000	16 500 000	0	33 000 000	50,00		15 460 803	15 460 803	1 039 197	1 039 197	6,30
Prioritná os 4	ESF	MR,VR	CON	294 699 291	73 972 687	72 865 939	1 106 748	368 671 978	79,94		276 190 834	69 322 976	18 508 457	4 649 711	6,28
	ESF	MR	CON	268 025 163	47 298 559	46 636 379	662 180	315 323 722	85,00		251 196 685	44 328 827	16 828 478	2 969 732	6,28
	ESF	VR	CON	26 674 128	26 674 128	26 229 560	444 568	53 348 256	50,00		24 994 149	24 994 149	1 679 979	1 679 979	6,30
Prioritná os 5	ESF	MR	CON	139 000 000	24 529 413	24 529 413	0	163 529 413	85,00		130 272 616	22 989 286	8 727 384	1 540 127	6,28
Prioritná os 6	EFRR	MR	CON	243 662 462	42 999 259	42 999 259	0	286 661 721	85,00		228 707 577	40 360 161	14 954 885	2 639 098	6,14
Prioritná os 7	ESF	MR,VR	CON	78 600 000	16 103 753	16 103 753	0	94 703 753	83,00		78 600 000	16 103 753	0	0	0,00
	ESF	MR	CON	75 888 300	13 392 053	13 392 053	0	89 280 353	85,00		75 888 300	13 392 053	0	0	0,00
	ESF	VR	CON	2 711 700	2 711 700	2 711 700	0	5 423 400	50,00		2 711 700	2 711 700	0	0	0,00
Spolu	ESF	MR	CON	1 709 690 287	301 710 054	300 001 696	1 708 358	2 011 400 341	85,00		1 607 108 869	283 607 449	102 581 418	18 102 605	6,00
Spolu	ESF	VR	CON	57 280 250	57 280 250	56 699 614	580 636	114 560 500	50,00		53 843 435	53 843 435	3 436 815	3 436 815	6,00
Spolu	EFRR	MR	CON	243 662 462	42 999 259	42 999 259	0	286 661 721	85,00		228 707 577	40 360 161	14 954 885	2 639 098	6,14
Spolu	IZM	MR	CON	84 539 823	0	0	0	84 539 823	100,00		84 539 823	0	0	0	0,00

Spolu	IZM (ESF)	MR	CON	122 175 259	21 560 340	21 560 340	0	143 735 599	85,00		122 175 259	21 560 340	0	0	0,00
Celkový súčet		MR,VR	CON	2 217 348 081	423 549 903	421 260 909	2 288 994	2 640 897 984	83,96		2 096 374 963	399 371 385	120 973 118	24 170 257	5,46

Tabuľka č. 18B: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí - pridelené prostriedky špecifické pre ESF a IZM

Číslo	Fond	Kategória regiónov	Základ pre výpočet podpory EÚ (celkové oprávnené výdavky, alebo verejné oprávnené výdavky)	Podpora Únie	Národné spolufinancovanie	Indikatívne členenie národného spolufinancovania		Celkové financovanie	Miera spolufinancovania
						Národné verejné financovanie	Národné súkromné financovanie		
-	-	-	-	(a)	(b) = (c) + (d)	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e)
1	Osobitná alokácie pre IZM	N/A	celkové oprávnené výdavky	84 539 823	0	0	0	84 539 823	100%
2	Zodpovedajúca podpora pre ESF	Menej rozvinuté	celkové oprávnené výdavky	122 175 259	21 560 340	21 560 340	0	143 735 599	85%
3	Zodpovedajúca podpora pre ESF	Prechodné	0	0	0	0	0	0	N/A
4	Zodpovedajúca podpora pre ESF	Viac rozvinuté	0	0	0	0	0	0	N/A
-	Spolu		celkové oprávnené výdavky	206 715 082	21 560 340	21 560 340	0	228 275 422	90,56%

Tabuľka č. 18C: Rozdelenie finančného plánu podľa prioritnej osi, fondu, kategórie regiónu a tematického cieľa

Prioritná os	Fond ⁶¹	Kategória regiónu	Tematický cieľ	Podpora Únie	Národné finančné prostriedky	Finančné prostriedky spolu
Prioritná os 1	ESF	MR, VR	Tematický cieľ 10	458 746 509	90 338 909	549 085 418
Prioritná os 2	ESF/IZM	MR	Tematický cieľ 8	206 715 082	21 560 340	228 275 422
Prioritná os 3	ESF	MR, VR	Tematický cieľ 8	795 924 737	154 045 542	949 970 279
Prioritná os 4	ESF	MR, VR	Tematický cieľ 9	294 699 291	73 972 687	368 671 978
Prioritná os 5	ESF	MR	Tematický cieľ 9	139 000 000	24 529 413	163 529 413
Prioritná os 6	EFRR	MR	Tematický cieľ 9	243 662 462	42 999 259	286 661 721
Prioritná os 7	ESF	MR,VR	N/A	78 600 000	16 103 753	94 703 753
SPOLU	ESF, EFRR, IZM	MR, VR	N/A	2 217 348 081	423 549 903	2 640 897 984

⁶¹ Na účely tejto tabuľky sa IZM (osobitné pridelené rozpočtové prostriedky a zodpovedajúca podpora ESF) považuje za fond.

Tabuľka č. 19: Orientačná suma podpory, ktorá sa použije na ciele týkajúce sa zmeny klímy

Prioritná os	Orientačná suma podpory, ktorá sa použije na ciele týkajúce sa zmeny klímy (v EUR)	Podiel celkových rozpočtových prostriedkov pridelených na operačný program (v %)
Prioritná os 1	11 927 409	0,54
Prioritná os 2	0	0
Prioritná os 3	11 691 371	0,53
Prioritná os 4	0	0
Prioritná os 5	0	0
Prioritná os 6	0	0
Prioritná os 7	0	0
Spolu	23 618 780	1,07

4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju

V súlade s Partnerskou dohodou je hlavnou úlohou územnej koncentrácie pre jednotlivé tematické ciele členenie územia podľa jeho charakteru, funkčnosti a rozvojového potenciálu, ako predpokladu pre smerovanie investícií EŠIF do riešenia špecifických problémov regiónov s efektívnym využitím miestneho potenciálu a zdrojov.

V súvislosti s realizáciou plánovaných „mäkkých“ opatrení v OP ĽZ je predpoklad komplementárneho zabezpečenia integrovaného charakteru a komplexných riešení plánovaných opatrení financovaných z IROP v rámci RIÚS. Koordinácia podpory medzi IROP a OP ĽZ bude zabezpečovaná na úrovni RO, a to prostredníctvom pracovných skupín pre oblasť deinštitucionalizácie poskytovania sociálnych služieb vrátane riešenia integrácie marginalizovaných Rómskych komunít, náhradnej starostlivosti a pre oblasť vzdelávania.

V súvislosti s prístupom CLLD bude synergia zabezpečená tým, že MAS, ako aj žiadatelia z územia MAS, budú oprávneným prijímateľom v rámci OP ĽZ.

Partnerstvo a synergia predmetnej kapitoly sú detailnejšie uvedené v relevantných kapitolách OP ĽZ.

5 Osobitné potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo potreby cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie

Existujúca metodika špecifikácie segregačného indexu v kombinácii s údajmi ARK umožňuje v rámci OP ĽZ definovať geografické oblasti, v ktorých sa koncentrujú cieľové skupiny so špecifickými potrebami. Tieto budú identifikované na úrovni samospráv, pričom oprávnenými územiami na podporu z fondu ESF a EFRR budú samosprávy zaradené v ARK vykazujúce konkrétny stupeň segregačného indexu. Napriek skutočnosti, že chudoba je spojená zväčša s nezamestnanosťou, MPSVR SR nedisponuje metodikou, na základe ktorej by bolo možné identifikovať geografické oblasti, ktoré sú najviac postihnuté chudobou alebo cieľové skupiny, ktoré sú najviac ohrozené diskrimináciou alebo sociálnym vylúčením z pohľadu rizika vylúčenia z trhu práce.

Pretrvávajúca chudoba spojená s nezamestnanosťou a výskyt viacnásobných znevýhodnení vyžaduje komplexný integrovaný prístup, ktorý kombinuje podporu príjmu s inkluzívnymi politikami trhu práce a s prístupom ku kvalitným službám vrátane bývania. Aktívne začlenenie osôb ohrozených sociálnou exklúziou uľahčí integráciu do udržateľného zamestnania osôb vylúčených z trhu práce a osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. V rámci boja proti chudobe a sociálneho vylúčenia si špecifickú pozornosť vyžaduje integrácia MRK.

V podmienkach SR je chudobou najviac ohrozená cieľová skupina „marginalizované rómske komunity“, pre ktorú je typické geografické vymedzenie špecifikované v aktualizovanom Atlase rómskych komunít. Tieto komunity si vyžadujú osobitnú integrovanú podporu prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov. Obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít sú okrem rizika chudoby postihnutí aj vysokou mierou sociálneho vylúčenia z dôvodu nerovného prístupu k vzdelávaniu, zamestnanosti, zdravotnej starostlivosti a bývaniu. Hlavnou príčinou chudoby osôb v produktívnom veku vrátane MRK je nezamestnanosť, najmä nezamestnanosť dlhodobého charakteru, kde navyše hrozí riziko medzigeneračnej reprodukcie chudoby. Nízka úroveň miezd a minimálna kvalifikácia však môže tiež zapríčiniť fenomén tzv. pasce chudoby.

Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia je definovaný ako počet ľudí, ktorí sú ohrození rizikom chudoby a/alebo sú závažne materiálne deprivovaní a/alebo žijú v domácnosti s veľmi nízkou pracovnou intenzitou. Podľa EÚ SILC 2013 bolo v SR v riziku chudoby alebo v sociálneho vylúčenia celkovo 1 069 987 ľudí, čo predstavovalo 19,8% na celkovom počte obyvateľov. Určité skupiny obyvateľstva sú obzvlášť vystavené riziku chudoby v nadväznosti na špecifické potreby geografických oblastí ide o marginalizované rómske komunity, kde navyše existujú rodové rozdiely, pričom ženy sú vo všeobecnosti viac ohrozené ako muži.

Miera závažnej materiálnej deprivácie patrí v SR k najvyšším spomedzi všetkých krajín EÚ. V roku 2013 bolo 10,2% obyvateľstva SR závažne materiálne deprivovaných. V SR sa v miere rizika chudoby prejavili regionálne disparity. Najnižšia miera rizika chudoby bola v BSK a najvyššia v Prešovskom samosprávnom kraji. Z hľadiska veku a typu domácnosti boli rizikom chudoby najviac ohrozené deti vo veku 0 – 17 rokov, domácnosti s vyšším počtom detí (3 a viac) a neúplné domácnosti.

Prejavy sociálneho vylúčenia a chudoby sú náročné na poskytovanie sociálnych služieb, ktorých dostupnosť (najmä v izolovaných vidieckych oblastiach) je nedostatočná. Táto problematika je z dlhodobého hľadiska riešená prostredníctvom Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR.

5.1 Geografické oblasti najviac postihnuté chudobou/ cieľové skupiny, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo vylúčenie

V zmysle Atlasu rómskych komunít (2013), ktorého prvé výsledky boli zverejnené v závere roka 2013, bolo na území SR identifikované, že v 1 071 obciach žije približne 402 840 Rómov. Z celkového počtu príslušníkov rómskych komunít býva v 917 obciach 187 285 Rómov v rozptyle medzi majoritou. V 584 obciach bolo identifikovaných 804 osídlení. Segregovaných osídlení je 231 v 195 obciach. Ide o osídlenia na okraji obcí alebo mimo obcí (oddelených prírodnou alebo umelou bariérou: potok, železnica, cesta, les), kde často absentuje prívod pitnej vody, nachádza sa tu vysoký podiel nelegálnych obydlí neevidovaných v katastri nehnuteľností (chatrče, unimobunky, nebytové budovy) a priemerná vzdialenosť segregovanej komunity je cca 900 metrov (najväčšia vzdialenosť je cca 7 km).

V súvislosti s inklúziou marginalizovaných rómskych komunít budú geografické oblasti identifikované na úrovni samospráv. Oprávnenými územiaми budú samosprávy zaradené v Atlase rómskych komunít 2013 vykazujúce konkrétny stupeň segregáčného indexu na základe odsúhlasenej metodológie, okrem Bratislavského samosprávneho kraja. Atlas rómskych komunít je založený na predpoklade, že rómske komunity žijú v priestorových enklávach vo vnútri obcí, na ich okraji alebo v segregovaných osídleniach a z tejto premisy vychádza mapovanie rómskych komunít a ich monitorovanie. Tento postup nie je v rozpore s Ústavou SR, keďže mapovanie neskúma etnickú identitu obyvateľov.

Výsledky aktualizovaného Atlasu rómskych komunít 2013 sú dostupné na: <http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/socialne-vylucene-spolocenstva/dokumenty.html>

Cieľová skupina MRK – charakteristika:

Rómska komunita je definovaná ako skupina ľudí, ktorú majorita subjektívne definuje ako Rómov na základe antropologických znakov, kultúrnej príslušnosti, spôsobu života – životného štýlu, životného priestoru a rovnako subjektívne vníma túto skupinu ako odlišnú, a to v pozitívnom ako aj negatívnom zmysle. Podľa výskumného demografického centra žilo v roku 2011 na území SR približne 440 000 Rómov (8% celkovej populácie). Rómovia sú sústredení najviac v Prešovskom, Košickom a Banskobystrickom samosprávnom kraji. Podľa výberového zisťovania UNDP v SR v roku 2010 je miera zamestnanosti rómskych mužov 20% a žien 11%, miera nezamestnanosti rómskych mužov 72% a žien 75%. Priemerné náklady plynúce z vylúčenia Rómov v SR, odhadované na 7% HDP v roku 2008. Hlavný podiel na sociálnych nákladoch majú náklady stratenej tvorby produktu spôsobené nízkou zamestnanosťou Rómov, ako aj priame nákladové položky ako zdravotné poistenie nezamestnaných a dávky sociálnej pomoci.

5.2 Stratégia na riešenie osobitných potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou/ cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie a podľa potreby prínos k integrovanému prístupu stanovenému v partnerskej dohode

Geografické oblasti, v ktorých sa koncentrujú cieľové skupiny so špecifickými potrebami, budú identifikované na úrovni samospráv. Oprávnenými územiaми budú samosprávy zaradené v Atlase rómskych komunít vykazujúce konkrétny stupeň segregáčného indexu.

Potreby cieľovej skupiny MRK budú riešené v OP Ľudské zdroje zo zdrojov ESF v rámci priority osi **Integrácia marginalizovaných rómskych komunít** v súlade s investičnou prioritou Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia. Zo zdrojov EFRR bude podporená prioritná os **Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít** v súlade s investičnou prioritou Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach.

Multifondovým prístupom sa zaručí synergický efekt realizovaných opatrení zameraných na sociálnu inklúziu marginalizovaných rómskych komunít. Ministerstvo zdravotníctva SR bude prispievať k integrovanému prístupu uvedenému v Partnerskej dohode v oblasti riešenia zdravia rómskej populácie, kde v rámci PO 5 OP ĽZ sa bude podieľať na realizácii plánovaných aktivít v oblasti zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka č. 20: Opatrenia na riešenie osobitných potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou/cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie

Cieľová skupina/geografická oblasť	Hlavné typy plánovaných aktivít, ktoré sú súčasťou integrovaného prístupu	Prioritná os	Fond	Kategória a regiónu	Investičná priorita
<p>V súvislosti s inklúziou MRK, budú geografické oblasti identifikované na úrovni samospráv. Oprávnenými územiami budú samosprávy zaradené v Atlase rómskych komunít vykazujúce konkrétny stupeň segregáčného indexu.</p> <p>Cieľová skupina: Obyvatelia MRK</p>	<ul style="list-style-type: none"> • systematická podpora detí z prostredia MRK na predprimárnom vzdelávaní • systematická podpora výchovno-vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít pre deti z MRK s hlavným dôrazom na prepájanie majority s minoritou • podpora systematického poskytovania sociálnych a asistenčných služieb v obciach s prítomnosťou MRK zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti ľudí žijúcich v prostredí MRK (napr. TSP, komunitní pracovníci / pracovníčky v oblasti sociálnych služieb, miestne občianske hliadky, asistenti/asistentky bývania a iné asistenčné služby) • podpora existencie a fungovania komunitných centier v obciach s prítomnosťou MRK • podpora systematického poskytovania služieb a asistencie prostredníctvom programu komunitných pracovníkov v oblasti zdravotnej výchovy v obciach s prítomnosťou separovaných a segregovaných MRK • technická asistencia obciam s prítomnosťou MRK na vysporiadavanie pozemkov • program asistencie obciam s prítomnosťou MRK zameraný na zvýšenie absorpcie EŠIF 	Integrácia MRK	ESF	menej rozvinuté regióny	Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia
Obyvatelia MRK	<ul style="list-style-type: none"> • podpora programov prestupného bývania v rámci sociálnej mobility a integrácie obyvateľov MRK (výstavba a rekonštrukcia obydli) • podpora mikropôžičkových programov zameraných na podporu svojpomocnej výstavby obydli • podpora prístupu k pitnej vode v prostredí separovaných a segregovaných MRK s dôrazom na nízkonákladové opatrenia ako napr. vŕtanie studní • podpora výstavby nových predškolských zariadení a podpora rekonštrukcie, 	Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK	EFRR	menej rozvinuté regióny	Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

	nadstavby/prístavby k predškolskému zariadeniu, prestavby existujúceho objektu na predškolské zariadenie v obciach s prítomnosťou MRK, s dôrazom na rozšírenie kapacity				
	<ul style="list-style-type: none"> podpora výstavby nových KC, podpora modernizácie, rekonštrukcie (nadstavby/prístavby) KC podpora prestavby existujúcich objektov pre účely zriadenia a fungovania KC 				
Obyvatelia MRK	<ul style="list-style-type: none"> podpora nákupu zariadení, technológií a licencií potrebných na realizáciu schváleného podnikateľského plánu subjektom sociálnej ekonomiky s dôrazom na využívanie mikropôžičiek podpora mikrofinančných nástrojov podpora rekonštrukcie a výstavba priestorov subjektov sociálnej ekonomiky 	Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK	EFRR	Menej rozvinuté regióny	Poskytovanie podpory sociálnych podnikov

6 Osobitné potreby zemepisných oblastí závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami

Partnerská dohoda k tejto oblasti deklaruje, že v podmienkach SR sa uvedený článok neuplatňuje.

7 Orgány a subjekty zodpovedné za riadenie, kontrolu a audit a úloha príslušných partnerov

7.1 Príslušné orgány a subjekty

Tabuľka č. 21: Príslušné orgány a subjekty

Orgán/subjekt	Názov orgánu/subjektu a organizačný útvar	Vedúci predstaviteľ orgánu/subjektu (pozícia)
Riadiaci orgán	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky / sekcia riadenia ESF	minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky / generálny riaditeľ sekcie
Certifikačný orgán	Ministerstvo financií SR/sekcia európskych fondov	minister financií Slovenskej republiky/ generálny riaditeľ sekcie
Orgán auditu	Ministerstvo financií SR/sekcia auditu a kontroly	minister financií Slovenskej republiky/ generálny riaditeľ sekcie
Orgán, ktorému bude Komisia uhrádzať platby	Ministerstvo financií Slovenskej republiky / sekcia európskych fondov	minister financií Slovenskej republiky/ generálny riaditeľ sekcie

7.2 Zapojenie príslušných partnerov

7.2.1 Opatrenia prijaté s cieľom zapojiť príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úloha týchto partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení operačného programu.

Pre dosahovanie cieľov stratégie Európa 2020 pre rast a zamestnanosť a prepojenie týchto cieľov na OP ĽZ je potrebné zapojiť všetkých kľúčových partnerov v rámci orgánov štátnej a verejnej správy

na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ako aj spolupracovať s hospodárskymi a sociálnymi partnermi a subjektmi, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť. Týmto sa zabezpečí vyššia transparentnosť v rámci rozhodovacích postupov a zvýši sa aj kvalita prípravy, vykonávania, monitorovania a hodnotenia OP ĽZ. Účelom tohto partnerstva je ďalej zabezpečiť dodržiavanie zásad viacúrovňového riadenia, subsidiarity a proporcionality a špecifiká rôznych inštitucionálnych a právnych rámcov ako aj stotožnenie sa zainteresovaných strán s plánovanými intervenciami, ktoré vychádzajú zo skúseností a know-how príslušných aktérov.

OP ĽZ je programový dokument vytváraný Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvom školstva vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom zdravotníctva SR pri zohľadnení princípu partnerstva vychádzajúceho z čl. 5 všeobecného nariadenia a v súlade s Etickým kódexom pre partnerstvo.

Pre operačný program osobitne bolo vytvorené partnerstvo so zástupcami príslušných regionálnych, miestnych orgánov verejnej správy, orgánov mestskej samosprávy a ostatných orgánov verejnej správy; hospodárskych a sociálnych partnerov a ostatných príslušných subjektov, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane partnerov z oblasti mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za presadzovanie sociálneho začlenenia, rodovej rovnosti a zabraňovania diskriminácií rôznych foriem.

Medzi partnerov patria inštitúcie, organizácie a skupiny, ktoré sú schopné ovplyvniť vypracúvanie programov, tvorbu národných projektov, tvorbu výziev, partneri zabezpečujúci synergiu a komplementaritu pri implementácii operačných programov v rámci riadiacich orgánov, pri vyhodnocovaní pokroku implementácie operačného programu, ale i pri hodnotení operačného programu. Spolupráca s partnermi prebieha prostredníctvom zasadnutí pracovných skupín ako aj formou individuálnych konzultácií ku konkrétnym témam a požiadavkám partnerov a zároveň aj elektronickou formou.

Nevyhnutnou súčasťou príprav bolo vytvorenie pracovnej skupiny pre prípravu programového obdobia na roky 2014-2020, ktorá participuje o. i. na *vytváraní koncepcných a strategických materiálov* týkajúcich sa prípravy programového obdobia 2014-2020, vyjadruje sa k návrhom právnych predpisov EÚ a vytvára rámec pre úspešný proces naplňania sektorových politík SR v kontexte ich adicijnej aplikácie prostredníctvom ESF a EFRR v novom programovom období po roku 2013. Dôraz na princíp partnerstva je kladený aj pri plnení relevantných ex ante kondicionalít. V súvislosti s tvorbou ex ante kondicionalít boli vytvorené aj tematické pracovné skupiny zamerané na vybrané oblasti, ktoré zahŕňajú OP ĽZ. Výber členov sa uskutočnil v súlade s princípom partnerstva. Oslovené boli dotknuté subjekty, ktoré predstavujú v SR reprezentatívnu vzorku od národnej po lokálnu úroveň, od verejného až po súkromný sektor, od štátnych až po neziskové subjekty, nevynechajúc sociálnych partnerov.

V procese príprav operačného programu boli zapojené subjekty na všetkých úrovniach v súlade s princípom partnerstva. RO pre OP ĽZ vytvorilo pracovnú skupinu pre prípravu programového obdobia na roky 2014 – 2020, v ktorej boli zapojení zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy, subjekty zastupujúce podnikateľské prostredie, sociálni partneri, Slovenská akadémia vied ako aj zástupcovia horizontálnych princípov, Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity, Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a reprezentatívne mimovládne organizácie. Súčasne bol vytvorený hlavný expertný tím a mikrotímy pre OP ĽZ za účasti zástupcov ústredných orgánov štátnej správy a externých expertov. Princíp partnerstva sa uplatňoval formou pracovných skupín, pracovných stretnutí a bilaterálnych rokovaní, ale aj formou zasielania pripomienok prostredníctvom web stránky určenú pre širokú verejnosť.

Schválením návrhu orgánov zodpovedných za implementáciu Spoločného strategického rámca pre obdobie 2014 – 2020 na Rade vlády SR pre Partnerskú dohodu na roky 2014 – 2020 v decembri 2012 viedlo k zintenzívneniu procesu príprav v 1. kvartáli roku 2013. V priebehu prvých dvoch mesiacov roku 2013 boli zadefinované oblasti podpory pre jednotlivé prioritné oblasti vo forme zadefinovania špecifických cieľov, investičných priorit a zámerov podpory. Uvedená problematika bola vo finálnej etape osobitne prerokovaná na riadiacom orgáne pre OP ĽZ za účasti relevantných aktérov, na ktorom sa prediskutovalo aj ďalšie smerovanie rezortov pre naplňanie ich sektorových národných politík v nadväznosti na prijatý Pozičný dokument EK k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020.

Základom operačného programu sa stala Partnerská dohoda, ktorá načrtáva základné smerovanie využívania intervencií EŠIF pre oblasť vzdelávania, zamestnanosti a sociálnej inklúzie. Národnou

prioritou sa stal rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce, ktorého súčasťou boli nasledovné tematické ciele: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania; Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily; Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii.

V nasledujúcom období sa uskutočnilo množstvo pracovných stretnutí v súlade s princípom partnerstva, na ktorých sa diskutovalo o budúcom znení operačného programu. V počiatočnej fáze prebiehala diskusia k možnosti vyčlenenia troch prioritných osí v pripravovanom operačnom programe (vzdelávanie, zamestnanosť a sociálne začlenenie). Partneri v úvodných etapách navrhli, aby súčasťou sociálneho začlenenia bola aj téma podpory zo zdrojov EÚ pre marginalizované rómske komunity. V nadväznosti na rozsiahlu komunikáciu s partnermi na rôznych úrovniach v rôznych etapách rokovania vrátane Európskej komisie sa definitívne uzavrela diskusia k tejto téme a uznieslo sa na zadefinovaní piatich prioritných osí (vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne začlenenie, integrácia marginalizovaných rómskych komunít a technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít). Veľká pozornosť sa venovala definovaniu špecifických cieľov operačného programu, príkladom aktivít a budúcich prijímateľov oprávnených na pomoc z fondov EÚ. Počas nasledujúcich rokovaní sa pozornosť sústredila na výsledky operačného programu a zadefinovanie merateľných ukazovateľov v jednotlivých prioritných osiach. Navyše bola otvorená otázka podpory sociálneho dialógu v novom programovom období v rámci zasadnutia pracovných skupín, ktorá sa následne aj po diskusii s Európskou komisiou zakotvila do operačného programu vo forme špecifického cieľa. Táto problematika bola osobitne konzultovaná so sociálnymi partnermi a doprecizovaná do súčasnej podoby.

Pri stanovovaní demarkačných línií, synergie a komplementarity vznikla potreba ďalšieho partnerstva predovšetkým v oblasti zamestnanosti s cieľom vytvoriť informačnú bázu pre uchádzačov o zamestnanie medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvom hospodárstva SR, Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR a úradmi práce tak, aby na vytváraní pracovných miest participovali ekonomické rezorty, ktoré pôsobia v priemysle, v službách v poľnohospodárstve a lesníctve.

Súbežne s pracovnými tímami na rôznych úrovniach sa uskutočňovali ex ante hodnotenia operačného programu, ktoré realizovala nezávislá spoločnosť. Odporúčania z hodnotení boli priebežne zapracovávané do návrhov operačného programu až do súčasného znenia.

Povinnou súčasťou prípravnej fázy návrhu operačného programu bolo tiež strategické environmentálne hodnotenie. Počas rokovaní odborníci, ktorí spracovávali predmetné strategické environmentálne hodnotenie, prispievali k formovaniu stratégie vrátane upriamenia pozornosti na definovanie aktivít v súlade so zohľadnením environmentálneho aspektu. Taktiež bola vypracovaná správa o hodnotení strategického dokumentu v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. V záverečnej etape bol k návrhu OP ĽZ vypracovaný nezávislý odborný posudok ďalšieho experta v súlade s právnymi predpismi SR, na základe ktorého možno OP ĽZ predložiť na rokovanie vlády SR a následne na formálne kolá rokovaní s Európskou komisiou.

Princíp partnerstva sa bude uplatňovať aj v *procesе vykonávania* OP ĽZ. V rámci procesu prípravy vecnej stránky projektového zámeru národných projektov/globálnych grantov/výziev RO pre OP ĽZ vytvoril v rámci organizačnej štruktúry odbor, ktorý zabezpečuje ich prípravu na princípe partnerstva. Týmto sa dodržal princíp oddelenia funkcií v zmysle pravidla: Ten kto programuje, ten nefinancuje. Ten kto financuje, ten neimplementuje. Ten, kto implementuje, nekontroluje. Na úrovni SORO sa budú v záujme zabezpečenia kvalitných národných projektov do procesu prípravy projektových zámerov národných projektov zapájať relevantní partneri/experti. Národné projekty budú realizované z dôvodu zníženia administratívnej záťaže vo vzťahu k prijímateľom/konečným užívateľom a budú sa aplikovať napr. pri riešení problematik APTP, MRK a pod. RO pre OP ĽZ predpokladá aplikáciu zjednodušovania výdavkov v týchto projektoch, čím by sa procesy o. i. zjednodušili a boli viac transparentné. Odborná príprava projektov/grantov/výziev bude riešená prostredníctvom komisie s ohľadom na špecifické zameranie oblasti podpory v súlade so zákonom o EŠIF. Komisia bude mať stálych a nestálych členov relevantných pre danú podporovanú oblasť pri dodržaní princípu partnerstva. Toto partnerstvo umožní získať vecné názory širokého spektra expertov z príslušnej problematiky, ktoré budú nápomocné pre kvalitnejšiu prípravu projektov/globálnych grantov/výziev a umožnia na základe bohatých skúseností expertov zamedziť potenciálnym rizikám v procese ich implementácie. Predmetné partnerstvo následne schvaľuje takto vytvorené dokumenty.

V procese *odborného hodnotenia výberu žiadostí o NFP* RO pre OP ĽZ oznámi začatie výkonu odborného hodnotenia partnerom, ktorí sú vybratí ako pozorovatelia v procese odborného hodnotenia. Ich úlohou bude dohliadať na transparentnosť výberu žiadostí o NFP.

Počas *realizácie projektov* bude RO pre OP ĽZ, resp. SORO vykonávať dohľad nad implementáciou projektov. Systémové kompetencie budú prerozdelené tak, že prvostupňovú kontrolu zabezpečia SORá a supervízia sa bude vykonávať prostredníctvom RO pre OP ĽZ.

Preskúmanie vykonávania a pokroku pri dosahovaní napĺňania cieľov OP ĽZ sa bude zabezpečovať prostredníctvom monitorovacieho výboru, ktorý sa zriadi v súlade s čl. 47 všeobecného nariadenia do troch mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia Komisie o prijatí programu. Predsedom Monitorovacieho výboru je zástupca MPSVR SR ako riadiaceho orgánu. Členmi Monitorovacieho výboru sú zástupcovia štátnej a verejnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy, zástupcovia hospodárskych a sociálnych partnerov, orgánov zapojených do implementácie operačného programu, zástupcovia orgánov zapojených do usmerňovania a riadenia operačného programu a zástupcovia tretieho sektora. Monitorovací výbor skúma všetky otázky, ktoré ovplyvňujú výkonnosť programu, ako aj závery z preskúmania výkonnosti programu. Členovia Monitorovacieho výboru budú mať možnosť reflektovať v procese vykonávania OP ĽZ na vzniknuté problémy z praxe, môžu predkladať pripomienky v kontexte vykonávania a hodnotenia programu, vrátane návrhu opatrení súvisiacich so znižovaním administratívnej záťaže prijímateľov. Slovenská strana vytvorí podvýbory/komisie podľa prioritných osí OP.

V rámci procesu hodnotenia sa zriadi pracovná skupina pre hodnotenie OP ĽZ, ktorá bude zoskupovať zástupcov riadiaceho orgánu, SORO a externých expertov. Táto pracovná skupina rieši otázky plánovania hodnotení, tvorby a koordinácie metodických postupov, realizáciu hodnotení OP ĽZ, posudzuje výsledky hodnotení a navrhuje témy hodnotenia problémov identifikovaných Monitorovacím výborom OP ĽZ pri schvaľovaní výročnej správy.

7.2.2 Globálne granty

RO pre OP ĽZ môže poveriť riadením časti operačného programu sprostredkovateľský orgán formou písomnej dohody uzavretej medzi sprostredkovateľským orgánom a riadiacim orgánom („globálny grant“). Sprostredkovateľský orgán musí poskytnúť záruky svojej solventnosti a spôsobilosti v príslušnej oblasti, ako aj v administratívnom a finančnom riadení. Sprostredkovateľmi globálneho grantu môžu byť napríklad miestne organizácie, združenia regionálneho rozvoja alebo neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a neziskové organizácie zriadené osobitným zákonom. .

Riadiaci orgán vníma potrebu zavedenia zjednodušeného nástroja, ktorým by vo väčšej miere mohol zacieliť podporu, ktorou sa majú dosahovať špecifické ciele operačného programu. Realizácia podpory operačného programu formou globálnych grantov so sebou prináša výhody ako:

- zapojenie sociálnych partnerov a mimovládnych neziskových organizácií do implementácie operačného programu
- flexibilnejší a menej náročný nástroj v porovnaní s dopytovo orientovanými projektmi. Subjekty, ktoré realizujú projekty podporené z globálneho grantu (forma globálneho grantu sa využíva na projekty s relatívne malou alokáciou cca do 15 000 EUR) sú menej zaťažené implementačnými požiadavkami ako subjekty realizujúce dopytovo orientované projekty (napr. sprostredkovateľ globálneho grantu sumarizuje údaje o podporených projektoch a tie zadáva do IT monitorovacieho systému)
- lepšie zacielenie opatrení - sprostredkovateľ grantu (verejný subjekt, sociálny partner, alebo mimovládna nezisková organizácia) je vybraný na základe toho, aby mal dostatočné skúsenosti s realizáciou projektov v oblasti na ktorú je globálny grant zameraný.

Globálne granty sa budú implementovať v súlade s nastavenými národnými postupmi pre oblasť riadenia, kontroly a finančného riadenia štrukturálnych fondov.

V nadväznosti na vyššie uvedené, RO pre OP ĽZ plánuje v prioritných osiach **Sociálne začlenenie** a **Integrácia marginalizovaných rómskych komunít** realizovať podporu aj formou globálnych grantov. Indikatívna výška finančných prostriedkov pre PO Sociálne začlenenie sa predpokladá v sume cca 30 000 000 EUR a pre PO Integrácia marginalizovaných rómskych komunít vo výške cca 800 000 EUR.

7.2.3 Vyčlenenie sumy na budovanie kapacít

Pre zabezpečenie stanovených cieľov v OP ĽZ je nevyhnutné vyčleniť primerané množstvo finančných prostriedkov z ESF v oblastiach menej rozvinutých regiónov na budovanie kapacít vo forme odbornej prípravy, opatrení zameraných na vytváranie sietí a posilnenia sociálneho dialógu, vo forme úhrady príspevkov a podpory účasti podporených organizácií na stretnutiach sietí ako aj na činnosti, ktoré sociálni partneri vykonávajú spoločne s cieľom podporiť ich primeranú účasť na činnostiach podporovaných ESF.

Prioritná os určená na technickú pomoc, najmä jej špecifický cieľ č. 2, bude podporovať budovanie kapacít sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií pri implementácii OP v podobe odbornej prípravy, opatrenia na vytváranie sietí a posilnenia dialógu.

8 Koordinácia medzi fondmi, EPFRV, ENRF a inými finančnými nástrojmi Únie a národnými finančnými nástrojmi, ako aj EIB

Synergia medzi OP ĽZ a OP Výskum a inovácie

Podpora nových študijných programov bude najmä vo vzťahu k plánovaným projektom strategického dlhodobého výskumu OP VaI, na ktorých budú participovať subjekty z hospodárskej praxe. V oblasti podpory doktorandov z OP ĽZ pôjde o podporu mobility a vzájomnej výmeny doktorandov medzi jednotlivými ústavmi SAV, univerzitami a výskumnými inštitúciami v SR ako aj v zahraničí.

OP ĽZ bude tiež podporovať mobility medzi organizáciami výskumu a vývoja a subjektmi z hospodárskej sféry za účelom skvalitnenia obsahu a procesu vzdelávania. Aktivity OP VaI budú zamerané na zvyšovanie podnikateľských schopností MSP, vrátane motivácie k podnikaniu a na podporu medzisektorových partnerstiev a mobilít expertov (napr. inovačné platformy, matchmaking roadshows a pod.). V oblasti sociálnych inovácií budú v OP ĽZ aktivity smerované na podporu sociálneho začleňovania cieľovej skupiny, kým v OP VaI sú smerované na zamestnanosť a rozvoj podnikania.

V oblasti zamestnanosti sa budú prostredníctvom OP ĽZ podporovať *evídovaní* UoZ prostredníctvom vzdelávania a prípravy pre trh práce, príspevkom na samostatnú zárobkovú činnosť (pre začatie podnikania, založenie si živnosti) s cieľom podporiť vstup na trh práce v oblasti priemyslu a služieb. MŠVVŠ SR ako RO pre OP VaI bude podporovať *záujemcov o podnikanie a podnikateľské subjekty* formou odovzdávania praktických skúseností prostredníctvom špecifického poradenstva zameraného na rozvoj podnikateľských zručností a sprostredkovania úspešných podnikateľských príkladov. V oblasti sociálnych inovácií budú v OP ĽZ aktivity smerované na podporu sociálneho začleňovania cieľovej skupiny, kým v OP VaI sú smerované na zamestnanosť a rozvoj podnikania.

Synergia medzi OP ĽZ a FEAD

Synergia s FEAD je zameraný na nefinančnú pomoc pre najodkázanejšie osoby. OP ĽZ je zameraný na podporu zamestnanosti, boj proti chudobe a podporu aktívneho začlenenia. Avšak niektorí najodkázanejší občania, ktorí trpia extrémnymi formami chudoby, sú natoľko vzdialení od trhu práce, že nemôžu, resp. nedokážu využívať opatrenia OP ĽZ. Práve tu FEAD zmierňuje mieru chudoby týchto najodkázanejších osôb prostredníctvom poskytnutia nefinančnej pomoci, a tým podporuje vytvorenie priestoru pre ďalšie nadväzujúce opatrenia OP ĽZ. FEAD komplementárne prispieva aj sprievodnými opatreniami sociálnej inklúzie.

Synergia medzi OP ĽZ a Integrovaný regionálny operačný program

Najväčšia časť koordinácie medzi fondmi ESF a ERDF je zabezpečená medzi OP ĽZ a IROP. Z uvedeného dôvodu sa vytvoria koordinačné skupiny s IROP pre riešenie problematiky vzdelávania, sociálneho zabezpečenia a rómskej problematiky.

Synergia a komplementarita medzi OP ĽZ a IROP bude napĺňaná v oblasti ZŠ a SŠ. Investície IROP budú v rámci podpory ZŠ a SŠ zamerané na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia miestností, laboratórií, na jazykové účely, vytváranie centier odborného duálneho vzdelávania a prípravy s cieľom prepojiť vzdelávanie s potrebami trhu práce. Aktivity v oblasti vzdelávania OP ĽZ sa zamerajú na zvýšenie kvality a obsahu poskytovaného vzdelávania.

Synergia medzi OP ĽZ a IROP sa týka aj oblasti zosúladovania rodinného a pracovného života. Ide predovšetkým o zabezpečenie služieb starostlivosti o dieťa do 3 rokov, (t.j. príspevok na služby

starostlivosti o dieťa, ako aj vytvorením podmienok a synergicky IROP pre budovanie zariadení služieb starostlivosti o deti do 3 rokov.

Ďalšou oblasťou spolupráce IROP a OP ĽZ je v oblasti DI sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti prostredníctvom predovšetkým mzdových finančných prostriedkov z OP ĽZ a IROP je zamerané na zabezpečenie výstavby, rekonštrukcie a materiálne-technického vybavenia budov pre DI.

Synergia a komplementarita medzi OP ĽZ a IROP v oblasti zdravotníctva bude napĺňaná v rámci primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti. V rámci IROP bude podporované budovanie infraštruktúry centier integrovanej zdravotnej starostlivosti ako centier primárneho kontaktu. V OP ĽZ sa prostredníctvom tvorby klinických postupov a postupov prevencie posilní kompetencia a výkony v oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti. Budovanie centier integrovanej zdravotnej starostlivosti v rámci IROP bude mať zároveň pozitívny synergický efekt aj na program komunitných pracovníkov v oblasti zdravotnej výchovy v obciach s prítomnosťou MRK, keďže v rámci infraštruktúry centier vzniknú priestory, ktoré budú môcť byť využité ako administratívne priestory pre koordinátorov programu a zároveň budú centrá disponovať aj priestormi vhodnými pre edukačné a osvetové aktivity.

Podpora v obciach s prítomnosťou MRK v rámci IROP sa bude spoločne koordinovať a napĺňať na úrovni prípravy RIÚS a ich schvaľovaní v Rade partnerstva pre RIÚS, a to v obciach s prítomnosťou MRK uvedených v Atlase rómskych komunit 2013. V OP ĽZ budú realizované programy v obciach s najvyššou mierou segregačného indexu v súlade s Atlasom rómskych komunit 2013 (150 obcí) automaticky, na základe nárokovateľnosti, nie súťaže. MV SR/ÚSVRK okrem samotnej realizácie bude garantovať prepojenosť jednotlivých intervencií a kvalitu ich výkonu v teréne.

Podpora v obciach s prítomnosťou MRK v OP ĽZ a v rámci IROP bude spoločne koordinovaná a napĺňaná na úrovni prípravy relevantných častí RIÚS a ich schvaľovaní v Rade partnerstva pre RIÚS, a to v oblasti predprimárneho vzdelávania, s dôrazom na výstavbu nových zariadení a rekonštrukciu predškolských zariadení rozšírením kapacity v obciach s prítomnosťou MRK uvedených v Atlase rómskych komunit 2013. Nadväzujúca spolupráca bude pri príprave samotných výziev MV SR/ÚSVRK, kde aktívna účasť bude zastrešená RO pre IROP v spolupráci s RO pre OP ĽZ.

Vo vzťahu k aktivitám MRK OP ĽZ podporí tie aktivity, ktoré nebudú identifikované v rámci stratégií miestneho rozvoja a budú preukazovať komplexný prístup. Obsahové a územné zacielenie aktivít bude koordinované na úrovni nastavovania a vyhlasovania výziev. Za účelom posilnenia synergie budú v rámci hlavných princípov výberu projektov zvyhodňované najmä obce identifikované v indexe podrozvinosti.

V súvislosti s prístupom CLLD bude synergia zabezpečená tým, že MAS, ako aj žiadatelia z územia MAS, budú oprávneným prijímateľom v rámci OP ĽZ.

Synergia medzi OP ĽZ a Program rozvoja vidieka

Komplementarita s PRV sa bude zabezpečovať v oblasti zamestnanosti. Demarkačnou líniou medzi realizovanými aktivitami bude stanovenie cieľovej skupiny. V rámci OP ĽZ sa budú podporovať evidovaní uchádzači o zamestnanie prostredníctvom príspevku na vzdelávanie a prípravu pre trh práce, príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť (napr. pre začatie podnikania, založenie si živnosti, jednoduché účtovníctvo, právne minimum, atď.) s cieľom podporiť prístup k zamestnanosti aj v oblasti pôdohospodárstva a lesníctva, kde Slovenská republika vidí možnosti zamestnať i dlhodobo nezamestnaných ľudí s nízkou kvalifikáciou, či neúplným vzdelaním, po ich zaškolení resp. po absolvovaní potrebného školenia pre začatie podnikania.

PRV bude podporovať podnikateľské subjekty prostredníctvom poskytnutia finančných prostriedkov na investície a kvalitu ďalšieho odborného vzdelávania oblasti poľnohospodárstva a lesníctva. Aktivity budú realizované napr. ako demonštračné, pilotné projekty, workshopov, semináre a odborné exkurzie.

Komplementarita s PRV sa bude zabezpečovať v oblasti zlepšenia životných podmienok a kvality bývania obyvateľov MRK za predpokladu, že investície budú prispievať k sociálno-ekonomickému rozvoju, verejnemu záujmu, k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a bezpečnosti obyvateľov v rámci infraštruktúry. Demarkácia bude zabezpečená na úrovni jednotlivých projektov nastavením podmienok oprávnenosti a výberových kritérií.

V súvislosti s prístupom CLLD bude synergia zabezpečená tým, že MAS, ako aj žiadatelia z územia MAS, budú oprávneným prijímateľom v rámci OP ĽZ.

Synergia medzi OP ĽZ a OP Kvalita životného prostredia

Súčasťou integrovaného komplexného prístupu, ktorý sa bude uplatňovať v OP ĽZ je zlepšenie podmienok bývania obyvateľov marginalizovaných rómskych komunit. V rámci plánovanej výstavby rekonštrukcie a modernizácie infraštruktúrnych projektov bude kladený zreteľ na zlepšovanie

energetickej hospodárnosti budov tak, aby sa maximalizovali úspory energie s využitím inovatívnych riešení. V rámci OP ĽZ sa nebudú podporovať oprávnené aktivity v oblasti budovania kanalizácií, ktoré budú riešené v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smernice 91/271/EHS. V záujme zabezpečenia komplementarity a synergie v OP ĽZ budú investície zamerané na aktivity súvisiace s riešením problematiky komunálneho odpadu zacielené len do obcí so segregovanými komunitami.

Synergia medzi OP ĽZ a programami Európskej územnej spolupráce

Relevantnými programami pre oblasť synergií a komplementarity sú programy cezhraničnej spolupráce SR - ČR 2014-2020, SR – Rakúsko 2014-2020 a Poľsko - SR 2014 – 2020. V programoch cezhraničnej spolupráce prispievajú navrhované aktivity v oblasti vzdelávania k posilneniu odborného a celoživotného vzdelávania pre potreby praxe a v súlade s požiadavkami cezhraničného trhu práce. Strategickým zámerom je prispieť ku skvalitneniu odborného vzdelávania poskytovaného vzdelávacími inštitúciami v cezhraničných regiónoch. Deliacou líniou medzi OP ĽZ a programami EÚS je podmienka preukázateľného cezhraničného dopadu pri realizácii projektov v rámci OP EÚS.

Synergia medzi OP ĽZ a Erasmus+

Vzdelávanie v OP ĽZ sa prelína s návrhom nariadenia o programe Erasmus+ v 2 základných témach:

- Vytváranie spolupráce medzi svetom vzdelávania a svetom práce
- Spájanie rozličných aktérov za účelom skvalitňovania výstupov, najmä na vysokých školách.

Kým OP ĽZ pristupuje k týmto témam výlučne obsahovo, návrh nariadenia o programe Erasmus+ ich podmieňuje aj vytváraním alebo rozvíjaním konkrétnych inštitucionálnych alebo organizačných štruktúr, v rámci ktorých sa majú uvedené témy realizovať. Problémom SR je však slabá inštitucionálna základňa na skutočne validné riešenia problémov, preto sa javí takéto prepojenie oboch dokumentov ako vzájomne prínosné. Vzdelávanie v OP ĽZ je možné dopĺňať aktivitami naplánovanými v rámci navrhovaného programu Erasmus+, resp. sa môžu aktivity v rámci programu Erasmus+ o tieto špecifické ciele oprieť. Príkladom spolupráce budú napr. spoločné tematické podujatia zamerané na vzájomné porovnávanie výsledkov národných (financovaných cez ESF) a medzinárodných (financovaných cez Erasmus+) projektov.

Synergia medzi OP ĽZ a programom ROMED a ROMACT

Hlavné zameranie programov ROMED a ROMACT prispieť k podpore sociálnej inklúzie obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít korešponduje najmä s aktivitami plánovanými v rámci prioritnej osi 5 a 6. Synergie je možné identifikovať vo vzťahu k transferu poznatkov, zdieľania príkladov dobrej praxe v rámci ktorých sa očakáva užšia spolupráca.

Synergia medzi OP ĽZ a Dunajskou stratégiou

Investovanie do ľudí a zručností je jednou z 11 prioritných oblastí Dunajskej stratégie, ktorá sa prostredníctvom osobitého zamerania na podporu sociálnej inklúzie Rómov bude synergicky prepájať s opatreniami v rámci prioritnej osi 5 a 6 najmä v oblasti vzdelávania a zamestnanosti. Pridaná hodnota nadnárodnej synergie sa predpokladá v sieťovaní kľúčových inštitúcií na miestnej národnej a makro-regionálnej úrovni za účelom posilnenia a zefektívnenia inkluzívnych politík v oblasti integrácie Rómov.

Synergia medzi OP ĽZ a OP Efektívna verejná správa

V oblasti ďalšieho rozvoja spolupráce so sociálnymi partnermi predpokladá OP ĽZ prispievať na podporu sociálneho dialógu v rámci segmentov hospodárskej a sociálnej oblasti. OP EVS bude podporovať spoluprácu so sociálnymi a ekonomickými partnermi za účelom skvalitňovania verejnej správy sústreďujúc sa na občana SR. S cieľom začleniť sociálne aspekty do postupov verejného obstarávania bude OP ĽZ synergicky dopĺňať plánované aktivity OP EVS. Kým OP EVS sa zameria na tvorbu metodológie, postupov spojených s touto formou verejného obstarávania, OP ĽZ bude prispievať podpornými službami (vzdelávanie, školenie, kurzy) s cieľom zvyšovania zamestnanosti.

Synergia medzi OP ĽZ a OP Technická pomoc

Základom zvyšovania kvality administratívnych kapacít OP ĽZ bude nastavenie systému vzdelávania administratívnych kapacít. V rámci OP TP sa budú podporovať aktivity v oblastiach vzdelávania, a to:

- povinné vzdelávanie na národnej úrovni pre AK bez predchádzajúcich skúseností a AK s praktickým zapojením menej ako 12 mesiacov – intenzívne vzdelávanie.
- pre AK zapojené do riadenia, implementácie, kontroly a auditu EŠIF po dobu viac ako 12 mesiacov bude vytvorený samostatný vzdelávací program,

- pravidelná školiaca činnosť AK EŠIF v oblasti boja proti korupcii a podvodom.

RO OP ĽZ a SORO budú dopĺňať AK o ďalšie vzdelávanie zohľadňujúce špecifiká OP ĽZ.

Synergia medzi OP ĽZ a Fondom pre azyl, migráciu a integráciu

Jedným z cieľov Fondu pre azyl, migráciu a integráciu je podpora legálnej migrácie do členských štátov v súlade s ich hospodárskymi a sociálnymi potrebami, napríklad potrebami trhu práce. Synergia medzi OP ĽZ a Fondom pre azyl, migráciu a integráciu spočíva v znížení počtu ľudí ohrozených chudobou, najmä podporou ich prístupu k zamestnaniu. OP ĽZ bude tiež prispievať k celoživotnému vzdelávaniu, od predprimárneho vzdelávania detí vo veku 3-6 rokov po ďalšie stupne vzdelávania. Prostredníctvom OP ĽZ bude možné uchádzať sa o podporu v rámci aktívneho začlenenia, ktorý podporuje rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti. V OP ĽZ budú poskytované sociálne služby a zdravotná starostlivosť migrantom a účastníkom s cudzím pôvodom so zásadou rovného zaobchádzania.

Koordinácia finančných nástrojov v OP ĽZ (ak bude relevantné)

V rámci OP ĽZ sa neidentifikovala žiadna spolupráca s Európskou investičnou bankou, avšak využitie spolupráce v oblasti finančných nástrojov v budúcnosti nie je vylúčené.

9 Ex ante kondicionality

9.1 Ex ante kondicionality

Tabuľka č. 22: Uplatniteľné ex ante kondicionality a posúdenie ich splnenia

Ex-ante kondicionalita	Prioritné osi, na ktoré sa podmienka vzťahuje	Ex-ante kondicionalita splnená (Áno/Nie/Čiastočne)	Kritériá	Kritériá splnené (Áno/Nie)	Odkazy (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlivky
8.1. Vytváranie a realizácia aktívnych politík trhu práce so zreteľom na usmernenia politiky zamestnanosti.	Zamestnanosť	Čiastočne	1- Služby zamestnanosti majú možnosť zabezpečiť a zabezpečujú: - personalizované služby a aktívne a preventívne opatrenia na trhu práce, ktoré sa realizujú včas, sú prístupné pre všetkých uchádzačov o prácu a zameriavajú sa osoby najviac ohrozené sociálnym vylúčením vrátane osôb z marginalizovaných komunit.	Nie	Národný program reforiem SR 2013 (http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=22344) Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96) Správa o aktuálnej situácii na trhu práce v SR a opatrenia na jej zlepšenie. (http://www.nrsr.sk/web/Dynamic/Download.aspx?DocID=382240)	V zmysle zákona č. 96/2013 Z. z. (novela zákona o službách zamestnanosti) bude ÚPSVR na základe vstupov od jednotlivých úradov práce, sociálnych vecí a rodiny pravidelne pripravovať správu o fungovaní aktívnej politiky trhu práce. Bude sfinalizovaná centrálna databáza a zabezpečený prístup k nej. V súčasnosti sa realizuje národný projekt, prostredníctvom ktorého pre oblasť zamestnanosti bude vypracovaný strešný strategický dokument - Národná stratégia zamestnanosti v SR (ďalej len „stratégia“). Stratégia a Národný program reforiem, vychádzajúce zo stratégie Európa 2020, budú pre programové obdobie 2014 - 2020 predstavovať dva kľúčové strategické dokumenty pre zamestnanosť vrátane služieb zamestnanosti.
			2- Služby zamestnanosti majú možnosť zabezpečiť a zabezpečujú: - komplexné a transparentné informácie o nových pracovných miestach a príležitostiach na zamestnanie pri zohľadnení meniacich sa potrieb pracovného trhu.	Áno	Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVR) http://www.upsvar.sk/volne-pracovne-miesta.html?page_id=12925 http://www.upsvar.sk/eures.html?page_id=13140 http://sustavapovolani.sk/sektorove-rady	Zákon č. 96/2013 Z. z. zavádza systémový nástroj aktívnej politiky trhu práce, ktorým je Aliancia sektorových rád, sektorové rady a národná sústava povolaní. Do pôsobnosti sektorovej rady, prostredníctvom účasti zamestnávateľov a vzdelávacích inštitúcií, patrí najmä aktualizovanie informačného systému v súlade s vývojom na trhu práce. Povinnú evidenciu voľných pracovných miest vedú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. V roku 2013 bolo nahlásených na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny 68107 voľných pracovných miest a priemerne bolo k dispozícii 5676 voľných pracovných miest.
			3- Služby zamestnanosti vypracovali formálne alebo neformálne dohody o spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami.	Áno	Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96) http://sustavapovolani.sk/sektorove-rady	Novela zákona č. 96/2013 Z. z. ustanovuje legisl. rámec spolupráce podľa jednotlivých nástrojov aktívnej politiky trhu práce, a zavádza do pôsobnosti Výbory pre otázky zamestnanosti, zložené zo všetkých relevantných zástupcov trhu práce. Spolupráca verejných služieb zamestnanosti so školami je najmä v oblasti informačných a poradenských služieb. Sú uzatvárané dohody medzi úradmi verejných služieb zamestnanosti, obcami a miestnymi zamestnávateľmi na zabezpečovanie uplatňovania aktívnej politiky trhu práce. Spolupráca je s nešťatnými agentúrami dočasného zamestnávania pri umiestňovaní znevýhodnených

						uchádzačov o zamestnanie. Spolupráca je vykazovaná aj s ďalšími sprostredkovateľmi zamestnania a agentúrami podporovaného zamestnávania. V r. 2013 realizovali ÚPSVR v partnerstvách so zamestnávateľmi, ako aj so vzdelávacími inštitúciami, MVO a ďalšími niekoľko výberových konaní, burzy práce, Veľtrh práce Job Expo. Dôkazmi partnerstva boli aj Veľtrh Profesia days a Veľtrh Svet práce.
8.3 Inštitúcie trhu práce sú modernizované a posilnené so zreteľom na usmernenia politiky zamestnanosti. Reformám inštitúcií trhu práce predchádza jasný strategický politický rámec a posúdenie ex ante zahŕňajúce rodovú dimenziu.	Zamestnanosť	Čiastočne	1- Opatrenia zamerané na reformu služieb zamestnanosti s cieľom vybaviť ich kapacitou na zabezpečovanie: - personalizovaných služieb a aktívnych a preventívnych opatrení na trhu práce, ktoré sa realizujú včas, sú prístupné pre všetkých uchádzačov o prácu a zameriavajú sa na osoby najviac ohrozené sociálnym vylúčením vrátane osôb z marginalizovaných komunít.	Nie	Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96) Správa o aktuálnej situácii na trhu práce v SR a o opatreniach na jej zlepšenie. http://www.nrsr.sk/web/Dynamic/Download.aspx?DocID=382240	Niektoré z kritérií sú už plnené novelou zákona o službách zamestnanosti, ktorá jednoznačne ustanovila úlohy pre celý systém inštitúcií a nástrojov podpory a pomoci účastníkom trhu práce, ktoré sú prístupné pre všetkých uchádzačov o zamestnanie. Na novelu zákona nadväzuje aj reforma služieb zamestnanosti v prospech posilnenia aktívnych a preventívnych opatrení, čo súvisí aj s potrebou posilnenia kapacít verejných služieb zamestnanosti. Opatrenia na reformu služieb zamestnanosti sú nastavené a sú cieleň najmä na posilňovanie kapacity cielených individualizovaných služieb. Smerom navonok ide o cieleň poskytovanie príspevkov na aktívne opatrenia na trhu práce, posilnenie odbornej poradenskej činnosti. Ďalším prvkom nastavenej reformy služieb zamestnanosti je posilnenie spolupráce s neštátnymi poskytovateľmi služieb zamestnanosti a všetkými partnermi na trhu práce najmä prepojením informačných systémov pre odstránenie duplicity pri financovaní jednotlivých nástrojov a klientov.
			2- Opatrenia zamerané na reformu služieb zamestnanosti s cieľom vybaviť ich kapacitou na zabezpečovanie: - komplexných a transparentných informácií o nových pracovných miestach a príležitostiach na zamestnanie pri zohľadnení meniacich sa potrieb pracovného trhu.	Áno	Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96) ÚPSVR http://www.upsvar.sk/volne-pracovne-miesta.html?page_id=12925 EURES www.eures.sk	Transparentné a systematické informácie o nových voľných pracovných miestach poskytujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci vymedzenej vecnej pôsobnosti v súlade so zákonom o službách zamestnanosti. V roku 2013 bolo nahlásených na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny 68107 voľných pracovných miest a priemerne bolo k dispozícii 5676 voľných pracovných miest. Modernizácia služieb zamestnanosti je aj naďalej založená na poskytovaní informácií o voľných pracovných miestach prostredníctvom siete EURES.
			3- Súčasťou reformy služieb zamestnanosti bude aj vytvorenie formálnych alebo neformálnych sietí spolupráce s príslušnými zainteresovanými stranami.	Áno	Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96) http://sustavapovolani.sk/sektorove-rady	Novelizovaný zákon č. 96/2013 Z. z. výrazne upravuje a sprehľadňuje formálnu spoluprácu príslušných účastníkov aktívnych opatrení trhu práce. Ide o zavedenie novej pôsobnosti Výborov pre otázky zamestnanosti, ktoré budú zložené zo všetkých relevantných zástupcov trhu práce. Spolupráca je s neštátnymi agentúrami dočasného zamestnávania (1048 subjektov), aktuálne pri umiestňovaní znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, ktoré poskytujú ÚPSVR pravidelne správu o svojej činnosti. Spolupráca je vykazovaná aj s ďalšími sprostredkovateľmi zamestnania (1355 subjektov) a agentúrami podporovaného zamestnávania (58 subjektov). V r. 2013 realizovali ÚPSVR v partnerstvách so zamestnávateľmi, ako aj so vzdelávacími inštitúciami, MVO a ďalšími niekoľko výberových konaní, burzy práce, Veľtrh práce Job Expo. Dôkazmi partnerstva boli aj Veľtrh Profesia days a Veľtrh Svet práce.
8.6. YEI:existencia strategického politického rámca na podporu zamestnanosti	Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Áno	1- Zavedený je strategický politický rámec na podporu zamestnanosti mladých, ktorý:	Áno	Zákon č. 96/2013 Z. z. (http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-96)	V súlade so zákonom č. 96/2013 Z. z. sa občan mladší ako 26 rokov, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemal pravidelne platené zamestnanie, považuje za znevýhodneného uchádzača o zamestnanie. V súlade s NPR SR 2013 pripravilo MPSVR SR v spolupráci
			2- sa zakladá na dôkazoch hodnotiacich výsledky pre mladých	Áno	Národný program reforiem SR 2013 (http://www.rokovania.sk/Rokovanie.asp)	

mladých , a to aj uplatňovaním záruky pre mladých.			Ľudí, ktorí nemajú zamestnanie, ani nie sú zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy, na základe ktorých sa môžu vypracovať ciele politiky a sledovať vývoj;		x/BodRokovaniaDetail?idMaterial=22344	s MŠVVŠ SR Návrh národného plánu implementácie záruky pre mladých ľudí v SR. Národný plán bol vypracovaný ako súčasť Informácie o príprave a prijatí záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike, ktorú prerokovala a vzala na vedomie vláda SR na svojom rokovaní 5. februára 2014. Zavedenie záruky pre mladých ľudí v súlade so závermi bilaterálneho rokovania MPSVR SR s EK zo 14.2.2014 je schválené uznesením vlády SR č. 195 z 23. apríla 2014 k NPR SR 2014. V apríli 2014 bola záruka zaslaná na EK a v máji 2014 na oficiálnu adresu EK k záruke ('EMPL-Youth-Guarantee@ec.europa.eu').
9.1. Existencia a vykonávanie národného strategického politického rámca pre znižovanie chudoby, ktorý je zameraný na aktívne začlenenie osôb vyčlenených z trhu práce so zreteľom na usmernenia politiky zamestnanosti.	Sociálne začlenenie	Čiastočne	1- Zavedený je národný strategický politický rámec pre znižovanie chudoby, zameraný na aktívne začlenenie, ktorý:	Nie		
			3- určuje relevantný orgán verejnej správy zodpovedný za opatrenia v oblasti zamestnania mladých a koordináciu partnerstiev na všetkých úrovniach a vo všetkých sektoroch;	Áno		
			4- zahŕňa všetky zainteresované strany, ktoré sa podieľajú na riešení otázky nezamestnanosti mladých;	Áno		
			5- umožňuje včasnú intervenciu a aktiváciu;	Áno		
			6- obsahuje opatrenia na podporu prístupu k zamestnaniu, zlepšovania zručností, pracovnej mobility a udržateľného začleňovania mladých ľudí, ktorí nemajú zamestnanie, ani nie sú zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy, na pracovný trh.	Áno		
			2- poskytuje dostatok dôkazov, na základe ktorých sa dajú stanoviť politiky v oblasti znižovania chudoby a sledovať vývoj.	Nie		Národný projekt Národná rámcová stratégia sociálneho začlenenia a boja proti chudobe, bol podpísaný 8. 10. 2013, pričom v mesiaci apríl 2014 boli zrealizované vybrané aktivity. Národná rámcová stratégia sociálneho začlenenia a boja proti chudobe vytvorená v rámci národného projektu bude v analytickej časti vychádzať zo zdrojov EÚ SILC, vybraných štatistických zisťovaní a iných administratívnych a ad hoc zdrojov.
			3- obsahuje opatrenia na podporu plnenia národného cieľa v oblasti chudoby a sociálneho vylúčenia (ako sa uvádza v národnom programe reforiem), ktorý zahŕňa podporu udržateľných a kvalitných pracovných príležitostí pre ľudí, ktorým najviac hrozí sociálne vylúčenie, vrátane osôb z marginalizovaných komún.	Nie	http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/ http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/NezaradenyMaterialDetail?idMaterial=23195	Národná rámcová stratégia je v súlade a vychádza aj z Národného programu reforiem a ďalších strategických dokumentov ako napríklad stratégia deinštitucionalizácie a podobne. Potenciál sociálnej ekonomiky a medzitrhu práce pre sociálne začlenenie /východiská, zdroje sociálnej ekonomiky a jej súčasné hlavné oblasti vývoja, analýza štyroch hlavných modelov WISE-e v európskom priestore, financovanie, predpoklady etablovania, rozvoj iniciatív, predpoklady a limity sociálnej ekonomiky v SR/ budú obsahovou, vecnou súčasťou Stratégie i jej príloh
			4- zahŕňa príslušné strany zainteresované v oblasti boja proti chudobe.	Áno	http://www.sspr.gov.sk/IVPR/index.php?option=com_content&view=article&id=259&Itemid=49&lang=sk	V zmysle uznesenia vlády SR č. 305/2012 z 27. 6. 2012 k materiálu „Spôsob uplatnenia ex ante kondicionality pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2013 v podmienkach SR“ bola na MPSVR SR zriadená nadzortná pracovná skupina, ktorej členmi

						sú relevantní partneri z oblasti boja proti chudobe na Slovensku (vládne a mimovládne organizácie), ktorí sa podieľajú na vytváraní a najmä pripomienkovaní Národnej rámcovej stratégie. Národná rámcová stratégia bude v rámci národného projektu taktiež konzultovaná a diskutovaná s relevantnými záujmovými skupinami prostredníctvom odborného workshopu a celoslovenskej konferencie. Samotná Národná rámcová stratégia obsahuje v kapitole 5 <i>Proces komunikácie so zainteresovanými stranami</i> niekoľko návrhov na zabezpečenie spolupráce relevantných aktérov z rôznych oblastí a úrovní.
			5- obsahuje opatrenia pre prechod od inštitucionálnej starostlivosti k starostlivosti na úrovni komunít v závislosti od zistených potrieb.	Áno	http://www.employment.gov.sk/files/legi-slativa/dokumenty-zoznamy-pod/strategia-deinstitucionalizacie-systemu-socialnych-sluzieb-nahradnej-starostlivosti-1.pdf http://www.upsvar.sk/buxus/docs//SSVaR/OVOZ/Koncepcia.pdf	Národná rámcová stratégia bude vychádzať a nadväzovať aj na zavedenú „Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike“, ako aj na „Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015“ a „Koncepciu zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 - Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“. Vychádzajúc zo stratégie deinštitucionalizácie v pripravovanej Národnej rámcovej stratégii budú navrhnuté aj ukazovatele v oblasti prechodu z inštitucionálnej do komunitnej starostlivosti. Návrh <i>Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe</i> obsahuje v kapitole 3 <i>Politiky zamerané na podporu sociálneho začlenenia a boja proti chudobe</i> , podkapitole 3.2. <i>Kľúčové opatrenia</i> súbor opatrení a nástrojov zacielených na podporu prístupu ku kvalitným službám.
			6- Na žiadosť a podľa potreby sa príslušným zainteresovaným stranám poskytne podpora pri predkladaní žiadostí o projekty a pri vykonávaní a riadení vybraných projektov.	Nie		V súčasnosti sa využívajú viaceré možnosti podpory a informovanosti príslušných záujmových skupín a prijímateľov. Pri predkladaní projektov ide najmä o informačné semináre k výzvam a často kladené otázky (FAQ), prostredníctvom ktorých RO a SORO odpovedajú všetkým účastníkom. V procese implementácie sú podporovaní zo strany projektových manažérov RO a SORO. Do budúcnosti sa hľadajú rôzne ďalšie možnosti podpory.
9.2.	Integrácia marginalizovaných rómskych komunít Zavedený je národný strategický politický rámec integrácie Rómov. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	Čiastočne	1- Zavedený je národný strategický politický rámec integrácie Rómov, ktorý:	Nie		
			2- stanovuje dosiahnuteľné národné ciele pre integráciu Rómov na premostenie medzery existujúcej vo vzťahu k ostatnému obyvateľstvu. Tieto ciele by mali riešiť štyri ciele Únie týkajúce sa integrácie Rómov, ktoré zahŕňajú prístup ku vzdelaniu, zamestnaniu, zdravotnej starostlivosti a bývaniu.	Áno	http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=20646 http://www.minv.sk/?romske-komunity-uvod	Vláda SR schválila uznesením č. 1 z 11. januára 2012 Stratégiu Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (ďalej len "Stratégia") Stratégia a Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015.
			3- v príslušných prípadoch identifikuje znevýhodnené mikroregióny alebo segregované štvrte, kde žijú najodkázanejšie komunity, s použitím už dostupných sociálno-ekonomických a územných	Áno	http://www.minv.sk/?atlas_2013 http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/socialne-vylucene-spolocenstva/dokumenty.html	S cieľom získať dostupné informácie a spracovať komplexnú databázu údajov pre efektívnu realizáciu politik smerujúcich k zlepšeniu postavenia Rómov na Slovensku bol vytvorený Atlas rómskych komunít 2004. Zohľadňujúc rastúcu požiadavku disponovať detailnými aktuálnymi dátami o rómskych komunitách, United Nations Development Programme (ďalej len "UNDP") v spolupráci s Ústavom rómskych štúdií, Úradom

		ukazovateľov (t. j. veľmi nízka úroveň vzdelanosti, dlhodobá nezamestnanosť atď.).			spĺnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej len „úrad“) a Združením miest a obcí (ďalej len ZMOS) vypracoval v roku 2013 nové vydanie Atlasu rómskych komunít 2013.
		4- zahŕňa výkonné metódy sledovania na posúdenie vplyvu opatrení na integráciu Rómov a mechanizmy preskúmania na prispôsobovanie stratégie.	Nie	http://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/dokumenty/StrategiaSR_integraciaRomov.pdf http://www.minv.sk/?zoznam-schvalenych-ziadosti-o-dotaci-u-na-zaklade-na-zaklade-vyzvy-c-i-usvrk-2013 http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Uznesenie-12307?prefixFile=u https://lt.justice.gov.sk/Document/DocumentDetails.aspx?instEID=-1&matEID=7002&docEID=351001&docFormEID=-1&docTypeEID=1&langEID=1 http://www.minv.sk/?aktualne_info	V Stratégii boli zadefinované konkrétne merateľ. ukazovatele. V kap. F.2, str. 65 „Indikátory a postupy monitor. a evaluácie“ a postupy monitor. a evaluácie. ÚSVRK vytvoril návrh štandardiz. podoby monitor. a hodnot. správ, ktorý bol konzultovaný so zástupcami MNO a UNDP. Výstupom je zadefinovanie schémy monitor. členenej do 3 základ. línií: a) technicko-administratívna, b) kvalitatívna c) externé monitorovanie. Periodicita evaluácie stratégie je určená uznes. vlády SR č. 1/2012, pričom posledná evaluácia v súlade so schválenou zmenou termínov plnenia úlohy je stanovená na 30.6.2017. Súčasťou systému monitor. Stratégie sú aj každoročné výroč. konferencie, zamerané na plnenie opatrení financovaných z prostriedkov EÚ. V aktuálnom návrhu OP ĽZ sa uvádza: Komplexný zber dát o MRK prostredníctvom kvantitatívnych výskumov ako aj kvalitatívnych zisťovaní, výskum. projektov formou 7- ročného NP. Súčasťou bude vyhodnocovanie efektívnosti jednotlivých nástrojov politik a ich dopad na MRK.
		5- je navrhnutá, vykonáva sa a monitoruje v úzkej spolupráci a neustálom dialógu s rómskou občianskou spoločnosťou, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy.	Nie	http://www.minv.sk/?programove_obdobie_2014-2020 ; http://www.minv.sk/?podporne_platformy https://lt.justice.gov.sk/Document/DocumentDetails.aspx?instEID=-1&matEID=7002&docEID=351001&docFormEID=-1&docTypeEID=1&langEID=1 http://www.minv.sk/?zoznam-schvalenych-ziadosti-o-dotaci-u-na-zaklade-na-zaklade-vyzvy-c-i-usvrk-2013 http://www.romainstitute.sk/index.php?ID=255	Proces tvorby Stratégie prebiehal vo forme konzultácií s predstaviteľmi príslušných ministerstiev, štátnej správy, samosprávy, rómskych i nerómskych MNO akademickými. autoritami na reg. a národ. úrovni.. Zoznam prizvaných predstaviteľov štát. správy, samosprávy a MNO ku konzultácii pri príprave PO; Podporné platformy ÚSVRK, kde sú uvedené organizácie zapojené do PS zameraných na prípravu, implementácie a monitor. fondov EÚ pre inklúziu Rómov. ÚSVRK v spolupráci s rezortnými partnermi vypracoval I. monitorovaciu správu Stratégie za roky 2012, 2013. Z dotačnej. schémy ÚSVRK bolo financované externé hodnotenie Stratégie prostredníctvom 2 MNO : Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť SGI, o.z. Škola dokorán. Externé. hodnotenie Stratégie je realizované aj prostredníctvom národnej koalície MNO, ktoré koordinuje Rómsky inštitút. Organizácie sú členmi pracovných skupín ÚSVRK pre programové obdobie 2014 - 2020.
		6- Na žiadosť a podľa potreby sa príslušným zainteresovaným stranám poskytne podpora pri predkladaní žiadostí o projekty a pri vykonávaní a riadení vybraných projektov.	Nie	http://www.minv.sk/?kontakty_rk https://lt.justice.gov.sk/Material/MaterialHome.aspx?instEID=-1&matEID=6983&langEID=1 http://www.minv.sk/?hodnotenie_MRK	Úrad má v rámci organizačnej štruktúry vytvorené administratívne kapacity(AK), vrátane regionálnych kancelárií, ktoré sa viažu na PO 2007–2013. ÚSVRK vypracoval materiál na rokovanie vlády SR k stabilizácii AK odboru koordinácie HP MRK v roku 2014 a 2015, v ktorom je poukázané na potrebu zabezpečiť primerané AK pre nové programové obdobie 2014 – 2020.:

					http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/roma2013/agenda_en.cfm http://www.minv.sk/?podporne_platformy	<p>Návrh na administratívne kapacity úradu pre 2014 - 2020 je riešený aj v realizovaných hodnoteniach HP MRK</p> <p>Závery pracovnej skupiny Posilnenie spolupráce a administratívnych kapacít v PO 2014 - 2020 na HLE dňa 22.-23.06.2013</p> <p>Výsledky zasadnutia PS pre EAK k téme kvalitatívne nastavenie podpory zainteresovaným stranám</p> <p>Cieľom úradu je kontinuálne nadviazať na skúsenosti z programového obdobia 2007-2013 v poskytovaní pomoci a posilniť ju v prospech zainteresovaných strán a to najmä prostredníctvom existujúcich kapacít ÚSVRK, ktorý má vybudované regionálne štruktúry na úrovni štyroch krajov</p>
9.3. Zdravie: existencia národného alebo regionálneho strategického politického rámca pre zdravie v medziach článku 168 ZFEÚ, ktorý zabezpečí ekonomickú udržateľnosť.	Sociálne začlenenie	Čiastočne	1- Zavedený je národný alebo regionálny strategický politický rámec pre zdravie, ktorý zahŕňa:.	Áno	http://www.health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve	„Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2020“ bol schválený vládou SR dňa 18.12.2013. Dokument identifikuje hlavné oblasti zdravotníctva, ktoré budú prioritami Slovenského zdravotníctva do roku 2030. Legislatívne zadefinovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti v SR je podrobne uvedené v samostatnej prílohe k EAK. Všetky zákony upravujúce poskytovanie zdravotnej starostlivosti sú zverejnené na Jednotnom automatizovanom systéme právnych informácií (JASPI) Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Odkaz na JASPI: http://jaspi.justice.gov.sk
			2- koordinované opatrenia na zlepšenie prístupu k zdravotným službám.	Áno	Za účelom zlepšenia prístupu boli v SR prijaté opatrenia napr. v nasledovných oblastiach: - integrovaného poskytovania ZS - štandardizácii klinických postupov a postupov pre výkon prevencie - finančnej dostupnosti zdravotnej starostlivosti - vzdelávania zdravotníckych pracovníkov - verejného zdravia - fyzickej dostupnosti zdravotnej starostlivosti	Detailnejší popis jednotlivých opatrení na zlepšenie prístupu k zdravotným službám, prijatých SR v jednotlivých oblastiach je uvedený v samostatnej prílohe k EAK.
			3-opatrenia na podporu efektívnosti sektora zdravotníctva prostredníctvom zavádzania modelov poskytovania služieb a infraštruktúry.	Áno	Za účelom podpory efektívnosti sektora zdravotníctva boli v SR prijaté opatrenia napr. v nasledovných oblastiach: - integrovaného poskytovania ZS - štandardizácii klinických postupov a postupov pre výkon prevencie - riadenia prevádzky nemocníc - spôsobe financovania zdravotnej starostlivosti nemocníc - znižovania spotreby liekov a zvyšovania efektívnosti	Detailnejší popis jednotlivých opatrení na podporu efektívnosti sektora zdravotníctva prijatých SR v jednotlivých oblastiach je uvedený v samostatnej prílohe k EAK.

					farmakoterapie	
			4- systém monitorovania a kontroly.	Nie	Akčný plán pre prípravu čiastkových stratégií/nástrojov zmien	Akčný plán pre prípravu čiastkových stratégií/nástrojov zmien (podľa bodu 1 kapitoly č. 6 strategického rámca), ktorý bol schválený 11. 2. 2014 gremiálnou poradou ministerky zdravotníctva a aktualizovaný 30.6.2014, je kľúčovým nástrojom pre monitorovanie, koordináciu a kontrolu jednotlivých opatrení strategického rámca.
			5- Členský štát alebo región prijal rámec orientačne opisujúci dostupné rozpočtové prostriedky a nákladovo efektívnu koncentráciu prostriedkov na prioritné potreby pre zdravotnú starostlivosť.	Nie	http://www.health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve	Dostupné zdroje financovania sú popísané v Strategickom rámci. Detailný rozpočet je súčasťou každej zverejnenej čiastkovej realizačnej stratégie.
10.1 Predčasné ukončovanie školskej dochádzky: existencia strategického politického rámca na zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky v medziach článku 165 ZFEÚ.	Vzdelávanie	Čiastočne	1- Zavedený je systém na zhromažďovanie a analýzu údajov a informácií o predčasnom ukončovaní školskej dochádzky na príslušných úrovniach, ktorý:	Nie		
			2- poskytuje dostatok dôkazov, na základe ktorých sa dajú stanoviť ciele politiky a sleduje vývoj.	Nie		Rezortný informačný systém (RIS) vytvorí systém monitoringu, na základe ktorého bude možné vykonať analýzy a zacieliť podporné opatrenia na zníženie predčasného ukončenia školskej dochádzky na úrovni národnej, regionálnej a lokálnej. Predpoklad plného prechodu systému RIS do prevádzky je v závere tretieho kvartálu roku 2014.
			3- Zavedený je strategický politický rámec týkajúci sa predčasného ukončovania školskej dochádzky, ktorý:	Nie		
			4- je založený na dôkazoch	Áno	http://www.minedu.sk/zakon-o-odbornom-vzdelavani-a-priprave/ http://www.ksuza.sk/doc/metodika/bozp/20012012.pdf http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=19992 http://www.npmrk2.sk/	- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015 - Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020 - zákon č. 324/2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave - národný projekt MPC „Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy“
			5- sa vzťahuje na príslušné oblasti vzdelávania vrátane predškolského vzdelávania, zameriava sa najmä na zraniteľné skupiny, ktoré najviac ohrozujú predčasné ukončovanie školskej dochádzky, vrátane marginalizovaných komunit a	Áno	http://www.minedu.sk/zakon-o-odbornom-vzdelavani-a-priprave/ http://www.ksuza.sk/doc/metodika/bozp/20012012.pdf http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx	- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015 - Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020 - zákon č. 324/2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave

			zaoberá sa preventívnymi, intervenčnými a kompenzačnými opatreniami.		/BodRokovaniaDetail?idMaterial=19992 http://www.npmrk2.sk/ http://www.mpc-edu.sk/projekty/vzdelavanie-pedagogickych-zamestnancov-k-inkluzii-marginalizovan http://www.vudpap-projekt.sk/ http://www.prined.sk	<ul style="list-style-type: none"> - národný projekt MPC „Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy“ - národný projekt MPC „Vzdelávanie pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“ - národný projekt VÚDPaP „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí“ - národný projekt MPC "PRINED – Projekt Inkluzívnej Edukácie"
			6- zahŕňa všetky oblasti politik a zainteresované strany, ktorých sa dotýka riešenie predčasného ukončovania školskej dochádzky.	Áno	http://www.minedu.sk/zakon-o-odbornom-vzdelavani-a-priprave/ http://www.ksuza.sk/doc/metodika/bozp/20012012.pdf http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=19992 http://www.npmrk2.sk/ http://www.mpc-edu.sk/projekty/vzdelavanie-pedagogickych-zamestnancov-k-inkluzii-marginalizovan http://www.vudpap-projekt.sk/ http://www.prined.sk	<ul style="list-style-type: none"> - Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015 - Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020 - zákon č. 324/2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave - národný projekt MPC „Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy“ - národný projekt MPC „Vzdelávanie pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“ - národný projekt VÚDPaP „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí“ - národný projekt MPC "PRINED – Projekt Inkluzívnej Edukácie "
10.2 Vyššie vzdelávanie: existencia národného alebo regionálneho strategického politického rámca	Vzdelávanie	Čiastočne	1- Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický rámec pre terciárne vzdelávanie, ktorý obsahuje tieto prvky: 2 - v prípade potreby opatrenia na zvýšenie účasti a výsledkov, ktoré:	Nie		
				Nie		

na zvýšenie dosahovania terciárneho vzdelávania a zvýšenie jeho kvality a účinnosti v medziach článku 165 ZFEÚ.			3- zvyšujú účasť na vysokoškolskom vzdelávaní u skupín s nižším príjmom a u ostatných nízko zastúpených skupín, s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny vrátane marginalizovaných komunit.	Áno	http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/podpora-rodinam-detmi/penazna-pomoc/pridavok-dieta/ http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/vyska-pomoci-hmotnej-nudzi/davka-hmotnej-nudzi.html http://www.minv.sk/?romske-komunity-uvod http://www.nrsr.sk/web/default.aspx?SectionId=124 http://www.fnpv.sk/o-fonde http://www.mtf.stuba.sk/docs/doc/legislativa/2014/Zakon_131-2002_o_vysokych_skolach_s_ucinnostou_1.1.2014.pdf	Existujúce politické rámce pre terciárne vzdelávanie: - prídavky na dieťa do 25 rokov - dávka v hmotnej núdzi pre člena domácnosti, ktorý si zvyšuje kvalifikáciu formou denného štúdia a nie je nezaopatrené dieťa - Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015 - Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020 - Ústava SR, podľa ktorej má každý občan nárok na bezplatné štúdium - systém sociálnej podpory študentov je upravený v zákone č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení zmeny 455/2012 Z. z (§ 94) - štipendiá (§ 94-97 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení zmeny 455/2012 Z. z.) - pôžička z Fondu na podporu vzdelávania (§ 101 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení zmeny 455/2012 Z. z.) - možnosť štúdia popri zamestnaní ako jednej z dostupných foriem štúdia v SR - uznesenie vlády SR č. 38760/2014
			4- znižujú mieru neukončenia štúdia/zvyšujú mieru ukončenia štúdia.	Áno	http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/podpora-rodinam-detmi/penazna-pomoc/pridavok-dieta/ http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/vyska-pomoci-hmotnej-nudzi/davka-hmotnej-nudzi.html http://www.minv.sk/?romske-komunity-uvod http://www.nrsr.sk/web/default.aspx?SectionId=124 http://www.fnpv.sk/o-fonde http://www.mtf.stuba.sk/docs/doc/legislativa/2014/Zakon_131-2002_o_vysokych_skolach_s_ucinnostou_1.1.2014.pdf	Existujúce politické rámce pre terciárne vzdelávanie: - prídavky na dieťa do 25 rokov - dávka v hmotnej núdzi pre člena domácnosti, ktorý si zvyšuje kvalifikáciu formou denného štúdia a nie je nezaopatrené dieťa - Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015 - Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020 - Ústava SR, podľa ktorej má každý občan nárok na bezplatné štúdium - systém sociálnej podpory študentov je upravený v zákone č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení zmeny 455/2012 Z. z (§ 94) - štipendiá (§ 94-97 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení zmeny 455/2012 Z. z.) - pôžička z Fondu na podporu vzdelávania (§ 101 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení zmeny 455/2012 Z. z.) - štúdium popri zamestnaní ako jedna z dostupných foriem štúdia v SR
			5- podporia inovatívny obsah a tvorbu učebných osnov	Nie	www.vysokoskolacidopraxe.sk	MŠVVaŠ SR pripravuje národný strategický politický rámec pre oblasť vysokého školstva na roky 2014 - 2020.

					Centrum vedecko – technických informácií SR implementuje národný projekt „Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti“. Cieľom národného projektu je prispôsobiť vysokoškolské vzdelávanie potrebám vedomostnej spoločnosti prostredníctvom rozvoja inovatívnych foriem vzdelávania, rozvoja aktívnej spolupráce vysokých škôl so súkromným sektorom pri tvorbe nových študijných odborov a programov, pri racionalizácii a skvalitnení existujúcich študijných odborov a programov vysokých škôl a pri procese výučby a zvýšením zapájania vysokých škôl do medzinárodnej spolupráce.	
			6- opatrenia na zvýšenie zamestnateľnosti a podnikania, ktoré:	Nie		
			7- podporu na rozvoj tzv. prierezových zručností vrátane podnikania v príslušných programoch vysokoškolského vzdelávania.	Nie	http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23907 http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23164 www.vysokoskolacidopraxe.sk https://www.minedu.sk/kultura-a-educacna-grantova-agentura-msvvas-sr-kega/ http://www.cvtisr.sk/buxus/generate_page.php?page_id=8516	<ul style="list-style-type: none"> - Konceptia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva schválená vládou SR - Konceptia ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu - implementácia národného projektu CVTI Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti - vnútorný grantový systém zameraný na finančnú podporu projektov z verejných vysokých škôl KEGA (Kultúra a edukačná grantová agentúra MŠVVaŠ SR) - vytvorenie Národného podnikateľského centra (NPC), ako rozhrania medzi súkromnou/podnikateľskou sférou, výskumno-vývojovou (VaV) a akademickou sférou - OP Vzdelávanie v rámci opatrenia 1.2 zameraného na podporu vysokých škôl umožňoval implementáciu podpory generických zručností - rovnako budú vyhlasované projekty v oblasti terciárneho vzdelávania zamerané na podporu tzv. prierezových zručností v rámci OP ĽZ, prioritnej osi Vzdelávanie
			8- znižujú rodové rozdiely, pokiaľ ide o voľbu všeobecného alebo odborného vzdelávania.	Nie	www.gender.gov.sk	Podmienkou splnenia kritéria 5 je schválenie Celoživotnej stratégie rodovej rovnosti a Akčného plánu rodovej rovnosti na roky 2014 – 2019 vládou SR (do 31.12.2014) predloženého na základe UZNESENIA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 335 z 9. júla 2014.
10.3 Celoživotné vzdelávanie: existencia národného a/alebo regionálneho strategického politického rámca pre celoživotné vzdelávanie v medziach článku 165 ZFEÚ.	Vzdelávanie	Čiastočne	1- Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický rámec pre celoživotné vzdelávanie, ktorý zahŕňa opatrenia:	Nie		
			2 - na podporu rozvoja a prepájania služieb celoživotného vzdelávania vrátane ich vykonávania, rozširovania zručností (t. j. validácia, poradenstvo, vzdelávanie a odborná príprava) a zabezpečenia účasti a partnerstva s príslušnými zainteresovanými stranami.	Áno	https://www.minedu.sk/data/files/2617_2009_568.pdf http://www.employment.gov.sk/files/slovensky/uvod/legislativa/pracovna-legislativa/zakon-5_2004zz.pdf http://isdv.fri.uniza.sk/ http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=11421	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní - Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ktorý poskytuje možnosť vzdelávania a prípravu pre trh práce a definuje znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (§ 8) - MŠVVaŠ SR zriadilo Informačný systém ďalšieho vzdelávania - Stratégia celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva - Stratégia celoživotného vzdelávania 2011 - Akčný plán plnenia Stratégie celoživotného vzdelávania 2011
						MŠVVaŠ SR pripravuje návrh zákona o uznávaní výsledkov neformálneho vzdelávania a učenia sa zo strany MŠVVaŠ SR (do Národnej rady SR by

					http://www.minedu.sk/9772-sk/dokumenty-a-predpisy/ http://old.minedu.sk/data/USERDATA/DalsieVzdel/VDOC/Akcny%20plan%20Strategie%20CZV%202011_final.pdf	mal byť predložený v druhom polroku 2015).
		3- na zabezpečovanie rozvoja zručností rôznych cieľových skupín, keď sú tieto skupiny určené ako priority v národnom alebo regionálnom strategickom politickom rámci (napríklad mladí ľudia zapojení do odbornej prípravy, dospelí, rodičia vracajúci sa na trh práce, nízkokvalifikovaní a starší pracovníci, migranti a ostatné znevýhodnené skupiny, najmä ľudia so zdravotným postihnutím).	Ano	https://www.minedu.sk/data/files/2617_2009_568.pdf http://www.employment.gov.sk/files/slovensky/uvod/legislativa/pracovna-legislativa/zakon-5_2004zz.pdf http://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/podpora-zamestnanosti-sluzby-zamestnanosti/pomoc-obcanom/	<ul style="list-style-type: none"> - Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní - Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ktorý poskytuje možnosť vzdelávania a prípravu pre trh práce a definuje znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (§ 8) - druhošancové vzdelávanie (paragraf 30 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) - v rámci národného projektu NÚCZV Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce bola od 01.04.2014 vytvorená celoslovenská sieť poradní (25 poradní), ktoré zabezpečia poradenstvo zamerané na rozvoj kariérneho a osobnostného rastu, informovanosť jednotlivcov o vzdelávacích programoch počiatočného a ďalšieho vzdelávania, o možnostiach vykonania skúšky na uznanie výsledkov ďalšieho vzdelávania. 	
		4- na rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, a to aj prostredníctvom úsilia o účinné zavádzanie transparentných nástrojov (napríklad Európskeho kvalifikačného rámca, Národného kvalifikačného rámca, Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu, Európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy).	Nie	http://www.tvorbansk.sk/ http://nuczv.sk/projekty/dalsie-vzdelavanie-a-poradenstvo-pre-dospelych-ako-nastroj-lepsej-uplatnitelnosti-na-trhu-prace/	<p>Od roku 2013 do 2015 prebieha implementácia 2 kľúčových národných projektov venovaných oblastí rozvoja vzdelávania dospelých v SR:</p> <p>Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií (projekt, by mal prispieť k zvýšeniu účasti na ďalšom vzdelávaní dospelých prostredníctvom rozvoja vzdelávania a poradenstva pre dospelých)</p> <p>- Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce (Cieľom projektu je vytvorenie a rozvíjanie efektívneho systému celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva zameraného na rozvíjanie kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácií v súlade s aktuálnymi a perspektívnymi potrebami vedomostnej spoločnosti dostupnými počas celého života pre všetkých občanov v SR.)</p>	
		5- na zlepšenie relevantnosti vzdelania a odbornej prípravy z hľadiska pracovného trhu a ich prispôbenie potrebám identifikovaných cieľových skupín (napríklad mladí ľudia zapojení do odborného vzdelávania, dospelí, rodičia vracajúci sa na trh práce, nízkokvalifikovaní a starší pracovníci, migranti a ostatné znevýhodnené skupiny, najmä ľudia so zdravotným postihnutím).	Nie	http://www.minedu.sk/9772-sk/dokumenty-a-predpisy/ http://www.tvorbansk.sk/ http://nuczv.sk/projekty/dalsie-vzdelavanie-a-poradenstvo-pre-dospelych-ako-nastroj-lepsej-uplatnitelnosti-na-trhu-prace/ https://www.minedu.sk/zakon-c-2452008-z-z-o-vychove-a-vzdelavani-skolsky-zakon-a-o-zmene-a-doplneni-	<ul style="list-style-type: none"> - Stratégia celoživotného vzdelávania 2011 - Akčný plán plnenia Stratégie celoživotného vzdelávania 2011 - druhošancové vzdelávanie (paragraf 30 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) <p>Od roku 2013 do 2015 prebieha implementácia 2 kľúčových národných projektov venovaných oblastí rozvoja vzdelávania dospelých v SR:</p> <p>Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií (projekt, by mal prispieť k zvýšeniu účasti na ďalšom vzdelávaní dospelých prostredníctvom rozvoja vzdelávania a poradenstva pre dospelých);</p>	

					niektorých-zakonov-v-zneni-neskorsich-predpisov/	Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce.
10.4 Existencia národného alebo regionálneho strategického politického rámca na zvýšenie kvality a účinnosti odborného vzdelávania a prípravy v medziach článku 165 ZFEÚ.	Vzdelávanie	Nie	1-Zavedený je národný alebo regionálny strategický politický rámec na zvýšenie kvality a účinnosti odborného vzdelávania a prípravy v medziach článku 165 ZFEÚ, ktorý obsahuje opatrenia:	Nie		
			2- na zvýšenie významu systémov odborného vzdelávania a prípravy z hľadiska pracovného trhu v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravu učebných plánov a posilňovanie vzdelávania na pracovisku v rozličných formách.	Nie	http://www.minedu.sk/zakon-o-odbornom-vzdelavani-a-priprave/ http://www.radavladyo vp.sk/ http://www.uips.sk/regionalne-skolstvo/uplatnenie-absolventov-ss http://www.upsvar.sk/buxus/docs/urady/DK/Analzy_a_prognozy_o_vyvoji_trhu_prace/analzya_prognoza_2013.pdf http://www.tvorbansk.sk/ http://www.siov.sk/narodny-projekt-/24512s http://www.siov.sk/rozvoj-stredneho-odborneho-vzdelavania-rsov/24505s	Zákon 184/2009 Z. z o odbornom vzdelávaní a príprave rieši postavenie a úlohy subjektov štvorstrannej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, ktorými sú štátna správa, samospráva, zamestnávateľia a zamestnanci. Takisto vytvára podmienky motivujúce zamestnávateľov k podpore odborného školstva. Cieľom zákona je vytvoriť účinné nástroje pre prispôsobovania sa odborného vzdelávania a prípravy meniacim sa požiadavkám trhu práce, zvýšiť záujem žiakov ZŠ o štúdium na SOŠ, podporiť štúdium v odboroch vzdelávania, ktoré sú požadované zamestnávateľmi a vytvoriť mechanizmus na zníženie počtu absolventov odborov vzdelávania o ktorých zamestnávateľia nemajú záujem.
			3- na zvýšenie kvality a atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy, a to aj vytvorením národného prístupu zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (napríklad v súlade s Európskym referenčným rámcom zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy) a zavedením nástrojov transparentnosti a uznávania, napríklad Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET – Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu).	Nie	http://www.tvorbansk.sk/ http://www.siov.sk/narodny-projekt-/24512s http://www.siov.sk/rozvoj-stredneho-odborneho-vzdelavania-rsov/24505s	Zvyšovanie atraktívnosti a kvality OVP bude zabezpečené prijatím nového zákona o OVP prostredníctvom, ktorého budú predstavené prvky duálneho vzdelávania (predloženie návrhu zákona do 31.12.2014, schválenie do 28.2.2015, účinnosť od 1.3.2015). Od roku 2013 prebieha realizácia 3 kľúčových národných projektov venovaných o. i. oblasti zvyšovanie atraktivity OVP v SR: - Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií (tvorba 1 000 čiastočných a úplných kvalifikácií v podobe vytvorenia kvalifikačných štandardov postavených na vzdelávacích výstupoch a hodnotiacich štandardov), - Podpora profesijnej orientácie žiakov ZŠ na OVP prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami (vybavenie odborných učební ZŠ, tvorba programov kontinuálneho vzdelávania pre učiteľov prírodovedných predmetov)
Nediskriminácia	Vzdelávanie	Nie	1- Opatrenia v súlade s	Nie	Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) na MPSVR SR je

Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF.	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK Technická pomoc		inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.		činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~%2FMain%2FArticles.ascx&LngID=0&zsrlnkid=4654186&phContent=~%2FZzSR%2FShowRule.ascx&RuleId=14927&pa=13597 Antidiskriminačný zákon (Zákon 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou) http://www.gender.gov.sk/?page_id=72	výkonným orgánom pre implementáciu programov. ORRRP spolupracoval na príprave operačných programov a bude zapojený do implementácie a monitorovania prostredníctvom členstva v monitorovacích výboroch a poskytovaním poradenstva (školení). V termíne do 1. 6. 2014 boli navýšené administratívne kapacity odboru. Za poskytovanie poradenstva je zodpovedné Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSLP). Zastúpenie hlavných MVO a odborníkov na diskrimináciu, rodovú rovnosť a zdravotné postihnutie pri príprave a implementácii operačných programov je zaistené prostredníctvom ich účasti v pracovnej skupine gestora HP.
			2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie v oblasti nediskriminácie.	Nie		
Rodové otázky Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti v oblasti EŠIF.	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK Technická pomoc	Nie	1-Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rodovej rovnosti počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rodovej rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	Nie	Ďalší zoznam a adresár spolupracujúcich mimovládnych organizácií v SR venujúcich sa právam žien a rodovej rovnosti http://www.gender.gov.sk/?page_id=347 Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013 http://www.gender.gov.sk/?page_id=294	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) na MPSVR SR je výkonným orgánom pre implementáciu programov. ORRRP spolupracoval na príprave operačných programov a bude zapojený do implementácie a monitorovania prostredníctvom členstva v monitorovacích výboroch a poskytovaním poradenstva (školení). Zastúpenie hlavných MVO a odborníkov na diskrimináciu, rodovú rovnosť a zdravotné postihnutie pri príprave a implementácii operačných programov je zaistené prostredníctvom ich účasti v pracovnej skupine gestora HP. Nová Stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 - 2020 sa pripravuje na základe vyhodnotenia súčasnej Národnej stratégie rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013. Nová stratégia bude pripravená v novembri 2014.
			2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti a jej uplatňovania.	Nie		
Zdravotné postihnutie Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou	Nie	1-Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na vykonávanie konzultácií a zapojenie orgánov, ktoré sú zodpovedné za ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím, alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, a ďalšie príslušné zainteresované osoby počas prípravy a vykonávania programov.	Nie	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020. http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23180	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) na MPSVR SR je výkonným orgánom pre implementáciu programov. ORRRP spolupracoval na príprave operačných programov a bude zapojený do implementácie a monitorovania prostredníctvom členstva v monitorovacích výboroch a poskytovaním poradenstva (školení). Zastúpenie hlavných MVO a odborníkov na diskrimináciu, rodovú rovnosť a zdravotné postihnutie pri príprave a implementácii operačných programov je zaistené prostredníctvom ich účasti v pracovnej skupine gestora HP.

postihnutím v oblasti EŠIF v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES	MRK Technická pomoc		2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti platného práva a politiky Únie a členských štátov týkajúcich sa zdravotného postihnutia vrátane dostupnosti a praktického uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím transponovaného v právnych predpisoch Únie, a členských štátov, podľa potreby.	Nie		
			3-Opatrenia na zabezpečenie sledovania vykonávania článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu k EŠIF počas prípravy a vykonávania programov.	Nie		Vykonávanie článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je zabezpečené prostredníctvom <i>Národného programu</i> , ktorý venuje osobitnú kapitolu dostupnosti a relevantným opatreniam. Opatrenia vzťahujúce sa na tento článok sa zameriavajú hlavne na bezbariérový prístup v budovách a doprave a dostupnosti tovarov, služieb a informácií.
Verejné obstarávanie Existencia pravidiel na efektívnu aplikáciu legislatívy Únie v oblasti verejného obstarávania.	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK Technická pomoc	Nie	1-Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov.	Nie	Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní http://www.uvo.gov.sk/legislativa/-/document_library_display/74gW/view/706651?_110_INSTANCE_74gW_redirect=http%3A%2F%2Fwww.uvo.gov.sk%2Flegislativa%3Fp_id%3D110_INSTANCE_74gW%26p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_mode%3Dview%26p_col_id%3Dcolumn-2%26p_col_count%3D1 Zákon č. 95/2013 Z. z. (novelizácia zákona č. 25/2006 Z. z.) http://www.upsvar.sk/buxus/docs/urady/VK/vo/13-z095.pdf	<i>Plánované opatrenia:</i> - Elektronické verejné obstarávanie; - Zvýšená podpora ÚVO pre subjekty vykonávajúce kontrolu verejného obstarávania prostredníctvom Dohody o spolupráci; - Zavedenie analýzy rizík; - Vypracovanie vzorových dokumentov; - Na úrovni systému riadenia vypracovanie kontrolných zoznamov pre kontrolu RO; - Príprava jednotných pravidiel a požiadaviek na VO a požiadaviek na dokumentáciu VO; - Zavedenie cenových máp, benchmarkov a limitov pre posúdenie hospodárnosti; - Zavedenie povinnej ex ante kontroly; - Zvedenie spolupráce s Protimonopolným úradom SR. Opatrenia na hlavné typy konkrétnych nedostatkov zistených EK, ktoré sú plánované, sú nasledovné: - Konflikt záujmov; - Nedostatočná hospodárska súťaž; - Diskriminačné podmienky súťaže.
			2-Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy prideľovania zákaziek.	Nie		Oblasť zadávania zákaziek nepodliehajúcich príslušným smerniciam EÚ v oblasti VO (podlimitné zákazky) je v SR legislatívne pokrytá samotným zákonom o VO. Takto je zabezpečená povinnosť postupu podľa tohto zákona pri obstarávaní prác, tovarov a služieb pre verejných obstarávateľov, obstarávateľov, ako aj osôb, ktoré sú prijímateľmi nenávratného finančného príspevku. Postupy pre takéto zákazky vychádzajú zo základných princípov verejného obstarávania uvádzaných v predmetných smerniciach EÚ, preto zabezpečujú transparentné postupy verejného obstarávania aj pre zákazky, ktoré nespádajú pod smernice EÚ v oblasti verejného obstarávania. Na postupy verejného obstarávania týchto zákaziek sa budú vzťahovať rovnaké opatrenia uvedené vyššie, v kritériu 1. <i>Opatrenie čiastočne prijaté.</i>

			3-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovanie zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.	Nie	Úrad pre verejné obstarávanie v spolupráci s každým RO v periodicite pol roka vypracováva správu o výsledkoch kontrol a auditov v oblasti VO a táto je zverejnená: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=21941 (napr. http://www.opzp.sk/dokumenty/projekto-ve-dokumenty/rozhodnutia-uvo-sr-v-procesoch-vo-v-ramci-projektov-op-zp-v-programovom-obdobi-2007-2013/) alebo (http://www.ropka.sk/sk/verejne-obstaravania/) http://www.uvo.gov.sk/za-obdobie-od-1.1.2013-do-30.6.2013	<i>Plánované opatrenia:</i> - Zavedenie jednotného systému vzdelávania zamestnancov v rámci Systému riadenia a kontroly EŠIF. RO bude povinné zabezpečiť pre všetkých zamestnancov zúčastnených na implementácii fondov pravidelnú odbornú prípravu a školenia, pričom títo zamestnanci budú povinní sa tohto vzdelávania zúčastniť. - V gescii CKO zriadenie Koordinačného výboru pre spoluprácu pri verejnom obstarávaní. Toto odborné fórum pozostávajúce najmä zo zástupcov CKO, ÚVO, CO, OA, RO zabezpečí spoločný postup v rámci aplikácie pravidiel VO (spolupráca pri vydávaní metodických výkladov, pokynov a usmernení prispôbených podľa potrieb implementácie fondov EÚ). Jednoznačnou výhodou zriadenia tohto orgánu bude okamžité identifikovanie prípadných závažných pochybení (systémových nezrovnalostí) v postupoch RO/SORO pri kontrole VO a efektívna možnosť prijatia adekvátnych nápravných opatrení na ich odstránenie.
			4-Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní.	Nie	<i>Úrad pre verejné obstarávanie</i> http://www.uvo.gov.sk/domov <i>Metodické usmernenia (ÚVO)</i> (http://www.uvo.gov.sk/metodicke-umsmernenia)	Zabezpečenie technickej pomoci v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov vykonávajúcich podporné činnosti pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci. <i>Opatrenie plánované.</i> Technická pomoc v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu nákladov na znalecké posudky a odborné stanoviská, ktoré budú potrebné pre výkon podporných činností pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci. <i>Opatrenie plánované.</i> Technická pomoc pre spoluprácu s Protimonopolným úradom SR – <i>Opatrenie plánované.</i> Technická pomoc na školenia prijímateľov. Školenia budú zamerané na prijímateľov, resp. žiadateľov. <i>Opatrenie plánované.</i>
Štátna pomoc Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie práva Únie o štátnej pomoci v oblasti EŠIF.	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach	Čiastočne	1-Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci. 2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.	Nie Áno	 Príslušné školenia pracovníkov na tému uplatňovania pravidiel EÚ o štátnej pomoci na všetkých relevantných úrovniach (t.j. príslušné oddelenia) sa už konali alebo sú naplánované.	Centrálny IT register pre štátnu pomoc bude zriadený v rozsahu a v štruktúre, ako ich vymedzí nové nariadenie o skupinových výnimkách ako aj príslušné usmernenia Európskej komisie. Príslušné školenia pracovníkov na tému uplatňovania pravidiel EÚ o štátnej pomoci na všetkých relevantných úrovniach (t.j. príslušné oddelenia) sa už konali alebo sú naplánované.

	s prítomnosťou MRK Technická pomoc		3-Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o štátnej pomoci.	Nie		Kvantifikácia potreby posilnenia administratívnych kapacít koordinátora štátnej pomoci s ohľadom na predmetnú ex ante kondicionalitu ako aj založenie metodických centier požadovaných zo strany EK bolo stanovené s predstaviteľmi GR pre hospodársku súťaž. Rovnako aj OP TP zohľadňuje zvýšené administratívne kapacity MF SR pri jeho úlohe koordinátora štátnej pomoci.
Životné prostredie Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia týkajúcich sa EIA a SEA	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK Technická pomoc	Čiastočne	1-Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ (EIA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA).	Nie	Zákon 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Zákon je uverejnený na stránke www.jaspi.justice.gov.sk Návrh novelizácie zákona: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23688 Dňa 16. 7. 2014 - odoslaný na rokovanie Národnej rady SR. V prípade smernice EIA sa 7. 5. 2014 uskutočnilo stretnutie CKO, MŽP SR a MDVRR SR. Pri formulovaní návrhu opatrení bolo prihladené na skúsenosti MDVRR SR v oblasti opätovného posudzovania a schvaľovania projektov v prípade zmien v projektoch v rámci uplatnenia inštitútu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z., ako aj oznámenie o zmene stavby podľa stavebného zákona (zákon č. 50/1976).	21. 3. 2013 infringement k transpozičnému deficitu k smernici 2011/92/EÚ. 12. 7. 2013 odpoveď SR zaslaná na formálne oznámenie EK, SR deklaruje, že vykoná príslušné legislatívne úpravy a poskytne metodické usmernenia na odstránenie transpozičného deficitu. Návrh zákona 2. 7. 2014 schválený uznesením vlády SR č. 330/2014 http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23688
			2-Opatrenia v oblasti odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA.	Nie	Stratégia školenia a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA, vrátane návrhu opatrení na jej realizáciu schválená rokovaním 7. porady vedenia MŽP SR, ktorá sa konala dňa 7. 3. 2013. http://www.sazp.sk/public/index/go.php?id=81&prm3=686	Vzdelávanie bude zabezpečované najmä prostredníctvom prednášok, workshopov, seminárov a konferencií. S ohľadom na skutočnosť, že bola začatá procedúra infringementu vo veci transpozičného deficitu vo vzťahu k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ bude potrebné vykonať aktualizáciu stratégie školení, ktorá bude reflektovať na potrebu metodického usmernenia v „prechodnom“ období (do schválenia a nadobudnutia účinnosti príslušných legislatívnych úprav) a na príslušné legislatívne úpravy.
			3-Opatrenia na zabezpečenie dostatočnej administratívnej kapacity.	Áno	Analýza administratívnych kapacít v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie (vykonávania smerníc EIA a SEA), vrátane návrhu opatrení na zabezpečenie ich dostatočného stavu schválená rokovaním 3. porady vedenia MŽP SR, ktorá sa konala dňa 24. 1. 2013.	Záver analýzy poukazuje na skutočnosť, že súčasný stav administratívnych kapacít v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie je dostatočný. V súčasnosti nie je potrebné revidovať príslušnú analýzu, alebo ju aktualizovať na základe pripomienok vznesených v súvislosti s návrhom legislatívnych zmien k zákonu č. 24/2006 Z. z.

Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov Existencia štatistického základu potrebného na uskutočnenie hodnotení pre posúdenie účinnosti a vplyvu programov Existencia systému ukazovateľov výsledkov nevyhnutných pre výber opatrení, ktoré čo najúčinnejšie prispievajú k dosiahnutiu želaných výsledkov, pre monitorovanie pokroku pri dosahovaní výsledkov a vykonanie posúdenia vplyvu	Zamestnanosť Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí Sociálne začlenenie Integrácia MRK Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK Technická pomoc	Čiastočne	1- Opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami: -identifikácia zdrojov a mechanizmov na zaručenie validácie štatistických údajov,	Nie		
			2- Opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami: -opatrenia na uverejnenie konsolidovaných údajov a ich sprístupnenie verejnosti.	Nie		
			3- Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane výberu ukazovateľov výsledkov pre každý program poskytujúci informácie o tom, čo motivuje výber politických opatrení financovaných programom	Áno	Metodika k stanoveniu hodnôt merateľných ukazovateľov	RO pre OP ĽZ v spolupráci so SORO (MŠVVŠ SR a MV SR) vypracoval Metodiku k stanoveniu hodnôt ukazovateľov. Metodika obsahuje definície, hodnoty, výpočty ukazovateľov výstupu a výsledku, časť venovanú ukazovateľom vybraných pre výkonnostný rámec a informácie o zodpovedných orgánoch za zhromažďovanie štatistických údajov a dostupných zdrojoch. MPSVR SR vypracuje aj Opis monitorovania a hodnotenia, ktorého súčasťou je aj systém hodnotenia a zberu dát. Pre účely hodnotenia sa budú využívať štatistické a informačné systémy, predovšetkým systém ITMS+ v pôsobnosti CKO a ďalšie dostupné databázy a monitorovacie systémy uvedené v Metodike k stanoveniu hodnôt ukazovateľov.
			4- Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane stanovenia cieľov týchto ukazovateľov.	Áno	Metodika k stanoveniu hodnôt merateľných ukazovateľov	V súčasnosti CKO pripravuje nový systém ITMS+, ktorý bude nosným systémom na zabezpečenie zhromažďovania a konsolidácie štatistických údajov pre všetky operačné programy vrátane OP ĽZ. . Operačný program Ľudské zdroje, strategické programové dokumenty a výročné správy budú uverejnené na stránke www.esf.gov.sk .
			5- Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane súladu každého ukazovateľa s týmito náležitosťami: odolnosť a štatistická validácia, jasný normatívny výklad, citlivosť voči politike a včasné zhromažďovanie údajov.	Nie		
			6- Postupy zavedené na zaručenie toho, aby všetky operácie financované z programu prijali účinný systém ukazovateľov.	Nie		

9.2 Opis akcií na splnenie podmienok ex-ante, zodpovedné subjekty a harmonogram

Tabuľka č. 23: Akcie s cieľom splniť uplatniteľné všeobecné ex ante kondicionality

Všeobecná ex-ante kondicionalita	Nesplnené kritériá	Akcie, ktoré sa majú vykonať	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
Nediskriminácia Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF.	1-Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	Posilnenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR. Dosiahnutie optimalizovaného stavu administratívnych kapacít vytvorením oddelenia pre implementáciu horizontálnych princípov nediskriminácie a rovnosti mužov a žien v 7 pracovných miest na TPP plus 1 asistenta/ku. Navýšenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR.	1.11.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Centrálny koordinačný orgán
		Zapojenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva ako „equality body“.	30.12.2014	
		Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu diskriminácie	30. 6.2015	
		Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike Predloženie stratégie na rokovanie vlády SR http://www.radavladyp.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	31.12.2014.	
	2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie v oblasti nediskriminácie.	Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Termín na predloženie stratégie na rokovanie vlády SR: http://www.radavladyp.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	31.12.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;
Rodové otázky Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti v oblasti EŠIF.	1-Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rodovej rovnosti počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rodovej rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	Posilnenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR. Inštitucionálny mechanizmus koordinácie HP bude budovaný s dôrazom na metodické vedenie, publicitu, školiace a vzdelávacie aktivity, hodnotiaci a výberový proces ako aj na monitorovanie a kontrolu	1. 11. 2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;
		Stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 – 2020. Predloženie novej stratégie rodovej rovnosti na rokovanie vlády SR:	30.11.2014	
		Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v SR Predloženie stratégie LP na rokovanie vlády SR: http://www.radavladyp.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	31.12.2014	
		2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti a jej uplatňovania.	Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Školiace a vzdelávacie aktivity a informovanie zamestnancov/kyň zapojených do využívania fondov; konferencie, publikácie a propagačné tlačoviny/materiály, zverejňovanie správ v národných a regionálnych/miestnych masmédiách a iné, bude vykonávať garant za HP.	

		Úvodné školenie pre RO Školenie k rodovej rovnosti vo verejnej správe a e-learningové školenie k rodovej rovnosti bolo akreditované zo strany MŠVVŠ SR a pod dohľadom ORRRP. Školenia sa už poskytujú rôznym verejným inštitúciám a sú dostupné pre riadenie EŠIF. http://www.instituttr.sk/elearning/ http://isdv.fri.uniza.sk/CourseDetail.aspx?moduleId=26750 http://isdv.fri.uniza.sk/CourseDetail.aspx?moduleId=26746	30.6.2015		
Zdravotné postihnutie Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblasti EŠIF v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES	1-Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na vykonávanie konzultácií a zapojenie orgánov, ktoré sú zodpovedné za ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím, alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, a ďalšie príslušné zainteresované osoby počas prípravy a vykonávania programov.	Posilnenie administratívnych kapacít u orgánov zodpovedných za implementáciu Dohovoru OSN	30.11.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
		SR v súčasnosti pripravuje Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v SR , ktorá má definovať aj úlohy v oblasti zabezpečenia práv osôb so ZP. Predloženie stratégie LP na rokovanie vlády SR.	31.12.2014		
	2-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti platného práva a politiky Únie a členských štátov týkajúcich sa zdravotného postihnutia vrátane dostupnosti a praktického uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím transponovaného v právnych predpisoch Únie, a členských štátov.	Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Vypracovanie stratégie.		1.11.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
		Uskutočnenie vzdelávacích aktivít pre prvotné vzdelávanie RO:		30.6.2015	
	3-Opatrenia na zabezpečenie sledovania vykonávania článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu k EŠIF počas prípravy a vykonávania programov.	Proces monitorovania plnenia horizontálnych princípov bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípov), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípov. Samostatný výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní horizontálneho princípu bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku EŠIF k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente.		31.12.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
	Zpracovanie do riadiacej dokumentácie, proces uplatňovania v hodnotení , monitorovaní a kontrole, príprava assessment grid.		30.4.2015		

<p>Verejné obstarávanie</p> <p>Existencia pravidiel na efektívnu aplikáciu legislatívy Únie v oblasti verejného obstarávania.</p>	<p>1-Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov.</p>	<p>Ako všeobecné opatrenia na riešenie nedostatkov zistených pri kontrolách budú zavedené tieto opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvýšená podpora ÚVO pre subjekty vykonávajúce kontrolu verejného obstarávania prostredníctvom Dohody o spolupráci. - Zavedenie analýzy rizík pri výkone kontroly VO zo strany RO - Vypracovanie vzorových dokumentov - Na úrovni systému riadenia vypracovanie kontrolných zoznamov pre kontrolu RO - Príprava jednotných pravidiel a požiadaviek na VO a požiadaviek na dokumentáciu VO - Zavedenie cenových máp, benchmarkov a limitov pre posúdenie hospodárnosti; - Zavedenie povinnej ex ante kontroly; - Zvedenie spolupráce s Protimonopolným úradom SR; - Prijatie nového zákona o verejnom obstarávaní - Elektronické verejné obstarávanie - Zhodnotenie efektívnosti opatrení v rámci kritérií 1 až 4 	<p>30.11.2014</p> <p>30.11.2014</p> <p>31.8. 2016</p> <p>30.11.2014</p> <p>30.6.2015</p> <p>30.11.2014</p> <p>30.11.2014</p> <p>30.11.2014</p> <p>18.4.2016</p> <p>30. 6. 2015</p>	<p>Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO)</p> <p>CKO</p>
	<p>2-Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy prideľovania zákaziek.</p>	<p>Oblasť zadávania zákaziek nepodliehajúcich príslušným smerniciam EÚ v oblasti VO (podlimitné zákazky) je v SR legislatívne pokrytá samotným zákonom o VO. Takto je zabezpečená povinnosť postupu podľa tohto zákona pri obstarávaní prác, tovarov a služieb pre verejných obstarávateľov, obstarávateľov ako aj osôb, ktoré sú prijímateľmi nenávratného finančného príspevku.</p>	<p>30. 6. 2015</p>	<p>Zodpovedný: V závislosti od typu opatrenia uvádzaného v kritériu 1</p>
	<p>3-Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovanie zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.</p>	<p>Zabezpečenie školení CKO týkajúcich sa postupov administratívnej kontroly VO v rámci systému riadenia, prezentovanie najčastejších nedostatkov identifikovaných pri kontrolách VO.</p>	<p>30. 6. 2015</p>	<p>CKO v spolupráci s príslušným organizačným útvarom Úradu vlády SR a ÚVO a PMÚ</p>
	<p>4-Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní.</p>	<p>Pre zvýšenie spolupráce subjektov štátnej správy participujúcich v oblasti VO a kontroly hospodárskej súťaže bude táto spolupráca posilnená medzi ÚVO a Protimonopolným úradom SR, a to aj na úrovni zabezpečenia AK týchto subjektov prostredníctvom technickej pomoci.</p>	<p>30. 6. 2015</p>	<p>OP TP v spolupráci s CKO a PMÚ</p>
<p>Štátna pomoc</p> <p>Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie práva Únie o štátnej pomoci v oblasti EŠIF.</p>	<p>1-Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci.</p>	<p>Novela zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov s cieľom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilnenia úlohy koordinátora štátnej pomoci tak, aby jeho stanoviská a pozície boli záväzné a každý poskytovateľ štátnej pomoci pred jej poskytnutím musel predložiť koordinátorovi štátnej pomoci žiadosť o poskytnutie pomoci (na základe uznesenia vlády SR č. 156 z 9. 4. 2014 stanoviská a pozície koordinátora štátnej pomoci sú už záväzné pre všetky RO a SORO), 31. 7. 2015 - vytvorenia právneho rámca pre zriadenie centrálného IT registra pre štátnu pomoc, ktorý by mal zahŕňať aj individuálnu pomoc a pomoc podliehajúcu všeobecnej skupinovej výnimke, 31. 7. 2015 - zriadenia centrálného IT registra pre štátnu pomoc v rozsahu a v štruktúre ako ich vymedzí nové nariadenie GBER a príslušné usmernenia Európskej komisie. 	<p>31.12.2015</p>	<p>Ministerstvo financií SR</p>

	3-Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o štátnej pomoci.	Posilnenie administratívnej kapacity koordinátora štátnej pomoci o 10 až 15 miest (100 % až 150 % navýšenie). V útvere koordinátora štátnej pomoci budú zabezpečované aj úlohy centra znalostí, ktoré poskytnú potrebné usmernenia v oblasti štátnej pomoci vrátane	31. 12. 2014	Ministerstvo financií SR
Životné prostredie Právne predpisy v oblasti životného prostredia týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a strategického environmentálneho posudzovania (SEA)	1-Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ (EIA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA).	Novelizácia zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Plánovaná účinnosť novely zákona Overenie materiálno-technického a personálneho zabezpečenia pre vykonávanie novely zákona 30. 6. 2015	1. 12. 2014	Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s CKO a ostatnými dotknutými orgánmi štátnej správy
		Metodické usmernenie postupu príslušných orgánov pre posudzovanie vplyvov v „prechodnom“ období (do schválenia a nadobudnutia účinnosti príslušných legislatívnych úprav): - písomná forma pre príslušné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahujúca správne a dôsledné využívanie výberových kritérií pre zisťovacie konanie (príloha III. smernice EIA, ktorá je premietnutá v prílohe č. 10 zákona EIA), - písomná forma pre príslušné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahujúca dôsledný postup pri odôvodnení rozhodnutí zo zisťovacieho konania uvedením vysporiadania sa so stanoviskami dotknutých orgánov a dotknutých obcí a tiež náležitým odôvodnením zo strany príslušného orgánu, - písomná forma pre povoľujúce orgány ako sa zverejní upovedomenie o začatí povoľovacieho konania, z ktorého bude jednoznačne vyplývať právo k prístupu k úplnej žiadosti o povolenie. Bude zverejnené na: www.enviroportal.sk .	30. 09. 2014	
		Zavedenie opatrenia na podporu uplatňovania smernice EIA: V rámci konania o žiadostiach - v prípade žiadostí o príspevok, ku ktorým bol záverečný dokument z procesu posudzovania vydaný pred nadobudnutím účinnosti novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bude vykonané preskúmanie súladu predloženého projektu s predmetom posudzovania. V prípadoch, kde došlo k zmenám projektu, bude vykonané opätovné posudzovanie (re-assessment), a v prípade identifikovanej potreby aj opätovné povoľovacie konanie (re-permitting).	31. 12. 2014	
	2-Opatrenia v oblasti odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA.	Vykonanie školení reflektujúcich na príslušné legislatívne úpravy.	31. 12. 2014	
Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov Existencia štatistického základu potrebného na uskutočnenie hodnotení pre posúdenie účinnosti a vplyvu programov Existencia systému ukazovateľov výsledkov nevyhnutných pre	1- Opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami: -identifikácia zdrojov a mechanizmov na zaručenie validácie štatistických údajov,	MPSVR SR ako RO pre OP ĽZ v spolupráci so zodpovednými orgánmi za jednotlivé ukazovatele vypracuje/aktualizuje Opis monitorovania a hodnotenia po schválení merateľných ukazovateľov a metodiky k stanoveniu hodnôt ukazovateľov. Opis tiež uvedie zdroje, ktoré zodpovedné orgány využijú pre zber dát. RO popíše úlohy a zodpovednosť za zhromažďovanie štatistických údajov, vrátane údajov o jednotlivých účastníkoch operácií, na jednotlivých úrovniach implementácie projektov (prijímateľ – SORO – RO) a programu formou prílohy Opisu monitorovania a hodnotenia. Pre zber údajov o jednotlivých účastníkoch operácií RO vypracuje dotazník. MPSVR SR ako RO OP ĽZ zverejní všetky strategické programové dokumenty, finálnu	31. 12. 2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ministerstvo školstva vedy výskumu a športu SR Ministerstvo vnútra SR (ÚSVRK SR) Ministerstvo zdravotníctva SR

výber opatrení, ktoré čo najúčinnejšie prispievajú k dosiahnutiu želaných výsledkov, pre monitorovanie pokroku pri dosahovaní výsledkov a vykonanie posúdenia vplyvu		verziu operačného programu aj s jeho prílohami, vrátane metodiky k stanoveniu hodnôt ukazovateľov na web stránke www.esf.gov.sk po oficiálnom schválení operačného programu. Na uvedenej stránke sa budú pravidelne zverejňovať aj výročné správy o vykonávaní programu, hodnotenia programu, publicita a pod.		
	2- Opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami: -opatrenia na uverejnenie konsolidovaných údajov a ich sprístupnenie verejnosti.	MPSVR SR ako RO pre OP ĽZ v spolupráci so zodpovednými orgánmi za jednotlivé ukazovatele vypracuje/aktualizuje Opis monitorovania a hodnotenia po schválení merateľných ukazovateľov a metodiky k stanoveniu hodnôt ukazovateľov. Opis tiež uvedie zdroje, ktoré zodpovedné orgány využijú pre zber dát. RO popíše úlohy a zodpovednosť za zhromažďovanie štatistických údajov, vrátane údajov o jednotlivých účastníkoch operácií, na jednotlivých úrovniach implementácie projektov (prijímateľ – SORO – RO) a programu formou prílohy Opisu monitorovania a hodnotenia. Pre zber údajov o jednotlivých účastníkoch operácií RO vypracuje dotazník. MPSVR SR ako RO OP ĽZ zverejní všetky strategické programové dokumenty, finálnu verziu operačného programu aj s jeho prílohami, vrátane metodiky k stanoveniu hodnôt ukazovateľov na web stránke www.esf.gov.sk po oficiálnom schválení operačného programu. Na uvedenej stránke sa budú pravidelne zverejňovať aj výročné správy o vykonávaní programu, hodnotenia programu, publicita a pod.	31.12.2014	
	5- Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane súladu každého ukazovateľa s týmito náležitosťami: odolnosť a štatistická validácia, jasný normatívny výklad, citlivosť voči politike a včasné zhromažďovanie údajov.	MPSVR SR ako RO OP ĽZ v spolupráci s jednotlivými SORO dopracuje Opis monitorovania a hodnotenia a predloží ho CKO pre potreby nastavenia systému ITMS+ za účelom včasného zhromažďovania údajov. CKO na základe predmetného dokumentu vypracuje číselník merateľných ukazovateľov. RO a SORO budú nápomocné CKO pri nastavení systému ITMS+ ako nosného systému na zber a uchovávanie údajov vrátane merateľných ukazovateľov. Do spustenia ostrej prevádzky systému ITMS+ a ďalej podľa potreby.	31. 12.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ministerstvo školstva vedy výskumu a športu SR Ministerstvo vnútra SR Centrálny koordinačný orgán
	6-Postupy zavedené na zaručenie toho, aby všetky operácie financované z programu prijali účinný systém ukazovateľov.	RO vypracuje programové dokumenty a metodiku v súlade so schválenými strategickými dokumentmi a pravidlami EK a právnymi predpismi SR.	31. 05. 2015	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Tabuľka č. 24: Akcie s cieľom splniť uplatniteľné tematické ex ante kondicionality

Tematická ex-ante kondicionalita	Nesplnené kritériá	Akcie, ktoré sa majú vykonať	Termín (dátum)	Zodpovedné subjekty
8.1. Vytváranie a realizácia aktívnych politík trhu práce so zreteľom na usmernenia politiky zamestnanosti.	1. Služby zamestnanosti majú možnosť zabezpečiť a zabezpečujú: - personalizované služby a aktívne a preventívne opatrenia na trhu práce, ktoré sa realizujú včas, sú prístupné pre všetkých uchádzačov o prácu a zameriavajú sa osoby najviac ohrozené sociálnym vylúčením vrátane osôb z marginalizovaných komunit.	1) Pripraviť a prijať Národnú stratégiu zamestnanosti:	31.12.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
		Analýza mechanizmov podporujúcich rozvoj zamestnanosti vrátane služieb zamestnanosti.	31.5.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
		Návrh národnej stratégie zamestnanosti.	31.10.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

		Predloženie na pripomienkové konanie a na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR.	30. 11. 2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
		Predloženie na rokovanie vlády SR.	31. 12. 2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
		2) Zabezpečiť prípravu a zavedenie inovatívneho riešenia spolupráce s neštátnymi službami zamestnanosti:	31.12.2015	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
		Pripraviť návrh projektu na Sieťovanie verejných služieb zamestnanosti a neštátnych služieb zamestnanosti prepájajúceho štátne služby zamestnanosti s neštátnymi službami zamestnanosti.	31. 5. 2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
		Vykonať sieťovanie verejných služieb zamestnanosti a neštátnych služieb zamestnanosti.	31.12.2015	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
		3) Zabezpečiť systém školení pre zamestnancov verejných služieb zamestnanosti vykonávajúcich personalizované služby (front-line officers) s cieľom zlepšiť ich poskytovanie pre uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým osobám najviac ohrozeným rizikom sociálneho vylúčenia.	31.5.2015	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
8.3	1. Opatrenia zamerané na reformu služieb zamestnanosti s cieľom vybaviť ich kapacitou na zabezpečovanie: - personalizovaných služieb a aktívnych a preventívnych opatrení na trhu práce, ktoré sa realizujú včas, sú prístupné pre všetkých uchádzačov o prácu a zameriavajú sa na osoby najviac ohrozené sociálnym vylúčením vrátane osôb z marginalizovaných komunit	Posilniť personálne kapacity úradov práce, sociálnych vecí a rodiny najmä pre oblasti personalizovaných služieb, aktívnych a preventívnych opatrení na trhu práce a priameho kontaktu s uchádzačmi o zamestnanie, osobitne s tými, ktorí sú najviac ohrození sociálnym vylúčením vrátane MRK: Vypracovanie analýzy kapacít na identifikáciu opatrení, ktoré je potrebné prijať na posilnenie kapacít a zvýšenia ich kvality a efektívnosti.	31.12.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
		Aplikácia opatrení identifikovaných analýzou, tzn. realizácia potrebných krokov na posilnenie kapacít.	31.5.2015	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

9.1. Existencia a vykonávanie národného strategického rámca pre znižovanie chudoby, ktorý je zameraný na aktívne začlenenie osôb vyčlenených z trhu práce so zreteľom na usmernenia politiky zamestnanosti.	1. Zavedený je národný strategický politický rámec pre znižovanie chudoby, zameraný na aktívne začleňovanie, ktorý:			
	2- poskytuje dostatok dôkazov, na základe ktorých sa dajú stanoviť politiky v oblasti znižovania chudoby a sledovať vývoj.	Implementácia projektu – príprava národnej rámcovej stratégie. Tvorba analytickej časti Národnej rámcovej stratégie. Predloženie na rokovanie vlády SR	1.10. 2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Inštitút pre výskum práce a rodiny
	3- obsahuje opatrenia na podporu plnenia národného cieľa v oblasti chudoby a sociálneho vylúčenia (ako sa uvádza v národnom programe reforiem), ktorý zahŕňa podporu udržateľných a kvalitných pracovných príležitostí pre ľudí, ktorým najviac hrozí sociálne vylúčenie, vrátane osôb z marginalizovaných komunit.	Implementácia projektu – príprava národnej rámcovej stratégie. Tvorba analytickej časti Národnej rámcovej stratégie. Predloženie na rokovanie vlády SR	1.10. 2014	
	6- Na žiadosť a podľa potreby sa príslušným zainteresovaným stranám poskytne podpora pri predkladaní žiadostí o projekty a pri vykonávaní a riadení vybraných projektov.	V štádiu implementácie operačného programu bude poskytnutá podpora na pomoc žiadateľom/ prijímateľom a všetkým zúčastneným stranám zameraná na prípravu a implementáciu projektov (príprava žiadostí o NFP, prípravu monitorovacích správ, žiadostí o platbu a pod.: - pri vykonávaní a riadení vybraných projektov prostredníctvom príručky pre žiadateľa/ prijímateľa NFP, usmernení RO, seminárov k výzvam a i. - pri predkladaní žiadostí o NFP žiadateľom prostredníctvom zaužívaných ako aj nových možností podpory a informovania prostredníctvom informačných seminárov k výzvam, využívaním často kladených otázok (FAQ), telefonickej podpory (konzultácie) a i.	31.5.2015	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
9.2. Zavedený je národný strategický politický rámec integrácie Rómov.	1-Zavedený je národný strategický politický rámec integrácie Rómov, ktorý:			
	4- zahŕňa výkonné metódy sledovania na posúdenie vplyvu opatrení na integráciu Rómov a mechanizmy preskúmania na prispôsobovanie stratégie.	Vypracovanie metodického dokumentu pre proces monitorovania, a evaluácie vnútroštátnej stratégie pre integráciu Rómov	31. 5. 2015	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
	5- je navrhnutá, vykonáva sa a monitoruje v úzkej spolupráci a neustálom dialógu s rómskou občianskou spoločnosťou, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy.	zriadenie monitorovacej pracovnej skupiny so zástupcov miestnej a regionálnej samosprávy, rezortov, ktoré zodpovedajú za plnenie opatrení a aktivít schválenej Stratégie SR pre integráciu Rómov do roku 2020 (ďalej len „Stratégia“) a reprezentantov občianskej spoločnosti (MNO)	31. 1. 2015	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
		Vypracovanie a schválenie štatútu monitorovacej pracovnej skupiny v ktorom bude zafinancovaná zodpovednosť a úlohy členov/členiek v procese priebežného monitorovania.	31.12.2014	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
6- Na žiadosť a podľa potreby sa príslušným zainteresovaným stranám poskytne podpora pri predkladaní žiadostí o projekty a pri vykonávaní a riadení vybraných projektov.	-poskytovať podporu prijímateľom pomoci národných projektov, globálnych grantov a dopytovo-orientovaných výziev prostredníctvom existujúcich administratívnych kapacít ÚSVRK vrátane jeho regionálnych štruktúr	31.5.2015	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity	
9.3. Zdravie: existencia národného alebo regionálneho	1-Zavedený je národný alebo regionálny strategický politický rámec, ktorý zahŕňa:			

strategického politického rámca pre zdravie v medziach článku 168 ZFEÚ, ktorý zabezpečí ekonomickú udržateľnosť.	4-systém monitorovania a kontroly.	Vypracovanie dokumentu popisujúceho systém monitorovania a kontroly realizácie strategického rámca a naplňania čiastkových implementačných stratégií.	31.10.2014	Ministerstvo zdravotníctva SR
		Schválenie dokumentu popisujúceho systém monitorovania a kontroly realizácie strategického rámca a naplňania čiastkových implementačných stratégií zo strany monitorovacej komisie. Najneskôr schválením sa systém monitorovania a kontroly stáva plne funkčným.	30.11.2014	Ministerstvo zdravotníctva SR
		Zaslanie kompletnej dokumentácie na EK k posúdeniu splnenia všetkých náležitostí kritéria ex ante kondicionality.	31.12.2014	Ministerstvo zdravotníctva SR
	5- Členský štát alebo región prijal rámec orientačne opisujúci dostupné rozpočtové prostriedky a nákladovo efektívnu koncentráciu prostriedkov na prioritné potreby pre zdravotnú starostlivosť.	Vypracovanie čiastkových realizačných stratégií v oblasti: <ul style="list-style-type: none"> verejného zdravia znižovania spotreby liekov a zvyšovania efektívnosti farmakoterapie elektronického zdravotníctva ktorých súčasťou bude aj detailný rozpočet.	28.2.2015	Ministerstvo zdravotníctva SR
	Zaslanie čiastkových realizačných stratégií na posúdenie splnenia kritéria na EK.	31.3.2015	Ministerstvo zdravotníctva SR	
10.1 Predčasné ukončovanie školskej dochádzky: existencia strategického politického rámca na zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky v medziach článku 165 ZFEÚ.	1. Zavedený je systém na zhromažďovanie a analýzu údajov a informácií o predčasnom ukončení školskej dochádzky na príslušných úrovniach			
	2- poskytuje dostatok dôkazov, na základe ktorých sa dajú stanoviť ciele politiky a sleduje vývoj.	- spustenie Rezortného informačného systému (RIS) Predpoklad plného prechodu systému RIS do prevádzky je koniec štvrtého kvartálu 2014, pričom je potrebné vykonať nasledovné aktivity: - aktualizácia registrov škôl a školských zariadení; - aktualizácia kontaktov pedagogických zamestnancov a žiakov základných a stredných škôl; - aktualizácia základných číselníkov; podpis servisnej zmluvy k RIS	31.12.2014	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
10.2 Vyššie vzdelávanie: existencia národného alebo regionálneho strategického politického rámca na zvýšenie dosahovania terciárneho vzdelávania a zvýšenie jeho kvality a účinnosti v medziach článku 165 ZFEÚ.	1- Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický rámec pre terciárne vzdelávanie, ktorý obsahuje tieto prvky:			
	2- v prípade potreby opatrenia na zvýšenie účasti a výsledkov, ktoré:			
	5- podpora inovatívny obsah a tvorbu učebných osnov	- predložiť národný strategický politický rámec pre oblasť vysokého školstva na roky 2014 – 2020 na verejnú diskusiu	31.12.2014	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
		- schváliť národný strategický politický rámec pre oblasť vysokého školstva na roky 2014 - 2020	30.06.2015	Vláda SR
	- implementácia národného projektu Vysoké školy ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti - vybavenie a podpora vybraných perspektívnych študijných programov prostredníctvom vybavenie výučbových školiacich kontaktných centier praxe na vysokých školách študijnými pomôckami, učebnicami, licenciami na študijné pomôcky, SW nástrojmi modelovania procesov z praxe, nosičmi/nástrojmi/licenciami s inovovaným digitálnym vzdelávacím	30.11.2015	Centrum vedecko – technických informácií SR	

		obsahom do 30.6.2015 - skvalitnenie vzdelávacieho obsahu a podpora inovatívnych foriem vzdelávania pre potreby trhu práce vo vybraných perspektívnych študijných odboroch do 31.10.2015		
	6- opatrenia na zvýšenie zamestnateľnosti a podnikania, ktoré:			
	7- podporujú rozvoj tzv. prierezových zručností vrátane podnikania v príslušných programoch vysokoškolského vzdelávania.	- vypracovanie Analýzy získavania prierezových zručností v študijných programoch, ktoré sú predmetom komplexnej akreditácie činností od roku 2014 (do konca 3. kvartálu 2015)	30. 9. 2015	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
		- vypracovať Akčné plány realizácie, ktoré budú vychádzať z cieľov Koncepcie informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020 na základe UZNESENIA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 485 z 24. septembra 2014 ku Koncepcii informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020 (do 30.4.2015)	30.4.2015	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
		- v spolupráci s Ministerstvom financií SR vytvoriť model systematického a celoplošného finančného vzdelávania na základe UZNESENIE VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 9 z 8. januára 2014 k Návrhu Koncepcie ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu (do 01.01.2015)	01.01.2015	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR Ministerstvo financií SR
	8- ktoré znižujú rodové rozdiely, pokiaľ ide o voľbu všeobecného alebo odborného vzdelávania.	- predložiť Celoštátnu stratégiu rodovej rovnosti a Akčný plán rodovej rovnosti na roky 2014 – 2019 na rokovanie vlády SR	30.10.2014	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
		- schváliť Celoštátnu stratégiu rodovej rovnosti a Akčný plán rodovej rovnosti na roky 2014 – 2019 vládou SR	31.12.2014	Vláda SR
10.3 Celoživotné vzdelávanie: existencia národného a/alebo regionálneho strategického politického rámca pre celoživotné vzdelávanie v medziach článku 165 ZFEÚ.	1-Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický rámec pre celoživotné vzdelávanie, ktorý zahŕňa opatrenia: 4- na rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, a to aj prostredníctvom úsilia o účinné zavádzanie transparentných nástrojov (napríklad Európskeho kvalifikačného rámca, Národného kvalifikačného rámca, Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu, Európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy)	Implementácia 2 kľúčových národných projektov: - Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií – vytvorenie Národného kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií odkazujúc na Národný kvalifikačný rámec na Európsky kvalifikačný rámec do konca roka 2015 - ďalšie vzdelávanie cieľovej skupiny na tvorbu a používanie Národného kvalifikačného rámca, Národnej sústavy kvalifikácií a Informačného systému do 30.6.2015	31.10.2015	Štátny inštitút odborného vzdelávania
		- Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce - poskytnutie modulových vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania s uznávaním výsledkov ďalšieho vzdelávania a informálneho učenia sa; prevádzka siete poradenských centier pre dospelých a poskytovanie poradenstva; vytvorenie a realizácia systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb; ďalší rozvoj elektronických nástrojov pre ďalšie vzdelávanie v kontexte celoživotného vzdelávania	30.9.2015	Národný ústav celoživotného vzdelávania

	5- na zlepšenie relevantnosti vzdelania a odbornej prípravy z hľadiska pracovného trhu a ich prispôsobenie potrebám identifikovaných cieľových skupín (napríklad mladí ľudia zapojení do odborného vzdelávania, dospelí, rodičia vracajúci sa na trh práce, nízkokvalifikovaní a starší pracovníci, migranti a ostatné znevýhodnené skupiny, najmä ľudia so zdravotným postihnutím).	Implementácia 2 kľúčových národných projektov: - Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií - vytvorenie Národného kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií odkazujúc na Národný kvalifikačný rámec na Európsky kvalifikačný rámec do konca roka 2015 - ďalšie vzdelávanie cieľovej skupiny na tvorbu a používanie Národného kvalifikačného rámca, Národnej sústavy kvalifikácií a Informačného systému do 30.6.2015	31.10.2015	Štátny inštitút odborného vzdelávania
		- Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce - poskytnutie modulových vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania s uznávaním výsledkov ďalšieho vzdelávania a informálneho učenia sa; prevádzka siete poradenských centier pre dospelých a poskytovanie poradenstva; vytvorenie a realizácia systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb; ďalší rozvoj elektronických nástrojov pre ďalšie vzdelávanie v kontexte celoživotného vzdelávania	30.9.2015	Národný ústav celoživotného vzdelávania
10.4 Existencia národného alebo regionálneho strategického rámca politiky pre zvýšenie kvality a účinnosti systémov odborného vzdelávania a prípravy, v rámci článku 165 ZEÚ.	1. Zavedený je národný alebo regionálny strategický politický rámec na zvýšenie kvality a účinnosti odborného vzdelávania a prípravy v medziach článku 165 ZFEÚ, ktorý obsahuje opatrenia: 2- na zvýšenie významu systémov odborného vzdelávania a prípravy z hľadiska pracovného trhu v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravu učebných plánov a posilňovanie vzdelávania na pracovisku v rozličných formách. 3- na zvýšenie kvality a atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy, a to aj vytvorením národného prístupu zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (napríklad v súlade s Európskym referenčným rámcom zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy) a zavedením nástrojov transparentnosti a	- predložiť návrh nového zákona o OVP prostredníctvom, ktorého budú predstavené prvky duálneho vzdelávania na rokovaní vlády SR - schváliť návrh nového zákona o OVP prostredníctvom, ktorého budú predstavené prvky duálneho vzdelávania (s účinnosťou od 1.3.2015) Implementácia 3 kľúčových národných projektov: - Podpora profesijnej orientácie žiakov ZŠ na OVP prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami -Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií - Rozvoj stredného odborného vzdelávania - predložiť návrh nového zákona o OVP prostredníctvom, ktorého budú predstavené prvky duálneho vzdelávania na rokovaní vlády SR	31.12.2014 28.02.2015 31.10.2015 31.10.2015 31.10.2015 31.12.2014	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Národná rada SR Štátny inštitút odborného vzdelávania Štátny inštitút odborného vzdelávania Štátny inštitút odborného vzdelávania Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a

uznávania, napríklad Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET – Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu).	- schváliť návrh nového zákona o OVP prostredníctvom, ktorého budú predstavené prvky duálneho vzdelávania (s účinnosťou od 1.3.2015)	28.02.2015	rodiny SR Národná rada SR
	Implementácia 3 kľúčových národných projektov: - Podpora profesijnej orientácie žiakov ZŠ na OVP prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami	31.10.2015	Štátny inštitút odborného vzdelávania
	- Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií	31.10.2015	Štátny inštitút odborného vzdelávania
	- Rozvoj stredného odborného vzdelávania	31.10.2015	Štátny inštitút odborného vzdelávania
	Stratégia zabezpečenia kvality v počiatočnom OVP v SR (Feasibility study)	31.12.2014	Štátny inštitút odborného vzdelávania

10 Zníženie administratívnej záťaže prijímateľov

Na základe skúseností subjektov zapojených do realizácie OP (získaných v rámci PO 2007–2013 a v niektorých prípadoch aj v PO 2004 – 2006) je zrejme, že nastavené mechanizmy implementácie pre prijímateľov vytvárajú vysokú administratívnu záťaž, čo vedie prijímateľov k tomu, že si projekty nechávajú vypracovávať a aj riadiť externými súkromnými spoločnosťami. Predkladanie množstva podpornej dokumentácie k žiadosti o poskytnutie NFP a k preukazovaniu oprávnenosti výdavkov má za následok zvýšenú administratívnu záťaž nielen na strane žiadateľov o NFP, prijímateľov/partnerov, ale aj na strane poskytovateľa pri samotnom overovaní veľkého množstva podporných dokladov. Okrem uvedeného, overovanie rozsiahlej podpornej dokumentácie k žiadostiam o platbu (ďalej len „ŽoP“) predstavuje náročný administratívny proces, čo má za následok predĺženie lehôt schvaľovania ŽoP, väčšiu chybovosť a s tým súvisiaci vysoký výskyt nezrovnalostí. Vo všeobecnosti sa dá zhrnúť, že všetky procesné úkony (najmä však podávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) a dokladovanie výdavkov) sú nastavené v riadiacej dokumentácii už na národnej úrovni ako mimoriadne náročné. Z tohto dôvodu RO pre OP ĽZ spolu so subjektmi zapojenými do implementácie OP ĽZ plánuje zaviesť najmä nasledovné opatrenia, ktoré by mali výrazne zefektívniť proces od podávania ŽoNFP až po finančné ukončenie projektov.

Návrh zníženia administratívnej záťaže (priebežne po schválení OP ĽZ):

- zjednodušenia procesu predkladania ŽoNFP: využitie dostupných verejných databáz vo fáze overovania podmienok poskytnutia pomoci v ŽoNFP (napr. overenie údajov zo sociálnej poisťovne, zdravotnej poisťovne, národného inšpektorátu práce, registra účtovných závierok, ARACHNE, SIMS a iné)
Žiadateľ o NFP nebude povinný preukazovať, že nie je dlžníkom poisťného na sociálne poistenie, neporušil zákaz nelegálnej práce a i.
- minimalizovanie predkladania podpornej dokumentácie k žiadostiam o platbu (ŽoP): prijímateľ predloží kompletnú podpornú dokumentáciu iba k prvej ŽoP a následne pôjde RO/SORO predložené dokumenty a skutočnosť overiť 100 % kontrolou na mieste. K ďalším žiadostiam o platbu žiadateľ už nebude musieť zasielať podporné dokumenty, ale bude si ich uschovávať iba u seba, a k ŽoP bude predkladať len sumarizačné hárky s označením dokladov, ktoré k nim patria. RO bude vykonávať kontrolu na mieste v určitej periodicite podľa potreby (časovej alebo podľa finančného objemu ŽoP).
Zníženie administrácie na strane prijímateľov aj poskytovateľa a zvýšenie účasti RO/SORO na kontrole realizovaných projektov.
- zjednodušenia vo vykazovaní vynaložených prostriedkov NFP:
Nadviazanie na PO 2007-2013 v uplatňovaní už zavedenej paušálnej sadzby vzťahujúcej sa na nepriame výdavky projektov APTP, ktoré sa v praxi osvedčili.
Zavedenie zjednodušeného vykazovania paušálnej sadzby nepriamych výdavkov aj v ďalších typoch projektov podľa existujúcich metód a príslušných sadzieb uplatňovaných v prípade politik únie pri podobnom druhu operácie a prijímateľa (čl. 68 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013). Zavedenie štandardných stupníc jednotkových nákladov pri niektorých položkách výdavkov a využívanie grantov v projektoch, ktorých verejná podpora nepresahuje 50 000€ orientovaných na dosiahnutie výsledku podľa čl. 14, bod 4, nariadenia (EÚ) č. 1304/2013.
Paušálna sadzba pre nepriame výdavky uľahčí a urýchli overovanie oprávnených výdavkov a procesu spracovania žiadostí o platbu, eliminuje vznik neoprávnených výdavkov a následné nezrovnalosti.

Pri nasledujúcich 3 návrhoch sa zníži chybovosť a administratívna záťaž pri vyplňaní komplikovaného systému vykazovania každej odpracovanej hodiny v pracovných výkazoch k ŽoP, urýchli sa overovanie a spracovanie ŽoP a budú flexibilnejšie úhrady prostriedkov, ako aj sa eliminujú potenciálne nezrovnalosti:

- využitie elektronických pracovných výkazov v priamych aktivitách projektu (od 1.1.2015)
- dôraz pri schvaľovaní projektov bude kladený na disponibilitu materiálnej a personálnej základne (administratívna kapacita a technická vybavenosť, najmä výpočtovej techniky)

a pripojením na internet) ako podmienky pre schopnosť realizácie projektu, ktorá bola identifikovaná na základe skúseností a kontrolných zistení z minulosti. Eliminujú sa tým snahy prijímateľov o realizáciu projektu najmä z dôvodu možnosti vybaviť sa výpočtovou technikou a softvérom nad rozsah potrebný pre realizáciu projektu a následné náročné vymáhanie nezrovnalostí a s tým spojenej administrácii. Účelom RO pre OP ĽZ je podporiť najmä prijímateľov, ktorí chcú z prostriedkov EŠIF realizovať aktivity v rámci pridanej hodnoty k vybranej problematike OP ĽZ.

- umožnenie predkladania ŽoP spolu s prílohami v elektronickej forme cez ITMS alebo v súlade s elektronickej komunikáciou podľa stanoveného termínu spustenia jej plnej realizácie v osobitných predpisoch k e-Governmentu (v súlade s plánovaným opatrením v partnerskej dohode)
- zapojenie zamestnancov do systému nepretržitého vzdelávania subjektov zapojených do implementácie OP ĽZ s cieľom zvýšenia dostupnosti informácií o možnostiach a podmienkach získania podpory z EŠIF a centralizovaného poskytovania odborného poradenstva v danej oblasti.

Zefektívnenie procesov implementácie a výmeny skúseností medzi prijímateľmi.

- sprehľadnenie implementačného prostredia pre prijímateľov:
Vytvorenie jednotného a unifikovaného dokumentu upravujúceho spôsob a postupy implementácie projektov.
OP ĽZ, ktorý bude RO aktualizovať maximálne 2x ročne (okrem legislatívnych zmien).
Pravidelná aktualizácia zoznamov opakujúcich sa nedostatkov, pochybení a šírenia príkladov dobrej praxe v implementácii projektov OP ĽZ.

Zabezpečenie kompletnej dostupnosti informácií o predkladaní žiadostí a implementácii projektov na jednom mieste a ľahšej implementácie projektov v rámci vlastnej réžie prijímateľa bez pomoci externých subjektov.

- externá podpora pri príprave návrhov projektov pre obce, mestá, školy a ďalších žiadateľov (podľa potreby)

Žiadateľom sa uľahčí administratívna a odborná stránka prípravy projektových návrhov s cieľom znížiť chybovosť a zvýšiť úspešnosť pri hodnotení ŽoNFP hlavne v prípade znevýhodnených a menej skúsených žiadateľov.

V rámci SFR EŠIF v súlade s národnou legislatívou je zachovaný princíp, v zmysle ktorého zodpovednosť zmluvnej strany nevylučuje prekážka, ktorá nastala až v čase, keď bola zmluvná strana v omeškaní s plnením svojej povinnosti, alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov (najmä finančné problémy). Za okolnosť vylučujúcu zodpovednosť sa nepovažuje dopad ekonomickej a finančnej krízy na implementáciu projektov; za okolnosť vylučujúcu zodpovednosť sa považuje dočasné uzatvorenie Štátnej pokladnice. Prijímateľ NFP je oprávnený pozastaviť realizáciu aktivít projektu v prípade, ak sa poskytovateľ dostane do omeškania s platbou NFP.

11 Horizontálne princípy

11.1 Udržateľný rozvoj

Hlavným cieľom horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj (ďalej len „HP UR“) je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti rastu, s osobitným dôrazom na ochranu a zlepšenie životného prostredia pri zohľadnení princípu „znečisťovateľ platí“. Ciele HP UR tak plne korešpondujú a sú v súlade s prioritami stratégie Európa 2020 – udržateľným, inteligentným a inkluzívnym rastom.

Analytickú, hodnotiacu, strategickú a metodickú činnosť pre uplatňovanie HP UR zabezpečuje na národnej úrovni Úrad vlády SR.

HP UR sa svojím obsahovým zameraním premieta hlavne podporu udržateľného rozvoja a efektívneho využívania zdrojov v rámci prioritnej osi 6 zameranej na zlepšenie životných podmienok MRK, a to najmä aktivitami vedúcimi k posilneniu environmentálneho aspektu rozvoja, avšak podporované aktivity v rámci OP ĽZ ako celku prispievajú aj k realizácii ekonomickeho a sociálneho aspektu

udržateľného rozvoja. V rámci prioritnej osi sa bude v prípade vhodnosti sledovať na úrovni projektov ukazovateľ výstupu „Počet vytvorených pracovných miest“.

V súlade so znením PD SR bude v rámci O ĽZ, prioritnej osi 6, zohľadnená zásada „znečisťovateľ platí“ ako aj požiadavka na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ktoré je jedným z hlavných nástrojov environmentálnej politiky na uskutočňovanie udržateľného rozvoja.

Rovnako v súlade so znením PD SR v rámci OP ĽZ a to za účelom znižovania negatívnych vplyvov na zmenu klímy a ostatných zložiek životného prostredia, ako aj s ohľadom na energetickú efektívnosť, budú v rámci implementácie uplatňované pravidlá zeleného verejného obstarávania⁶² v súlade s postupmi definovanými v tejto oblasti na národnej a medzinárodnej úrovni jednotne pre všetky operačné programy financované z EŠIF⁶³.

HP UR je teda priamo integrovaný do programového cyklu od fázy prípravy programu a bude sa ďalej premietat' aj do fázy výberu a hodnotenia projektov a následných procesov implementácie, monitorovania a hodnotenia. Pre účinné uplatňovanie HP UR bude jeho hlavný cieľ stanovený v hodnotiacom a výberovom procese v žiadosti o podporu ako diskvalifikačné kritérium v rámci relevantných prioritných osí. S cieľom posúdiť úroveň zaťaženia životného prostredia, žiadateľ o podporu povinne predloží najneskôr pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory výsledný dokument z procesu posudzovania navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie, v zmysle platnej právnej úpravy, alebo vyjadrenie príslušného orgánu o tom, že navrhovaná činnosť, resp. zmena navrhovanej činnosti, nepodlieha posudzovaniu z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Podobne bude povinnou prílohou žiadosti o podporu, alebo pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory, aj integrované povolenie v prípadoch činností, na ktoré sa povinnosť jeho vydania vzťahuje. V súvislosti s uplatnením zásady „znečisťovateľ platí“ budú za neoprávnené výdavky považované výdavky na aktivity, ktoré sa týkajú plnenia povinností stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch v súvislosti so zásadou „znečisťovateľ platí“. Táto zásada bude zohľadnená v podmienkach poskytnutia pomoci stanovených vo výzve na predkladanie žiadosti o finančný príspevok.

Prostredníctvom OP ĽZ budú podporované iba projekty, ktoré HP UR zohľadňujú, sú v súlade s jeho zameraním alebo priamo prispievajú k dosahovaniu jeho cieľov. Pre účinné uplatňovanie HP UR bude táto zásada zohľadnená ako podmienka poskytnutia pomoci stanovená vo výzve na predkladanie žiadostí o podporu a bližšie definovaná v strategickom dokumente HP UR a v príslušnej riadiacej dokumentácii OP ĽZ.

Uplatňovanie HP UR ako podmienky poskytnutia pomoci bude na projektovej úrovni overované v procese hodnotenia a výberu projektov. Proces monitorovania plnenia HP UR bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude výstup obsahujúci informácie o horizontálnom princípe, ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. RO pre OP ĽZ bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP UR informáciu o plnení a dosiahnutej úrovni stanovených cieľov v národnom strategickom dokumente týkajúceho sa udržateľného rozvoja.

11.2 Rovnosť príležitostí a nediskriminácia

Nediskriminácia predstavuje strategický cieľ pri dosahovaní, ktorého sa zameriavame na vytváranie podmienok pre zabezpečenie rovnakého prístupu všetkých ľudí do určitého sociálneho prostredia (napr. prístupu k zamestnaniu, vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti atď.), resp. k zabezpečeniu rovnakej dostupnosti verejných služieb a zdrojov. Cieľom je eliminovať a predchádzať diskriminácii a odstraňovať bariéry, ktoré vedú k izolácii a vylučovaniu ľudí z verejného, spoločenského, pracovného života, a to na základe takých sociálnych kategórií, ako je pohlavie/rod, vek, zdravotné postihnutie,

⁶² Zelené verejné obstarávanie predstavuje jeden z významných nástrojov novej politiky verejného obstarávania na národnej úrovni, ktorý bude zavedený v rámci reformy verejnej správy. Podpora využívania zeleného verejného obstarávania na výber produktov so zníženým negatívnym vplyvom na životné prostredie môže významným spôsobom prispieť k plneniu miestnych, regionálnych, národných a medzinárodných environmentálnych cieľov

⁶³ <http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-141217?prefixFile=m>

rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia a pod. Zásady podpory Únie pre európske štrukturálne a investičné fondy definujú povinnosť prijať primerané opatrenia na zabránenie akejkoľvek diskriminácii na základe spomínaných kategórií.

Cieľom horizontálneho princípu nediskriminácia a prístupnosť (HP NP) pre programy ESF je *Zabezpečiť rovnosť príležitostí na trhu práce a v príprave naň* a pre programy EFRR *Zabezpečiť rovnosť príležitostí v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb*. V nadväznosti na tieto ciele sú na úrovni OP zadefinované špecifické ciele a podporné aktivity, reflektujúce potreby znevýhodnených skupín v prístupe na trh práce, k sociálnemu začleneniu súvisiacim službám.

Cieľovou skupinou HP NP OP EZ sú znevýhodnení ľudia najmä z dôvodu veku (absolventi/ky a seniori/ky), zdravotného postihnutia, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, z dôvodu sexuálnej orientácie, národného alebo sociálneho pôvodu, ako aj osoby dlhodobo nezamestnané, ktorých situácia často pramení z niektorých zo spomínaných znevýhodnení, resp. ich kumulácie. Osobitnou prioritou je prioritná os Marginalizované rómske komunity (MRK), zameraná na vyrovnávanie šancí ľudí žijúcich v segregovaných osadách a efektívne odstraňovanie bariér pre ich integráciu do majoritnej spoločnosti.

V rámci OP EZ sú navrhované špecifické opatrenia pre podporu znevýhodnených skupín najmä v rámci nasledovných priorít:

1. Investičnej priority 3.1 najmä ako špecifický cieľ 3.1.1 *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby*
2. Investičná priorita 4.1 najmä ako špecifický cieľ 4.1.1 *Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce* a špecifický cieľ 4.1.2 *Prevenčia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*
3. Investičná priorita 1.1 ako špecifický cieľ 1.2.1 *Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce*
4. Prioritné osi Integrácia marginalizovaných rómskych komunít a Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Osobitný prístup si vyžadujú ľudia so zdravotným postihnutím, pre ktorých je potrebné vytvorenie mimoriadnych podmienok (napr. bezbariérové architektonické prostredie, prístupné informácie a pod.), bez ktorých nie je pre nich možné plne sa začleniť do spoločnosti a do pracovného procesu.

Hlavné zásady, princípy a požiadavky, ktorými sa zabezpečuje bezbariérové riešenie prostredia a prístupnosť stavieb v Slovenskej republike, sú zapracované v stavebnom zákone a vo vyhláške ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Aktuálne sa pripravuje novelizácia Stavebného zákona, ktorá má zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými prístup k fyzickému prostrediu a pohyb v ňom. Ustanovenia stavebného zákona týkajúce sa základných požiadaviek na stavby sú prevzaté z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ), ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh.

Hlavné zásady, princípy a požiadavky, ktorými sa zabezpečuje prístupnosť informácií sú obsiahnuté vo výnose MF SR č. 312/2010 Z.z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 obsahuje opatrenie 4.3.10 „Zabezpečiť prevenciu, identifikáciu a odstraňovanie bariér pre osoby so zdravotným postihnutím brániacich prístupnosti k informáciám, informačným systémom a službám, vrátane komunikácie s verejnou správou a službami poskytovanými verejnosti.“ ako aj ďalšie relevantné opatrenia (4.3.1 - 4.3.3.).

Jedným z opatrení uvedených v Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, ktorý bol tvorený za aktívnej účasti reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím, je zabezpečiť prístupnosť nových stavieb a územia určených na používanie verejnosťou prostredníctvom novely stavebného zákona zakotviť podmienky na aplikovanie princípov tvorby bezbariérového prostredia metódou univerzálneho navrhovania, tak ako sa uvádza v európskych dokumentoch.

V súlade s princípom partnerstva budú relevantné inštitúcie občianskej spoločnosti, zastupujúce rodovú rovnosť, nediskrimináciu a záujmy znevýhodnených skupín zapojené do procesu prípravy, monitorovania a hodnotenia OP. Občiansku spoločnosť budú zastupovať rovnosť príležitostí medzi

mužmi a ženami, nediskrimináciu a osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií ako aj ženské mimovládne organizácie zastúpené vo Výbore pre rodovú rovnosť.

11.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami

Cieľom horizontálneho princípu rovnosť medzi mužmi a ženami pre programy ESF v SR je - **zabezpečiť rovnosť mužov a žien na trhu práce a v príprave naň** a pre programy EFRR - **zníženie horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie v odvetviach**. Cieľovou skupinou sú najmä ženy, ktoré sú na základe svojho pohlavia/rodu a z nich vyplývajúcich často stereotypných očakávaní a povinností znevýhodnené v prístupe k trhu práce a uplatneniu sa na ňom. Ďalšou skupinou sú ženy ohrozené domácim násilím, ako aj ženy s kumuláciou znevýhodnení. Tieto predstavujú cieľovú skupinu pre projekty zamerané na sociálne začlenenie. V rámci OP ĽZ sú navrhované špecifické opatrenia pre podporu znevýhodnených skupín najmä v rámci nasledovných priorit:

1. Investičná priorita 3.2 je celá venovaná špecifickým opatreniam pre odstraňovanie rodových nerovností na trhu práce a v príprave naň so špecifickým zameraním na podporu služieb a opatrení pre zosúladienie rodinného a pracovného života, ktoré predstavujú pre ženy/matky spravidla najväčšiu bariéru pre ich plné uplatnenie sa na trhu práce,
2. špecifický cieľ 4.1.1 *Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce* a špecifický cieľ 4.1.2 *Prevenia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*. V rámci týchto ale i ostatných špecifických cieľov bude podporovaná sociálna inklúzia žien ale i mužov zo znevýhodnených skupín,
3. V rámci prioritnej osi 5. Integrácia MRK a prioritnej osi 6. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK bude potrebné venovať pozornosť špecifickej situácii rómskych žien s kumuláciou znevýhodnení.

Spoločné zásady pre horizontálne princípy Nediskriminácia a prístupnosť a Rovnosť medzi mužmi a ženami

Projekty spolufinancované zo štrukturálnych fondov musia dodržiavať zásadu nediskriminácie a projekty financované z ESF musia vykazovať zásadne pozitívny vplyv na rovnosť príležitostí a rovnosť mužov a žien. Projekty teda nesmú diskriminovať⁶⁴ a vykazovať negatívny prínos k rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti, neutrálny vplyv môže byť odôvodnený len vo výnimočných prípadoch. Tieto sa princípy uplatňovať vo všetkých projektoch, a to v prípade potreby aj prostredníctvom zavádzania vyrovnávacích opatrení a aktivít cielených na podporu znevýhodnených skupín. Popis aktivít zameraných na zavádzanie dočasných vyrovnávacích opatrení, dodržiavanie zásad nediskriminácie, podpory prístupnosti a rovnosti medzi mužmi a ženami ako aj výsledný dokument z procesu posudzovania (v prípade prístupnosti) alebo vyjadrenie príslušného orgánu o tom, že navrhovaná činnosť, resp. zmena navrhovanej činnosti, dodržiava princíp prístupnosti, budú povinnou prílohou žiadosti o finančný príspevok. Pre účinné uplatňovanie týchto horizontálnych princípov bude v hodnotiacom a výberovom procese žiadostí o finančný príspevok stanovené diskvalifikačné kritérium, zdôraznené vo všetkých výzvach. Zároveň bude povinnou prílohou o príspevok z EŠIF aj povolenie v prípadoch činností, na ktoré sa povinnosť jeho vydania vzťahuje.

Pri predchádzaní diskriminácie sa bude v rámci OP ĽZ používať **duálny prístup**

- **prierezové uplatňovanie nediskriminácie a rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami** vo všetkých programoch a projektoch, ktoré musia zabezpečiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie
- špecifická podpora nediskriminácie a/alebo rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami, teda prijímanie špecifických opatrení a aktivít (v zmysle antidiskriminačného zákona sú to tzv. **dočasné vyrovnávacie opatrenia**), cielených na podporu a vyrovnávanie šancí znevýhodnených skupín. Takáto podpora bude integrovaná do programov a projektov, pričom

⁶⁴ Povinnosť dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania vyplýva aj zo zákona 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej len „antidiskriminačný zákon“

budú existovať špecificky stanovené opatrenia a aktivity na podporu cieľových skupín a vyhlasovanie takýchto výziev.

Proces monitorovania plnenia horizontálnych princípov bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t.j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípov), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípov. Samostatný výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní horizontálnych princípov bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku EŠIF k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente. Odpočet plnenia dosiahnutej úrovne stanovených cieľov v národnom strategickom dokumente, vrátane návrhu nápravných opatrení a odporúčaní k ich dosiahnutiu, bude každoročne predkladaný do vlády SR.

Zásady prístupnosti, nediskriminácie, či podpory rovnosti medzi mužmi a ženami, budú týmto zabezpečené nie len diskvalifikáciou pri nedodržaní podmienok, ale aj pri hodnotiacom a výberovom procese, kde sa počíta so zapojením relevantných partnerov.

Koordinátori HP budú mať zabezpečené zastúpenie v monitorovacom výbore a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu OP a budú zodpovední za definovanie podmienky poskytnutia pomoci súvisiacej so zabezpečením aplikovania horizontálnych princípov a spôsobu ich overovania, ktorý bude pre RO záväzný.

12 Samostatné prvky

12.1 Veľké projekty, ktorých realizácia sa plánuje počas programového obdobia

N/A

12.2 Výkonnostný rámec operačného programu

V súlade s tab. č. 9. výkonnostného rámca.

12.3 Príslušní partneri zapojení do prípravy programu

Zapájanie partnerov do tvorby OP ĽZ bolo realizované so zreteľom na reprezentatívne zastúpenie zástupcov verejnej správy, tretieho sektora, súkromného sektora, vedeckej obce, ako aj zástupcov zamestnávateľov a odborových zväzov. Reprezentatívne zastúpenie uvedených aktérov bolo prínosom pre vykryštalizovanie investičných priorít sledujúcich priority národného programu reforiem. Odbornej verejnosti bolo umožnené v úsilí o zabezpečenie transparentnosti a docielenie najvyššie možnej kvality dokumentu svoje námety a pripomienky predkladať prostredníctvom webového sídla www.esf.gov.sk (sekcia Programové obdobie 2014–2020), kde bola aktuálna verzia OP ĽZ dlhodobo sprístupnená na verejnú konzultáciu. Riadiaci orgán venoval mimoriadnu pozornosť zapracovaniu relevantných pripomienok všetkých partnerov vrátane tých, ktoré definujú východiská a strategické ciele politík rozpracovaných Operačným programom ĽZ.

V otázkach sociálnej inklúzie, zamestnateľnosti osôb znevýhodnených na trhu práce a horizontálnych princípov vzťahujúcich sa na problematiku rodovej rovnosti a nediskriminácie bol konzultovaný ako zástupca občianskej spoločnosti predstaviteľ Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie a zástupca Rómskeho inštitútu – Roma Institute, n.o. Reprezentanti sektora občianskej spoločnosti boli oslovení ako partneri zapojení do prípravy OP v nadväznosti na konzultácie s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Rada vlády pre mimovládne neziskové organizácie zastrešuje reprezentatívnym spôsobom aktérov tretieho sektora. Rómsky inštitút - Roma Institute, n.o bol oslovený k participácii na príprave OP ĽZ z titulu rozsiahlych znalostí a medzinárodných skúseností s problematikou zamestnanosti, vzdelávania, sociálnej inklúzie a bývania marginalizovaných rómskych komunít. Ako predstaviteľ tretieho sektora asistoval obciam a združeniam obcí v programovom období r. 2007 – 2013 bez nároku na úhradu pri príprave projektov spadajúcich pod tzv. komplexný prístup. Významným prínosom v procese prípravy OP v oblasti inkluzívnych politík a opatrení zameraných na marginalizované rómske komunity bola aj pracovná skupina zriadená na úrovni splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity pre

fondy politiky súdržnosti Európskej únie v programovom období 2014 – 2020, zložená zo zástupcov verejnej správy, tretieho sektora a vedeckej obce. Pracovná skupina aktívne konzultovala obsahovú štruktúru zadaných investícií v rámci prioritných osí 5 a 6.

V súlade so skúsenosťami nadobudnutými v programovom období r. 2004 – 2006 a 2007 – 2013 budú partneri v zložení kopírujúcom zloženie Pracovnej skupiny pre prípravu programového obdobia na r. 2014 – 2020 zapájaní do implementácie OP ĽZ formou riadneho členstva v monitorovacom výbore, ktorého úloha bude v súlade s právnymi predpismi EÚ a SR. Aktívna úloha monitorovacieho výboru bude zdôraznená napr. kreovaním relevantných komisií/výborov/podvýborov a zapájaním riadnych členov do monitorovania formou monitorovacích návštev na mieste počas celého obdobia vykonávania OP ĽZ. RO/SORO vytvorí dodatočný priestor pre zapojenie partnerov do implementácie, monitorovania a hodnotenia OP ĽZ, vrátane občianskej spoločnosti ako aj partnerov pre horizontálne priority.

Tabuľka č. 25: Prehľad zloženia a počet zástupcov Pracovnej skupiny pre prípravu programového obdobia na roky 2014 - 2020

Por. číslo	Názov inštitúcie
1.	Úrad vlády SR vrátane zástupcov CKO, HP UR a v súčasnosti existujúcej HP IS
2.	Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity
3.	Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti / Rada vlády pre mimovládne neziskové organizácie/SOCIA (nominovaná splnomocnencom pre rozvoj občianskej spoločnosti a súčasne je zástupca SOCIA pre OP ĽZ schválený uznesením Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie)
4.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
5.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
6.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vrátane zástupcu HP RP
7.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
8.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
9.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
10.	Združenie miest a obcí Slovenska
11.	Združenie samosprávnych krajov S8
12.	Slovenská akadémia vied
13.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
14.	Konfederácia odborových zväzov
15.	Republiková únia zamestnávateľov
16.	Klub 500
17.	Rómsky inštitút - Roma Institute, n.o.

13 Prílohy k OP

- PRÍLOHA 1 Prepojenie OP ĽZ so strategickými dokumentmi EÚ a SR
- PRÍLOHA 2 Zoznam použitých skratiek
- PRÍLOHA 3 Geografické znázornenie počtu Rómov v jednotlivých krajoch SR
- PRÍLOHA 4 Kódy intervencie k OP ĽZ
- PRÍLOHA 5 Záverečná správa o hodnotení ex-ante so zhrnutím
- PRÍLOHA 6 Metodika k stanoveniu hodnôt ukazovateľov
- PRÍLOHA 7 Metodológia výberu obcí
- PRÍLOHA 8 Zoznam obcí - zjednodušený index pásma podrozvinutosti PO5
- PRÍLOHA 9 Popis uplatniteľných Ex ante kondicionalít
- PRÍLOHA 10 Metodológia a indikatívna alokácia finančných protriedkov stanovených prostredníctvom koeficientu pro rata pre OP ĽZ